

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

1 INNLEDNING

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) har som formål:

«NIF skal arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov, og uten å bli utsatt for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling. Med idrett menes aktivitet som oppfyller følgende vilkår:

- det er fysisk aktivitet av konkurranse-, trenings- og/eller mosjonskarakter,*
- aktiviteten er som konkurranseaktivitet målbar etter godkjent regelverk,*
- aktiviteten tilfredsstiller de etiske normer idretten i Norge bygger sin aktivitet på.*

Organisasjonen skal være en positiv verdiskaper for individ og samfunn og dermed styrke sin posisjon som folkebevegelse og drivkraft i samfunnet. Organisasjonens arbeid skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.»

Det sittende idrettsstyret, med Tom Tvedt som president, ble valgt på Idrettstinget i juni 2015 for 4-årsperioden frem til Idrettstinget i 2019.

Det avgåtte Idrettsstyret avsluttet oppfølgingen av «Idrettspolitisk dokument 2011-2015» med sin rapport til Idrettstinget 2015. Det nye idrettsstyret har startet arbeidet med å følge opp «Idrettspolitisk dokument 2015-2019».

Arbeidet med langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for norsk idrett har stått sentralt for Idrettsstyret i hele perioden sammen med oppfølging av idrettsorganisasjonen. I 2015 har idrettsstyret viet den statlige politikken rundt lotterier og pengespill særlig oppmerksomhet.

Forberedelsene til ungdoms-OL på Lillehammer i 2016 har vært en viktig oppgave gjennom hele 2015.

2 MEDLEMSKAP

NIF er Norges største frivillige organisasjon. Statistikkene over utviklingen i organisasjonen er basert på idrettsregistreringen, hvor det enkelte idrettslaget og sær-idrettsgruppene hvert år rapporterer nøkkelinformasjon ved årsskiftet. Idrettstinget i 2015 vedtok imidlertid å samordne rapportering og søknader fra idrettslagene til NIF ved å flytte den årlige pliktige

rapporteringen fra idrettslagene fra utgangen av januar til utgangen av april. Dette var gjort med den hensikt å bidra til å gi idrettslagene en enklere hverdag ved at de får færre frister å forholde seg til samt å bedre kvaliteten på rapporteringen. Dette har som en konsekvens at når denne årsberetning skrives så er datagrunnlaget fra medlemsrapporteringen ikke ferdig. NIF vil derfor komme tilbake til dette i en senere rapport.

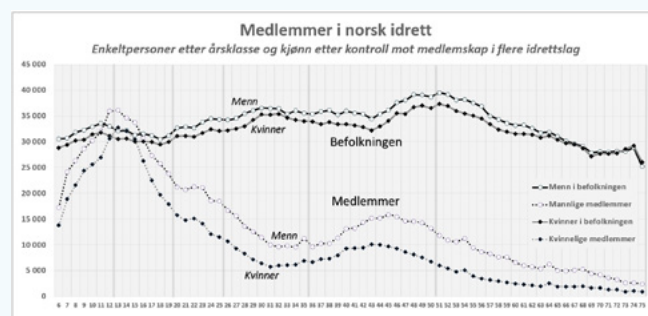
NIF 54 særforbund og 19 idrettskretser. Ved inngangen til 2015 var det 11 409 idrettslag, hvorav 7 953 var ordinære idrettslag og 3456 var bedriftsidrettslag. Totalt antall medlemskap var 2 240 143. Totalt sett er det 60 % menn og 40 % kvinner blant medlemmene. Medlemmene fordelte seg slik ved inngangen til 2015:

Aldersgruppe	0-5 år	6-12 år	13-19 år	20-25 år	26 år +
Kvinner	42 253	227 806	142 401	63 809	425 104
Menn	41 013	273 724	186 973	100 317	736 743
Kvinneandel (%)	51 %	45 %	43 %	39 %	37 %

NIF går i 2016 over til samordnet rapportering av alle forhold som skal dokumenteres fra lokalleddene til sentralledet. Utviklingen fra 31.12.2014 til 31.12.2015 i medlems- og aktivitetstall vil derfor bli dokumentert i en egen rapport etter at alle årsmøtene i lokalleddene er avholdt og rapportert – «Nøkkeltallsrapporten 2015».

Pr. 31.12.2015 var 863297 medlemskap registrert i den nasjonale databasen gjennom bruk av NIFs standard administrasjonsløsning «Klubbadmin». Dette er utgjør 43 % alle medlemskap. Disse medlemmene er nå registrert individuelt med kjønn og fødselsdato. Dermed blir det mulig å se medlemsutviklingen på en lang tid med nyansert måte enn gjennom de tradisjonelle 5 klassene (se ovenfor).

Blant disse var 814 652 mellom 6 år og 75 år. Når en fjerner alle doble medlemskap, står en igjen med 731 105 enkeltpersoner. Figuren nedenfor viser fordelingen av NIFs medlemmer om en sammenholder det med nasjonal befolkningsstatistikk for 2015 fra Statistisk sentralbyrå (SSB).

Det er flere interessante knekkpunkter i medlemsutviklingen. Denne statistikken vil bli vesentlig kvalitetshevet når en i løpet av de nærmeste årene får komplette klubbregistre fra samtlige medlemsorganisasjoner inn i databasen. Med samme kvalitet og unik identifikasjon av den enkelte ved bruk av fødselsnummer vil kontrollen mot doble medlemskap bli 100 % effektiv.

3 ØKONOMI

Året 2015 ble avsluttet med en positiv egenkapital inklusive selvpålagte restriksjoner på kr. 36,1 millioner, hvorav kr. 4,4 millioner er øremerket til vedlikehold av Idrettens hus, kr. 9,2 millioner er avsatt til IT-utvikling og kr. 1,5 millioner er øremerket ungdomsidrett. Fri egenkapital var pr 31.12.2015 på kr. 21,0 millioner. NIFs frie egenkapital ble økt med kr. 1,1 millioner fra 31.12.2014 til 31.12.2015. NIFs årsresultat viser et underskudd stort kr. 6,8 millioner. Disponeringen av årsresultatet presenteres senere i beretningen under avsnittet "Regnskap for 2015".

4 IDRETTSTINGET

4.1.1 Åpning

Idrettstinget ble avholdt i Trondheim fredag 5. til søndag 7. juni 2015.

Idrettspresident Børre Rognlien ønsket velkommen til Idrettstinget, redegjorde for styrets arbeid og oppnådde resultater i tingperioden. Han fremhevet opptrappingen av endringen av tippenøkkelen fra 45,5 til 64 prosent, samt økningen av rammen for kompensasjon for vare- og tjenestemoms til hele frivilligheten fra 300 millioner til 1,2 milliarder kroner.

Ordfører Rita Ottervik ønsket velkommen til Trondheim. Kulturminister Thorhild Widvey hilste til tingforsamlingen, og understreket idrettens betydning og mange utfordringer. Administrerende direktør Torbjørn Almlid orienterte om Norsk Tippings økonomiske utvikling, endringene i spillmarkedet, samt betydningen av en ansvarlig spillpolitikk.

4.1.2 Beretninger, regnskaper, langtidsbudsjett og fullmakter

Styrets årsberetninger for 2011-2014 ble godkjent, rapportene for 2011-2014 fra Domsutvalget, Appellutvalget og Lovutvalget ble godkjent, kontrollkomiteens

rapport ble fremlagt, og NIFs regnskap for 2011-2014 ble enstemmig vedtatt.

Langtidsbudsjettet for 2016-2019 ble vedtatt sammen med fullmakter til Idrettsstyret, herunder fullmakt til eventuelt låneopptak ved utkjøp av lokaler på Ullevaal Stadion. Idrettsstyret ble også gitt fullmakt til å utforme ordningene for fordeling av spillemidler til idrettskretsene og særforbundene. Fordelingskriteriene skal evalueres i tingperioden.

4.1.3 Idrettspolitisk dokument

Forslag til nytt idrettspolitisk dokument for tingperioden 2015-2019 ble vedtatt etter grundig debatt av en rekke endrings- og tilleggsforslag. I programerklæring sa Idrettstinget at norsk idrett vil:

1. Modernisere organisasjonen slik at det blir enkelt å delta.
2. Speile mangfoldet i samfunnet.
3. Redusere økonomiske hindringer for barn og unges deltakelse.
4. Bli det mest attraktive treningsfellesskapet for voksne.
5. Styrke Norge som toppidrettsnasjon.
6. Engasjere flere kvinner og unge i trener- og lederrollen.
7. Arbeide for et Idrettsløft på 0,5 % av statsbudsjettet.
8. Arbeide for en åpen og inkluderende idrett.
9. Ta hensyn til naturen, klimaet og miljøet.

4.1.4 Innkomne forslag og lovendringer

Idrettstinget behandlet 59 lovendringsforslag og 19 andre innmeldte forslag fra Idrettsstyret, idrettskretsene og særforbundene. Blant vedtakene nevnes følgende spesielt:

- Revidert NIFs formålsparagraf (§ 1-2) til «mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov, og uten å bli utsatt for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling».
- Presisert valgbarhetsbestemmelsene i flere paragrafer.
- Presisering av at idrettskretsene skal arbeide for å utvikle gode rammevilkår for et mangfoldig idrettstilbud, uavhengig av særidrettens organisering.
- Lovhjemmel for at idrettslagene, i særlige tilfeller, kan frata/nekte en person medlemskap.
- Oppdrag om å utrede medlemskaps- og tilknytningsformer i norsk idrett.
- Reviderte bestemmelser om doping (NIFs lov kapittel 12) i samsvar med WADC.

- Oppdrag om å utrede en felles forsikringsordning for idrettsungdom for alle idretter.
- Arbeidsgruppe for å vurdere fremtidig strategi og organisering av idrettens IKT-tjenester.
- Fastsette en generell minstesats for medlemskontingent i idrettslag.
- Revisjon av barneidrettsbestemmelsene med åpning for å utdype bestemmelsene innenfor rammen av hver idretts egenart.
- Opprettholdt forbudet mot høydehus og kunstig tilførsel av oksygen, og vedtok å arbeide for et internasjonalt forbud.

4.1.5 Resolusjoner

(1) Idrettslagene fortjener full momskompensasjon

For å skape attraktive og inkluderende idrettsmiljøer er det viktig med tilgang til gode og moderne idrettsanlegg.

Stadig flere idrettslag påtar seg ansvaret for å bygge disse anleggene. Dette innebærer et stort økonomisk løft for lagene.

I 2014 fikk idrettslagene full momskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg. I år mangler det foreløpig 60 millioner kroner. Denne ekstra regningen kan ikke belastes idrettslagene og frivilligheten.

Idrettstinget forventer at et samlet storting sikrer idrettslagene full momskompensasjon.

(2) Idrettsglede for alle, ikke bare for dem som har råd!

Alle barn og unge skal kunne delta i idrett, uavhengig av økonomi. Idrettstinget vil redusere økonomiske hindringer for deltakelse.

Idrettsglede for alle er norsk idretts visjon. Idretten skaper tilhørighet, livslange vennskap og er utviklende for kropp og sinn. Ingen skal måtte stå utenfor.

Norsk idrett vil begrense kostnadene til trening og konkurranser og arbeide for gratis bruk av offentlige idrettsanlegg for barn og ungdom. Konkurransetilbudet skal gjøres enkelt og rimelig. Bruk av kostbart utstyr skal begrenses for barn og unge. Idrettslagene må tilrettelegge for gjenbruk og utlån av utstyr.

Sammen skal vi finne gode løsninger som sikrer barn og unges deltakelse i idrett.

(3) Forsvar av enerettsmodellen og Norsk Tipping

Idrettstinget ønsker å bevare og styrke enerettsmodellen fordi denne genererer mer penger til norsk idrett og frivillighet enn noen annen modell, og fordi Norsk Tipping arbeider svært godt med forebygging av spillavhengighet.

Det er avgjørende for Norges største barne- og ungdomsorganisasjon at vi er finansiert på en etisk god og ansvarlig måte. Enerettsmodellen og Norsk Tipping sørger for dette. I tråd med våre verdier deltar norsk idrett i en nasjonal allianse som arbeider mot spillavhengighet. Idrettstinget er imot at det åpnes for nye lotterier og pengespill i konkurranse med dagens spill. Norsk idrett sier fortsatt ja til Norsk Tipping og en ansvarlig pengespillpolitikk.

4.1.6 Hedersbevisninger

Børre Rognlien, Liv Bentzen, Anders Besseberg og Ellinor Allergoth ble utnevnt som æresmedlemmer av Norges idrettsforbund. Astrid Uhrenholt Jacobsen ble tildelt Kammerherre Egebergs Ærespris 2015.

4.1.7 Valg og avslutning

Valg av nytt Idrettsstyre og tingvalgte organer gjennomført i tråd med NIFs lov. Påtroppende idrettspresident Tom Tvedt takket det avtroppende styret for deres innsats, minnet forsamlingen om sentrale utfordringer norsk idrett står overfor, og hevet Idrettstinget 2015.

5 IDRETTSSTYRET OG POLITISK SAMARBEID

5.1 Idrettsstyret 2011-2015

Idrettstinget 2011 valgte følgende styre for tingperioden 2011-2015:

Børre Rognlien	President
Jorodd Asphjell	1. visepresident
Kristin Kloster Aasen	2. visepresident
Marcela Montserrat	
Fonseca Bustos	Styremedlem
Oddvar Johan Jensen	Styremedlem
Astrid Waaler Kaas	Styremedlem
Anne Irene Myhr	Styremedlem
Kirsti Skog	Styremedlem
Karette Wang Sandbu	Styremedlem
Tormod Tvare	Styremedlem
Tom Tvedt	Styremedlem
Gerhard Heiberg	IOC-medlem
Kjartan Haugen	Utøvernes representant (28/9-2013 til 20/2-2014)
Ole Einar Bjørndalen	Utøvernes representant (fra 20/2-2014)
Geir Johannessen	Ansattes representant

NIFs generalsekretær i perioden var Inge Andersen. Dette styret satt til 7.06.2011, da Idrettstinget valgte nytt Idrettsstyre for perioden 2015-2019.

Det avgåtte styret hadde i perioden 01.01.2015 – 7.05.2015 fem møter hvorav ett gikk over to dager. Styret behandlet i den perioden 53 vedtakssaker og 44 orienteringssaker.

Presidentskapet er Idrettsstyrets arbeidsutvalg. Presidentskapet for det avgåtte styret hadde i perioden 01.01.2015 - 07.06.2015 seks møter. Det har behandlet idrettspolitiske saker etter mandat fra Idrettsstyret.

5.2 Idrettsstyret 2015-2019

Idrettstinget valgte 7. juni 2015 følgende styre for tingperioden 2015-2019:

Tom Tvedt, Randaberg IL	President
Kristin Kloster Aasen,	
Bærum Rideklubb	1. visepresident
Oddvar Johan Jensen,	
Ask Friidrett	2. visepresident
Guri Ramtoft,	
Nome Rideklubb	Styremedlem
Sondre Sande Gullord,	
NTNU IL	Styremedlem

Anne Berit Figenschau,	
BK Tromsø	Styremedlem
Marcela Montserrat	
Fonseca Bustos, Kjelsås IL	Styremedlem
Marit Roland Udnæs,	
Lillehammer Skiklubb	Styremedlem
Vibecke Sørensen, Oslo IL	Styremedlem
Sigbjørn Johnsen,	
Brumunddal Fotball	Styremedlem
Jorodd Asphjell, Orkdal IL	Styremedlem
Gerhard Heiberg, IOC	IOC-medlem
Ole Einar Bjørndalen, IOC	Utøvernes representant
Geir Johannessen, NIF	Ansattes representant
<i>⁹ Kjartan Haugen fra Utøverkomiteen er personlig varamann for Ole Einar Bjørndalen.</i>	

NIFs generalsekretær er Inge Andersen.

Det påtroppende styret hadde i perioden 07.06.2015 – 31.12.2015 avholdt seks møter hvorav ett gikk over to dager. Styret behandlet i den perioden 38 vedtakssaker og 5 orienteringssaker med 50 temaer.

Presidentskapet er idrettsstyrets arbeidsutvalg. Presidentskapet for det påtroppende styret hadde i perioden 07.06.2015 - 31.12.2015 avholdt seks møter.

De valgte medlemmene av idrettsstyret har fordelt ansvaret mellom seg for nærmere kontakt og oppfølging av alle særforbundene og idrettskretsene.

5.3 Dialog og samarbeid

5.3.1 Dialogmøter

Dialogmøtene på idrettspolitisk nivå mellom NIF, særforbundene og idrettskretsene er videreført av Idrettsstyret. Det nye Idrettsstyret har justert formen i tråd med innspill fra særforbundene og idrettskretsene, og vil legge vekt på dialog som arbeidsform. Den gjennomførte evalueringen etter høstens møter forsterker at dette er en ønsket utvikling.

Idrettsstyret vil legge stor vekt på å videreføre kommunikasjonen i utviklingen av en felles idrettspolitikk og samarbeidet mellom organisasjonsleddene. Dialogmøtene utgjør en viktig arena for informasjon, meningsutveksling og samarbeid i organisasjonen. Det er både behov for separate møter for hhv. særforbundene og idrettskretsene, men også tverridrettslige fellesmøter for alle de sentrale styrelederne.

5.3.2 Koordinering på politisk nivå med særforbundene

Det er etablert regelmessig dialog mellom NIFs ledelse og den politiske og administrative ledelsen for både

særforbundene og idrettskretsene. Dette skaper mulighet for dialog og samarbeid rundt krevende områder som er felles for norsk idrett.

5.3.3 Faglig og administrativt samarbeid

På sentrale områder oppnevner generalsekretæren nødvendige samarbeidsorganer på faglig og administrativt nivå. Dette bidrar til faglig og administrativ forankring av strategier og beslutninger innenfor sentrale områder.

5.4 Idrettspolitiske utvalg og komiteer

Idrettsstyret har i 2015 hatt syv idrettspolitiske, styreoppnevnte utvalg.

5.4.1 Integreringsutvalget

Integreringsutvalget har vært ledet av idrettsstyremedlem Marcela M. F. Bustos og har hatt følgende medlemmer: Ingeborg Takle, Norges Basketballforbund/Hordaland Fylkeskommune; Terje Roel, Sør-Trøndelag Idrettskrets; Birgit Skarstein, NIF; Eskil Hagen, IPC utøverrepresentant; Martin Sæbu, Beitostølen Helse-sportsenter; Henrik Lunde, Norges Fotballforbund; Bjørn Soleng, Norges Svømmeforbund; Hedi Anne Birkeland, Klassifisør; Arnfinn Vik, NIF. Sekretær har vært Tore Aasen Øderud, NIF.

Det er ikke oppnevnt et integreringsutvalg etter Idrettstinget 2015. Ansvaret for tilretteleggingen av saker for idrettsstyret innenfor integrering, inkludering og idrett for funksjonshemmede er lagt til administrasjonen.

5.4.2 Anleggspolitisk utvalg

NIFs anleggspolitiske utvalg ble ledet av idrettsstyrets 1. visepresident, Jorodd Asphjell og hadde i 2015 følgende medlemmer: Helene Bugge, Oslo idrettskrets; Veslemøy Viervoll, Norges Gymnastikk- og Turnforbund; Christine Madsen, Norges Basketballforbund, Eva Tine Riis-Johannesen, Norges Skiforbund; Tore Bøygard, Norges skiskytterforbund; Per Rune Eknes, Norges svømmeforbund; Kalle Glomsaker, Norges friidrettsforbund; Per Anders Owren, Norges Rytterforbund; Gerhard Nilsen, Norges ishockeyforbund og Nils Johan Waldenstrøm, Oslo idrettskrets.

Anleggsutvalget har blant annet arbeidet med forslag til anleggsmål i IPD, innstilling til fordeling av spillemidler til ordningen anleggspolitisk program – kostnadskrevende anlegg, samt endringer i tilskuddssatser for spillemidler.

Det er ikke oppnevnt et anleggspolitisk utvalg et-

ter Idrettstinget 2015. Ansvaret for tilretteleggingen av anleggspolitiske saker for idrettsstyret er lagt til administrasjonen.

5.4.3 Norges Døveidrettsutvalg

Døveidrettsutvalget har i starten av året vært ledet av Margareth Hartvedt og videre bestått av nestleder Bjørn Røine og utvalgsmedlemmer Astrid Garaguso, Kenneth Ommundsen og Gunnar Hansen. Kenneth Ommundsen trakk seg i juni grunnet endret arbeidssituasjon. I tillegg har Kenneth Moen representert Norges Snowboardforbund og Thomas Hansen representert Norges Fotballforbund i utvalget. Marcela M. F. Bustos har representert idrettsstyret. Tore Aasen Øderud, NIF, var utvalgets sekretær.

Døveidrettens Generalforsamling 13. september 2015 gjenvallgte Margareth Hartvedt som leder og Bjørn Røine som nestleder. Utvalgsmedlemmer er nå Marcela M. F. Bustos (idrettsstyret), Petter Sørensen, Unni Helland, Ingvild Larsen Skjong, Anne Ragnhild Kroken (Norges Skiforbund) og Erik Garder (Norges Bowlingforbund). Ny sekretær for utvalget er Linda Torége, NIF.

I 2015 har døveidrettsutvalget avholdt tre møter og i tillegg arrangert et døveidretts-seminar for alle døveidrettslagene i Norge. Her var også Hørselshemmedes Landsforbund og Norges Døveforbund invitert til en paneldebatt om døveidretten. Utvalget har i 2015 også jobbet mye med planlegging og gjennomføring av Deaflympics i mars/april 2015 i Russland.

5.4.4 Utvalg for idrett for utviklingshemmede

Utvalg for idrett for utviklingshemmede ledes av Kristin Kloster Aasen (1. visepresident i NIF). Utvalget har følgende medlemmer: Stig Martin Sandvik er utøverrepresentant fra Lillestrøm Sportsklubb, Cecilie Willoch er foreldrerrepresentant, Åse Torheim representerer Special Olympics International, Kristin Homb representerer Norges Svømmeforbund, Henrik Lunde representerer Norges Fotballforbund og Bjørg Ringstad representerer Norsk Forbund for Utviklingshemmede. NIFs administrasjon for fagområdet er Arnfinn Vik (National Director) og Charlotte Ringnes Relling (Sports Director).

Utvalget skal representere og ivareta interessene til utøvere med utviklingshemning som driver idrett organisert av idrettslag og særforbund i NIF, og arbeide for at utviklingshemmede gis et best mulig idrettslig tilbud gjennom særforbundene. Utvalget har i 2015 vært særlig opptatt av norsk deltakelse i Special Olympics World Games i Los Angeles i juli/august.

5.4.5 Forskningsutvalget

Forskningsutvalget har vært ledet av idrettsstyremedlem Oddvar J. Jensen, og har hatt følgende medlemmer: Marcela M. F. Bustos, idrettsstyret; Erling Storm, Norges Roforbund; Per Otto Furuseth, Norges Håndballforbund; Asle Torland, Rogaland Idrettskrets; Øystein Dale, NIF; Helge Bartnes, OLT; og sekretær Anja Veum, NIF.

Utvalget har som oppgave å ha et overordnet ansvar for å avklare idrettsorganisasjonens felles forskningsbehov i relasjon til organisasjonens primære oppgaver og utarbeide en felles forskningsplan for norsk idrett. Planen ble behandlet og godkjent av idrettsstyret i april 2015 etter høring i organisasjonen.

Det er ikke oppnevnt noe nytt forskningsutvalg etter Idrettstinget 2015. Ansvaret for tilretteleggingen av forskningspolitiske saker for idrettsstyret er lagt til administrasjonen.

5.4.6 Idrettsmedisinsk etisk råd

Idrettsmedisinsk etisk råd ledes av advokat og generalsekretær i Advokatforeningen, Merete Smith. Øvrige medlemmer er: Reidun Førde (professor i medisinsk etikk), Eva Birkelund (medisiner og leder av Norsk forening for idrettsmedisin og fysisk aktivitet), Trine Moholdt (fysioterapeut og leder av faggruppen for idrettsfysioterapi), Astrid Uhrenholdt Jacobsen (landslagsløper langrenn), Sven Mollekleiv (president i Norges Røde Kors), Inggard Lereim (professor dr. med). Rådet har i 2015 avgitt en uttalelse til idrettsstyret vedrørende bruk av høydehus. Uttalelsen ble også fremlagt for Idrettstinget 2015.

5.4.7 Arbeidsgruppe for merverdiavgift

Idrettsstyret oppnevnte 24. juni 2015 en arbeidsgruppe med ansvar for å følge opp ordningen for kompensasjon for vare- og tjenestemoms for frivillige organisasjoner på vegne av idrettsorganisasjonen under ledelse av Kristin Kloster Aasen (1. visepresident i NIF). Øvrige medlemmer er styremedlem Sigbjørn Johnsen, styremedlem Anne Berit Figenschau, tidligere idrettspresident Børre Rognlien, assisterende generalsekretær Øystein Dale, økonomisjef Anita Pelsholen og advokat Tord Jordet (sekretær).

5.5 Viktige felles møteplasser i 2015

Januar:

Idrettsgallaseminar på Hamar med seminar 10. januar med fokus på barneidrett. Innledninger av bl.a. kulturminister Thorhild Widvey, barneombud Anne Lindboe, professor Mats Trondman, Hedda Berntsen, Johann Olav Koss og Tore Øvrebø.

Mars

Deaflympics Winter Games i Khanty-Mansiysk, Russland, fra 28. mars til 5. april 2015. Norsk tropp på 3 utøvere fra 2 særforbund.

April:

Ungdomsleker på Lillehammer. 15 idretter som samlet sine norgesmesterskap for juniorer eller tilsvarende konkurranser til Lillehammer og Hamar helgen 17.-19. april 2015.

Den 9. idrettsrådskonferansen på Scandic Hell Hotel i Stjørdal 17. til 19. april 2015, hvor idrettspresident Børre Rognlien og helse- og omsorgsminister Bent Høie innledet.

Juni:

European Games for første gang i Baku, Aserbajdsjan, fra 12.-28. juni. Norsk tropp på i overkant av 60 utøvere fra 13 sommeridretter.

Juli:

Special Olympics World Games i Los Angeles var verdens største arrangement for utviklingshemmede. 6300 utøvere fra 165 land fra lørdag 25. juli til 2. august. Norge deltok i friidrett, svømming, judo, kajakk, golf og turn.

August:

Olympisk akademi for ungdom på Lillehammer fra 6. til 9. august om «Ungt lederskap – endring og fornyelse».

September:

ADNs internasjonale seminar 30. august til 1. september i Oslo om «Optimizing the Competence in European Anti-Doping Tribunals - Legal Seminar».

Oktober:

Lov og organisasjonsseminaret 30. til 31. oktober i Oslo, med fokus på bl. a. inhabilitet, valgbarhet, og utfordringer i forholdet mellom styret og administrasjonen.

6 IDRETTSPOLITISK DOKUMENT 2015-2019

Idrettspolitisk dokument 2015-2019 (IPD) ble vedtatt på Idrettstinget i 2015 etter grundig forutgående forankring i organisasjonen og en konstruktiv debatt. Idrettsstyret opplever derved å ha et godt politisk grunnlag som norsk idrett står sammen om. De årlige spillemiddel-søknadene og rapportene skal preges av dette.

6.1.1 Utviklingsplaner

Etter Idrettstinget har idrettsstyret, i tråd med føringene i IPD, igangsatt arbeidet med felles utviklingsplaner, og har høsten 2015 prioritert følgende områder:

- Barne- og ungdomsidrett
- Voksenidrett
- Idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Organisasjonsutvikling

6.1.2 Enkeltprosjekter

I tillegg har idrettsstyret tatt initiativ til å følge opp sentrale oppgaver som:

- Støtte utviklingen av fellesprosjektet «Bedre idrettslag» (Kvalitetsklubb).
- Samordning og forenkling av rapporteringen fra idrettslagene.
- Evalueringen av fellestjenestetilbudet innenfor IT-området.
- Samarbeid og felles ressurs innenfor særforbundenes markedsarbeid.
- Samarbeid for å bidra til at særforbundenes aktiviteter får en større plass i mediene.
- Samarbeid for å bidra til at Norge regelmessig blir arrangør av internasjonale mesterskap.

6.1.3 Politisk påvirkningsarbeid

IPD gir tydelige føringer for arbeidet med idrettens økonomiske rammevilkår. Idrettsstyret har høsten 2015 i særlig grad vektlagt:

- Forsvar av enerettsmodellen og en ansvarlig spillpolitikk.
- Oppfølging av de politiske løftene om tilleggsbevilgninger til anleggsområdet.
- Moms-kompensasjonsordningene, herunder full kompensasjon for både idrettsanleggsmoms og vare- og tjenestemoms.

6.1.4 Videre oppfølging av tingvedtak og mål i IPD

Idrettsstyret arbeider planmessig med å følge opp tingvedtak og målene fra IPD, og vil i det nye året ta initiativ på følgende hovedområder:

- Implementere utviklingsplanene for barne- og ungdomsidrett, voksenidrett, idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne, og organisasjonsutvikling
- Utrede alternative medlemskaps- og tilknytningsformer.
- Utrede adgangen til å la selskaper delta i norsk idretts konkurransetilbud og økonomi.
- Utrede krav til tilfredsstillende ivaretagelse av sikkerhet og helse innenfor særidrettens trenings- og konkurranseaktivitet.
- Evaluering og fastsette forvaltningsordningene for fordeling av spillemidler.
- FoU-arbeid rettet mot økt kunnskap om idrettsorganisasjonens rekruttering og ivaretagelse av medlemmene gjennom livet.

6.1.5 Medlemsorganisasjonenes oppfølging

I tråd med føringene i IPD, bilag 4, vil NIF legge stor vekt på å konkretisere hvilke oppgaver og krav som naturlig følger av de mål som er satt i IPD. Dette vil bli gjenstand for årlige evalueringer og koordineringsmøter med særforbundene og idrettskretsene.

7 IDRETTSPOLITISKE SAKER

7.1 Nasjonalt påvirkningsarbeid

7.1.1 Idrett i politikken

Idrettsstyret har i sin dialog overfor myndighetene, på alle nivåer, konsekvent løftet fram de overordnede målene i IPD. Innholdsmessig har idrettsstyret søkt å ivareta prinsippet om organisasjonens selvstendighet og forsvart finansieringsordningene for idrettens kjerneoppgaver.

Stortingsmelding nr. 26 (2011-2012) står sentralt i vår kommunikasjon med myndighetene. Meldingen gjenspeiler at det er stor enighet mellom norsk idrett og det offentlige i Norge når det gjelder idrettens egenverdi og rolle i samfunnet.

Idrettsstyret ser det som en stor utfordring å ta tak i Stortingsmeldingens innhold og sørge for at de offentlige prioriteringene harmoniserer med norsk idretts egne strategier og på en god måte balanserer virkemidlene i tråd med idrettens helhetlige behov.

Arbeidet med å beskytte og opprettholde enerettsmodellen for spill har vært årets aller viktigste idrettspolitiske sak. I alle fora har idrettsstyret fremmet vårt syn:

1. Det må være ansvarlighet som legges til grunn for en ev. fremtidig politikk på spillfeltet fordi det ikke er uvesentlig for Norges største barne- og ungdomsorganisasjon hvordan den er finansiert.
2. Idretten ønsker den stabile og forutsigbare inntekten som spillemidlene representerer.

Idrettsstyret har aktivt løftet Idrettstingets ønske om å arbeide for offentlige tilskudd tilsvarende 0,5 prosent av statsbudsjettet. Spesielt i forbindelse med statsbudsjettet for 2016 etterlyste idrettsstyret sterkt et anleggsloft som både ville ha redusert etterslepet og styrket sysselsettingen i landet. Vi har brukt tallet 4,1 mrd. kroner som mål, basert på budsjettallene for anlegg i OL2022-søknaden.

7.1.2 Aktiv deltakelse ved komitéhøringene om statsbudsjettet

Etter fremleggelsen av statsbudsjettet for 2016, har idrettsstyret prioritert å nå fram til alle politiske partier med idrettens syn, slik dette er tydelig uttrykt gjennom både Idrettstinget og ledermøtene. Først og fremst har vernet av enerettsmodellen og styrking av anleggsbygging være NIFs viktigste saker. I tillegg har NIF tatt opp problemet med flyttingen av de midlene som tidligere har vært bevilget til folkehelseiltak fra Helsekomiteens budsjett, og at idretten derved falt utenfor ordningen.

NIF har utarbeidet notater og møtt med delegasjoner på høringene i Finanskomiteen, Familie- og kulturkomiteen, Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, Næringskomiteen, Helse- og omsorgskomiteen, Arbeids- og sosialkomiteen, Energi- og miljøkomiteen, Utenriks- og forsvarskomiteen samt Kommunal- og forvaltningskomiteen.

7.1.3 Oppfølging av tippennøkkelen og momskompensasjonsordningene

Den viktigstepolitiskesaken for NIF i 2015 var oppfølging av endring av fordelingsnøkkelen for spilleoverskuddet til Norsk Tipping. Tilsvarende viktig har det vært å følge opp momskompensasjonsordningene, både for vare- og tjenestemomsen og for moms på bygging av idrettsanlegg i regi av idrettslag.

NIF har over lang tid kommunisert nødvendigheten av å styrke rammevilkårene til idretten og påpekt at etterslepet ved finansiering av anleggsbygging stadig øker. Vi ønsker oss et anleggsloft tilsvarende midlene som var avsatt til anleggsbygging i budsjettet for OL2022.

Det lå lenge an til en avkortning av tilbakebetaling av momskompensasjon for bygging av idrettsanlegg. Regjeringen ga imidlertid til slutt full momskompensasjon for bygging av idrettsanlegg, slik at idrettslagene slapp en avkortning av tilbakebetalingen.

7.1.4 Forberedelsene til fylkes- og kommunetingsvalget 2015

Idrettsstyret opprettholdt modellen med å etablere et rådgivende organ for idrettens arbeid inn mot Kommunestyre- og fylkestingsvalget 2015. Valggruppen ble ledet av et idrettsstyremedlem, Tom Tvedt, og hadde representanter på idrettspolitisk nivå fra særforbundene, idrettskretsene og idrettsrådene.

Det rådgivende organet foreslo idrettens fanesaker og utarbeidet en overordnet strategi for idrettens arbeid inn mot kommune- og fylkestingsvalget. Det fremla konkrete forslag til operative tiltak for idrettens arbeid, og ga råd og innspill til NIFs generalsekretær, presidentskapet og idrettsstyret. Fanesakene var:

- Sørg for nok idrettsanlegg
- Gjøre det lettere å være idrettslag
- Gi alle skoleelever en time fysisk aktivitet hver dag

7.2 Internasjonalt påvirkningsarbeid

7.2.1 Menneskerettigheter og utfordringer i samfunnet

Idretten utfordres i rekke sammenhenger på sitt samfunnsansvar, både nasjonalt og internasjonalt. NIF har vært tydelig i sine innspill til den internasjonale olympiske bevegelsen om viktigheten av menneskerettighetsspørsmål, arbeidstakerspørsmål og den frie pressens vilkår, og gjennom IOCs arbeid med Olympic Agenda 2020 ser vi at disse spørsmål blir viktigere også internasjonalt. NIF er medlem i Initiativ for Etisk Handel (IEH).

7.2.2 Representanter i internasjonale verv

NIF har i 2015 hatt relasjoner til Den internasjonale olympiske komité (IOC) ved IOC-medlem Gerhard Heiberg og IOC-medlem Ole Einar Bjørndalen som sitter i IOCs utøverkommisjon. I tillegg er Ådne Søndrål medlem i IOCs markedskommisjon.

NIF har i 2015 vært representert i Den internasjonale paralympiske komité (IPC) ved vårt medlem i IPCs utøverkomité, Eskil Hagen. I tillegg er Bjørn Omar Evju medlem i IPCs utviklingskomité og Terje Roel i IPCs Paralympiske Leker-komité.

NIF har i 2015 vært representert i De europeiske olympiske komiteer (EOC) gjennom to av EOCs underkomiteer. Bjørn Sigurd Sommerfeldt i EOCs olympiske leker-komité, mens Thomas Torgalsen er medlem i EOCs medisinske komité.

7.2.3 Internasjonale idrettskonferanser, møter og arrangementer

I tillegg til de nevnte representantene i IOC, IPC og EOC har NIF i 2015 vært representert ved flere internasjonale idrettskonferanser, møter og arrangementer: Generalforsamlingen til Association of National Olympic Committees (ANOC) i Washington, IPCs generalforsamling i Mexico City, Den 127. IOC Sesjon i Kuala Lumpur, Special Olympics World Games i Los Angeles, SportAccord Convention i Sochi, EOCs generalforsamling i Praha, EPCs generalforsamling i Lisboa, generalforsamlingen til ENGSO og ENGSO Youth i Lisboa, ENGSO Forum i Brussel, European Evening of Sport i Brussel, European Games i Baku, Deaflympics i Khanty-Mansijsk, Barents Summer Games 2015 i Oulu, Nordisk idrettsmøte i Ålborg, De nordiske handikapidretts-forbundenes årlige møte i Reykjavik, samt at NIF sendte to representanter til Det internasjonale olympiske akademis sesjon for unge deltakere og en representant til sesjonen for utdanning.

7.3 Internasjonalt utviklingssamarbeid

7.3.1 Samarbeidsavtalen med Norad

2015 var fjerde og siste året i den fireårige samarbeidsavtalen med Norad. NIFs partnere i det sørlige Afrika når ut til over 200 000 barn og unge med idrettsaktivitet. NIFs støtte gikk hovedsakelig til organisasjonsutvikling og utvikling av rettighetsbasert og demokratisk praksis for drift og aktiviteter hos partnerne. Søknad for støtte til en ny fireårsperiode ble sendt Norad 1. oktober.

7.3.2 Arbeid mot kjønnsbasert vold og diskriminering i idretten

Vi fikk to ekstrabevilgninger i 2013 som ble videreført i 2014 og 2015 knyttet til kjønnsbasert vold og diskriminering i idretten og trygg deltakelse i idrettsarrangement for barn og unge.

For bevilgningen knyttet til kjønnsbasert vold og diskriminering er det gjennomført kartlegginger og dokumentasjon som grunnlag for videre tiltak. Den andre ekstrabevilgningen bidro til å stryke sikkerhetstiltak og bevissthet knyttet til trygg deltakelse for barn og unge ved idrettsarrangement i Vietnam (Football For All Vietnam Cup), Tanzania (East Africa Cup) og Paralympic Games (Zimbabwe).

Ekstrabevilgningene har gitt NIF muligheten til ytterligere å styrke rettighetstilnærmingen i utviklingssamarbeidet.

7.3.3 Arbeid i FN

NIF mottok også i 2015 støtte fra Utenriksdepartementet (UD) for å lede arbeidsgruppen for idrett og likestilling ved United Nations Office for Sport Development and Peace (UNOSDP). Arbeidsgruppen ble ledet av Tove Paule. På grunn av utfordringer knyttet til samarbeidet med UNOSDP ble bevilgningen fra UD ikke benyttet og NIF valgte mot slutten av året å avslutte samarbeidet med UNOSDP.

7.3.4 Idrettens fredskorps

Idrettens fredskorps ble i 2015 videreført med ti norske ungdommer som arbeidet hos NIFs partnere i Afrika (Nord-Sør), syv afrikanske ungdommer med utveksling til Norge (Sør-Nord), samt seks afrikanske ungdommer på intern utveksling mellom våre partnere i det sørlige Afrika (Sør-Sør).

Idrettsfredskorpserne var mellom 20 og 30 år og hadde allsidig bakgrunn som trenere og instruktører fra ulike idretter. Utenlandsoppholdet varte i ti måneder.

7.4 IOC/IPC-arrangementer til Norge

7.4.1 Youth Olympic Games 2016

Lillehammer kommune og NIF ble i 2011 formelt tildelt Youth Olympic Games 2016 (YOG 2016) av IOC, og i 2012 ble Lillehammer Youth Olympic Games Organising Committee (LYOGOC AS) formelt etablert. Etter modell av Lillehammer Olympic Organising Committee (LOOC) fra OL 1994, eier staten 51 % av aksjene i selskapet, mens NIF og Lillehammer kommuner eier 24,5 % hver.

I LYOGOCs styre er NIF representert med idrettsstyremedlem og IOC-medlem Gerhard Heiberg og NIFs generalsekretær Inge Andersen.

I LYOGOCs hovedkomité er NIF representert med idrettspresidenten (Børre Rognlien til sommeren 2015, deretter Tom Tvedt), tidligere idrettsstyremedlem Karette Wang Sandbu og Line Eskerud fra Norges Studentidrettsforbund. Hvert av de vinterolympiske særforbundene er også representert i hovedkomiteen.

Norge blir i 2016 for tredje gang i historien vertskap for et olympisk arrangement. LYOGOC vil på en fremtidsrettet måte kombinere idrett på høyt nivå med utdanning og kulturforståelse for deltakere fra 71 nasjoner i alderen 15-18 år. NIF har tatt et særskilt ansvar for utvikling og gjennomføring av utdanningsprogrammene til Ungdoms-OL, samt organisering og gjennomføring av Fakketurnéen som er planlagt gjennom alle landets fylker.

YOG 2016 gir norsk idrett en unik mulighet til å sette fokus på ungdomsgruppen i norsk idrett innenfor områder som aktivitetsutvikling, unge trenere, unge ledere, unge dommere og unge frivillige. De idrettspolitiske målene for ungdomsidretten, slik de fremkommer i IPD, har stått sentralt i idrettsorganisasjonens planlegging inn mot YOG 2016.

NIF har hatt et særskilt fokus på å løfte frem nye ildsjeler i forbindelse med forberedelsene til Idrettsgallaen 2016 og videre frem mot Ungdoms-OL Lillehammer 2016. I tillegg har Olympiatoppen et mål om at Norge konkurransemessig skal være representert i alle de vinterolympiske idrettene.

7.4.2 Evalueringsrapport for norske OL/PL-prosesser (345/48)

Etter at søknadsprosessen for et OL/PL 2022 i Oslo ble stoppet etter tydelige signaler fra regjeringspartiene, oppnevnte idrettsstyret 29. oktober 2014 et evalueringsutvalg, ledet av styremedlem Oddvar Johan Jensen. Utvalget fikk i oppdrag å evaluere for å lære for å forbedre idrettens rolle og arbeid i fremtidige søkeprosesser med bakgrunn i søknads-prosessen for Vinter-

OL/PL i 2014, YOG 2016, OL/PL 2018 og OL/PL 2022.

Evalueringsutvalget overleverte sin rapport 25.03.2015. Utvalgets to hovedanbefalinger var som følger:

1. *En OL/PL-prosess i Norge krever en enhetlig organisasjon som representerer alle de involverte partene. En slik organisasjon må være på plass så tidlig at det blir tid til å ta hånd om alle avgjørende sider ved prosjektet. Den må være strukturert som et eget selskap, under én ledelse, slik at den sikrer prosessens legitimitet, representerer prosjektet og reduserer enkeltstående parter særinteresser.*
2. *Fremtidige prosesser må ha en helhetlig og gjennomarbeidet kommunikasjonsplan eid av alle de involverte partene.*
 - a) *Gjennomføringsevnen for slike prosesser vil i stor grad bero på at idrettens medlemmer tror på og brenner for det aktuelle prosjektet. Bare slik kan det skapes den lojalitet og begeistring, som kan gi et slikt prosjekt legitimitet i idrettsbevegelsen og i samfunnet forøvrig. Prosjektets visjon og mål må kunne sammenfattes i en enkel og troverdig «fortelling» som gir svar på spørsmålet: Hvorfor skal vi arrangere OL/PL i Norge? Et enkelt ledd i idrettsbevegelsen vil aldri kunne ha eierskap til denne fortellingen alene. Den må forankres på en troverdig måte i hele organisasjonen, nasjonalt og internasjonalt.*
 - b) *Idretten må være mer lydhør og profesjonell i håndteringen av motforestillinger og kritikk som kommer opp, samt invitere til og gi rom for motforestillinger i organisasjonen.*

Idrettsstyret mente rapportens anbefalinger og erfaringer fremkommet gjennom de fire siste OL/PL-søknadsprosessene på 2000-tallet, som beskrevet i rapporten, vil være verdifulle for et fremtidig idrettsstyre som måtte vurdere å igangsette en ny OL/PL-søknadsprosess.

7.5 Nasjonale innsatsområder

7.5.1 Forslag til endring av lotteriforskriften

Regjeringen sendte i 2015 ut på høring forslag om å åpne for enkeltlotterier og lisensieringsordninger for spillskaper etter utenlandsk mønster på utsiden av Norsk Tipping. Idrettsstyret har hele tiden tydelig signalisert at en ikke må gå inn på nye løsninger hvis disse kan komme til å svekke det politiske og juridiske grunnlaget for det norske spillmonopolet. Dette må utredes grundig som en helhet, og ikke gjøres til gjenstand for

enkeltevedtak som kan ha en uheldig summert virkning.

I februar 2015 foretok regjeringen en forskriftsendring, som åpner for fem nye lotterier og på høsten ble de fem konsesjonene tildelt.

Hver lisens gir rett til et lotteri med omsetning på 300 millioner kroner. Det er fortsatt idrettsstyrets mening at det er problematisk med lotterier for totalt 1 500 millioner kroner på utsiden av enerettsmodellen. Styret følger spent med på de spillpolitiske og økonomiske konsekvensene av innføringen når den kommer. Regjeringen har til nå ikke sagt noe om hvordan den vil finansiere et eventuelt inntektsbortfall.

7.5.2 Utredning av en lisensordning for pengespill

Kulturdepartementet har mottatt utredninger fra Rambøll Management Consulting om mulige økonomiske konsekvenser ved innføring av en lisensordning for pengespill hvor også andre selskaper får adgang til det regulerte norske markedet. I tillegg leverte Lotteri- og stiftelsestilsynet en tilleggsrapport om eventuelle sosialpolitiske konsekvenser av innføring av lisenser. Disse ble publisert vinteren og våren 2015. Parallelt har NIF høsten 2014 selv utredet «Lotterier og pengespill i Norge», som ble publisert i en rapport 2. februar 2015.

Både Rambølls rapporter og Norges idrettsforbunds rapport viser at det ikke vil komme mer penger til norsk idrett og andre organisasjoner ved innføring av en lisensmodell. Det er enerettsmodellene i Norge og Finland som leverer best til formålene, mens alle de ulike variantene av lisensmodeller som praktiseres i Europa ser ut til å slite.

I tillegg viste rapporten fra Rambøll om mulige konsekvenser for spillavhengighet at det både var lite sannsynlig at lisensierte selskaper ville ønske å gå inn på et tilsvarende ansvarlighetsregime som det Norsk Tipping er underlagt, uten en lavere avgift til staten, og at spillavhengigheten sannsynligvis vil øke ved innføring av lisensiert spill.

7.5.3 Forsvar av enerettsmodellen

Idrettsstyret har anbefalt Regjeringen å styrke ramme rundt spillmonopolet og etablere kontrollorganer med handlingsrom til å regulere markedsføring fra utlandet og til å stenge for nettspill på uautoriserte nettsteder. I tillegg ønsker idrettsstyret at myndighetene forsterker betalingsformidlingsforbudet og vurderer Petroleumsfondets involvering i internasjonale spillskaper.

De internasjonale aktørene må ikke uhindret få fortsette sin uansvarlige og uregulerte virksomhet. NIF vil prioritere dette arbeidet fremover i allianse med

resten av organisasjonene som mottar spillemidler og de spillavhengiges organisasjoner. Stilt overfor dagens aggressive utenlandske spillaktører, støtter disse organisasjonene Norsk Tippings ansvarlighetsregime.

7.5.4 World Anti-Doping Code (WADC)

Som følge av endringer i WADC vedtok idrettsstyret i desember 2014 nye dopingbestemmelser (NIFs lov kapittel 12) og en ny forskrift om utøverinformasjon. Kapittel 12 var på forhånd godkjent av WADA som «code compliant». De nye dopingbestemmelsene trådte i kraft 1. januar 2015. WADA, Europarådet og Antidoping Norge har avholdt kurs, bl.a. for dommerne i NIFs domsutvalg og appellutvalg, om endringene i WADC.

7.5.5 Tiltaksplan mot doping

Idrettsstyret (2011-2015) vedtok en tiltaksplan mot doping i idretten. Frem mot Idrettstinget 2015 er den delen av tiltaksplanen som inneholder tiltak til lovendringer blitt prioritert. Arbeidet med de øvrige tiltakene i planen har fortsatt etter Idrettstinget og det nye idrettsstyret har skissert et forløp for oppfølging av arbeidet med tiltaksplanen mot juni 2016, med styrebehandling i august 2016. For dette formål skal det opprettes en mindre kjernegruppe med representanter fra idrettsstyret, Stiftelsen Antidoping Norge og NIFs administrasjon. Gruppen innkaller andre relevante personer ved behov.

7.5.6 Arbeidet mot manipulasjon av idrettskonkurranser

NIF har gjennom 2015 hatt en tett dialog med partene i Samarbeidsforumet mot kampfiksing. Samarbeidsforumet har i tillegg til informasjonsutveksling og kompetansedeling jobbet med oppgaver og arbeidsform til den nye nasjonale plattformen mot kampfiksing. NIF også deltatt på nordisk møte om kampfiksing med representanter fra Danmarks Idrætsforbund, Riksidrottsförbundet, Valo, Svenska Fotbollförbundet og Finlands Bollförbund.

Det har blitt avholdt et «Partnership Development Meeting» der partene i Samarbeidsforumet møtte IOC, Interpol og Økokrim. Temaet for møte var status på arbeidet mot kampfiksing i Norge og internasjonalt, etablering av nasjonal plattform og kompetanseutveksling. Lotteri- og stiftelsestilsynet har ansatt to personer med ansvar for den nasjonale plattformen. Disse vil tiltre stillingene januar 2016, og plattformen anses å være operativ fra januar 2016.

IOC intensiverte i siste halvdel av 2015 arbeidet mot manipulasjon av idrettskonkurranser gjennom å

lansere en nettbasert varslingstjeneste der mistanke om manipulasjon kan varsles. Videre vedtok IOC i desember «Olympic Movement Code on the Prevention of Competition Manipulation», med formål å harmonisereregelverket for alle nasjonale olympiske komiteer, internasjonale særforbund og øvrige IOC-ankjente organisasjoner.

NIF var kjent med det pågående arbeidet med koden, og umiddelbart etter IOC's vedtakelse startet arbeidet med å kartlegge hvilke endringer i NIFs lov som måtte gjennomføres for å implementere koden.

7.5.7 Arbeid mot økonomisk kriminalitet i idrettsorganisasjonen

Idrettslaget er et selvstendig rettssubjekt. Det er, ved sine styrende organer, ansvarlig for egen virksomhet og at laget driver i overensstemmelse med norsk lov, herunder arbeidslovgivning og skattelovgivning.

NIF har ikke et selvstendig ansvar for å sikre at idrettslagene og deres medlemmer opptrer i samsvar med norsk lovgivning generelt og straffelovgivningen spesielt. Men økonomiske misligheter kan samtidig være et brudd på NIFs straffebestemmelser (kapittel 11) eller NIFs regelverk for øvrig, for eksempel NIFs Regnskaps- og revisjonsbestemmelser.

I tillegg kan økonomiske misligheter i et idrettslag være et tegn på at idrettslaget ikke oppfyller sine medlemsforpliktelser, og saker som involverer økonomiske misligheter i idrettslag, vil kunne være egnet til å svekke idrettens omdømme generelt.

Idrettsstyret har i perioden prioritert å rette arbeidet inn mot forebyggende tiltak, samt tiltak for å forbedre organisasjonens evne til å avdekke økonomisk kriminalitet.

Idrettstinget i 2015 vedtok bedre koordinert rapporteringen fra idrettslagene (Samordnet rapportering). Som et ledd i dette er det utviklet rapporteringsfunksjonalitet i NIFs klubbbløsning som skal forebygge økonomiske misligheter gjennom krav om gode lokale rutiner og dokumentasjon av dette overfor sentralledet. Arbeidet inngår som en naturlig del av fellesprosjektet «Bedre idrettslag».

Idrettsstyret har prioritert å skille tydelig mellom godt internt organisasjonsarbeid og situasjoner som bør behandles av politi og rettsvesen. NIF skal ikke bygge opp egne ressurser for å etterforske om det er begått økonomiske misligheter, men arbeide gjennom organisasjonen. I dette arbeidet har idrettskretsene en viktig rolle. Det gjennomføres kompetansetiltak og avholdes fagsamlinger med de ansatte med økonomisk kriminalitet som tema.

Det er også utarbeidet en veileder for idrettskretsene som i detalj gir råd om hvordan en skal gå frem i forbindelse med mistanke om økonomiske misligheter i et idrettslag. Et idrettslag som ikke klarte å vise at de drev sin virksomhet etter NIFs bestemmelser, ble i 2015 fratatt sitt medlemskap i NIF. Saken ble klaget til NIF, men idrettskretsens vedtak ble opprettholdt.

7.5.8 Helse og sikkerhet

Proffbokseloven ble opphevet i 2014. Kulturdepartementet besluttet samtidig å lempe på sikkerhetskravene i knockoutforskriften, og var innforstått med at dette ville gi økt skaderisiko. Idrettsstyret uttrykte tydelig bekymring for endringene og mente en slik lemping var krevende for en ansvarlig idrettsorganisasjon som har helse som en av sine grunnverdier.

Idrettens verdigrunnlag setter krav til hele organisasjonene om å tilby en sunn og helsefremmende livsstil, herunder sørge for at prestasjonsutviklingen og aktivitetstilbudet ikke går på bekostning av utøverens helse.

Idrettstinget vedtok at «idrettsstyret skal ta initiativ til en avklaring av hva som er tilfredsstillende ivaretagelse av sikkerhet og helse innenfor særidrettens trenings- og konkurranseaktivitet.»

Idrettsstyret har utpekt NIFs 2. visepresident, Oddvar Johan Jensen, som leder av et utvalg som skal følge opp dette arbeidet frem mot Ledermøtet 2016.

7.5.9 Miljøansvar

Idrettsstyret vedtok en miljøstrategi for norsk idrett i 2011. Miljøstrategien tar utgangspunkt i de fire A-ene: Aktivitet, Anlegg, Arrangement og Administrasjon. Dette ble i 2015 forsterket av Idrettstinget i programerklæringen, som sier at norsk idrett vil ta hensyn til naturen, klimaet og miljøet. I IPD ble det innarbeidet miljømål innenfor områder som idrettsanlegg, idrettsarrangementer, samt idrettens nasjonal samfunnsbidrag.

Som Norges største frivillige bevegelse, er det viktig at idretten viser et samfunnsansvar relatert til miljø- og klimaspørsmål. Idrettens Hus på Ullevål stadion er derfor Miljøfyrtårn-sertifisert, og det er inngått landsdekkende avtale med Ragn Sells om miljøvennlig avfallshåndtering.

7.5.10 Begrensninger på motorisert ferdsel i utmark

NIF uttalte seg i september 2014 om forslag til endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven), og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

I oktober 2015 mottok NIF nok en høring med forslag

til endringer i reglene for motorferdsel i utmark. Formålet var at catskiing skulle kunne tillates innenfor visse rammer, dvs. snørekjøring etter beltebil opp til fjelltopp, etterfulgt av frikjøring. NIF støttet ikke forslagene i høringsutkastet og viste til at for utøvere av randonee-idretten og toppturer for øvrig er den urørte snøen og naturen en vesentlig del av opplevelsen. NIF fryktet at denne opplevelsen vil bli vesentlig redusert dersom områder åpnes for catskiing i regi av turist- og reiselivsnæringen.

Skulle man allikevel åpne for dette, anførte NIF videre at støysoner i utmark må begrenses i størst mulig grad. Bruk av tyngre beltekjøretøy må derfor kun foregå i en avgrenset og naturlig forlengelse av eksisterende infrastruktur.

7.5.11 Oppfølging av Markaloven

I forbindelse med Bymiljøetatens og Klima- og miljøverndepartementets arbeid med verneområder for friluftsliv, ble det foreslått at markaloven ble erstattet av naturmangfoldloven som hjemmelsgrunnlag for et foreslått vern av åtte områder i Marka. Idrettsstyret anførte at man ikke kunne se at tiltakene er avveid mot viktige samfunnsinteresser, og at de foreslåtte naturreservatene ikke lovlig kan opprettes slik forslaget til verneforskrifter forelå.

Den egentlige utfordringen for Bymiljøetaten og Klima- og miljøverndepartementet var manglende erstatningsbestemmelser i markaloven. Vi nådde fram med våre merknader og saken ble midlertidig stoppet i departementet.

Nå foreligger i stedet et forslag til endring av erstatningsbestemmelsen i markaloven § 11. Derved styrkes grunneiers rett til erstatning ved vern av områder som friluftslivsområder, samtidig som en unngår at markaloven ble erstattet av naturmangfoldloven som hjemmelsgrunnlag.

7.5.12 Norges Olympiske Samlinger (sak 330/45)

Idrettsstyret har fulgt flyttingen av OL-museet fra Håkons Hall til Maihaugen tett. Målet har vært et oppegående og åpent OL-museum til YOG 2016 på Lillehammer. Det blir et interaktivt museum med engasjerende multimedia-innhold og mye å gjøre og oppleve. OL i Oslo i 1952 og OL på Lillehammer i 1994 står sentralt.

Norges olympiske museum har et godt samarbeid med IOC og er ett av 22 OL museer. Museet får tilgang til interaktive utstillinger fra IOCs museum i Lausanne samtidig som de presenteres der. Dette har en verdi på 11 millioner kroner og er en gave fra IOC.

Museet ble åpnet 11. februar 2016 av H.M. Dronning Sonja. Thomas Bach, IOC-presidenten, takket Norge for bidraget til den olympiske bevegelsen. Børre Rognlien er ny styreleder for Stiftelsen Lillehammer Museum. Sverre Seeberg er styreleder i Norges Olympiske Museum. Brit Pettersen Tofte er styremedlem. Begge er oppnevnt av NIF.

7.6 Verdiarbeid

7.6.1 Idrettsglede for alle

Visjonen «idrettsglede for alle» skal prege alt arbeidet i organisasjonen. Dette er en krevende ambisjon, som utfordrer både den enkelte og fellesskapet. Godt verdiarbeid er en forutsetning for å skape en inkluderende og åpen idrett for alle.

7.6.2 Kommunikasjon av verdier og retningslinjer

NIF har valgt å ta en aktiv rolle også i den offentlige debatten for å sikre at idrettens felles verdier og plattform er godt kjent i samfunnet. Idrettens barnerettigheter, retningslinjer for ungdomsidrett, retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep, arbeidet mot homohets og rasisme, ordningen med politiattest og idrettens daglige arbeid med å integrere funksjonshemmede er eksempler på saker som gjennom året aktivt er blitt kommunisert til omverdenen og til politiske beslutningstakere.

7.6.3 Ærlighet og fair play

Ærlighet og fair play er en forutsetning både for den enkeltes idrettsglede og for idrettens posisjon i samfunnet. Idretten anerkjenner å ha en påvirkning som går langt utover idretten selv, og ønsker gjennom idrettens verdiarbeid å bidra til et bedre samfunn.

7.6.4 Arbeid for likeverd

NIF viderefører arbeidet som ble startet med prosjektet «Med idretten mot homohets» 2007-2009. I 2015 har man fulgt opp dette temaet i idrettens trenerutdanning, bidratt til særforbund og kretsers arbeid på temaet og bistått ved direkte henvendelser fra utøvere, trenere, tillitsvalgte og foresatte.

NIF har formidlet idrettens retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep gjennom å bidra med ressurser for særforbund, kretser og idrettslag. Filmene «Trenerens ansvar» om situasjoner med risiko for seksuell trakassering og overgrep er fritt tilgjengelig på nett, og kan brukes av klubber og forbund, så vel som aktører utenfor idretten.

7.7 Organisasjonsutvikling

7.7.1 Tverridrettslig samarbeid

NIF har som mål at særforbundene og idrettskretsene skal få bistand til å skaffe seg nok kompetanse til å kunne jobbe selvstendig med utvikling av egne klubber på områdene klubb- og ledelsesutvikling. Det har i tillegg vært fokus på å forsterke det praktiske samarbeidet mellom særforbundene og idrettskretsene. I dette arbeidet er Kompetanseutvalget viktig.

7.7.2 Lederutvikling

For at idrettslagene skal utvikle seg innen klubb- og ledelsesutvikling har NIF arbeidet med «Lederkurs for ungdom» (15-19 år) og «Utdanningsprogram for yngre ledere» (19-29 år). Dette har bl.a. bidratt til å øke ungdommers medbestemmelse og styrke ungt lederskap i idretten.

7.7.3 Trenerutvikling

Videre har NIF i samarbeid med særforbundene arbeidet målrettet med trenerutvikling innenfor «Trenerløypa» (Trener 1, 2 og 3 utdanning). Det er ved årsslutt 49 særforbund som har ferdigstilt Trener 1, 19 SF som har ferdigstilt Trener 2 og 4 SF som har ferdigstilt Trener 3. Det ble i 2015 arrangert felles Trener 3-utdanning i de fellesidrettslige temaene med 70 deltagere fra 14 særforbund.

7.7.4 Klubbutvikling

Det er gjennom felles veilederutdanning for klubb-utvikling utdannet 25 veiledere fra 18 særforbund og 7 idrettskretser. Parallelt med utdanningen er det gjennomført et ledelsesutviklingsprogram for de forbundene som utdanner veiledere. Det er også utviklet en veileder til klubbhåndbok som hjelpemiddel for idrettslag. Prosjektet «Bedre klubb» er igangsatt etter ønske fra særforbundene. Bedre klubb vil bli en elektronisk løsning som skal sikre en enklere drift og utvikling av idrettslagene.

7.7.5 Styreutvikling

Kurset «Klubbens styrearbeid i praksis» er revidert og det er utdannet 39 nye kurslærere. Kurset er mye benyttet i idrettsorganisasjonen, og det er satt i gang et arbeid for å bruke samme kurslest til opplæring av styrene i særforbund og idrettskretser. NIF får flere forespørsler fra særforbundene om bistand til opplæring og utvikling av styrene, og vi har bistått 8-9 særforbund i 2015. NIF skal utvikle et internt korps til å jobbe med styrekompetanse i særforbundene.

7.7.6 Styrelederskolen

NIF har startet arbeidet med et fornyet utviklingsprogram for idrettskretsledere og særforbunds- og presidenter. Programmet skal første gang tilbys til ferske styreledere etter at idrettskretstingene og særforbundstingene har valgt nye styreverv våren 2016.

7.8 Oppfølging av lov og organisasjon

7.8.1 Kontrollarbeid

Idrettsstyret har videreført prioriteringen av arbeidet med oppfølging av medlemsorganisasjonen. Oppfølgingen av idrettslagene er koordinert gjennom Organisasjonsavdelingen i NIF og der idrettskretsene er den operative enheten for kontroll og veiledning.

7.8.2 Organisasjonsdata og medlemstall

Idrettskretsene har i 2015 videreført kontrollarbeidet med idrettslagene og idrettsregistreringen der hoveddelen er å undersøke idrettslag med mangelfull rapportering av organisasjonsdata og medlemstall til NIF for å finne ut grunnene til dette og hjelpe idrettslagene å få på plass dette. Dette arbeidet sikrer at NIFs oversikt over organisasjonen er god og oppdatert, samt at idrettslag, der grunnlag for videre drift ikke er til stede, blir oppløst og at gjenværende midler i idrettslagene blir brukt til idrettsformål.

7.8.3 Virksomhet i tråd med NIFs lov

Det er også utført kontroller av enkelte idrettslag basert på konkrete mistanker om at disse ikke utfører virksomhet i tråd med NIFs lov. Som eksempel på dette er idrettslag med sammenblanding av fortjenestebasert virksomhet som ikke går tilbake til formålet samt idrettslag med medlemskap i andre organisasjoner som ikke er samsvar med NIFs regelverk.

Sammen med ny rapporteringsløsning i 2016 ble det i 2015 utviklet nettsider med hjelpedokumenter som skal hjelpe idrettslagene med å gjennomføre årsmøtene i 2016 i tråd med NIFs regelverk. Det skal også lette den administrative jobben for idrettslagene. Informasjon om ny lovnorm for idrettslag er publisert og tilgjengeliggjort for alle idrettslag på de samme hjelpesidene.

7.8.4 Kontroll av grunnlaget for momskompensasjon på varer og tjenester

Det er i 2015 gjennomført stikkprøvekontroller blant de som har søkt om mva- kompensasjon for vare og tjenestemoms. Idrettskretsene har kontrollert idrettslagene som har oppgitt riktig søkergrunnlag, samt regnskap er revidert og godkjent på årsmøtene i tråd med NIFs lov. Omfanget av kontrollene ble utvidet i 2015, og omfattet totalt 213 idrettslag. Disse hadde et samlet søknadsgrunnlag på kr 232 041 837. Det ble foretatt 61 korreksjoner.

Utvalget gjøres ut i fra kriterier som samsvarer godt med Lotteri og stiftelsestilsynets prosedyrer for risikostyrt utvelgelse. NIFs egen kontrollvirksomhet gjennom idrettskretsene var i 2015 like omfattende som Lotteri og stiftelsestilsynets egen kontrollvirksomhet for denne ordninger i hele frivillighetsområdet.

7.8.5 Kompetanseutvikling innenfor lov og organisasjon

NIF har i 2015 fortsatt kompetanseutviklingen av de ansatte i idrettskretsene på lov- og organisasjonsområdet. Idrettskretsene er primærkontakt for idrettslagene i disse sakene, og deres bidrag er kritisk viktig for kvaliteten på det lokale organisasjonsarbeidet i den frivillige organisasjonen. NIF bistår med rådgiving av idrettskretsene i mer kompliserte saker.

NIF har innført dirigentseminar som et årlig tiltak for økt kompetanse blant dirigenter på ulike ting, og har utviklet en veileder, som er tilgjengelig på NIFs hjemmeside for de som skal lede årsmøtene i idrettslagene.

7.9 Oppfølging av rapporten fra det eksterne toppidrettsutvalget

7.9.1 «Den norske toppidrettsmodellen – norsk toppidrett fram mot 2022»

Det eksterne toppidrettsutvalget, under ledelse av Tom Tvedt, leverte sin rapport til idrettsstyret 4. april 2013. Rapporten ble sendt på høring i organisasjonen og diskutert på NIFs ledermøte i Sandefjord. Idrettsstyret vedtok å følge opp av anbefalingene gjennom en intern administrativ styringsgruppe.

Styringsgruppens første rapport «Kortreist kvalitet» ble presentert foran Ledermøtet 2014 og diskutert på møtet. Deretter ble den sendt ut på høring. Tilbakemeldingene tilsa at det ville være klokt å behandle de regionale spørsmålene samtidig med den sentrale organiseringen og finansieringen. Styringsgruppens rapport «Den norske toppidretts-modellen 2022» ble lagt fram 11.april 2015 og presentert på dialogmøtet 15. april 2015.

7.9.2 Organisasjonsmessig oppfølging

Formell rapporteringsstruktur er implementert og ny ledergruppe er på plass. Det faglig samarbeidet om trenerutdanningen fungerer godt. Nye sær idretter får bistand til å strukturere og utvikle seg med tanke på fremtidig toppidrett (utviklingsidretter). Forsknings-senteret for toppidrettsforskning er i full drift, og OLT er tilført mer ressurser øremerket paralympisk idrett.

Olympiatoppens regionale struktur er ryddet og styrket gjennom inkludering av Innlandet (Lillehammer), Sørlandet (Agder) og Sør-Vestlandet (Stavanger) som avdelinger under Olympiatoppen. Det pågår kartlegging av mulighetene for etablering av de to siste foreslåtte avdelingen Sør-Vest og Øst i forhold til Oslo. Prosessen vil vise om det er faglig, idrettslig og finansielt grunnlag for disse etableringene. Idrettsstyret er opptatt av at slike avdelinger primært har en solid regional finansiering, slik at etableringen ikke svekker kompetansen og ressursene i sentralledet.

8 IDRETTE

8.1 Barneidrett

8.1.1 Utvikling

Den primære målgruppen er barn i alderen fra 6 til 12 år. I denne aldersgruppen har utviklingen også det siste året vært positiv, med en vekst på ca. 13 000 aktive i 2014, dvs. +1,8 %. Antall registrerte aktive barn 6-12 år i norsk idrett var, ved inngangen til 2015, ca. 495 000.

8.1.2 Bestemmelser om barneidrett

NIF arbeider kontinuerlig med å gjøre innholdet i Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett mer kjent. Blant annet handler dette om å følge opp særforbundenes arbeid gjennom post-3 møter, foredragsvirksomhet, kronikker og svar i media.

8.1.3 Familier med lav inntekt

I 2015 har det vært et særskilt fokus på barn som lever i familier med lav inntekt, samt kostnader ved å drive idrett. I mars ble det gjennomført et frokostseminar om barnefattigdom, og årets utviklingsforum for særforbund og idrettskretser omhandlet økonomi som barriere for idrettsdeltagelse. Det er gjennomført en questback til særforbundene for å kartlegge hva som gjøres i dag omkring temaet. Dette vil danne grunnlag for en videre strategi for å redusere økonomiske barrierer.

NIF har sittet som representant i styret til Nasjonal dugnad mot barnefattigdom og utenforskap. Dette er et samarbeid mellom mange frivillige organisasjoner, og hensikten med prosjektet er å utvikle et verktøy som skal bidra til bevisstgjøring blant trenere, ledere, foreldre og frivillige om hvordan hver enkelt kan bidra for å forebygge barnefattigdom i frivillige organisasjoner. Prosjektet heter «Alle med», og skal gi alle barn og unge mulighet til å delta i en aktivitet.

8.1.4 Idrettsskoler for barn

Idrettsskoler for barn er et variert og allsidig aktivitetstilbud hvor barn får prøve flere ulike idretter i ulike miljøer. I 2015 har NIF tildelt i overkant av 850 000 kroner i oppstarts- eller utviklingsstøtte til 71 idrettsskoler.

8.1.5 Aktivitetslederkurs

Det har blitt gjennomført 66 Aktivitetslederkurs for barn i idrettskretsene, med 708 deltagere. I tillegg er det gjennomført 79 enkeltmoduler om barneidrett med 241 deltagere.

8.2 Ungdomsidrett

8.2.1 Utvikling

I aldersgruppen ungdom 13-19 år har utviklingen også det siste året vært svakt negativ, med en reduksjon på ca. 1 800 aktive i 2014, dvs. -0,6 %. Antall registrerte aktive ungdommer 13-19 år i norsk idrett var ved inngangen til 2015 ca. 295 000.

8.2.2 Tiltak

I IPD er det å beholde flere, samt å rekruttere nye ungdommer i norsk idrett, en av hovedutfordringene. For at flere ungdom skal velge å være aktive innenfor organisert idrett må aktivitetstilbudet for målgruppen fornyes og utvikles.

8.2.3 Ungdomsløftet

Ungdomsløftet er navnet på idrettens strategier for å utvikle ungdomsidretten. Strategien består av tre hovedinnretninger; Morgendagens utøvere, Ungt lederskap og Idrett for alle.

Morgendagens utøvere ivaretas av særforbundene, i noen tilfeller i samarbeid med Olympiatoppen.

NIF har kompetansetiltak for ungdom/unge ledere som i 2015 var populære og godt etterspurt; Lederkurs for ungdom, Olympisk akademi og studiet Yngre ledere.

For å øke oppmerksomheten og kunnskapen rundt aktivitetstilbud som treffer ungdom som ikke har topp-idrettsmål, har NIF i 2015 startet et arbeid med å besøke 30 idrettslag nominert av særforbund. Resultatene vil bli lansert våren 2016.

8.2.4 Ungdoms-OL

I forbindelse med Ungdoms-OL i 2016 har NIF og LYOGOC samarbeidet om å skolere unge ledere. Over 220 unge ledertalenter fra hele landet er blitt skolert i idrettsledelse – gjennom Lederkurs for ungdom, arrangementsledelse, olympisme og idrettens verdiarbeid. Disse unge lederne var frivillige ressurser under lekene på Lillehammer, med mål om å bli ressurspersoner for norsk idrett i mange år. I 2015 har deltakerne i programmet jobbet frivillig i egen klubb/krets/forbund, samt gjennomført to kursheleger i forbindelse med idrettsgallaen og i oktober for videre opplæring frem mot lekene.

Høsten 2015 ble året 2016 lansert som «Idrettens ungdomsår». To viktige tiltak for å løfte frem unge ildsjeler over hele landet ble startet i 2015. I forkant av Ungdoms-OL ble det gjennomføres en fakkeltturné i alle landets fylker. I tillegg ble det startet en omfattende

nominasjonsprosess etter at det ble bestemt at årets ildsjel på idrettsgallaen skulle være under 26 år. Over 400 nominasjoner kom inn.

8.3 Voksenidrett

8.3.1 Tiltak

NIF inviterte til seminar om voksenidrett vinter 2015, men liten påmelding førte til at NIF avlyste seminaret. Dette seminaret var tenkt som en oppfølging av strategien «Aktiv inspirasjon».

Flere møter ble derimot avholdt i forkant av utviklingen av Idrettspolitisk dokument. Her var NIF til stede, men det var særforbundene som selv initierte møtene. Målet var å få voksenidrett i større grad inn i idrettspolitisk dokument 2015-2019 enn i foregående dokumenter.

8.3.2 Folkehelsearbeidet

NIF fikk ikke midler fra Helsedirektoratet i 2015, kun noen prosjekter hadde fått overført midler fra 2014 til 2015. I høring for Statsbudsjettet ble det påpekt hva konsekvensen for bortfall av disse midlene var, og en bad om å finne løsninger for igjen kunne få midler til dette over statsbudsjettet. Dette førte ikke frem.

8.3.3 Bedriftsidretten

Norges Bedriftsidrettsforbund er det tredje største særforbundet i Norges idrettsforbund og er det eneste forbundet med arbeidslivet som arena. Forbundet har meget lang erfaring med utvikling av nye aktiviteter og konsepter tilpasset behovene i arbeidslivet. På denne måten stimulerer norsk idrett til en bred hverdagsaktivitet, både i fritiden og i arbeidslivet.

8.4 Toppidrett

8.4.1 Olympiatoppens arbeid

Olympiatoppen (OLT) er norsk idretts felles toppidrettsavdeling. OLT leverer NIFs bidrag til særforbundenes toppidrettsarbeid. Særforbundene eier sin toppidrett og har resultatansvaret for sin idrett. Olympiatoppens oppdrag er å kvalitetssikre, veilede, utfordre og støtte særforbundenes arbeid og har et helhetlig overordnet ansvar for resultatutviklingen i norsk toppidrett, både når det gjelder funksjonsfriske og utøvere med nedsatt funksjonsevne. Olympiatoppen bidrar til å utvikle særforbundenes prestasjonskultur i en internasjonalt orientert toppidrettssatsing og forbereder fellesidrettslige leker sommer og vinter (OL, Paralympics, European Games, Ungdoms-OL/YOG, EYOF).

OLT har formell samarbeidsavtale med ca. 30 idretter. Disse prioriteres ut fra faktiske, internasjonale resultater, betydningen for norsk idretts generelle utbredelse, interesse i befolkningen samt grad av overføringsverdi til andre idretter. Idrettenes utbredelse og internasjonale konkurransesituasjon blir en viktig premiss for hvilke idretter som blir vurdert som internasjonal toppidrett, og dermed blir støtteberettiget.

Alle idretter med toppidrettsambisjoner som ikke har samarbeidsavtale («utviklings-idretter»), har anledning til å delta i en åpen, fellesidrettslig utviklingsprosess. Denne som bygger på OLTs utviklingsmodell, og er basert på læring på tvers mellom idretter og kompetanseområder. Dette er et nytt initiativ fra Olympiatoppen for at enda flere idretter skal kunne dra nytte av OLTs kompetanse og ressurser.

8.4.2 Resultatutvikling 2015

NIF velger å holde seg på et generelt og helhetlig nivå. 2015 ble et år med fremragende resultater i en rekke idretter. De gode resultatene gir seg utslag i et økt, men gledelig, press på stipendene OLT forvalter. Dette gjelder både de typisk «norske» idrettene, men også en rekke andre.

Det er særforbundene som har et helhetlig ansvar for egen toppidrett. Statistikkene over mesterskapsmedaljer og turneringsresultater er en naturlig del av særforbundenes årsrapporter.

8.4.3 Olympiatoppens organisasjons- og utviklingsarbeid

Olympiatoppens organisering har i 2015 vært som mot slutten av 2014 med Tore Øvrebø som toppidrettssjef, Helge Bartnes og Marit Breivik som henholdsvis vinter- og sommeridrettssjefer, Else-Marthe Sørli Lybekk som fagsjef prestasjon, Trond Skarsem Pedersen som utviklingssjef og Roald Bahr som helsesjef.

Utviklingsavdelingen med OLTs regionale avdelinger har fra juni 2015 gjennomgått en omfattende mål- og utviklingsprosess og etablering av en målstyrt utviklingsplan for 2016-19 for bl.a. å få enda bedre samsvar mellom sentral og regional virksomhet på avdelingens resultatområder. Det regionale arbeidet er gradvis tettere knyttet til de sentrale fagressursene i OLT og til resultatområdene i avdelingen sentralt på Sognsvann. Utviklingsavdelingens oppdrag er langsiktig med hovedfokus på morgendagens toppidrettsutøvere. Området har behov for langt sterkere ressurstilgang, selv om regional finansiering danner et helt nødvendig finansieringsgrunnlag. De regionale avdelingene er nå formelt utvidet med OLT Sør som tilvekst, og det har

vært arbeidet med etablering av en mulig avdeling for Buskerud/Vestfold og Telemark.

Arbeidet med Toppidrett for funksjonshemmede (TiF) får en stadig bedre integrering i OLTs øvrige arbeid på alle felt og resultatutviklingen er positiv. Likevel er det viktig med fokus på arbeid med «Unge TiF». Dette har stått sentralt for utviklingsavdelingen både sentralt og regionalt

8.4.4 Fagavdelingene og coachvirksomheten

Samspillet mellom fagavdelingene og coachvirksomheten er avgjørende for landslagenes prestasjonsutvikling. Det har vært arbeidet kontinuerlig med samhandlingen mellom coachene og fagavdelingene gjennom samlinger med prestasjonsteam for hver idrett. Prestasjonsteamene bestående av fagavdelingens eksperter, coach for særidretten og særidrettens landslags/sportsansvarlige. Hyppige, interne dialogmøter har forsterket dette arbeidet der sommer- og vinteridrettssjefen har hatt en sentral rolle. Fagavdelingene har balansert sine ressurser mellom faglig utviklingsarbeid og implementering av kunnskap i treningsgruppene.

8.4.5 Campus Sognsvann

Arbeidet med å realisere Campus Sognsvann har vært prioritert gjennom hyppige dialoger mellom NIF og OLT og mellom NIF/OLT og Norges idrettshøgskole. Det har vært tett dialog også med særforbundene.

Campus Sognsvann er sammen med regionaliseringen, de to hovedtiltakene i strategien for å opprettholde Norges posisjon som internasjonal toppidrettsnasjon.

8.4.6 FoU-arbeidet

OLT har fokusert på utvikling av ny FoU-strategi, samarbeid og felles prosjekter på tvers av institusjonene, tett dialog med Senter for Toppidrettsforskning og gjennomføring av forskningskonferansen. OLTs fagavdelinger er, i tråd med den vedtatte forskningsplanen for NIF, sterkt involvert i FoU-arbeidet i samarbeid med forskningsinstitusjonene.

8.4.7 YOG 2016

YOG på Lillehammer i februar 2016 ble i 2015 forberedt etter planen med samlinger for utøvere/trenere og blir et høydepunkt for unge utøvers læringsprosess for utvikling mot et toppidrettsnivå.

8.5 Idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne

8.5.1 NIFs rolle

NIFs rolle som paraplyorganisasjon og paralympisk komité legger premissene for arbeidet på området idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Idrettsstyret anser det som viktig at NIF legger til rette for felles-idrettslige og kompetanserelaterte tiltak som kan heve synliggjøringen, sikre finansieringen og øke kompetansen på området.

8.5.2 Tilskudd til målgruppen

I 2015 mottok 46 særforbund øremerkede tilskudd fra NIF. Omsøkte 20 millioner ble innvilget i tilsagnsbrev 12. desember 2014 til øremerket innsats for målgruppen. De 20 millionene ble fordelt etter modell godtatt av Kulturdepartementet hvor 8 millioner ble fordelt til 46 særforbund forvaltet av NIF, 6 millioner til NIF sentralt for styrking av menneskelige ressurser regionalt og 6 millioner ble fordelt til Olympiatoppen for videre styrking av toppidretten for målgruppen.

8.5.3 Rekrutteringstiltak

I tillegg til den generelle aktiviteten, ønsker idrettsstyret å fremheve rekrutteringstiltaket «Grenseløse idrettsdager» som ble arrangert flere steder i oktober og november, og som vil bli videreført i 2016.

8.5.4 Aktivitetshjelpemidler og brukerassistenter

Norsk idrett har i samarbeid med flere organisasjoner arbeidet for å oppheve 26-årsregelen for aktivitets-hjelpemidler til personer med nedsatt funksjonsevne. Dette ble tatt inn i statsbudsjettet med 56,8 millioner i 2015. I følge NAV var det i utgangen av november brukt kr 32 023 079,- netto til aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år. Potten var på 55 mill. Dette er en høyere sum enn det vi antok basert på tidligere signaler fra NAV.

Videre ble det øremerket 300 millioner til å rettighetsfeste ordningen med brukerassistenter.

8.6 Idrett for utviklingshemmede og Special Olympics

8.6.1 Mål og omfang

NIF anslår at mellom 3500–4500 personer med en utviklingshemning deltar i norsk idrett gjennom tilrettelagte aktiviteter, trening, konkurranser og turneringer. Det er en felles forståelse innenfor norsk idrett at idretts tilbudet til målgruppen først og fremst er breddeidrett.

8.6.2 Norsk organisering

Special Olympics er en stor internasjonal organisasjon med mål om å skape idrettsaktivitet for mennesker med utviklingshemning. Utvalg for idrett for utviklingshemmede ble oppnevnt av idrettsstyret i desember 2014 og NIF ble akkreditert som Special Olympic Norge i februar 2015.

Utøvere som holder et høyt prestasjonsnivå innenfor sin særvidrett, og gjennom dette har potensial for deltakelse i paralympiske leker, blir ivaretatt gjennom de respektive særforbundenes landslag og tilbud gjennom Olympiatoppen.

8.6.3 World Summer Games

Norge deltok med en tropp på 26 utøvere til Special Olympics World Summer Games som ble arrangert i Los Angeles i tidsrommet 25. juli–2. august. 6500 deltagere fra 165 nasjoner konkurrerte i 25 idretter i World Games 2015.

8.7 Døveidretten

8.7.1 Mål og betydning

Hørselshemning kan virke inn på psykisk og sosial tilpasningsevne, og fører ofte til isolasjon. Deltakelse i idrett og fysisk aktivitet kan forhindre isolasjon dersom aktiviteten foregår med en tilrettelagt kommunikasjonsform. Deltakelse i en god del idretter og aktivitetsformer forutsetter talespråk for at hørende og hørselshemmede skal fungere sammen. Målet er at idrettsutøvere med hørselshemning skal inkluderes i særforbundene på lik linje med andre idrettsutøvere med en funksjonsnedsettelse gjennom særforbundenes aktiviteter. Samtidig er det viktig å ivareta og utvikle døveidrettslagene i Norge.

8.7.2 Tiltak og aktiviteter

For å styrke rekrutteringen og bidra til at særforbundene har mest mulig kompetanse på dette feltet har idrettsstyret i NIF opprettet et utvalg som skal se på særskilte utfordringer, og være norsk idretts bindeledd mot de internasjonale døveidrettsorganisasjonene,

samt bidra til at Norge sender kvalitetsmessige gode tropper til Deaflympics hvert andre år.

8.7.3 Deaflympics 2015

Norge deltok for første gang på 12 år i vinter-Deaflympics i 2015, som ble avholdt i Khanty-Mansijsk og Magnitogorsk, Russland.

Tre utøvere representerte Norge i alpint og snowboard. Norge tok sin første medalje i vinter-Deaflympics på 12 år. Norge ble rangert som nr. 11 på medaljeoversikten.

Petrine Olgeirsdottir og Andre Bjørn Røine representerte Norge i snowboard, mens Kjell Inge Eidsaunet konkurrerte i alpint. Petrine Olgeirsdottir tok sølv i Slopestyle.

Khanty-Mansijsk 2015 - Sammenlagt					
Pl.	Land	Gull	Sølv	Bronse	Totalt
1	 Russia	12	6	12	30
2	 Czech Republic	6	1	0	7
3	 United States	3	3	2	8

11	 Norway	0	1	0	1

8.8 Inkludering og mangfold

8.8.1 Økt mangfold i idretten

Idrettsforbundet har i 2015 hatt fokus på økt arbeid innad i organisasjonen med inkludering og mangfold. I september 2015 inngikk NIF en intensjonsavtale med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) om å forsterke inkluderingsarbeidet, og utveksle kompetanse på området. Samarbeidet ble lansert på en felles konferanse i regi av IMDi og NIF 1. september. NIF har som en del av dette samarbeidet holdt flere foredrag om idrettens viktige rolle for kommunalt og regionalt ansatte som jobber med integrering.

I 2015 har det vært også jobbet med å distribuere en informasjonsbrosjyre om aktivitet i idrettslag som er oversatt til ni språk.

8.8.2 Inkludering i idrettslag

Det overordnede målet med ordningen «Inkludering i idrettslag» er å bidra til økt deltakelse av nye grupperinger inn i lagenes ordinære aktivitetstilbud, gjennom å motvirke økonomiske og kulturelle barrierer, som kan være til hinder for deltakelse i ordinær idrettsaktivitet.

Ordningen ble i 2015 videreført med kr. 11,5 millioner til fordeling på lokale og regionale tiltak. Bodø ble tatt inn som ny by i ordningen i 2015. Målgruppen er i hovedsak barn og unge med minoritetsbakgrunn med særskilt fokus på jentenes inkludering. Det er også et mål å øke innvanderforeldres deltagelse og engasjement i idrettslag. Flere av de største byene står overfor spesielle utfordringer knyttet til å rekruttere barn og ungdom til idrettslagene. Undersøkelser viser at barn og ungdom med minoritetsspråklig bakgrunn, spesielt jenter, i mindre grad er medlemmer av idrettslag enn gjennomsnittet i befolkningen for øvrig.

8.8.3 NIFs flyktingefond

På grunn av den ekstraordinære flyktingsituasjonen avsatte idrettsstyret i september kr 500 000 fra NIFs egenkapital til tiltak med idrettsaktivitet for flyktninger. I tillegg bidro IMDi med kr 200 000 og Kavlifondet med kr 500 000 til fondet. Fondet fikk i løpet av få dager inn søknader for over 3 millioner, så engasjementet til å bidra ute i idrettslag har vært stort. Til sammen 92 idrettslag fikk utdelt inntil kr 25 000 hver til aktivitet på mottak eller for å inkludere nylig bosatte flyktninger i det lokale idrettslaget. NIF har også jobbet med politisk påvirkning til tilleggsproposisjonen som kom fra regjeringen på dette området, samt hatt tett dialog med UDI om en intensjonsavtale. I tillegg har NIF søkt midler fra Gjensidigestiftelsen og IOC, og skaffet nye midler til fondet. Disse midlene vil bli utlyst over nyåret 2016.

8.9 Idrett og skole

8.9.1 En time kroppsøving daglig

Arbeidet med å realisere målet om én time kroppsøving daglig med kompetente lærere fortsatte i 2015. Målet er å øke fysisk aktivitet i samfunnet og dette arbeidet har direkte relevans for ett av innsatsområdene i den nye strategien for økt fysisk aktivitet i samfunnet – «Aktiv inspirasjon». NIF har et samarbeid med Legeforeningen, Kreftforeningen, Norges Fysioterapeutforbund, Nasjonalforeningen for folkehelsen og 25 andre organisasjoner som understøtter strategien om én time fysisk aktivitet daglig for alle skolebarn, og det pågår et idrettspolitisk arbeid rettet mot politiske partier og myndighetene for å få realisert målet i årene fremover.

9 IDRETTENS FINANSIERING OG RAMMEVIKÅR

9.1 Spillemidlene

9.1.1 Spillemiddeltildelingen 2015

Andelen av overskuddet fra spillemidlene som ble fordelt til idrettsformål for 2015 ble kr. 2 263 104 000,-. Av dette mottok NIF kr. 636 000 000,- i ordinære spillemidler.

For første gang i historien blir det fordelt over 1 milliard kroner til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg i kommunene, nemlig kr. 1 058 977 000,-.

I tillegg ble ordningen med lokale aktivitetsmidler (LAM) videreført, og NIF overførte i 2015 kr. 295 millioner til idrettslagene etter innstilling fra idrettsrådene.

Utover dette ble ordningen for inkludering i idrettslag videreført med kr. 11,5 millioner til fordeling på lokale og regionale tiltak.

9.1.2 Søknadsprosessen foran 2016

Spillemiddelsøknaden er en av idrettsstyrets viktigste oppgaver på vegne av idretten. Det ble, etter god dialog og en omfattende høringsrunde, enighet i idrettsorganisasjonen rundt struktur og mål for søknaden for 2016. Søknaden henter i vesentlig grad sitt innhold fra IPD. I søknaden valgte idrettsstyret å fremheve noen prioriterte innsatsområder:

- En lærende organisasjon, gjennom tilleggsfinansiering av FoU-arbeid
- Løft for idrett for funksjonshemmede, opprettholde øremerket tilskudd
- Et ekstra løft for idrett for utviklingshemmede, nytt tilskudd
- Kostnadskontroll i barneidretten, prioritering internt
- Videreføre ungdomsløftet, prioritering internt samt under YOG 2016
- Fullføre trenerløypa, prioritering internt
- Kvalitetsklubb, tilleggsfinansiering av felles prosjektledelse
- Livslang idrettsglede, anledning til å prioritere dette internt
- Moderne og tilgjengelig organisasjon, prioritering internt
- Enklere klubbhverdag, styrke IT-budsjettet
- Forsvare frivillighetens rettigheter, prioritering internt
- Utvide toppidrettsarbeidet, tilleggsfinansiering

NIF søkte om til sammen 679 millioner kroner. Tildelingen for 2016 ble på 660 millioner kroner i ordinære spillemidler. Økningen i spillemidler til organisasjonsarbeidet og aktivitetsutviklingen står ikke i forhold til behovet og de økte utfordringene. Det positive ved hovedfordelingen er imidlertid den tydelige økningen i rammene til idrettsanlegg og lokale aktivitetsmidler.

Idrettsstyret opplever derfor at endringen i tippemidlene reelt sett ikke har styrket sentralorganisasjonene, det faglige utviklingsarbeidet, organisasjonsutviklingen eller toppidretten. Idrettsstyret vil derfor opprettholde fokus på at en mer balansert utvikling av alle de prioriterte innsatsområdene som er angitt i IPD, og vil ta dette opp i forbindelse med hovedfordelingen som gjøres i april 2016.

9.2 Store støtteordninger

9.2.1 Grasrotandelen fra Norsk Tipping

Denne ordningen, hvor de som spiller på Norsk Tipping spill kan dedikere en andel av innsatsen til sitt lokale idrettslag, er blitt en viktig finansieringskilde for mange idrettslag. For hele 2015 ble det generert ca. kr. 395 millioner (kr. 357 millioner i 2014) til frivillige organisasjoner. Idrettslagene mottok i 2015 ca. kr. 239,9 millioner (kr. 222,1 millioner i 2014) eller rundt 60,7 % av disse midlene. Idrettsstyret ser meget positivt på denne ordningen, som sikrer at en god andel av spillemidlene når direkte ut til dem som skaper den brede lokale frivilligheten og idrettsaktiviteten, nemlig idrettslagene.

9.2.2 Kompensasjon for vare- og tjenestemoms

Kompensasjonsordningen for merverdiavgift på varer og tjenester har etablert seg som en svært enkel, effektiv og god løsning for idrettslagene ved at lokale ledd bare rapporterer totale driftskostnader som ett samlet tall. Idretten har, gjennom høy faglig kompetanse, effektivt arbeid og felles datasystemer, klart å rapportere meget godt helt siden oppstarten. Den enkle rapporteringsordningen gjør at kompensasjonsordningen er blitt tilgjengelig for den store bredden av idrettslag, både store og små.

Den samlede rammen til frivillige lag og organisasjoner ble økt med kr 36 millioner i 2015 til kr 1,236 milliarder. Rammen i 2014 var kr. 1,2 milliarder. Økningen var derved 3,0%.

Antall søkere fra idretten har de siste årene økt jevnt. I 2015 hadde idretten 5 206 søkere, som representerer en økning på 6,5 % fra 2014. Men fortsatt er det mange idrettslag som ikke søker. Idrettens andel av midlene utgjorde i 36,8% av den samlede rammen. Samlet

utbetaling til idretten ble i 2015 kr. 455,5 millioner, dvs. en økning på 2,0% fra kr. 446,3 millioner i 2014.

9.2.3 Målet er fortsatt full kompensasjon

Regjeringen tilført ordningen midler i Statsbudsjettet for 2014 slik at måltallet på kr. 1,2 milliarder ble nådd. Ordningen ble tilført kr 1,236 milliarder i Statsbudsjettet for 2015. Måltallet er imidlertid ikke lenger det samme som full kompensasjon. Det ble beregnet for syv år siden i 2007 i St.mld. nr. 39 (2006-2007) «Frivillighet for alle». Grunnlaget er nå betydelig bedre dokumentert. Idrettsstyret er derfor tydelige på at rammen nå må justeres i tråd med det reelle behovet, hvis intensjonene bak ordningen skal realiseres.

9.2.4 Kompensasjon for betalt merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg

Det ble innført en ordning med merverdiavgiftskompensasjon for kostnader knyttet til bygging av idrettsanlegg i 2010. Ordningen omfatter anlegg som har hatt byggstart etter 01.01.2010 og som er omfattet av spillemiddelordningen.

I 2015 var godkjent søknadssum 171,9 millioner kroner. Søknadssummen har aldri vært større. Etter stortingets behandling av revidert budsjett var det bevilget 123,8 millioner kroner til formålet. Dette betød at søkerne, i første omgang, fikk en avkortning på hele 28 prosent.

Det ble fra NIF og andre organisasjonsledd arbeidet for å få til en tilleggsbevilgning slik at alle søkerne skulle få kompensert all betalt merverdiavgift. Vi nådde fram politisk, og alle søkere mottok full kompensasjon etter salderingen av statsbudsjettet for 2015.

9.2.5 Midler fra Helse- og omsorgsdepartementet

I fremlagt statsbudsjett for 2015 var midler til folkehelsearbeid gjennom frivillige organisasjoner under post 719.73 flyttet til andre poster på statsbudsjettet. NIF jobbet politisk for å endre dette, og poengterte dette i flere høringer, men fikk ikke gjennomslag.

9.3 Idrettsanlegg og utstyrsmidler

9.3.1 Rammebetingelser og kunnskap

NIFs arbeid på anleggsfeltet har i hovedsak vært rettet mot å bedre rammebetingelsene for anleggsbyggere og å øke kunnskapen om spillemidler i norsk idrett. NIF og Kulturdepartementet utga i den forbindelse rapporten «Spillemidler til idrettsanlegg 2015».

Sammen med Kulturdepartementet har NIF vært med i finansieringen av Senter for idrettsanlegg

og teknologi på Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet, spesielt utviklingen av internettportalen «godeidrettsanlegg.no». Hovedmålene er å heve kompetansen rundt planlegging, prosjektering, bygging og drift av idrettsanlegg samt å skape en arena for utveksling av informasjon om og erfaringer fra bygging og drift av idrettsanlegg. Internettportalen skal etter planen lanseres i 2016.

9.3.2 Etterslep og spillemiddelsatser

Til tross for at regjeringen for første gang fordelte over en milliard kroner i spillemidler til idretts- og nærmiljøanlegg økte etterslepet med nær 400 millioner kroner til 2,8 milliarder kroner. Ventetiden på utbetaling av spillemidler ble imidlertid redusert fra 2,8 til 2,7 år.

NIF har gjennom flere år arbeidet for at staten skal øke sitt bidrag til bygging av idrettsanlegg. Spillemidlene dekket i gjennomsnitt 22,3 prosent av anleggs-kostnaden til idrettsanlegg i 2015. Dette er en økning på 2,1 prosentpoeng fra 2014. Men det er fortsatt langt igjen til det generelle målet i IPD om at spillemidlenes andel ved bygging av idretts- og nærmiljøanlegg økes til 30 prosent.

9.3.3 Utstysordningen

Ordningen med spillemidler til utstyr ble innført i 2003. Ordningen er et spleiselag mellom NIF og KUD hvor NIF i 2015 bidro med 12 millioner kroner, mens KUD bidro med 17 millioner kroner. Tre av millionene fra KUD var øremerket utstyr til personer med nedsatt funksjonsevne og fordeles blant særforbundene. Innenfor denne ordningen kan særforbundene få dekket inntil 100 prosent av kostnadene ved kjøp av utstyr.

Totalt ble ca. kr. 25,8 millioner fordelt til klubber, mens særforbundene fikk tildelt ca. kr. 1,4 millioner i tilskudd til kjøp av utstyr i egen regi. Det ble totalt søkt om kr. 56,8 millioner.

10 REGNSKAP

10.1 Regnskap for 2015

Etter disponering av selvpålagte restriksjoner, er den frie egenkapitalen økt med kr. 1,1 millioner. NIFs frie egenkapital er blitt økt fra kr. 19,9 millioner (pr. 31.12.2014) til kr. 21,0 millioner (pr. 31.12.2015).

Idrettsstyret gjør følgende disponeringer:

- Kr. 1,2 millioner avsettes til vedlikehold av Idrettens hus.
- Kr. 1,5 millioner avsettes til ungdomsidrett.
- Kr. 6,7 millioner disponeres av avsetningen til IT-utvikling.
- Kr. 0,1 millioner disponeres av den historiske egenkapitalen fra Norges Funksjonshemmedes Idrettsforbund (NFI), som ble overført til NIF pr. 01.01.2008.
- Kr. 3,8 millioner disponeres av jubileumsgaven
- Kr. 1,1 millioner tilføres den frie egenkapitalen.

Sum egenkapital i NIF pr. 31.12.2015, inkl. egenkapital med selvpålagte restriksjoner, kr. 15,1 millioner, er totalt kr. 36,1 millioner.

10.2 Eierskap i selskaper

NIF eier mer enn 50 % av de to selskapene: Bardufosstun AS og Senter for Prestasjonsutvikling AS (SPU). Pga. størrelsen på datterselskapene er det ikke funnet nødvendig å utarbeide konsernregnskap for 2015.

NIF eier 100 % av aksjene i Bardufosstun AS. Bardufosstun Driftsselskap AS leverte i 2015 et solid overskudd stort kr. 239 336,-.

10.3 Økonomisk situasjon

Organisasjonens økonomiske situasjon er i løpet av 2015 blitt noe bedre da NIFs frie egenkapital er økt med kr 1,1 millioner. Den økonomiske situasjonen i NIF anses som solid.

Med bakgrunn i de senere års investeringer på IT-området, samt forskuddsbetalinger til Olympiske leker i Rio 2016, har det i 2015 vært behov for opptak av kassekreditt. Det ser ut til at det også i 2016 vil være behov for opptak av kassekreditt.

Kontantstrømoppstillingen viser en økning i beholdningen av bankinnskudd og kontanter på kr. 27,1 millioner fra 2014 til 2015. Idrettens konsernkontosystem er i innarbeidet i balansen til NIF. Deltakernes bankinnskudd (alle deltakere unntatt NIF) er på kr 278 millioner

pr. 31.12.2015. Dette er kr 48,5 millioner høyere enn pr. 31.12.2014. NIFs bankinnskudd pr. 31.12.2015 er kr 20,8 millioner. Dette er kr 21,4 millioner lavere enn pr. 31.12.2014. Hovedårsaken til dette kapitalbinding i IT-investeringer, samt forskuddsbetalinger til Olympiske leker i Rio 2016.

10.4 Kredittrisiko

Kredittrisikoen vurderes som liten, da kundeporteføljen til NIF i all hovedsak er egne organisasjonsledd, der NIF eventuelt kan gjøre gjeldende motregningsrett i overføringene til disse organisasjonsleddene. Pantelånet som står oppført i balansen har en flytende rente. Det er en renterisiko knyttet til pantelånet ved renteendringer.

10.5 Plassering av overskuddslikviditet

I løpet av 2015 var deler av overskuddslikviditeten i konsernkontosystemet plassert i pengemarkedsfond. Plasseringer av denne type vil alltid innebære en viss risiko. Pengemarkedsfond er vurdert som lavrisikoplassering. Pr. 31.12.2015 var det totalt plassert kr 230 millioner i pengemarkedsfond. Det foreligger en finansiell risiko knyttet til disse plasseringene ved avleggelse av årsregnskapet for 2015.

10.6 Tildelte spillemidler

I 2015 fikk NIF tildelt totalt kr. 636 millioner i spillemidler fra Kulturdepartementet (KUD). Tildelingen var da kr 43 millioner høyere enn tildelingen for 2014.

10.7 Statlig og fylkeskommunal støtte

NIF mottar også statlig og fylkeskommunal støtte fra andre departementer og enkelte fylker for utvikling av idretten regionalt. Midler til tiltak innenfor idrett i skolen/folkehelse og regionale kompetansesentra har bidratt til å utløse mer penger kommunalt og fylkeskommunalt.

10.8 Styrets vurdering

Styret er av den oppfatning at det er grunnlag for fortsatt drift, og regnskapet er avlagt under denne forutsetning. Etter styrets oppfatning gir årsberetningen og årsregnskapet en rettvisende oversikt over utviklingen og resultatet av virksomheten.

11 SENTRALADMINISTRASJONEN

11.1 Grunnfinansiering av felles IT-løsninger

Prinsippet om å grunnfinansiere viktige fellestjenester er videreført i 2015. På IT-området er det nasjonale nettverket rundt idrettens nasjonale databaser prioritert sammen med felles idrettslagenes behov for medlemsadministrasjon og elektroniske betalingstjenester. Til dette hører også tilgjengelig brukerstøtte for idrettens mange lokale og sentrale brukere.

En revidert IKT-strategi ble fremlagt for idrettsstyret i april 2015 og vedtatt. Etter en lengre prosess, med bred brukerinvolvering, er det definert en felles basis innenfor kontorstøtte-systemer. Selve fellesplattformen finansieres over spillemidlene etter en fastsatt modell.

11.2 Ullevaal som administrasjonssentrum

NIFs administrasjon er lokalisert på Ullevaal stadion sammen med 47 av særforbundene. Samlet sett disponerer Idrettens Hus ca. 2 900 kvm selveide og 8 700 kvm leide lokaler på Ullevaal stadion, dvs. ca. 11 600 kvm totalt. Alle arealer er i aktiv bruk.

Idrettsstyret ønsker å videreutvikle Ullevaal Stadion som nasjonalt administrasjonssentrum. Dette skal skape god samhandling på tvers av organisasjonslinjene, både faglig, administrativt og politisk. Med hjemmel i tingvedtaket, utreder styret lønnsomheten ved et eventuelt utvidet eierskap til de kontorlokalene som i dag leies av Ullevaal Stadion i ytre bygg og fremleies til særforbundene.

11.3 Servicetjenester

Resepsjons- og sentralbordtjenesten ved Idrettens Hus er i dag som en velfungerende førstelinje for de som henvender seg til idretten. Kantinedriften fungerer veldig godt, og felles kantine er blitt et viktig møtested på tvers av fag og organisasjonstilhørighet. Møteromskapasiteten er tilstrekkelig. Samarbeidet med UBC fungerer godt.

11.4 Miljø

Idrettens hus på Ullevaal stadion er Miljøfyrtårn-sertifisert og godt tilrettelagt for bevegelseshemmede. Det fysiske arbeidsmiljøet er meget tilfredsstillende. NIF forurenser ikke det ytre miljøet i vesentlig grad gjennom den daglige virksomheten ved Ullevaal stadion, Sognsvann, Marienlyst i Drammen, Bardufosstun eller ved idrettskretsenes kontorer.

11.5 Bardufosstun

Bardufosstun Driftsselskap A/S eies 100 % av NIF. Det samme gjør den tilsvarende eiendommen som består av treningsfasiliteter, overnattingsrom i hovedbygg, hytter og anneks. Idrettslagene har de senere årene i større grad benyttet overnattingstilbudet på Bardufosstun. NIF har derfor gjennom 2015 vurdert en videreutvikling av idrettssenteret. En konklusjon vil ventelig foreligge i 2016.

12 PERSONAL

12.1 Utviklingen i antall ansatte

NIF er arbeidsgiver for både sentralt ansatte og idrettskretsens ansatte. Idrettsstyrets årsberetning omfatter alle disse. I årsregnskapet vil imidlertid bare de sentralt ansatte fremgå. Dette er fordi de idrettskretsansatte tas med i sine respektive kretsers regnskaper.

I NIF, inklusive idrettskretsene, var det pr. 31.12.2015 ansatt 366 personer (344 i 2014) med til sammen 315 årsverk (308 i 2014). Dette inkluderer både faste og midlertidig ansatte som har sitt arbeidssted i NIF.

Idrettskretsene hadde 158 ansatte (155 i 2014), Olympiatoppen hadde 73 ansatte (65 i 2014), NIF sentralt hadde 68 ansatte (61 i 2014). De administrative felles-tjenestene, herunder Idrettens hus på Ullevaal stadion, Idrettens Regnskapskontor og IT hadde til sammen 67 ansatte (63 i 2014). Antall ansatte i NIF sentralt inkl. selvfinansierende fellestjenester og OLT er da pr. 31.12.2015 208 ansatte (189 i 2014). NIF er godkjent lærebedrift og har i 2015 hatt seks lærlinger i IT Drift.

En stor del av arbeidsplassene, spesielt i idrettskretsene, er finansiert fra andre kilder enn spillemidlene, blant annet fylkestilskudd, prosjektmidler og markeds-midler.

12.2 Idrettsstyrets godtgjørelse og generalsekretærens lønn

Godtgjørelse til idrettsstyret og lønn til generalsekretæren fremgår av note 4 i regnskapet. I samme note fremgår også de samlede lønnsutbetalinger i NIF sentralt. Tallene i note 4 i regnskapet skal reflektere den samlede arbeidsinnsats gjennom året og kan ikke sammenlignes direkte med tallene i ovenstående avsnitt.

12.3 Sykefravær og arbeidsmiljø

Sykefraværet i NIF (inkludert idrettskretsene) var i 2015 på 3,1% (2,6% i 2014). Alt sykefravær i 2015 er rapportert elektronisk i vårt personaloppfølgingssystem. Siden sykefraværet er en viktig indikator på arbeidsmiljøet på en arbeidsplass, er NIF svært fornøyd med det lave fraværet. NIF har lav turnover blant de ansatte. I 2015 var denne på 3,55 % (3,78% i 2014).

NIF har avtale om Inkluderende arbeidsliv for perioden 2014-2018. Det er utarbeidet mål- og aktivitetsplan for arbeidet for å oppfylle kravene i avtalen bl.a. gjennom rekruttering av nye ansatte og oppfølging av sykmeldte. NIF bruker elektronisk personaloppfølgingssystem som sikrer at ledere kan møte kravene om sykefraværsoppfølging på en god måte. Det er ikke registrert arbeidsrelaterte personskader i 2015.

NIF har fokus på arbeidsmiljø, og ønsker å være en trygg og hyggelig arbeidsplass for sine ansatte. HMS-arbeidet er systematisk, med konkrete mål og handlingsplaner, og årlig HMS-revisjon. Elektronisk HMS-håndbok er tilgjengelig for alle ansatte. Av helsefremmende tiltak har NIFs ansatte anledning til å trene 2 timer pr uke i arbeidstiden, og en rekke lokale aktivitetstilbud.

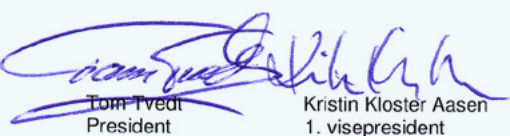
12.4 Likestilling og arbeid mot diskriminering

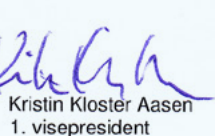
NIFs arbeid med å øke likestilling og motvirke diskriminering har i 2015 hatt hovedfokus på rekruttering av arbeidstakere fra alle grupper i samfunnet. Dette innebærer at personer med for eksempel annen etnisk bakgrunn eller funksjonsnedsettelse, og som er kvalifisert for stillingen, skal innkalles til intervju. NIF hadde, ved utgangen av 2015, ansatt 199 menn (54 %) og 167 kvinner (46 %). I 2015 har det i NIF, inkludert idrettskretsene, vært åtte personer på praksisplass i samarbeid med NAV.

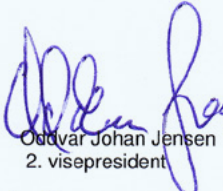
12.5 Forholdet til organisasjonene i arbeidslivet

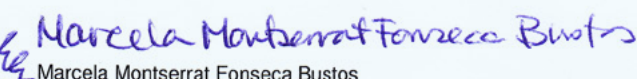
NIF er medlem i arbeidsgiverorganisasjonen NHO og er representert i styret i NHO Idrett. Samarbeidsutvalget mellom NIF og Handel og Kontor avd. i NIF møtes jevnlig for å utveksle informasjon mellom arbeidsgiver og arbeidstakere i NIF. Møtene er med på å ivareta et godt samarbeidsklima. Det er gjennomført tre møter i utvalget i 2015.

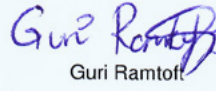
Oslo, 9. mars 2016

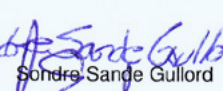

 Tom Tvedt
 President

 Kristin Kloster Aasen
 1. visepresident

 Oddvar Johan Jensen
 2. visepresident

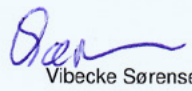

 Marcela Montserrat Fonseca Bustos

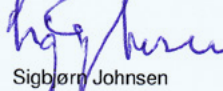

 Guri Ramtoft

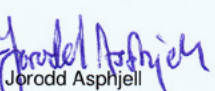

 Sindre Sande Gullord

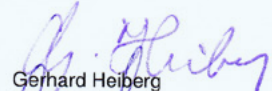

 Anne Berit Figenschau

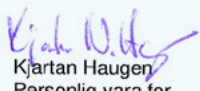

 Marit Roland Udnæs

 Vibecke Sørensen

 Sigbjørn Johnsen

 Jorodd Asphjell

 Gerhard Heiberg

 Kjartan Haugen
 Personlig vara for
 Ole Einar Bjørndalen

 Geir Johannessen

 Inge Andersen
 Generalsekretær

Idrettsstyret 2015-2019. Jorodd Asphjell var ikke til stede på bildet.
 Foto: Geir Owe Fredheim

STYRETS ÅRSBERETNING 2016

1 INNLEDNING

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) har som formål:

«NIF skal arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov, og uten å bli utsatt for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling. Med idrett menes aktivitet som oppfyller følgende vilkår:

- a) det er fysisk aktivitet av konkurranse-, trenings- og/eller mosjonskarakter,*
- b) aktiviteten er som konkurranseaktivitet målbar etter godkjent regelverk,*
- c) aktiviteten tilfredsstiller de etiske normer idretten i Norge bygger sin aktivitet på.*

Organisasjonen skal være en positiv verdiskaper for individ og samfunn og dermed styrke sin posisjon som folkebevegelse og drivkraft i samfunnet. Organisasjonens arbeid skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.»

Det sittende Idrettsstyret, med Tom Tvedt som president, ble valgt på Idrettstinget i juni 2015 for 4-årsperioden frem til Idrettstinget i 2019. Det nye Idrettsstyret følger opp Idrettspolitisk dokument 2015-2019.

Arbeidet med langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for norsk idrett har stått sentralt for Idrettsstyret sammen med oppfølging av idrettsorganisasjonen, og styret har hatt kontinuerlig oppmerksomhet på den statlige politikken rundt lotterier og pengespill.

Gjennomføringen av ungdoms-OL på Lillehammer var en viktig milepæl for norsk idrett i 2016. Diskusjonene rundt åpenhet og innsyn i NIFs og den frivillige organisasjonens virksomhet har vært krevende og viktig, og implementeringen pågår inn i 2017.

2 MEDLEMSKAP

NIF er Norges største frivillige organisasjon. Statistikkene over utviklingen i organisasjonen er basert på samordnet søknad og rapportering, hvor alle idrettslag og særidrettsgrupper rapporterer nøkkelinformasjon fra foregående år.

Samordnet søknad og rapportering avsluttes ved utgangen av april hvert år. Når årsberetningen skrives, er datagrunnlaget fra medlemsrapporteringen per 31.12.16

ikke ferdig rapportert og kontrollert. NIF vil derfor komme tilbake til siste års tall dette i nøkkeltallsrapporten for 2016, som leveres hver høst.

Organisasjonstall

Ved inngangen til 2016 var 54 særforbund medlemskap i NIF, og NIF hadde 19 idrettskretser og 366 idrettsråd. Det pågår nå prosesser i det offentlige, både på fylkes- og kommunenivå, som vil kunne medføre sammenlåinger de nærmeste årene. Idrettstinget har vedtatt at norsk idrett skal foreta strukturelle endringer for å tilpasse organisasjonen til statens forvaltningsreform dersom denne gjennomføres i tingperioden.

Idrettslag	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ordinære idrettslag	7 894	7 894	7 929	7 967	7 953	8 076
Bedriftsidrettslag	4 066	3 913	3 938	3 628	3 456	4 102
Totalt	11 960	11 807	11 867	11 595	11 409	12 178

Ved inngangen til 2016 var det 12 178 idrettslag, hvorav 8 076 var ordinære idrettslag og 4 102 var bedriftsidrettslag.

Samlet sett hadde NIF 12 178 idrettslag som medlemmer ved inngangen til 2016. Det omfatter både ordinære idrettslag og bedriftsidrettslag. Antall ordinære idrettslag økte med 1,5 prosent (123 idrettslag), mens veksten i bedriftsidrettslag var på hele 18,7 prosent (646 bedriftsidrettslag). De ordinære idrettslagene består av fleridrettslag (mange idretter) og særidrettslag (kun en idrett). Særidrettslagene har økt med 301, mens fleridrettslagene er redusert med 119.

Veksten i bedriftsidrettslag er større enn ventet, og har i seg en del feilkilder. Det kan være knyttet til at man i bedriftsidretten for tiden driver et omfattende arbeid i forhold til struktur og registrering av medlemskap, både av idrettslag og individuelle medlemskap.

Individuelle medlemskap

Innenfor de ordinære idrettslagene hadde norsk idrett totalt 1 887 342 medlemskap ved utgangen av i 2015 (1 907 594 i 2014), som innebærer en nedgang på 1,1 prosent. Av samtlige medlemmer var 40,5 prosent kvinner. Kjønnbalansen i medlemsmassen har en rekke år vært stabil rett i overkant av 40 prosent.

Også inkluderer bedriftsidretten, er totalt antall registrerte medlemskap 2 087 680 ved utgangen av 2015 (2 240 143 i 2014). Det representerer en nedgang på 6,8 prosent.

Medlemskap	0-5 år	6-12 år	13-19 år	20-25 år	26 år +	Summert
Kvinner	39 327	224 901	140 881	62 157	381 030	848 296
Menn	38 233	268 938	186 357	100 203	645 653	1 239 384
Totalt	77 560	493 839	327 238	162 360	1 026 683	2 087 680

Reduksjonen på 131 000 registrerte medlemskap innenfor bedriftsidretten utgjør 86 prosent av denne nedgangen, og er antakelig direkte knyttet til utfordringene med en overgang fra mange kollektive ordninger til

konsekvent registrering av individuelle medlemskap. Dette tallet vil mest sannsynlig endre seg når de lokale rutineene for medlemsadministrasjon kommer på plass i alle ledd.

Kjønnsfordelingen

Totalt sett er det 59 prosent menn og 41 prosent kvinner blant medlemmene. Medlemmene fordelte seg slik ved inngangen til 2016:

Aldersgruppe	0-5 år	6-12 år	13-19 år	20-25 år	26 år +	Summert
Kvinner	39 327	224 901	140 881	62 157	381 030	41%
Menn	38 233	268 938	186 357	100 203	645 653	59%
Kvinneandel (%)	51%	46%	43%	38%	37%	41%

Kjønnsbalansen i medlemsmassen har en rekke år vært stabil rett i overkant av 40 prosent.

Kjønnes deltakelse i styrene avviker noe fra fordelingen i medlemsmassen. Av 42 812 registrerte styreverv, innehas 36,2 prosent av kvinner. Men om en tar i betraktning at 80 prosent av de som har styreverv er

over 35 år, så er det rimelig samsvar mellom medlemsmassen og styreverv.

Om en derimot ser på antall styreledere, så blir bildet vesentlig endret. Hele 76,6 prosent av alle styreledere i norsk idrett ved inngangen til 2016 var menn. Det er en stor utfordring.

3 ØKONOMI

Året 2016 ble avsluttet med en positiv egenkapital, inklusive selvpålagte restriksjoner, på kr 32,0 millioner, hvorav kr 4,0 millioner er øremerket til vedlikehold av Idrettens hus og kr 5,9 millioner er avsatt til IT-utvikling. Fri egenkapital var per 31. desember 2016 på kroner 22,1 millioner. NIFs frie egenkapital ble økt med kroner 1,1 millioner fra 31. desember 2015 til 31. desember 2016. NIFs årsresultat viser et underskudd stort kroner 4,1 millioner. Disponeringen av årsresultatet presenteres senere i beretningen under avsnittet "Regnskap for 2016".

4 LEDERMØTET 2016

4.1.1 Åpning og Idrettspresidentens tale

Ledermøtet ble avholdt på Fornebu i Bærum fredag 3. til lørdag 4. juni 2016. Dirigenter var Unn Birkeland og Sverre Seeberg.

Idrettspresident Tom Tvedt ønsket velkommen og redegjorde for styrets arbeid, utfordringer og oppnådde resultater i perioden etter Idrettstinget. Han gjennomgikk noe av det fokuset som hadde vært i offentligheten og påpekte at Idrettsstyret ønsket å endre, forbedre og utvikle idrettsorganisasjonen. Han understreket at NIF er en autonom organisasjon og ikke er underlagt offentlig forvaltning. NIFs rutiner er derfor utformet for å svare medlemmene, men medlemmene står selv sagt fritt til å vedta nye rutiner.

Han fremhevet at de historisk gode resultatene innenfor norsk toppidrett, og gledet seg over et svært vellykket Ungdoms-OL. Han understreket at

norsk idrett må arbeide gjennom IOC og WADA for å beskytte de rene utøverne og sikre en rettferdig konkurranse og rette vinnere.

Samarbeidet mellom idrettskretser og særforbundet er bedre, men må bli enda bedre. Idrettspresidenten rettet oppmerksomheten mot betydningen av å videreutvikle idrettsorganisasjonen, og lovet at NIF ser på seg selv med tanke på å være et nyttig sentrallødd og samarbeide godt med idrettskretsene og særforbundene.

Videre påpekte han at det er nødvendig å finne den rette balansen mellom det å være en idrettsorganisasjon og det å oppfylle samfunnsbehov. Vi må speile mangfoldet i samfunnet og inkludere alle. Idretten var først med kjønnskvolter, men vi kan ikke slå oss til ro med dette, men må få flere kvinner som trenere og ledere.

4.1.2 Kulturministerens hilsningstale

Kulturminister Linda Cathrine Hofstad Helleland hilste ledermøtet ved å uttrykke glede for at idretten gir barn glede, mestring og fellesskap og at idrettens bidrag til folkehelsen er uvurderlig. Alt dette gjøres mulig på grunn av den enorme dugnadsinnsatsen.

Videre fortalte kulturministeren at hun og hennes statsrådskollegaer hadde fantastiske dager under Ungdoms-OL på Lillehammer, og at dette viste at et OL kan organiseres med en enkel standard og rimelig.

Videre pekte kulturministeren på at det i enkelte internasjonale idrettsorganisasjoner er lav kvinneandel. Politikere kan gi retningslinjer, men det er opp til idretten selv å ta ansvar.

Kulturministeren pekte videre på at enerettsmodellen er unik og fungerer veldig godt. Det er kun enerettsmodellen som kan ivareta hensynet til de spilleavhengige på en god måte. Når det gjelder antidopingarbeidet, understreket kulturministeren at alle som ønsker offentlig støtte må ha dette i orden.

Kulturministeren avsluttet med å si at visjonen til norsk idrett om «idrett for alle» er fantastisk, men krevende. Her går NIF foran og viser vei, og har gode planer. Hun var også veldig glad for at idretten setter kostnadskontroll i barne- og ungdomsidretten på dagsordenen. Idrettens prosjekter for flyktninger er noe hun har skrytt av over alt, og dette viser at idretten er der og leverer når det trengs som mest.

4.1.3 Oppsummering etter Ungdoms-OL

Dagligleder for organisasjonskomiteen, Tomas Holmestad, presenterte Ungdoms-OL 2016 og oppsummerte erfaringer og utfordringer som norsk idrett må ta med seg videre.

4.1.4 Faste saker

Status i arbeidet med oppfølging av idrettspolitisk dokument ble gjennomgått av generalsekretær Inge Andersen.

Forberedelse og deltakelse i olympiske og paralympiske leker i 2016 ble gjennomgått av toppidrettssjef Tore Øvrebø, herunder også regionalisering av Olympiatoppen, ny treningshall for å forbedre treningsforholdene ved toppidrettssenteret, samt arbeidet med Campus Sognsvann.

NIFs årsrapport og NIFs årsregnskap for 2015 ble gjennomgått. Kommentarene fremgår av protokollen.

4.1.5 Idrettspolitiske temaer

Ledermøtet var delt opp i en rekke faglige sesjoner, og behandlet følgende temaer. Det henvises til protokollen når det gjelder detaljer og kommentarer.

IT-evalueringen.

Anne Berit Figenschau fra Idrettsstyret og Gisle Jentoft fra Norges Tennisforbund gjennomgikk status for evalueringsutvalget nedsatt av Idrettsstyret. Arbeidet skal fortsette utover høsten og resultere i en sluttrapport.

Åpenhet i idretten.

Kristin Kloster Aasen, 1. visepresident i NIF redegjorde for Idrettsstyrets vedtak om å nedsette et utvalg for å vurdere idrettens kontrollrutiner og gi med anbefalinger om hvordan idretten bør praktisere åpenhet. Utvalgsleder John G. Bernander presenterte utvalgets mandat og noen av de vurderingene utvalget hadde foretatt så langt. Arbeidet ble avsluttet med en rapport tidlig på høsten.

Ungdommens eierskap til egen idrett.

Kathrine Godager, rådgiver i Norges idrettsforbund, presenterte status og tendenser knyttet til ungdomsløftet, Målene som fremkommer av IPD vedrørende ungdomsidretten ble gjennomgått, og det ble presentert konkrete eksempler på hvordan Norges Skiforbund, Norges Svømmeforbund og Akershus idrettskrets har arbeidet med økt deltakelse fra ungdom.

Nye retningslinjer for tildeling av Kammerherre

Egebergs Ærespris

Børre Rognlien, leder av komiteen for tildeling av Kammerherre Egebergs Ærespris, presenterte de nye statuttene, som har som formål å utvide gruppen av idrettsutøvere som kan innstilles til å tildeles prisen.

Det norske pengespillmarkedet

Linda Vøllestad Westbye, avdelingsdirektør i Lotteri- og stiftelsestilsynet presenterte status i det norske pengespillmarkedet, og tilsynets arbeid for å sikre et forsvarlig lotteri- og pengespilltilbud i Norge. Ingebrigt Steen Jensen holdt deretter foredrag om enerettsmodellen.

Modernisering av organisasjonen

Geir Johannessen, assisterende organisasjonssjef i Norges idrettsforbund, gjennomgikk de prinsipielle utfordringene med å skape enkle tilknytningsformer uten samtidig å komme i konflikt med kravene til ansvarlig organisasjonsarbeid og medlemsforpliktelser.

Henriette H. Thune, juridisk sjef i Norges idrettsforbund, gjennomgikk de prinsipielle utfordringene med giselskapsdannelser sportslig og økonomisk styringsrett på områder som er å anse som idrettens kjerneoppgaver.

Kostnadskontroll i barneidretten

Karl Henrik Sivesind fra Institutt for samfunnsforskning snakket om økonomiske barrierer for deltakelse i barne- og ungdomsidretten.

Håvard Øvregård tok opp utfordringene i klubbhverdagen med barn og unge som ikke har råd til å være med. Han presenterte samarbeidsprosjektet «Nasjonal dugnad mot fattigdom og utenforskap for barn og unge», som har utviklet verktøyet «ALLEMED», og presenterte idrettens mange utfordringer med å holde kostnadsnivået nede.

4.1.6 Resolusjon

«Ledermøtet i Norges idrettsforbund i 2016 gjentar og understøtter Idrettstingets resolusjon fra 2015 om støtte til Norsk Tipping og enerettsmodellen som grunnmur for norsk spillpolitikk.

Ledermøtet ønsker å støtte statsråd Linda H. Hellelands tydelighet om at enerettsmodellen er den eneste strukturen som kan forene hensynet til ansvarlighet i forebygging av spillavhengighet, med forutsigbare inntekter til norsk idrett og norsk frivillighet.

Samtidig ønsker Ledermøtet å rette oppmerksomheten på den bevisste undergravingen av norsk lov og norsk spillpolitikk som finner sted hver eneste dag. Det er ulovlig å reklamere for spill som ikke har godkjenning i Norge. Likevel ble det i 2015 i gjennomsnitt vist 1500 reklamesendinger for ulovlige spillsselskap på norske tv-kanaler per døgn.

Ledermøtet i norsk idrett vil oppfordre myndighetene til å intensivere arbeidet med å få stoppet dette og sørge for at gjeldende lov i Norge blir etterlevd.»

5 IDRETTSSTYRET OG POLITISK SAMARBEID

5.1 Idrettsstyret 2015-2019

Tom Tvedt (Randaberg IL)	President
Kristin Kloster Aasen (Bærum Rideklubb)	1. visepresident
Oddvar Johan Jensen (Ask Friidrett)	2. visepresident
Guri Ramtoft (Nome Rideklubb)	Styremedlem
Sondre Sande Gullord (NTNU IL)	Styremedlem
Anne Berit Figenschau (BK Tromsø)	Styremedlem
Marcela Montserrat Fonseca Bustos (Kjelsås IL)	Styremedlem
Marit Roland Udnæs (Lillehammer Skiklubb)	Styremedlem
Vibecke Sørensen (Oslo IL)	Styremedlem
Sigbjørn Johnsen (Brumunddal Fotball)	Styremedlem
Jorodd Asphjell (Orkdal IL)	Styremedlem
Gerhard Heiberg (IOC)	IOC-medlem
Kjartan Haugen*	Utøvernes representant
Geir Johannessen (NIF)	Ansattes representant

*Ole Einar Bjørdalen fratrådte 5. april 2016 som medlem i IOC's utøverkomité, og dermed også fra Idrettsstyret. Kjartan Haugen tiltrådte fra samme dato som fast representant i Idrettsstyret. Personlig vararepresentant er Karoline Dyhre Breivang.

NIFs generalsekretær er Inge Andersen.

I 2016 avholdt Idrettsstyret 11 møter hvorav tre gikk over to dager. I tillegg kom 5 telefonstyremøter. Styret behandlet 96 vedtakssaker og 126 orienteringssaker.

Presidentskapet er Idrettsstyrets arbeidsutvalg. Presidentskapet for det påtroppende styret hadde i 2016 avholdt 16 møter.

De valgte medlemmene av Idrettsstyret har fordelt ansvaret mellom seg for nærmere kontakt og oppfølging av alle særforbundene og idrettskretsene.

5.2 Dialog og samarbeid**5.2.1 Dialogmøter**

Dialogmøtene på idrettspolitisk nivå mellom NIF, særforbundene og idrettskretsene er videreført av Idrettsstyret. Idrettsstyret har justert formen i tråd

med innspill fra særforbundene og idrettskretsene, og vil legge vekt på dialog som arbeidsform. Styret har vektlagt tverridrettslige fellesmøter for alle de sentrale styrelederne, kalt «styrelederforum».

5.2.2 Koordinering på politisk nivå med særforbundene

Det er etablert regelmessig dialog mellom NIFs ledelse og den politiske og administrative ledelsen for både særforbundene og idrettskretsene, kalt «Samarbeidsrådet». Dette skaper mulighet for dialog og samarbeid rundt krevende områder som er felles for norsk idrett.

5.2.3 Faglig og administrativt samarbeid

På sentrale områder oppnevner generalsekretæren nødvendige samarbeidsorganer på faglig og administrativt nivå. Dette bidrar til faglig og administrativ forankring av strategier og beslutninger innenfor sentrale områder.

5.3 Idrettspolitiske utvalg og komiteer

Idrettsstyret har i 2015 hatt fire styreoppnevnte utvalg.

5.3.1 Norges Døveidrettsutvalg

Døveidrettsutvalget har vært ledet av Margareth Hartvedt og ytterligere bestått av nestleder Bjørn Røine og utvalgsmedlemmene Ingvild Larsen Skjong, Petter Sørensen og Unni Helland. I tillegg har Anne-Ragnhild Kroken (Norges Skiforbund) og Erik Garder vært representert (Norges Bowlingforbund) i utvalget. Marcela M. F. Bustos har representert Idrettsstyret. Linda Torége, NIF, har vært utvalgets sekretær.

I 2016 har døveidrettsutvalget avholdt fire møter og i tillegg arrangert et døveidrettsseminar for alle døveidrettslagene i Norge, NIFs regionalt ansatte, flere hørselshemmede utøvere, Olympiatoppen og 12 representanter fra særforbundene. I tillegg var Hørselshemmedes Landsforbund og Norges Døveforbund til stede under paneldebatten om døveidretten.

5.3.2 Utvalg for idrett for utviklingshemmede

Utvalg for idrett for mennesker med utviklingshemning ledes av Kristin Kloster Aasen (1. visepresident i NIF). Utvalget har følgende medlemmer: Stig Martin Sandvik er utøverrepresentant fra Lillestrøm Sportsklubb, Cecilie Willoch er foreldrerepresentant, Åse Torheim representerer Special Olympics International, Kristin Homb representerer Norges Svømmeforbund, Svein-Erik Edvardsen representerer Norges Fotballforbund og Bjug Ringstad representerer Norsk Forbund for

Utviklingshemmede. NIFs administrasjon for fagområdet er Arnfinn Vik (National Director) og Charlotte Ringnes Relling (Sports Director).

Utvalget skal representere og ivareta interessene til utøvere med utviklingshemning som driver idrett organisert av idrettslag og særforbund i NIF, og arbeide for at utviklingshemmede gis et best mulig idrettslig tilbud gjennom særforbundene. Det har vært avholdt fem møter i 2016 og utvalget har vært særlig opptatt av planarbeid på fagfeltet. Det har også vært fokus på samarbeid med særforbundene som har startet opp forberedelsene for å delta i Special Olympics World Winter Games i Østerrike i mars 2017.

5.3.3 Idrettsmedisinsk etisk råd

Idrettsmedisinsk etisk råd ledes av advokat og generalsekretær i Advokatforeningen, Merete Smith. Øvrige medlemmer er: Reidun Førde (professor i medisinsk etikk), Eva Birkelund (medisiner og leder av Norsk forening for idrettsmedisin og fysisk aktivitet), Astrid Uhrenholdt Jacobsen (landslagsløper langrenn), Sven Mollekleiv (president i Norges Røde Kors), Inggard Lereim (professor dr. med). Rådet har i 2016 blant annet behandlet temaer som plutselige dødsfall i idretten og trans-/interkjønnpersoners deltakelse i idrett.

5.3.4 Evalueringsutvalget for IKT

Idrettsstyret oppnevnte 8. desember 2015 Evalueringsutvalget for felles IKT-tjenester under ledelse av Anne Berit Figenschau (Idrettsstyremedlem). Øvrige medlemmer har vært Geir Johannessen (Ass. Organisasjonssjef i NIF), Runar Sveen (Organisasjonssjef i Akershus idrettskrets), Gisle Jentoft (President i Norges Tennisforbund), Morten Søgård (President i Norges Curlingforbund), Lotte Frost (Kommunikasjons- og markedssjef i Norges Bedriftsidrettsforbund), Stig Quille (Fung. Organisasjonssjef i Norges håndballforbund), Henning Enersen (innleid konsulent, sekretær). Utvalget supplerte seg selv med to eksterne IT-faglige rådgivere.

Utvalgets mandat var a) gjennomgå og vurdere dagens felles IKT-tjenester i lys av organisasjonsleddenes samlede behov, og vurdere tjenestekvalitet og kostnadsnivå i forhold til relevante referanser, b) på fritt grunnlag vurdere hvordan norsk idrett bør forholde seg til utsetting av hele eller deler av IKT-leveransene som alternativ til interne leveranser, og c) vurdere fremtidig mål, strategi og organisering av idrettens IKT-tjenester og legge til rette for en åpen debatt på Ledermøtet i 2016.

Utvalget avga statusrapport til Ledermøtet 2016, og leverte sin sluttrapport til Idrettsstyret 9. november 2016. Idrettsstyret behandlet oppfølging av utvalgets anbefalinger i sitt møte 14.-15. desember 2016, og utvalget har derved avsluttet sitt arbeid.

5.3.5 Arbeidsgruppe for merverdiavgift

Idrettsstyret oppnevnte 24. juni 2015 en arbeidsgruppe med ansvar for å følge opp ordningen for kompensasjon for vare- og tjenestemoms for frivillige organisasjoner på vegne av idrettsorganisasjonen. Utvalget foretok en grundig vurdering av ordningen, og gjennom 2015 og 2016 fulgte utvalget utviklingen i NIFs klager på vegne av de underliggende organisasjonsledd som fikk avslag på sine søknader om momskompensasjon. I desember 2016 ble utvalget nedlagt, da et eget utvalg for å støtte det videre arbeidet på området ikke lenger fremsto som nødvendig.

5.4 Viktige felles møteplasser i 2016

Januar:

- Idrettsgallaseminar på Lillehammer 10. januar med tittelen «Skap morgendagen». En stor satsing på ungdom – også for idretten i Norge. Hvilke muligheter gir idretten? Hvordan kan idretten legge til rette for fremtidige prestasjoner – og fremtidig deltakelse? Hva er lek og lekenhet? Hovedinnledere var Kulturminister Linda Hofstad Helleland, IOC-medlem Angela Ruggiero, Ali Alsaad, Runa Møller Tangstad, Inger Johanne Warholm, Hanne Staff, Kjetil André Aamodt og Helene Olafsen.

Februar:

- Ungdoms-OL på Lillehammer var et av de største og mest komplekse idrettsarrangement som noen gang har vært arrangert i Norge. 30 dager lang fakkelturné gjennom hele Norge, 3300 frivillige, 133 ansatte og 1100 utøvere fra 71 land deltok i lekene fra 12. februar til 21. februar. Lekene ble dekket av 653 journalister! I forbindelse med dette arrangerte NIF en konferanse om ungdomsidrett.

Mars:

- VM i Skiskyting 3. til 13. mars i Holmenkollen, Oslo.
- Anleggskonferansen 9. mars på Gardermoen i regi av Kulturdepartementet, Bad Park og Idrett, og Norges idrettsforbund.

April:

- Styrelederforum 28. april på Gardermoen for Idrettsstyret, idrettskretsledere og særforbunds- presidenter.

Juni:

- Styrelederskolen - Introduksjonsdag 3. juni for nye styreledere før NIFs ledermøte.
- NIFs ledermøte ble arrangert 3. til 4. juni 2016 på Scandic Hotell Fornebu.

August:

- Verdiseminar for unge ledere, trenere og frivillige i norsk idrett 4. til 7. august på Lillehammer. Arrangører var Norges idrettsforbund og Nansen-skolen. Årets tema var «Relasjoner i ledelse»
- OL i Rio de Janeiro 5. til 21. august.

September:

- Styrelederskolen 2. til 3. september for styreledere fra idrettskretser og særforbund.
- Paralympics i Rio de Janeiro 7. til 18. september
- Nordisk idrettsmøte, Helsinki, 23. til 25. september.
- Idrettskretsledermøte, Kirkenes, 23. til 25. september

Oktober:

- NIFs Lov- og organisasjonsseminar 28. og 29. oktober 2016. Seminaret er for ansatte, tillitsvalgte og andre som jobber med eller har interesse for lov- og organisasjonsspørsmål i norsk idrett.

November:

- Styrelederforum 9. november på Gardermoen for Idrettsstyret, idrettskretsledere og særforbunds- presidenter.
- Seminar om Special Olympics 29. november for særforbundene på fagfeltet idrett for mennesker med utviklingshemning. Fra Special Olympics International deltok Marian Murphy, Senior Director Organisational Development (Europe Eurasia) og Maureen Clarke, Manager Young Athletes, Families and Athlete Leadership (Europe Eurasia).

6 IDRETTSPOLITISK DOKUMENT 2015-2019

Idrettspolitisk dokument 2015-2019 (IPD) ble vedtatt på Idrettstinget i 2015 etter grundig forutgående forankring i organisasjonen og en konstruktiv debatt. Idrettsstyret opplever derved å ha et godt politisk grunnlag som norsk idrett står sammen om. De årlige spillemiddelsøknadene og rapportene skal preges av dette.

6.1.1 Utviklingsplaner

Etter Idrettstinget har Idrettsstyret, i tråd med føringene i IPD, igangsatt arbeidet med felles utviklingsplaner. Høsten 2016 ble følgende planer godkjent av Idrettsstyret:

- Barne- og ungdomsidrett
- Voksenidrett
- Idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Organisasjonsutvikling

Utviklingsplanene er styrende for det administrative og faglige arbeidet i NIF og underliggende organisasjonsledd, og skal være et viktig grunnlag for sentrale prioriteringer.

Generalsekretæren fikk fullmakt til å la utviklingsplanene gjennomgå en faglig utvikling i nært samarbeid med organisasjonsleddene. Reviderte planer skal fremlegges for Idrettsstyret til godkjenning før det gjøres prinsipielle endringer i prioriteringene på et overordnet nivå.

6.1.2 Sentrale oppgaver

I tillegg har Idrettsstyret tatt initiativ til å følge opp sentrale oppgaver som:

- Støtte utviklingen av fellesprosjektet «Bedre idrettslag».
- Samordning og forenkling av rapporteringen fra idrettslagene.
- Inkludering av flyktninger i norsk idrett.
- Evalueringen av fellestjenestetilbudet innenfor IT-området.
- Samarbeid for å bidra til at særforbundenes aktiviteter får en større plass i mediene.
- Digitalisering og samarbeid innenfor kommunikasjonsområdet.

6.1.3 Politisk påvirkningsarbeid

IPD gir tydelige føringer for arbeidet med idrettens økonomiske rammevilkår. Idrettsstyret har i særlig grad vektlagt:

- Forsvar av enerettsmodellen og en ansvarlig spillpolitikk.
- Oppfølging av de politiske løftene om tilleggsbevilgninger til anleggsområdet.
- Moms-kompensasjonsordningene, herunder full kompensasjon for både idrettsanleggsmoms og vare- og tjenestemoms.

6.1.4 Videre oppfølging av tingvedtak og mål i IPD

Idrettsstyret arbeider planmessig med å følge opp tingvedtak og målene fra IPD, og vil i det nye året ta initiativ på følgende hovedområder:

- Implementere utviklingsplanene for barne- og ungdomsidrett, voksenidrett, idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne, og organisasjonsutvikling.
- Utrede alternative medlemskaps- og tilknytningsformer.
- Utrede adgangen til å la selskaper delta i norsk idretts konkurransetilbud og økonomi.
- Utrede krav til tilfredsstillende ivaretagelse av sikkerhet og helse innenfor særidrettens trenings- og konkurranseaktivitet.
- Evaluering og fastsette forvaltningsordningene for fordeling av spillemidler.
- FoU-arbeid rettet mot økt kunnskap om idrettsorganisasjonens rekruttering og ivaretagelse av medlemmene gjennom livet.

6.1.5 Medlemsorganisasjonenes oppfølging

I tråd med føringene i IPD, bilag 4, vil NIF legge stor vekt på å konkretisere hvilke oppgaver og krav som naturlig følger av de mål som er satt i IPD. Dette vil bli gjenstand for årlige evalueringer og koordineringsmøter med særforbundene og idrettskretsene.

7 IDRETTSPOLITISKE SAKER

7.1 Nasjonalt arbeid

7.1.1 Idrett i politikken

Det er IPD som er styrende for hvilke saker Idrettsstyret løfter fram for myndighetene. Overordnet prinsipielt har styret hevdet idrettsorganisasjonens selvstendighet og uavhengighet – til tross for en avhengighet av offentlige midler.

Det er Idrettsstyrets oppfatning at det er stor enighet mellom norsk idrett og myndighetene når det gjelder idrettens egenverdi og idrettens rolle i samfunnet.

Norsk idrett har en rolle å spille når det gjelder flere forhold i samfunnet som ligger utenfor kjernevirksomheten i idrettslagene. Idretten bidrar solid til et mer fysisk aktivt samfunn, idretten er en viktig arena for inkludering og integrering av mennesker med minoritetsbakgrunn og gjennom tilbudet om paraiddrett spiller idretten også en viktig rolle i å gi mennesker med funksjonsnedsettelse viktige og gode muligheter.

Idrettsstyret ønsker å bidra til at de offentlige prioriteringene harmonerer med norsk idretts egne strategier og på en god måte balanserer virkemidlene i tråd med idrettens helhetlige behov.

Arbeidet med å opprettholde og forsterke enerettsmodellen for spill har også i 2016 vært den aller viktigste idrettspolitiske saken. Idrettsstyrets erkjenner at det følger et ansvar ved å motta penger som er generert gjennom pengespill og ønsker å være en ansvarlig mottaker:

1. Det må være ansvarlighet som legges til grunn for en ev. fremtidig politikk på spillfeltet fordi det ikke er uvesentlig for Norges største barne- og ungdomsorganisasjon hvordan den er finansiert.
2. Idretten ønsker den stabile og forutsigbare inntekten som spillemidlene representerer.

Enerettsmodellen og et aktivt forsvar av den ble trukket fram som viktigste sak i alle politiske møter gjennom 2016 før regjeringen la fram sin stortingsmelding om pengespill rett før jul. Det var med stor tilfredshet at Idrettsstyret konstaterte at regjeringen falt ned på å foreslå for Stortinget å bevare enerettsmodellen.

Arbeidet med å utvikle kompensasjonsordningene for merverdiavgift og styrking av anleggsfinansieringen var andre viktige saker gjennom året.

7.1.2 Aktiv deltakelse ved komitéhøringene om statsbudsjettet

Som vanlig har Idrettsstyret forberedt notater og møtt med delegasjoner på høringer i de fleste stortingskomiteer. Etter styrets vurdering har enerettsmodellen, anleggsutbygging og momskompensasjonsordningene vært de viktigste sakene. Disse har derfor blitt løftet fram for de fleste komiteer.

Til tross for at idretten mottar sin nasjonale finansiering over spillemidlene og ikke over statsbudsjettet, er det saker som har relevans for idrettsorganisasjonen i de fleste komiteer. Der har Idrettsstyret møtt og presentert idrettens syn i sakene.

NIF har deltatt på høringene i Finanskomiteen, Familie- og kulturkomiteen, Næringskomiteen, Helse- og omsorgskomiteen, Arbeids- og sosialkomiteen, Utenriks- og forsvarskomiteen samt Kommunal- og forvaltningskomiteen.

7.1.3 Oppfølging av tippnøkkelen og momskompensasjonsordningene

Den viktigste politiske saken for NIF i 2016 var oppfølging av enerettsmodellen og fordeling av spilleoverskuddet til Norsk Tipping. Tilsvarende viktig har det vært å følge opp momskompensasjonsordningene, både for vare- og tjenestemomsen og for moms på bygging av idrettsanlegg i regi av idrettslag.

It tillegg er det hele tiden viktig å søke å få til en generell styrking av rammevilkårene til idretten. Idrettsstyret har påpekt at etterslepet ved finansiering av anleggsbygging stadig øker. Vi har derfor jobbet for et tydelig anleggsloft.

Det lå lenge an til en avkortning av tilbakebetaling av momskompensasjon for bygging av idrettsanlegg. Regjeringen ga imidlertid til slutt full momskompensasjon for bygging av idrettsanlegg, slik at idrettslagene slapp en avkortning av tilbakebetalingen.

Når det gjelder vare- og tjenestemoms er det et økende sprik mellom reelt kompensasjonsbeløp og penger satt av i ordningen. Ved utgangen av 2016 er behovet ca. 1,7 milliarder kroner, mens beløpet avsatt i statsbudsjettet var på om lag 1,2 milliarder kroner. Det blir en viktig idrettspolitisk sak fremover å søke og få til full momskompensasjon for idretten.

7.1.4 Forberedelsene til Stortings- og sametingsvalget 2017

Idrettsstyret ønsket å starte arbeidet mot stortingsvalget tidligere enn det som tidligere har vært vanlig, og ba administrasjonen starte opp arbeidet allerede i januar 2016. Gjennom året har en gruppe fra idrettskretsene og NIF jobbet overfor organisasjonen med å definere de viktigste områdene og de viktigste fanesakene for valget høsten 2017.

Arbeidsgruppa har jevnlig rapportert til Idrettsstyret og fanesakene til valget ble vedtatt før jul.

Arbeidsgruppa fant tidlig fram til tre fanesaker, men gjennomarbeidet med å skape eierskap i organisasjonen kom det fram ytterligere en sak som ønsket løftet.

De fire fanesakene for stortings- og sametingsvalget 2017 er:

1. Én milliard årlig til breddeanlegg i hele Norge
2. Fjern skattelegging på frivilligheten
3. Styrk idrettslagene
4. Én time daglig fysisk aktivitet for alle skoleelever

7.1.5 Innsyn og åpenhet i Norges idrettsforbund

Norges idrettsforbund er avhengig av medlemmenes og samfunnets tillit. Kvalitet, åpenhet, integritet og gode kontrollrutiner og praksis er derfor viktige pilarer i organisasjonen for å sikre og å ivareta denne tilliten.

I april 2016 besluttet Idrettsstyret å nedsette et utvalg som blant annet skulle gi anbefalinger og forslag til fremtidig praksis vedrørende idrettens kontrollrutiner og hvordan idretten bør praktisere åpenhet om egen virksomhet.

Utvalget, ledet av John G. Bernander, avla sin rapport til Idrettsstyret i oktober 2016 og presenterte i denne rapporten konkrete anbefalinger til hvordan NIF kan praktisere økt åpenhet, foreta organisatoriske tilpasninger og hvordan NIF kan forbedre eller innføre rutiner og retningslinjer knyttet til innsyn og åpenhet. I spillemiddeltildelingen for 2017 ble det satt som vilkår at NIF fra og med 1. januar 2017 gir tredjepart, som etterspør slik informasjon, innsyn i alle regnskapsopplysninger, inkludert bilag, for NIFs sentralledd, herunder Olympiatoppen.

Idrettsstyret har, basert på Åpenhetsutvalgets rapport samt krav om innsyn, satt i gang en omfattende prosess for å forbedre og implementere rutiner knyttet til forvaltningskontroll, innsyn og åpenhet i organisasjonen for å sikre at NIF praktiserer en åpenhetsstandard som er tilstrekkelig til å møte fremtiden. Ansvar for implementeringen og oppfølgingen av dette er lagt til administrasjonen.

7.1.6 Helse, sikkerhet og antidopingarbeid

Proffboksing og knockoutloven

Idrettsstyret gikk inn for å oppheve proffbokseloven da denne var oppe til politisk behandling i 2016. NIF er opptatt utøvernes helse og sikkerhet, og da er det knockoutlovens bestemmelser som skal regulere og ivareta disse hensynene. Den regulerer idretter som kan resultere i knockout, og har en forskrift som skal beskytte utøverne på en skikkelig måte.

I løpet av året endret regjeringen forskriften slik at den i langt større grad muliggjorde proffboksing i regi av kommersielle interesser. Problemet var at hensynet til helse- og sikkerhet ble vesentlig svekket. Den oppfatningen delte også den regjeringsoppnevnte knockoutnemnda, som valgte å trekke seg fra sine posisjoner.

Idrettsstyret påpekte gjentatte ganger store mangler ved antidopingarbeidet i de selskapene som ønsket å arrangere proffboksing i Norge, som etter Idrettsstyrets mening, ikke var i tråd med WADAs regelverk. Idrettsstyret mente at regelverket ville vært best ivaretatt gjennom en seriøs organisasjon som Norges bokseforbund. At de kommersielle interessene fikk etablert et samarbeid med Antidoping Norge om å få strukturer og systemer på plass, endrer ikke Idrettsstyrets vurdering. For første gang på over 30 år, ble proffboksing arrangert i Norge høsten 2016.

XGames

Vinteren 2016 ble også preget av diskusjonen om arrangementet XGames i Oslo. Oslo kommune bevilget 42 millioner kroner til Disney-eide selskapet ESPN, som eier rettighetene til å arrangere XGames.

ESPN er et rent kommersielt selskap. Idretten har lang tradisjon for å samarbeide med kommersielle interesser, men i denne saken fantes det ikke noe ansvarlig antidopingarbeid, og verken Skiforbundet eller Snowboardforbundet fant å kunne samarbeide med arrangøren.

XGames ble politisk presentert som et arrangement for egenorganisert idrett, og har startet en nødvendig diskusjon om meningsinnholdet i 'egenorganisert idrett'. Etter Idrettsstyrets mening er XGames tvers gjennom organisert, og de norske utøvere stilte med bakgrunn i medlemskap i norske klubber og særforbund. Oslo kommune har, etter diskusjonene i 2016, valgt å ikke støtte arrangementet i 2017.

Idrettsstyret vil imidlertid peke på at diskusjonene om organisert- og egenorganisert idrett må fortsette. Den organiserte idretten kan ikke akseptere at kommersielle krefter og private initiativ oppnår

særfordeler, og fremstilles som mer samfunnsnyttige enn en åpen og frivillig norsk idrettsbevegelse.

7.1.7 Idrett og skole

NIF har også i 2016 deltatt i gruppen av organisasjoner som jobber for én time daglig fysisk aktivitet i skolen. Mer enn 25 organisasjoner har gitt sin støtte til arbeidet, men det er fem organisasjoner som fronter arbeidet overfor Storting og regjering. De fem er Legeforeningen, Norges Fysioterapeutforbund, Kreftforeningen, Nasjonalforeningen for folkehelsen og Norges idrettsforbund.

I 2016 ble det arrangert et stort seminar på Stortinget i regi av Arbeiderpartiet, SV, Senterpartiet og KrF. Etter gruppens vurdering er det nå flertall på Stortinget for å få til én time daglig fysisk aktivitet, men uenighet i innretning og innfasing. Det foregår flere arbeider rundt i landet for å høste kunnskap om hvordan dette kan implementeres, og det politiske arbeidet i 2017 kommer til å handle om å få partiene til å forplikte seg til å få dette innført.

7.1.8 Oppfølging av Markaloven

I forbindelse med Bymiljøetatens og Klima- og miljøvern-departementets arbeid med verneområder for friluftsliv, ble det foreslått at markaloven ble erstattet av naturmangfoldloven som hjemmelsgrunnlag for et foreslått vern av åtte områder i Marka. Idrettsstyret anførte at man ikke kunne se at tiltakene er avveid mot viktige samfunnsinteresser, og at de foreslåtte naturreservatene ikke lovlig kan opprettes slik forslaget til verneforskrifter forelå. Vi nådde fram med våre merknader og saken ble midlertidig stoppet i departementet.

Erstatningsbestemmelsene i markaloven § 11 ble i stedet endret 12. august 2016, slik at eier av eller rettighetshaver i eiendom som helt eller delvis blir vernet som friluftslivsområde, har rett til erstatning fra staten for økonomisk tap når et vern medfører en vanskelig-gjøring av igangværende bruk.

7.2 Internasjonalt arbeid

7.2.1 Menneskerettigheter og utfordringer i samfunnet
Idretten utfordres i en rekke sammenhenger på sitt samfunnsansvar, både nasjonalt og internasjonalt. NIF har vært tydelig i sine innspill til den internasjonale olympiske bevegelsen om viktigheten av menneskerettighetsspørsmål, arbeidstakerspørsmål og den frie pressens vilkår, og gjennom IOC's arbeid med Olympic Agenda 2020 ser vi at disse spørsmål blir viktigere også internasjonalt. NIF er medlem i Initiativ for Etisk Handel (IEH).

7.2.2 Representanter i internasjonale verv

NIF har i 2016 hatt relasjoner til Den internasjonale olympiske komité (IOC) ved IOC-medlem Gerhard Heiberg og IOC-medlem Ole Einar Bjørndalen som satt i IOC's utøverkommisjon frem til april 2016. I tillegg er Ådne Søndrål medlem i IOC's markedskommisjon og Tomas Holmestad er medlem i IOC's koordineringskommisjon for YOG 2016 i Lausanne.

Idrettsstyret har i 2016 vedtatt å støtte kandidaturet til NIFs 1. visepresident, Kristin Kloster Aasen, som nytt IOC-medlem.

NIF har i 2015 vært representert i Den internasjonale paralympiske komité (IPC) ved vårt medlem i IPC's utøverkomité, Eskil Hagen. I tillegg er Bjørn Omar Evju medlem i IPC's utviklingskomité, Terje Roel i IPC's komité for Paralympiske Leker, Tor Undheim er styremedlem i IPC's tekniske komité for nordiske grener, Grethe Andersen er medlem i IPC's kommisjon for rullestol, og Per Rune Eknes er visepresident i IPC's tekniske komité for svømming.

Idrettsstyret har i 2016 vedtatt å fremme kandidaturet til Terje Roel som nytt styremedlem i Europeiske Paralympiske Komiteer (EPC).

Bjørn Røine er president i den Europeiske Døveidrettsorganisasjoner (EDSO).

NIF har i 2015 vært representert i De europeiske olympiske komiteer (EOC) gjennom to av EOC's underkomiteer. Bjørn Sigurd Sommerfeldt i EOC's komité for olympiske leker, mens Thomas Torgalsen er medlem i EOC's medisinske komité.

7.2.3 Internasjonale idrettskonferanser, møter og arrangementer

I tillegg til de nevnte representantene i IOC, IPC, EOC og EDSO, har NIF i 2016 vært representert ved flere internasjonale idrettskonferanser, møter og arrangementer: Generalforsamlingen til den Internasjonale sammenslutningen av Olympiske komiteer (ANOC) i Doha, den 128. IOC-sesjonen i Rio de Janeiro, EOC's generalforsamling i Minsk, generalforsamlingen til ENGSO og ENGSO Youth i Vilnius, ENGSO Forum i Sofia, OL og Paralympics 2016 i Rio, Barents Winter Games 2016 i Murmansk, Nordisk idrettsmøte i Helsinki, De nordiske handikapidretts-forbundenes årlige møte i Færøyene, samt at NIF sendte to representanter til Det internasjonale olympiske akademis ungdomssesjon. NIF var videre representert på den europeiske kvinneidrettskonferansen i Stockholm, på Barentsidrettskonferansen i Kirkenes og NIF var sammen med Antidoping Norge vertskap for en internasjonal antidopingkonferanse i Oslo. NIF var i tillegg olympisk vertskomite for Ungdoms-OL 2016 på Lillehammer.

7.3 Internasjonalt utviklingssamarbeid

7.3.1 Samarbeidsavtalen med Norad

2016 var første år i en ny 3-års samarbeidsavtale med Norad. Programmet kalles «Safe and Responsible Sport».

NIFs partnere i det sørlige Afrika når ut til over 200.000 barn og unge med idrettsaktivitet. NIFs støtte gikk hovedsakelig til organisasjonsutvikling og utvikling av rettighetsbasert og demokratisk praksis vedrørende drift og aktiviteter hos partnerne. I tillegg jobbes det med å skape trygge rammer for aktivitetene og der alle former for overgrep adresseres.

Arbeid mot kjønnsbasert vold og diskriminering i idretten er høyere og høyere på agendaen hos våre partnere. En rekke større arrangementer i sør har etablert kjøreregler for å begrense mulige overgrep mot barn og unge i idretten.

7.3.2 Idrettens fredskorps

Idrettens fredskorps ble i 2016 videreført med ni norske ungdommer som arbeidet hos NIFs partnere i Afrika (Nord-Sør), syv afrikanske ungdommer med utveksling til Norge (Sør-Nord), samt seks afrikanske ungdommer på intern utveksling mellom våre partnere i det sørlige Afrika (Sør-Sør).

Idrettsfredskorpsene var mellom 20 og 30 år og hadde allsidig bakgrunn som trenere og instruktører fra ulike idretter. Utenlandsoppholdet varte i ti måneder.

I tillegg til ordinært program deltok seks av de afrikanske deltakerne som frivillige under ungdoms-OL på Lillehammer. De hadde ansvaret med å utvikle og lede aktivitetene ved Lead the Game-standen, som var en del av utdanningsprogrammet Learn and Share. Standen ble godt mottatt av utøverne og var en av aktivitetene som fikk best tilbakemeldinger i etterkant.

7.4 Youth Olympic Games 2016

Lillehammer kommune og NIF ble i 2011 formelt tildelt Youth Olympic Games 2016 (YOG 2016) av IOC, og i 2012 ble Lillehammer Youth Olympic Games Organising Committee (LYOGOC AS) formelt etablert. Etter modell av Lillehammer Olympic Organising Committee (LOOC) fra OL 1994, eier staten 51 prosent av aksjene i selskapet, mens NIF og Lillehammer kommuner eier 24,5 prosent hver.

I LYOGOCs styre har NIF vært representert med idrettsstyremedlem og IOC-medlem Gerhard Heiberg og NIFs generalsekretær Inge Andersen.

I LYOGOCs hovedkomité har NIF vært representert med idrettspresident Tom Tvedt, tidligere idrettsstyremedlem Karette Wang Sandbu og Line Eskerud fra Norges Studentidrettsforbund i. Hvert av de vinter-

olympiske særforbundene er også representert i hovedkomiteen.

Norge var i perioden 12. til 21. februar 2016 for tredje gang i historien vertskap for et olympisk arrangement. Arrangementet fant sted på Lillehammer, Øyer, Gjøvik, Hamar og i Oslo.

1072 utøvere fra 70 nasjoner deltok, og det ble delt ut medaljer innenfor 70 ulike øvelser, hvorav 28 ulike nasjoner kom på podiet.

Arrangementet ble en stor suksess, og IOC-president Thomas Bach uttrykte under IOC-sesjon i forkant av OL i Rio meget stor tilfredshet med hvordan Norge og Lillehammer løste oppgaven.

Totalt 214.000 tilskuere var tilstede under Lekene, og Ungdom-OLs Facebook-side hadde over 4,2 millioner følgere.

For norsk idrett har det helt fra starten av vært avgjørende å benytte Ungdoms-OL til å løfte ungdommens involvering i idretten. I så måte satte Ungdoms-OL en ny standard for idrettsarrangementer i Norge. Av totalt 3268 frivillige var nesten 1900 under 30 år. Over 800 av de frivillige var under 20 år. Gjennomsnittsalderen på de rundt 130 ansatte i LYOGOC var 32 år. Det var gjennomgående unge mennesker som var grenledere og arealedere under Lekene. NIF utdannet sammen med LYOGOC 220 unge frivillige ledere, mellom 15 og 18 år, til Ungdoms-OL.

NIF hadde i tillegg et særskilt ansvar for å planlegge og gjennomføre utdanningsprogrammet under Ungdoms-OL; det såkalte «Learn & Share»-programmet. NIF involverte flere sentrale kompetansemiljøer i norsk idrett, herunder Olympiatoppen, prosjektet Sunn Idrett og Senter for toppidrettsforskning ved NTNU i Trondheim. Totalt ble det registrert nesten 16.000 besøk i Learn & Share-området i Håkons Hall under Lekene. Moduler og utdanningsprogrammer som ble utviklet til Ungdoms-OL kan nå benyttes av både norsk og internasjonal idrett i årene som kommer.

Videre hadde NIF ansvaret for å planlegge og gjennomføre Fakkelturneen i forkant av Ungdoms-OL. Det ble arrangert fakkemarkeringer i alle landets 19 fylker, med god hjelp av de ulike idrettskretsene. Over 30.000 unge mennesker deltok på markeringene. I forbindelse med Fakkeltturneen ble det kåret én ung ildsjel fra idretten i hvert fylke. Totalt ble det nominert 469 unge ildsjeler, landet rundt. Fakkeltturneens Facebookside nådde ut til over 1,1 millioner mennesker.

NIF bidro også aktivt, sammen med Det Internasjonale Bandyforbundet og Norges Bandyforbund, til at bandyidretten for første gang siden 1952 formelt fikk vise seg frem i Olympisk sammenheng.

Ungdoms-OL 2016 gav norsk idrett en unik mulighet til å sette fokus på ungdomsgruppen i norsk idrett innenfor områder som aktivitetsutvikling, unge trenere, unge ledere, unge dommere og unge frivillige. Arrangementet har vært en sentral milepæl i det tiårige Ungdomsløftet i norsk idrett.

Ungdoms-OL gikk med et overskudd på 26,5 millioner kroner, og det er forventet at dette overskuddet vil bli tilbakeført til ulike prosjekter og satsinger innenfor norsk idretts ungdomssatsing. Det er avklart at det vil bli satt av midler til et Legacy Center på Lillehammer, som skal bidra til å videreutvikle ungdomsidrett i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv. IOC vil investere 1 million kroner til dette senteret.

7.5 Verdiarbeid

7.5.1 Idrettsglede for alle

Visjonen «idrettsglede for alle» skal prege alt arbeidet i organisasjonen. Dette er en krevende ambisjon, som utfordrer både den enkelte og fellesskapet. Godt verdiarbeid er en forutsetning for å skape en inkluderende og åpen idrett for alle.

7.5.2 Kommunikasjon av verdier og retningslinjer

NIFs arbeid er basert på våre verdier. Idrettens barnerettigheter, retningslinjer for ungdomsidrett, retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep, arbeidet mot homohets og rasisme, ordningen med politiattest og idrettens daglige arbeid med å integrere mennesker med funksjonsnedsettelse er eksempler på konkretisering og kommunikasjon av vårt verdiarbeid.

7.5.3 Ærlighet og fair play

Ærlighet og fair play er en forutsetning både for den enkeltes idrettsglede og for idrettens posisjon i samfunnet. Idretten anerkjenner å ha en påvirkning som går langt utover idretten selv, og ønsker gjennom idrettens verdiarbeid å bidra til et bedre samfunn.

7.5.4 Arbeid for likeverd

NIF viderefører arbeidet som ble startet med prosjektet «Med idretten mot homohets» 2007-2009. I 2016 har man fulgt opp dette temaet i idrettens trenerutdanning, bidratt til særforbund og kretsers arbeid på temaet og bistått ved direkte henvendelser fra utøvere, trenere, tillitsvalgte og foresatte.

NIF har formidlet idrettens retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep gjennom å bidra med ressurser for særforbund, kretser og idrettslag. Filmene «Trenerens

ansvar» om situasjoner med risiko for seksuell trakassering og overgrep er fritt tilgjengelig på nett, og kan brukes av klubber og forbund, så vel som aktører utenfor idretten.

7.5.5 Antidopingarbeid

Idrettsstyret (2011-2015) vedtok en tiltaksplan mot doping i idretten. Frem mot Idrettstinget 2015 ble den delen av tiltaksplanen som inneholder tiltak til lovendringer blitt prioritert. Arbeidet med de øvrige tiltakene i planen har fortsatt etter Idrettstinget og det nye Idrettsstyret har opprettet en mindre kjernegruppe med representanter fra Stiftelsen Antidoping Norge og NIFs administrasjon som er ledet av 1. visepresident i NIF. Juridisk avdeling har avholdt et eget antidopingseminar for særforbundene, og det er avholdt egne seminarer for NIFs lovutvalg og NIFs to domsorganer samt for sekretariatet til domsorganene.

7.5.6 Arbeidet mot manipulasjon av idrettskonkurranser

NIF har i 2016 hatt en tett dialog med partene i Samarbeidsforumet mot kampfiksing og den nasjonale plattformen mot kampfiksing. I februar 2016 ble det foretatt endringer i NIFs lov som innarbeidet IOC's «Olympic Movement Code on the Prevention of the Manipulation of Competitions». NIF har ferdigstilt en norsk tilpasning av et e-læringsprogram utarbeidet av IOC, og har i samråd med særforbund vurdert hvordan e-læringsprogrammet best mulig kan tas i bruk. NIF har i 2016 vært representert på relevante arenaer der kampfiksing har vært et tema. Dette omfatter blant annet Learn&Share under YOG2016 og Europarådets regionale seminar «Keep Crime Out Of Sport».

7.5.7 Miljøansvar

Idrettstinget vedtok i programerklæringen i IPD at norsk idrett vil ta hensyn til naturen, klimaet og miljøet. I IPD ble det innarbeidet miljømål innenfor områder som idrettsanlegg, idrettsarrangementer, samt idrettens nasjonale samfunnsbidrag.

Idrettens Hus på Ullevål stadion er Miljøfyrtårn-sertifisert, og det er inngått landsdekkende avtale med Ragn Sells om miljøvennlig avfallshåndtering.

7.6 Organisasjonsutvikling

7.6.1 Tverridrettslig samarbeid

NIFs arbeid med organisasjonsutvikling er forankret i kompetanseutvalget, som består av representanter fra særforbund og idrettskretser. Videre henter avdelingen innspill til arbeidet gjennom formelle samlinger som «Fagforum» der særforbund og idrettskretser deltar. Alle samlinger, prosjekter og tiltak utformes med innspill fra særforbund og idrettskretser.

7.6.2 Lederutvikling særforbund og idrettskrets

Det ble i september avholdt introduksjonsdag for nye generalsekretærer og organisasjonssjefer.

Organisasjonsutviklingsavdelingen har tatt kontakt med alle nye generalsekretærer og gitt dem en omvisning på huset og presentert dem for sentrale personer og funksjoner i NIF sentralt. Avdelingen bistår ukentlig generalsekretærer på forespørsler av ulik karakter.

I 2016 er det opprettet en programstab som har planlagt og utformet et ledelsesutviklingsprogram for organisasjonssjefer og generalsekretærer. Staben består av representanter fra særforbund, NIFs personalavdeling og avdeling for organisasjonsutvikling. Programmet starter i mars 2017, går over to år og har plass til 20 deltakere. Påmeldingen er avsluttet og alle plassene er fylt.

7.6.3 Organisasjonsutvikling i særforbund og idrettskrets

Det er utviklet et styrekurs for særforbund. I alt 10 veiledere har blitt skolert i dette kurset og gjennomfører det på forespørsel. En rekke skriftlige veiledere, forslag til retningslinjer og maler for særforbund er utarbeidet og blir tilgjengeliggjort.

417 respondenter fra 24 særforbund og 14 idrettskretser besvarte undersøkelsen «Idrettens styringsbarometer» i oktober. Her ble ulike forhold knyttet til det enkelte organisasjonsledd arbeid belyst. Hvert organisasjonsledd har i ettertid fått tilbud om oppfølging og bruk av resultatene fra undersøkelsen.

Det er også blitt gjennomført ulike prosesser med styret og administrasjonen i særforbund og idrettskretser der dette har vært etterspurt.

7.6.4 Trenerutvikling

Videre har NIF i samarbeid med særforbundene arbeidet målrettet med trenerutvikling innenfor «Trenerløypa» (Trener 1, 2, 3 og 4 utdanning). Det er ved årsslutt 49 særforbund som har ferdigstilt Trener 1, 25 SF som har ferdigstilt Trener 2 og 6 SF som har ferdigstilt Trener 3. Det ble i 2016 arrangert felles Trener 3-utdanning i de

fellesidrettslige temaene med 68 deltagere fra 10 særforbund. Flere SF benytter seg av NIF sine e-læringer på Trener 1 og Trener 2 nivå innenfor «Trenerløypa» og det var totalt 14.290 deltakere som hadde gjennomført en e-læring i NIF regi.

7.6.5 Klubbutvikling

NIF har gjennomført felles veilederutdanning for klubbutvikling der 22 nye veiledere fra 12 særforbund og tre idrettskretser er utdannet. Parallelt med veileder-utdanningen er det gjennomført et ledelsesutviklingsprogram for de fagansvarlige i idrettskretsene og særforbundene som utdanner veiledere. Totalt er det utdannet 121 veiledere fra 29 særforbund 17 idrettskretser siden oppstarten i 2011.

NIF følger opp arbeidet med klubbutvikling gjennom flere årlige «Fagforum» for klubbutvikling der særforbundene og idrettskretsene deler erfaringer og videreutvikler arbeidet med oppfølging av idrettslagene. I 2016 er det startet utvikling av et e-læringskurs for styrearbeid for idrettslag.

Det er jobbet videre med prosjektet «Bedre klubb» som vil bli et online verktøy for klubbutvikling som blir tilgjengeliggjort for alle særforbund og idrettskretser. Det har også vært gjennomført en behovsundersøkelse i ca 100 idrettslag i to idrettskretser og to særforbund der man har undersøkt hva slags kompetanse det er behov for i idrettslagene.

Det er i 2016 utdannet 32 nye kurslærere i kurset «Klubbens styrearbeid i praksis». Dette er et kurs som er mye brukt av idrettslagene.

7.6.6 Styrelederskolen

I forbindelse med NIFs ledermøte ble det avholdt et møte for styreledere i særforbund og idrettskretser med blant annet idrettens organisering og pengestrømmer i norsk idrett som tema. Forsamlingen fikk også presentert sentrale funksjoner i NIF hvor de kan be om hjelp.

I september ble det gjennomført et todagerskurs om styrearbeid for i alt 27 styreledere fra både særforbund og idrettskretser.

Organisasjonsavdelingen bistår og rådgir styreledere på forespørsel i ulike spørsmål og utfordringer knyttet til organisasjon og organisasjonsutvikling.

7.6.7 Ungt lederskap

NIF utdannet 28 kurslærere fra 14 idrettskretser (IK) og 3 kurslærere fra særforbund (SF) for å holde «Lederkurs for ungdom» i egne IK og SF. Målgruppen for «Lederkurs for ungdom» er ungdom mellom 15 og 19 år som ønsker å ta et ansvar i eget idrettslag. Kurset ble revidert i 2016.

I 2016 er det 9. gang studiet «Utdanning for yngre ledere» blir gjennomført. Målgruppen for utdanningen er unge voksne mellom 19 og 29 år som ønsker å ta lederskap i norsk idrett. 10 kvinner og 9 menn fra 13 ulike særforbund og fire idrettskretser deltar i inneværende kull. Ved utgangen av 2016 har 175 personer fra 38 særforbund og 17 idrettskretser gjennomført «Utdanning for yngre ledere» siden oppstarten i 2008.

«Lederkurs for ungdom» og «Utdanning for yngre ledere» har blant annet bidratt til å øke unge voksnes medbestemmelse og til å styrke ungt lederskap i idretten.

7.7 Oppfølging av lov og organisasjon

7.7.1 Kontrollarbeid

Idrettsstyret har videreført prioriteringen av arbeidet med oppfølging av medlemsorganisasjonen. Oppfølgingen av idrettslagene er koordinert gjennom Organisasjonsavdelingen i NIF og der idrettskretsene er den operative enheten for kontroll og veiledning.

7.7.2 Organisasjonsdata og medlemstall

Idrettskretsene har i 2016 videreført kontrollarbeidet med idrettslagene der hoveddelen av arbeidet er å undersøke idrettslag med mangelfull rapportering av organisasjonsdata og medlemstall til NIF. Målet er å finne ut grunnene til avvik og hjelpe idrettslagene å få på plass gode rutiner. Dette arbeidet sikrer at NIFs oversikt over organisasjonen er god og oppdatert. Der grunnlaget for videre drift ikke er til stede, blir idrettslagene oppløst og gjenværende midler i idrettslagene blir brukt til idrettsformål.

7.7.3 Virksomhet i tråd med NIFs lov

Det er også utført kontroller av enkelte idrettslag basert på konkrete mistanker om at disse ikke utfører virksomhet i tråd med NIFs lov. Som eksempel på dette er idrettslag med sammenblanding av fortjenestebasert virksomhet som ikke går tilbake til formålet samt idrettslag med medlemskap i andre organisasjoner som ikke er samsvar med NIFs regelverk.

Sammen med ny rapporteringsløsning, ble det i 2016 utviklet nettsider med hjelpedokumenter som skulle hjelpe idrettslagene med å gjennomføre årsmøtene i

2016 i tråd med NIFs regelverk. Det skal også lette den administrative jobben for idrettslagene ved å tilby forenklete løsninger.

7.7.4 Kontroll av grunnlaget for momskompensasjon på varer og tjenester

Det er i 2016 gjennomført stikkprøvekontroller blant de som har søkt om mva- kompensasjon for vare og tjenestemoms. Idrettskretsene har kontrollert at idrettslagene har oppgitt riktig søkergrunnlag, samt at regnskap er revidert og godkjent på årsmøtene i tråd med NIFs lov. Kontrollene i 2015 omfattet totalt 221 idrettslag og det ble funnet avvik i 77 av disse. Totalt søkerbeløp ble justert ned med kr 10 007 121. Dette viser at idrettskretsene har gjort en svært god jobb i sitt utvalg av idrettslag og har med dette bidratt til å sikre en enkel ordning for alle idrettslag ved slike kontrollrutiner.

Utvalget av idrettslag for kontroll gjøres ut i fra kriterier som samsvarer godt med Lotteri- og stiftelsestilsynets prosedyrer for risikostyrt utvelgelse. NIFs egen kontrollvirksomhet gjennom idrettskretsene omfattet i 2016 like mange organisasjonsledd som Lotteri- og stiftelsestilsynets samlede kontrollvirksomhet av alle de frivillige organisasjonene.

7.7.5 Kompetanseutvikling innenfor lov og organisasjon

NIF har i 2016 fortsatt kompetanseutviklingen av de ansatte i idrettskretsene på lov- og organisasjonsområdet. Det er også tilrettelagt gjennom nye IKT systemer bedre informasjonsutveksling og samhandling mellom idrettskretsene samt NIFs supportsenter for idrettslagene. Dette bidrar til bedre, mer effektiv og lik behandling av ulike organisasjonssaker.

Idrettskretsene er primærkontakt for idrettslagene i disse sakene, og deres bidrag er kritisk viktig for kvaliteten på det lokale organisasjonsarbeidet i den frivillige organisasjonen. NIF bistår med rådgiving av idrettskretsene i mer kompliserte saker.

7.7.6 Kjønnsbalansen i idretten

NIF har i 2016 hatt økt arbeid på tema kjønnsbalanse i organisasjonen, som en konkret oppfølging av programerklæring 6 i IPD. NIF utarbeidet flere statistikker over nåsituasjonen, både på ansatt-nivå og styre-nivå i hele organisasjonen. Ut i fra dette har det vært flere frokostseminarer, der en har presentert forskning og statistikker, tiltak som allerede skjer på området, samt et eget seminar om hersketeknikker. Det er i 2016 hentet inn erfaringer fra andre organisasjoner om hvordan

de konkret jobber med å få bedre kjønnsbalanse. På slutten av 2016 satte NIF i gang et forskningsprosjekt under ledelse av professor emerita Kari Fasting, der en ser på hvordan organisasjonen har fulgt opp rapporten «Bedre med flere på banen» fra 2008. NIF har bidratt og deltatt på internasjonale seminarer om tema, samt sendt en delegasjon fra underliggende ledd på konferansen European Women and Sport i Stockholm.

7.7.7 Oppfølging av rapporten fra det eksterne toppidrettsutvalget

Rapporten fra det eksterne toppidrettsutvalget er operasjonalisert gjennom «Den norske toppidrettsmodellen 2022», datert 11. april 2015, som er den strategiske planen for norsk toppidrett og Olympiatoppen. Olympiatoppen har gjennomført organisering av virksomheten i tråd med rapporten/modellen og har utarbeidet egen utviklingsplan for Utviklingsavdelingen, gjeldende for OLT sentralt og regionalt. De overordnede mål fra Toppidrettsmodellen 2022 er konkretisert ift. OL 2018 og OL 2020. Resultatmålene er igjen retningsgivende for en avdelingsvis felles modell for mål og handlingsplaner for Olympiatoppen. Det gjenstår å konkretisere OLT strategiplan → 2022.

8 IDRETTE

8.1 Barneidrett

8.1.1 Utvikling

Den primære målgruppen er barn i alderen fra 6–12 år. Ny registreringsordning gjør det utfordrende å sammenligne utviklingen i aktivitetstall med tidligere år. Antall registrerte aktive barn 6–12 år i norsk idrett var ved inngangen til 2015, ca. 495 000. Selv om økningen siste 5 år har vært 7,9 prosent, er det først år på lenge at økningen har flatet ut til 0,1 prosent.

8.1.2 Bestemmelser om barneidrett

NIF arbeider kontinuerlig med å gjøre innholdet i Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett mer kjent. Gjennom kontinuerlig oppfølging av særforbundene, har arbeidet med utdypning av bestemmelsene og rettighetene og implementering av sanksjonsreglementet startet. Enkelte særforbund har fullført dette arbeidet i 2016. Blant annet handler dette om å følge opp særforbundenes arbeid gjennom post-3 møter, foredragsvirksomhet, kronikker og svar i media.

8.1.3 Økonomi som barriere for idrettsdeltagelse

Det har vært et økt fokus på økonomi som barriere og kostnader i idretten gjennom hele 2016. I oktober ble det gjennomført et frokostmøte som belyste temaet og under post-3 møtene i november og desember var kostnader i idretten lagt til som et kartleggingsspørsmål. Det ble også skrevet flere kronikker og artikler om temaet.

NIF signerte Fritidserklæringen 7. juni 2016. I Fritidserklæringen går kommunene, frivilligheten og staten sammen for en felles innsats slik at alle barn og unge, uavhengig av familiens økonomi, skal få delta jevnlig i minimum én organisert fritidsaktivitet. I tillegg er det viktig at barn og unge involveres og har innflytelse over fritidsaktivitetene de skal delta i.

NIF sitter med en representant i styret til Nasjonal dugnad mot barnefattigdom og utenforskap (NDFU). NDFU er et samarbeid mellom flere frivillige organisasjoner, som hovedsak jobber med å videreutvikle og gjøre verktøyet ALLEMED kjent. ALLEMED er et diskusjonsverktøy som brukes til å bevisstgjøre styre, trenere, ledere, foreldre og andre frivillige om hvordan hver enkelt kan bidra for å forebygge barnefattigdom i frivillige organisasjoner. Flere og flere idrettslag og idrettsråd har tatt i bruk ALLEMED-verktøyet i løpet av året.

NIF deltar fortsatt i styringsgruppen til Nasjonal dugnad mot barnefattigdom og utenforskap (NDFU). Tiltak som «primært har deltakelse i ordinære idretts-

aktiviteter som målsetting» er ikke lenger utelukket fra tilskuddsordningen. Tiltak som skal dekke medlemsavgifter prioriteres fremdeles ikke, men det er åpnet for å støtte tiltak som skal inkludere barn og unge fra fattige familier i idrettsaktivitet. Både inkluderende aktiviteter som bidrar til rekruttering av målgruppen, og samarbeidsprosjekter for å redusere utgifter til reiser og utstyr i klubber og lag, kan motta støtte. Tilskuddsordningen omfattet 178 millioner i 2016 og er økt til 193,4 millioner i 2017.

8.1.4 Idrettsskoler for barn

Idrettsskoler for barn er et variert og allsidig aktivitets-tilbud hvor barn får prøve flere ulike idretter i ulike miljøer. I 2016 har NIF tildelt i overkant av kr 634 000 kroner i oppstarts- eller utviklingsstøtte til 57 idrettsskoler.

8.1.5 Aktivitetslederkurs

Det har blitt gjennomført 65 Aktivitetslederkurs for barn gjennom idrettskretsene. I tillegg er det gjennomført 73 enkeltmoduler om barneidrett.

8.1.6 Regentjubileum på Slottsplassen

Søndag 17. januar 2016 ble det markert at kong Harald og dronning Sonja har vært Norges kongepar i 25 år. NIF bidro som prosjektleder og sammen med Snowboardforbundet, Skiforbundet, Skiforeningen, Skiskytterforbundet og Skøyteforbundet ble dette en folkefest på Slottsplassen, Spikersuppa og Universitetsplassen. Skileik, snowboard, freeski, skihopping, skiskyting med laser, kunstløp, is-skli, skulpturpark, konserter og scene-show trakk ifølge offisielle kanaler nesten 100.000 mennesker.

8.2 Ungdomsidrett

8.2.1 Utvikling

Aldersgruppen 13-19 år har ligget på et stabilt nivå de siste årene, mens 2015-tallene viser en nedgang på -2,6%. I 5-årsperioden blir derfor en svak utvikling ytterligere forsterket. Variasjonen det siste året kan til som på barneidretten til en viss grad skyldes naturlige feilmarginer knyttet til omlegging til nytt registrerings-system, men trenden må uansett omtales som nedgang. Befolkningsveksten i samme periode har vært -0,7 for den aktuelle aldersgruppen, slik at differensen ikke er så stor som en kunne fryktet. Når aktivitetstallene synes å synke i 2015, må en spørre seg om dette er uttrykk for økende spesialisering i yngre alder. Alternativt kan det også forklares med at enkelte særidretter kan ha hatt større utfordringer med omleggingen enn andre.

8.2.2 Ungdomsløftet

2016 ble bestemt å være «Idrettens ungdomsår». Ungdomsløftet er navnet på idrettens strategi for å utvikle ungdomsidretten. Strategien består av tre hovedinnretninger; Morgendagens utøvere, Ungt lederskap og Idrett for alle.

Morgendagens utøvere ivaretas av særforbundene, og i noen tilfeller i samarbeid med Olympiatoppen. NIF har ulike kompetansetiltak for ungdom/unge ledere som i 2016 var populære og etterspurt; Lederkurs for ungdom, Olympisk akademi og studiet Yngre ledere. Mye av arbeidet med «Ungdomsløftet» og ungdomsidretten ble i 2016 konsentrert rundt Ungdoms-OL på Lillehammer og ung frivillighet. (se neste punkt)

I desember 2016 arrangerte NIF i samarbeid med Sør-Trøndelag IK, Nord-Trøndelag IK, NFF, NHF, NBF og NSF «Ungdomsidrettskonferansen» for å belyse de ulike hovedinnretningene i Ungdomsløftet og for å avslutte «Idrettens ungdomsår».

8.2.3 FoU-arbeid

NIF har i 2016 satt i gang et større forskningsprosjekt for å finne mer ut om ungdomsidrett. I samarbeid med NOVA og Norges idrettshøgskole er NIF med på å finansiere prosjekter som skal bidra til å finne mer ut av «ungdom, idrett og trening», geografiske variasjoner i idrettsdeltakelse, frafallet gjennom ungdomsårene, sosiale forskjeller i idrettsdeltakelse.

I tillegg mottok NIF i 2016 forskningsrapport fra Jubileumsgave som var 17 prosjekter som var gjennomført av særforbund og idrettskretser med mål om å beholde ungdom lenger.

8.2.4 Ungdoms-OL

I forbindelse med Ungdoms-OL i februar 2016 samarbeidet NIF og LYOGOC om å skolering av over 200 unge ledere. I januar gjennomførte NIF siste samling som en del av de siste forberedelser før de unge lederne var frivillige under Ungdoms-OL. I ukene før lekene reiste representanter fra NIF og LYOGOC landet rundt med OL-ilden og arrangerte fakkemarkeringer i hvert fylke. Hver idrettskrets, de unge lederne og ildsjelene hadde roller i alle arrangementene. Turneen aktiviserte 32.000 ungdom på sin reise gjennom landet.

Under lekene arrangerte NIF et seminar der resultatene av de 17 prosjektene i Jubileumsgaven ble presentert.

Ungdoms-OL har vært med på å synliggjøre viktigheten av ungdomsidrett – både som utøvere, trenere, ledere og frivillige.

8.3 Voksenidrett

8.3.1 Utviklingsplan og tiltak

Voksne utgjør størsteparten av Norges idrettsforbunds medlemmer. Bedrift-, Fotball-, Golf- og Skiforbundet er forbundene som aktiviserer flest voksne. I løpet av 2016 ble Utviklingsplan for voksenidrett vedtatt av Idrettsstyret. Planen tar for seg de viktigste handlingspunktene for å nå det overordnede målet om å bli det mest attraktive treningsfellesskapet for voksne, med arbeids- og ansvarsfordeling mellom NIF, særforbund og idrettskretser. Det ble gjennomført et frokostmøte med tema voksenidrettskonsepter, noe som også var tema på utviklingsforum, samt en workshop med status for fysisk aktivitet i den voksne befolkningen og voksenpedagogikk. Det ble opprettet en egen temaside om voksenidrett på idrettsforbundets nettsider, som blant annet inneholder informasjon om fordelene med å få flere aktive voksne i idrettslag og hvordan en kan gå fram for å skape mer voksenaktivitet i idrettslag. Flere særforbund og idrettskretser ble også med i nettverket for voksenidrett, noe som videreutvikles i 2017.

8.3.2 Folkehelsearbeidet

Den aktiviteten som hver eneste dag gjøres gjennom idrettslagene, er det største og viktigste bidraget fra idretten til en bedre folkehelse. Idrettslag, idrettskretser og særforbund har gjennom 2016 gjennom egne og eksterne midler arbeidet for å få ytterligere til å bli medlemmer i vår organisasjon, få flere ikke-medlemmer til å delta på idrettens tiltak, kampanjer og arrangement, samt gjennom å påvirke beslutninger som bidrar til økt fysisk aktivitet i befolkningen. NIF sentralt har ikke mottatt eksterne midler til å støtte slike tiltak.

8.3.3 Studentidretten

Norges studentidrettsforbund har hatt en jevn og positiv utvikling de siste årene, og gjør et viktig arbeid for unge voksne under utdanning. Studentidrettslagene er svært allsidige og tilbyr aktiviteter og deltakelse innenfor en rekke av særforbundene.

8.3.4 Bedriftsidretten

Norges Bedriftsidrettsforbund er et av de største særforbundene i Norges idrettsforbund og er det eneste forbundet med arbeidslivet som primær arena. Forbundet har meget lang erfaring med utvikling av nye aktiviteter og konsepter tilpasset behovene i arbeidslivet. På denne måten stimulerer norsk idrett til en bred hverdagsaktivitet, både i fritiden og i arbeidslivet.

8.4 Toppidrett

8.4.1 Olympiatoppens arbeid

Olympiatoppen (OLT) er norsk idretts felles toppidrettsavdeling. OLT leverer NIFs bidrag til særforbundenes toppidrettsarbeid. Særforbundene eier sin toppidrett og har resultatansvaret for sin idrett. Olympiatoppens oppdrag er å kvalitetssikre, veilede, utfordre og støtte særforbundenes arbeid. OLT har et helhetlig, overordnet ansvar for resultatutviklingen i norsk toppidrett - både når det gjelder funksjonsfriske og utøvere med nedsatt funksjonsevne. Olympiatoppen bidrar til å utvikle særforbundenes prestasjonskultur og forbereder fellesidrettslige leker sommer og vinter (OL, Paralympics, European Games, Ungdoms-OL/YOG, EYOF).

OLT har formell samarbeidsavtale med ca. 30 idretter. Samarbeid med og støtte fra Olympiatoppen baseres på internasjonale resultater, idrettens utbredelse og tradisjon i Norge samt forbundenes evne og vilje til å skape gode toppidrettskulturer.

Det utbetales 162 utøverstipender til individuelle utøvere, hvorav 84 er vinteridrettsutøvere og 77 sommeridrettsutøvere. Av disse stipendene er 43 A-stipender, 73 B-stipender og 46 utviklingsstipender. Disse fordeler seg på 100 menn og 62 kvinner, dvs. en kvinneandel på 38 prosent.

I tillegg utbetales det syv lagstipender, fire til vinteridretter og tre til sommeridretter. Disse idrettene er curling herrer (A-stipend), curling mixed double (B-stipend), curling rullestol (A-stipend), kjelkehockey (B-stipend), håndball kvinner (A-stipend), håndball herrer (B-stipend), og volleyball (Utviklingsstipend).

Alle idretter med toppidrettsambisjoner som ikke har samarbeidsavtale («utviklings-idretter»), deltar i en åpen, fellesidrettslig utviklingsprosess («utviklings-idretter»). Denne bygger på OLTs utviklingsmodell, og er basert på læring på tvers mellom idretter og kompetanseområder. Dette er et initiativ fra Olympiatoppen for at enda flere idretter skal kunne dra nytte av OLTs kompetanse og ressurser.

8.4.2 Resultatutvikling 2016

Idrettsåret 2016 ble totalt sett ikke mye dårligere enn de to foregående årene. Samlet for OL og Paralympics i Rio ble målene ikke nådd. Likevel gir gode resultater press på stipendene som OLT forvalter. Dette gjelder både de typisk «norske» idrettene, men også en rekke andre.

Det er særforbundene som har et helhetlig ansvar for egen toppidrett. Statistikkene over mesterskapsmedaljer og turneringsresultater er en naturlig del av særforbundenes årsrapporter.

8.4.3 Olympiatoppens organisasjons- og utviklingsarbeid

Olympiatoppens organisering har i 2016 vært som i 2015 med Tore Øvrebø som toppidrettssjef, Helge Bartnes og Marit Breivik som henholdsvis vinter- og sommeridrettssjefer, Else-Marthe Sørli Lybekk som fagsjef prestasjon, Trond Skarsem Pedersen som utviklingssjef og Roald Bahr som helsesjef. Dette har utgjort OLTs ledergruppe.

Utviklingsavdelingen med OLTs regionale avdelinger har gjennom hele 2016 arbeidet med å implementere utviklingsplanen som ble utarbeidet i 2015. Fokus har vært å etablere best mulig sammenheng mellom regional og sentral virksomhet med klare ansvars- og oppgavefordelinger. Utviklingsavdelingens oppdrag er langsiktig med hovedfokus på morgendagens toppidretsutøvere. Gjennom midler fra Sparebankstiftelsen DNB arbeides det med talentprosjekter i 11 idretter (16 grener). Det har vært arbeidet med etablering av avdelingen «OLT Sørøst» og avdelingsleder er ansatt. Avdelingen vi bestå av fylkene Buskerud, Vestfold og Telemark.

Arbeidet med Toppidrett for funksjonshemmede (TIF) er integrert i OLT arbeid på alle felt og resultatutviklingen er positiv. Det har vært fokus på arbeidet med «Unge TiF» - senere endret navn til «ParaUng».

8.4.4 Fagavdelingene og coachvirksomheten

Samspillet mellom fagavdelingene og coachvirksomheten er avgjørende for å kunne bidra til landslagenes prestasjonsutvikling. Det har vært arbeidet kontinuerlig med samhandlingen mellom coachene og fagavdelingene gjennom samlinger med prestasjonsteam for hver idrett. Prestasjonsteamene bestående av fagavdelingers eksperter, coach for særidretten og særidrettens landslags/sportsansvarlige. Interne dialogmøter har forsterket dette arbeidet der sommer- og vinteridrettssjefen har hatt sentrale roller. Fagavdelingene har balansert sine ressurser mellom faglig utviklingsarbeid og implementering av kunnskap i treningsgruppene.

8.4.5 Campus Sognsvann

Arbeidet med å realisere Campus Sognsvann er avgjørende viktig for at Norge skal kunne opprettholde sin posisjon som toppidrettsnasjon. Dette arbeidet har kommet et skritt videre, men svært mye gjenstår. NIF/OLT har sammen med særidrettene definert behov for treningsareal og laget et forprosjekt som beskriver en mulig løsning som ivaretar treningsbehov for svært mange særidretter i tillegg til Olympiatoppens

basis behov. Denne skissen er også forankret hos styret ved NIH og er presentert for KUD og Oslo kommune. For å opprettholde momentum, er det avgjørende at prosjektet tilføres ressurser slik at profesjonell prosjektleder kan engasjeres. Neste steg vil være å opprette prosjektet rent formelt med styringsgruppe, referansegruppe, prosjektleder og utarbeide konkrete forslag til finansieringsmodell, driftsmodell, fremdriftsplan mv.

Oppføring av midlertidig treningshall ved Olympiatoppen er i løpet av 2016 endelig godkjent og bygging er påbegynt. Hallens plassering er på parkeringsplassen rett ved inngangen til OLT og vil gi økt kapasitet for trening, faglig oppfølging og testing. Hallen vil stå klar våren 2017.

8.4.6 FoU-arbeidet

Olympiatoppen har fokusert på samhandling med forskningsinstitusjoner og idrettens ypperste utøvermiljøer for å drive relevant forsknings- og utviklingsarbeid. Vi har prioritert samspillet mellom OLT og SentIF/NTNU og andre forskningsinstitusjoner med kompetanse og vilje/evne til å prioritere toppidrettsforskning. Prosjekt Ski 2018 skal sikre gode ski før og under OL 2018. Videre har OLT gjennomført forskningskonferanse, FoU tankesmie og egne utviklingsprosjekter i tett samspill med OLTs fagavdelinger.

8.4.7 YOG 2016

Olympiatoppen, gjennom enhet for talentutvikling, har hatt i oppgave å forberede, gjennomføre og evaluere ungdomsmesterskapet Youth Olympic Games - Lillehammer for utøvere og trenere. Den norske troppen i YOG Lillehammer besto av i alt 74 utøvere, hvorav 40 gutter og 34 jenter.

Norge stilte med utøvere i alle 16 idrettene. Det ble arrangert to forberedelsessamlinger for trenere og én samling for utøvere og trenere i forkant av mesterskapet. For utfyllende informasjon om forberedelser og gjennomføring henviser vi til rapporten «Olympiatoppens evaluering av forberedelser og gjennomføring» av Ungdoms - OL på Lillehammer.

8.5 Idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne

8.5.1 NIFs rolle

NIFs rolle som paraplyorganisasjon og paralympisk komité legger premissene for arbeidet på området idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Idrettsstyret anser det som viktig at NIF legger til rette for felles-idrettslige og kompetanserelaterte tiltak som kan heve synliggjøringen, sikre finansieringen og øke kompetansen på området. Det er særforbundene som har ansvar for idrettsaktiviteten.

8.5.2 Tilskudd til målgruppen

I 2016 ble NIF tildelt totalt 24 millioner kroner ved en øremerking av spillemidler. Post 2 ble styrket med 2 millioner kroner, øremerket idrett for mennesker med utviklingshemning. Totalt ble 21 millioner kroner fordelt over post 2 til i alt 41 særforbund. 8 millioner kroner ble tildelt NIF sentralt (post 1) blant annet for styrking av menneskelige ressurser regionalt og til oppfølging av Special Olympics. 6 millioner kroner ble fordelt til Olympiatoppen for videre styrking av toppidretten for målgruppen (post 4).

8.5.3 Rekrutteringstiltak

I tillegg til den generelle aktiviteten, fremheves rekrutteringstiltaket «Grenseløse idrettsdager» som ble arrangert 17 steder rundt i landet i oktober og november.

8.5.4 Rammebetingelser

Det er opprettet kontakt med Blindeforbundet, Norges Døveforbund og Hørselshemmedes landsforbund for å vurdere videre samarbeid om bedre rammebetingelser på områder som er nedfelt i utviklingsplan, «Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse».

8.6 Idrett for utviklingshemmede og Special Olympics

8.6.1 Mål og omfang

NIF anslår at mellom 3 500 – 4 500 utviklingshemmede deltar i norsk idrett gjennom tilrettelagte aktiviteter, trening, konkurranser og turneringer. Det er en felles forståelse innenfor den norske idrettsmodellen at idrettstilbudet til målgruppen først og fremst er breddeidrett.

8.6.2 Organisering

Special Olympics er en stor internasjonal organisasjon med mål om å skape idrettsaktivitet for mennesker med utviklingshemning. Utvalg for mennesker med utviklingshemning ble oppnevnt av Idrettsstyret i januar 2015. NIF ble akkreditert som Special Olympic Norge i april 2015.

Utøvere som holder et høyt prestasjonsnivå innenfor sin særiddrett og gjennom dette har potensial for deltakelse i paralympiske leker, blir ivarettatt gjennom de respektive særforbundenes landslag og tilbud gjennom Olympiatoppen.

8.6.3 World Winter Games

Gjennom 2016 har Norges idrettsforbund jobbet tett med flere særforbund om søknad vedrørende kvoter, uttak og forberedelse for troppen til Special Olympics World Winter Games i Østerrike, 14. til 25.mars 2017. Norge deltar i fem idretter (alpin, langrenn, kortbane-løp skøyter, innebandy og snowboard).

8.7 Døveidretten

8.7.1 Mål og betydning

Målet er at idrettsutøvere med hørselshemning og døve utøvere skal inkluderes i særforbundene. Samtidig er det viktig å ivareta og utvikle døveidrettslagene i Norge.

8.7.2 Tiltak og aktiviteter

For å styrke rekrutteringen og bidra til at særforbundene har mest mulig kompetanse på dette feltet har Idrettsstyret i NIF opprettet et utvalg som skal se på særskilte utfordringer, være norsk idretts bindeledd mot de internasjonale døveidrettsorganisasjonene samt bidra til at Norge sender kvalitetsmessige gode tropper til Deaflympics hvert annet år.

I 2016 ble det for første gang avholdt et døveidrettsseminar hvor NIFs regionale konsulenter, 10 særforbund og døveidrettslagene møttes for å drøfte rekruttering og utvikling av døveidretten i Norge.

Første gang ble det i 2016 rekruttert og utdannet en klubbveileder med tegnspråkkompetanse og med solid erfaring fra døveidretten. Gjennom dette tiltaket vil døveidrettslagene lettere gjennomføre klubbutvikling.

8.8 Inkludering og mangfold

8.8.1 Økt mangfold i idretten

Idrettsforbundet har i 2016 hatt fokus på økt arbeid innad i organisasjonen med inkludering og mangfold. I september 2015 inngikk NIF en intensjonsavtale med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) om å forsterke inkluderingsarbeidet, og utveksle kompetanse på området, med særskilt fokus på nybosatte i kommunen. NIF har som en del av dette samarbeidet holdt flere foredrag om idrettens viktige rolle for kommunalt og regionalt ansatte som jobber med integrering. I 2016 inngikk NIF en samarbeidsavtale med Utlendingsdirektoratet (UDI) om erfaringsutveksling og aktiviteter mot beboere på mottak.

I 2016 har NIF videreutviklet idrettslagsbrosjyren Bli med fra ni til seksten forskjellige språk, samt distribusjon av brosjyren til idrettens organisasjonsledd over hele landet. Flere kommuner, frivillige organisasjoner og mottak har etterspurt brosjyren.

8.8.2 Inkludering i idrettslag

Det overordnede målet med ordningen «Inkludering i idrettslag» er å bidra til økt deltakelse av nye grupper inn i lagenes ordinære aktivitetstilbud, gjennom å motvirke økonomiske og kulturelle barrierer, som kan være til hinder for deltakelse i ordinær idrettsaktivitet. Ordningen ble i 2016 videreført med kroner 13,5 millioner til fordeling på lokale og regionale tiltak. Sandefjord, Larvik, Skien, Porsgrunn og Sandnes ble tatt inn som nye byer i ordningen i 2016. Målgruppen er i hovedsak barn og unge med minoritetsbakgrunn med særskilt fokus på jentenes inkludering. Det er også et mål å øke innvanderforeldres deltakelse og engasjement i idrettslag. Flere av de største byene står overfor spesielle utfordringer knyttet til å rekruttere barn og ungdom til idrettslagene. Undersøkelser viser at barn og ungdom med minoritetsspråklig bakgrunn, spesielt jenter, i mindre grad er medlemmer av idrettslag enn gjennomsnittet i befolkningen for øvrig. NIF gjorde i 2016 en endring i forvaltningsrutinene i ordningen.

8.8.3 ExtraStiftelsen

NIF mottok kroner 5 720 000 for 2016 fra ExtraStiftelsen fordelt på 26 prosjekter med mål om å inkludere flere mennesker med funksjonsnedsettelse og innvanderbakgrunn i idrettslag. I forbindelse med ordningen har NIF organisert ett tildelingsseminar, ett oppfølgingsseminar og to søkerkurs, samt håndtert søknader, sluttrapporter og regnskapsrapporter. I tillegg sendte NIF en høringsuttalelse til ExtraStiftelsen i forbindelse med deres gjennomgang av søkerorganisasjonenes søkerrett.

8.8.4 NIFs flyktningefond

På grunn av den ekstraordinære flyktningssituasjonen avsatte Idrettsstyret i september 2015 kroner 500 000 fra NIFs egenkapital til tiltak med idrettsaktivitet for flyktninger, herunder kom det betydelige midler fra andre organisasjoner og stiftelser. NIF har videreført NIFs flyktningefond i 2016. Bidragsytere til fondet i 2016; Gjensidigestiftelsen bidro med kroner 1 660 000, Kultur-departementet bidro med kroner 500 000, IMDI bidro med kroner 325 000, UDI bidro med kroner 2 500 000 og IOC bidro med kroner 1 278 909 til fondet. Fondet fikk i løpet av utlysningene på vår og høst inn søknader for totalt kroner 17 500 000. Til sammen 429 idrettslag fikk utdelt inntil kroner 25 000 hver til aktivitet på mottak eller for å inkludere nyligbosatte flyktninger i det lokale idrettslaget. I rapportene fra idrettslagene fremkommer det at over 90 prosent av idrettslagene ønsker å videreføre arbeidet og aktiviteten for å nå målgruppen. Engasjementet for å bidra ute i idrettslag har vært enormt stort. Omtrent 1 500 av idrettslagenes medlemmer har bidratt i tilretteleggingen og organiseringen av aktivitetstilbudet på mottak og i idrettslagets ordinære aktivitet. NIF har hatt tett dialog med IMDI og UDI i 2016. I tillegg har NIF søkt midler for 2017 fra Gjensidigestiftelsen, UDI og IMDI og IOC, og skaffet nye midler til fondet.

9 IDRETTENS FINANSIERING OG RAMMEVILKÅR

9.1 Spillemiddeltildelingen 2016

Andelen av overskuddet fra spillemidlene som ble fordelt til idrettsformål for 2016 ble kroner 2 422 597 000,-. Av dette mottok NIF kroner 660 000 000,- i ordinære spillemidler.

Den største andelen av spillemidlene ble fordelt til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg i kommunene, nemlig kroner 1 197 299 000,-.

I tillegg ble ordningen med lokale aktivitetsmidler (LAM) videreført, og NIF overførte i 2016 kroner 316 millioner til idrettslagene etter innstilling fra idrettsrådene.

Utover dette ble ordningen for inkludering i idrettslag videreført med kroner 13,5 millioner til fordeling på lokale og regionale tiltak.

9.2 Store støtteordninger

9.2.1 Grasrotandelen fra Norsk Tipping

Denne ordningen, hvor de som spiller på Norsk Tippings spill kan dedikere en andel av innsatsen til sitt lokale idrettslag, er blitt en viktig finansieringskilde for mange idrettslag. For hele 2016 ble det generert ca. kroner 448 millioner (kroner 395 millioner i 2015) til frivillige organisasjoner. Idrettslagene mottok i 2016 ca. kroner 267,1 millioner (kroner 239,1 millioner i 2015) eller rundt 59,6 prosent av disse midlene. Idrettsstyret ser meget positivt på denne ordningen, som sikrer at en god andel av spillemidlene når direkte ut til dem som skaper den brede lokale frivilligheten og idrettsaktiviteten, nemlig idrettslagene.

9.2.2 Kompensasjon for vare- og tjenestemoms

Kompensasjonsordningen for merverdiavgift på varer og tjenester har etablert seg som en svært enkel, effektiv og god løsning for idrettslagene ved at lokale ledd bare rapporterer totale driftskostnader som ett samlet tall. Idretten har, gjennom høy faglig kompetanse, effektivt arbeid og felles datasystemer, klart å rapportere meget godt helt siden oppstarten. Den enkle rapporteringsordningen gjør at kompensasjonsordningen er blitt tilgjengelig for den store bredden av idrettslag, både store og små.

Den samlede tildelingen til frivillige lag og organisasjoner var i 2016 på totalt på kroner 1,3 milliarder. I 2015 var tildelingen på kroner 1,236 milliarder.

Antall søkere fra idretten har de siste årene økt jevnt. I 2016 hadde idretten 6 293 søkere, som representerer en økning på hele 20,9 prosent fra 2015. Men fort-

satt er det mange idrettslag som ikke søker. Idrettens andel av midlene utgjorde i 37,0 prosent av den samlede rammen. Samlet utbetaling til idretten ble i 2016 kroner 481,2 millioner, det vil si en økning på 5,6 prosent fra kr 455,5 millioner i 2015.

9.2.3 Målet er fortsatt full kompensasjon

Regjeringen tilført ordningen midler i Statsbudsjettet for 2014 slik at måltallet på kroner 1,2 milliarder ble nådd. Ordningen ble tilført kroner 1,3 milliarder i Statsbudsjettet for 2016. Måltallet er imidlertid ikke lenger det samme som full kompensasjon. Det ble beregnet for syv år siden i 2007 i St.mld. nr. 39 (2006-2007) «Frivillighet for alle». Grunnlaget er nå betydelig bedre dokumentert. Idrettsstyret er derfor tydelige på at rammen nå må justeres i tråd med det reelle behovet, hvis intensjonene bak ordningen skal realiseres.

9.2.4 Kompensasjon for betalt merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg

Det ble innført en ordning med merverdiavgifts-kompensasjon for kostnader knyttet til bygging av idrettsanlegg i 2010.

I 2016 var godkjent søknadssum 192,3 millioner kroner. Søknadssummen har aldri vært større. Stortinget bevilget først 143 millioner kroner til formålet. I revidert budsjett ble bevilgningen økt med 50 millioner kroner. Tilleggsbevilgningen medførte at det kunne utbetales 191,9 millioner kroner til søkerne. Disse fikk kompensert 99,8 prosent av betalt mva.

9.3 Idrettsanlegg og utstyrsmidler

9.3.1 Rammebetingelser og kunnskap

NIFs arbeid på anleggsfeltet har i hovedsak vært rettet mot å bedre rammebetingelsene for anleggsbyggere og å øke kunnskapen om spillemidler i norsk idrett. NIF og Kulturdepartementet utga i den forbindelse rapporten «Spillemidler til idrettsanlegg 2016».

Sammen med Kulturdepartementet og Senter for idrettsanlegg og teknologi ved Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet, har NIF deltatt i utviklingen og finansieringen av internettportalen «godeidrettsanlegg.no». Hovedmålene er å heve kompetansen rundt planlegging, prosjektering, bygging og drift av idrettsanlegg samt å skape en arena for utveksling av informasjon om og erfaringer fra bygging og drift av idrettsanlegg. Idrettspresidenten lanserte internettportalen under NIFs ledermøte i juni.

9.3.2 Etterslep og spillemiddelsatser

Nærmere 1,2 milliarder kroner av overskuddet til Norsk Tipping ble fordelt til idretts- og nærmiljøanlegg i 2016. Det har aldri blitt gitt et større tilskudd til dette formålet. Til tross for dette fortsatte etterslepet å øke og er nå nådd 2,8 milliarder kroner. Ventetiden på utbetaling av spillemidler ble redusert fra 2,7 til 2,4 år.

NIF har gjennom flere år arbeidet for at staten skal øke sitt bidrag til bygging av idrettsanlegg. Målet er at spillemiddeltilskuddet skal utgjøre 30 prosent av anleggskostnaden. Spillemiddeltilskuddet dekket i gjennomsnitt 22,0 prosent av anleggskostnaden for årets søknader om støtte til idrettsanlegg. Dette er en liten nedgang fra 2015.

9.3.3 Utstysordningen

Ordnningen med spillemidler til utstyr ble innført i 2003. Ordnningen er et spleiselag mellom NIF og KUD hvor partene bidro med henholdsvis 12 og 20 millioner kroner. Tre av millionene fra KUD var øremerket utstyr til personer med nedsatt funksjonsevne og fordeles blant særforbundene i en egen prosess. Her kan særforbundene få dekket inntil 100 prosent av kostnadene ved kjøp av slikt utstyr.

De resterende midlene samt ubenyttede midler fra 2015 som utgjorde kr 0,4 millioner ble fordelt med kroner 27,9 millioner til klubber, mens særforbundene ble tildelt kr 1,5 millioner. Det ble totalt søkt om kroner 50,2 millioner. Dette er en nedgang på 6,2 millioner kroner fra 2015.

10 REGNSKAP

10.1 Regnskap for 2016

Etter disponering av selvpålagte restriksjoner, er den frie egenkapitalen økt med kr 1,1 millioner. NIFs frie egenkapital er blitt økt fra kr 21,0 millioner (pr. 31.12.2015) til kr 22,1 millioner (pr. 31.12.2016).

Idrettsstyret gjør følgende disponeringer:

- Kr 0,4 millioner disponeres av avsetningen til vedlikehold av Idrettens hus.
- Kr 1,5 millioner disponeres av avsetningen til ungdomsidrett.
- Kr 3,3 millioner disponeres av avsetningen til IT-utvikling (IT disponerer i 2016 kr 7,6 millioner av tidligere avsetning samtidig som det øremerkes kr 4,3 millioner av årets resultat. Dette gir en netto disponering av IT-avsetning på kr 3,3 millioner).
- Kr 1,1 millioner tilføres den frie egenkapitalen.

Sum egenkapital i NIF pr. 31.12.2016, inkl. egenkapital med selvpålagte restriksjoner (kr 9,9 millioner), er totalt kr 32,0 millioner.

10.2 Eierskap i selskaper

NIF eier mer enn 50 % av de to selskapene: Bardufosstun AS og Senter for Prestasjonsutvikling AS (SPU). På grunn av størrelsen på datterselskapene er det ikke funnet nødvendig å utarbeide konsernregnskap for 2016.

NIF eier 100 % av aksjene i Bardufosstun AS. Bardufosstun Driftsselskap AS leverte i 2016 et overskudd stort kr 193 731,-.

10.3 Økonomisk situasjon

Organisasjonens økonomiske situasjon er i løpet av 2016 blitt noe bedre da NIFs frie egenkapital er økt med kr 1,1 millioner. Den økonomiske situasjonen i NIF anses som solid.

Med bakgrunn i de senere års investeringer på IT-området har det i 2016 vært behov for opptak av kassekreditt. Det ser ut til at det også i 2017 vil være behov for opptak av kassekreditt.

Kontantstrømoppstillingen viser en økning i beholdningen av bankinnskudd og kontanter på kr 3,5 millioner fra 2015 til 2016. Idrettens konsernkontosystem er i innarbeidet i balansen til NIF. Deltakernes bankinnskudd (alle deltakere unntatt NIF) er på kr 308 millioner pr. 31.12.2016. Dette er kr 30 millioner høyere enn pr. 31.12.2015. NIFs bankinnskudd pr. 31.12.2016 er kr - 5,7 millioner. Dette er kr 26,5 millioner lavere enn pr. 31.12.2015. Hovedårsaken til dette er kapitalbinding i IT-investeringer.

10.4 Kredittrisiko

Kredittrisikoen vurderes som liten, da kundeporteføljen til NIF i all hovedsak er egne organisasjonsledd, der NIF eventuelt kan gjøre gjeldende motregningsrett i overføringene til disse organisasjonsleddene. Pantelånet som står oppført i balansen har en flytende rente. Det er en renterisiko knyttet til pantelånet ved renteendringer.

10.5 Plassering av overskuddslikviditet

I løpet av 2016 var deler av overskuddslikviditeten i konsernkontosystemet plassert i pengemarkedsfond. Plasseringer av denne type vil alltid innebære en viss risiko. Pengemarkedsfond er vurdert som lavrisikoplassering. Per 31. desember 2016 var alle pengemarkedsfondsplasseringer realisert, slik at det ikke foreligger en finansiell risiko knyttet til disse plasseringene ved avleggelse av årsregnskapet for 2016.

10.6 Tildelte spillemidler

I 2016 fikk NIF tildelt totalt kroner 660 millioner i spillemidler fra Kulturdepartementet (KUD). Tildelingen var da kroner 24 millioner høyere enn tildelingen for 2015.

10.7 Statlig og fylkeskommunal støtte

NIF mottar også statlig og fylkeskommunal støtte fra andre departementer og enkelte fylker for utvikling av idretten regionalt. Midler til tiltak innenfor idrett i skolen/folkehelse og regionale kompetansesentra har bidratt til å utløse mer penger kommunalt og fylkeskommunalt.

10.8 Styrets vurdering

Styret er av den oppfatning at det er grunnlag for fortsatt drift, og regnskapet er avlagt under denne forutsetning. Etter styrets oppfatning gir årsberetningen og årsregnskapet en rettviseende oversikt over utviklingen og resultatet av virksomheten.

11 SENTRALADMINISTRASJONEN

11.1 Grunnfinansiering av felles IT-løsninger

Prinsippet om å grunnfinansiere viktige fellestjenester er videreført i 2016. På IT-området er det nasjonale nettverket rundt idrettens nasjonale databaser prioritert sammen med felles idrettslagenes behov for medlemsadministrasjon og elektroniske betalingstjenester. Til dette hører også tilgjengelig brukerstøtte for idrettens mange lokale og sentrale brukere.

En revidert IKT-strategi ble fremlagt for Idrettsstyret i april 2015 og vedtatt. Etter en lengre prosess, med bred brukerinvolvering, er det definert en felles basis innenfor kontorstøtte-systemer. Selve fellesplattformen finansieres over spillemidlene etter en fastsatt modell.

11.2 Ullevaal som administrasjonssentrum

NIFs administrasjon er lokalisert på Ullevaal stadion sammen med 43 av særforbundene. Samlet sett disponerer Idrettens Hus ca. 2 900 kvm selveide og 8 700 kvm leide lokaler på Ullevaal stadion, det vil si ca. 11 600 kvm totalt. Alle arealer er i aktiv bruk.

Idrettsstyret ønsker å videreutvikle Ullevaal Stadion som nasjonalt administrasjons-sentrum. Dettesskape god samhandling på tvers av organisasjonslinjene, både faglig, administrativt og politisk. Med hjemmel i tingvedtaket, utreder styret lønnsomheten ved et eventuelt utvidet eierskap til de kontorlokalene som i dag leies av Ullevaal Stadion i ytre bygg og fremleies til særforbundene.

11.3 Servicetjenester

Resepsjons- og sentralbordtjenesten ved Idrettens Hus er i dag som en velfungerende førstelinje for de som henvender seg til idretten. Kantinedriften fungerer veldig godt, og felles kantine er blitt et viktig møtested på tvers av fag og organisasjonstilhørighet. Møteromskapasiteten er tilstrekkelig.

11.4 Miljø

Idrettenshus på Ullevaalstadion er Miljøfyrtårn-sertifisert og godt tilrettelagt for bevegelseshemmede. Det fysiske arbeidsmiljøet er meget tilfredsstillende. NIF forurensrer ikke det ytre miljøet i vesentlig grad gjennom den daglige virksomheten ved Ullevaal stadion, Sognsvann, Marienlyst i Drammen, Bardufosstun eller ved idrettskretsenes kontorer.

11.5 Bardufosstun

Bardufosstun Driftsselskap A/S eies 100 % av NIF. Det samme gjør den tilsvarende eiendommen som består av treningsfasiliteter, overnattingsrom i hovedbygg, hytter og anneks. Idrettslagene har de senere årene i større grad benyttet overnattingstilbudet på Bardufosstun. NIF har derfor gjennom 2015 og 2016 vurdert en videreutvikling av idrettssenteret. En konklusjon vil ventelig foreligge i 2017.

12 PERSONAL

12.1 Utviklingen i antall ansatte

NIF er arbeidsgiver for både sentralt ansatte og idrettskretsens ansatte. Idrettsstyrets årsberetning omfatter alle disse. I årsregnskapet vil imidlertid bare de sentralt ansatte fremgå. Dette er fordi de idrettskretsansatte tas med i sine respektive kretsers regnskaper.

I NIF, inklusive idrettskretsene, var det per 31. desember 2016 ansatt 376 personer (366 i 2015) med til sammen 328 årsverk (315 i 2015). Dette inkluderer både faste og midlertidig ansatte som har sitt arbeidssted i NIF. Antall midlertidig ansatte øker naturlig i år med OL og Paralympics, slik det var i 2016.

Idrettskretsene hadde 128 ansatte (132 i 2015). Olympiatoppens kompetansesentre regionalt hadde 35 ansatte (26 i 2015), mens det på Olympiatoppen var 75 ansatte (73 i 2015). NIF sentralt hadde 67 ansatte (68 i 2015). De administrative fellestjenestene, herunder Idrettens Hus på Ullevål stadion, Idrettens Regnskapskontor og IT hadde til sammen 71 ansatte (67 i 2015). Antall ansatte i NIF sentralt inkl. selvfinansierende fellestjenester og Olympiatoppen er da pr. 31.12.2016 213 ansatte (208 i 2015). NIF er godkjent lærebedrift og har i 2016 hatt seks lærlinger i IT Drift (tilsvarende som i 2015). I løpet av 2016 har NIF også hatt 17 studenter fra ulike utdanningsinstitusjoner i praksis.

En stor del av arbeidsplassene, spesielt i idrettskretsene, er finansiert fra andre kilder enn spillemidlene, blant annet fylkestilskudd, prosjektmidler og markedsmidler.

12.2 Idrettsstyrets godtgjørelse og generalsekretærens lønn

Godtgjørelse til Idrettsstyret og lønn til generalsekretæren fremgår av note 4 i regnskapet. I samme note fremgår også de samlede lønnsutbetalinger i NIF sentralt. Tallene i note 4 i regnskapet skal reflektere den samlede arbeidsinnsats gjennom året og kan ikke sammenlignes direkte med tallene i ovenstående avsnitt.

12.3 Sykefravær og arbeidsmiljø

Sykefraværet i NIF (inkludert idrettskretsene) var i 2016 på 2,7 prosent (3,1 prosent i 2015). Alt sykefravær i 2016 er rapportert elektronisk i vårt personaloppfølgingssystem. Siden sykefraværet er en viktig indikator på arbeidsmiljøet på en arbeidsplass, er NIF svært fornøyd med det lave fraværet. NIF har lav turnover blant de ansatte. I 2016 var denne på 2,65 prosent (3,55 prosent i 2015).

NIF har avtale om Inkluderende Arbeidsliv for perioden 2014-2018. Det er utarbeidet mål- og aktivitetsplan for arbeidet for å oppfylle kravene i avtalen blant annet gjennom rekruttering av nye ansatte og oppfølging av sykmeldte. NIF bruker elektronisk personaloppfølgings-system som sikrer at ledere kan møte kravene om sykefraværsoppfølging på en god måte.

NIF har fokus på arbeidsmiljø, og ønsker å være en trygg arbeidsplass for sine ansatte. HMS-arbeidet er systematisk, med konkrete mål og handlingsplaner, og årlig HMS-revisjon. Elektronisk HMS-håndbok er tilgjengelig for alle ansatte. Av helsefremmende tiltak har NIFs ansatte anledning til å trene 2 timer per uke i arbeidstiden, og en rekke lokale aktivitetstilbud. I 2016 er det registrert to uhell med mindre personskaade og en skade i forbindelse med bedriftsidrett (ingen i 2015).

12.4 Likestilling og arbeid mot diskriminering

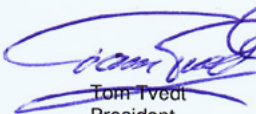
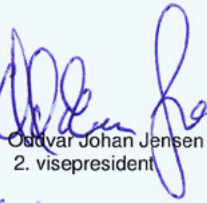
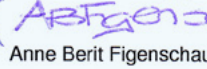
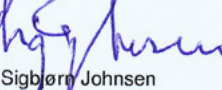
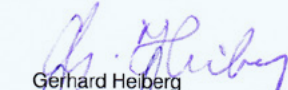
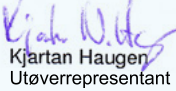
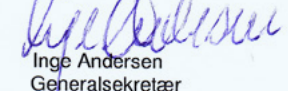
NIFs arbeid med å øke likestilling og motvirke diskriminering har også i 2016 hatt hovedfokus på rekruttering av arbeidstakere fra alle grupper i samfunnet. Dette innebærer at personer med for eksempel annen etnisk bakgrunn eller funksjonsnedsettelse, og som er kvalifisert for stillingen, skal innkalles til intervju. I 2016 har det i NIF, inkludert idrettskretsene, vært seks personer på praksisplass i samarbeid med NAV (åtte i 2015). NIF hadde, ved utgangen av 2016, ansatt 209 menn (56 prosent) og 167 kvinner (44 prosent). I 2016 var kjønnsfordelingen ledere med personalansvar 62 prosent menn og 38 prosent kvinner.

12.5 Forholdet til organisasjonene i arbeidslivet

NIF er medlem i arbeidsgiverorganisasjonen NHO og er representert i styret i NHO Idrett. Det er etablert et Samarbeidsutvalg mellom NIF og Handel og Kontor avd. NIF som skal møtes jevnlig for å utveksle informasjon mellom arbeidsgiver og arbeidstakere i NIF.

Møtene er med på å ivareta et godt samarbeidsklima. Pga. utskifting i personalsjefstillingen og en periode med vakanse ble det ikke gjennomført møter i utvalget i 2016. Den gode dialogen ble likevel ivaretatt på andre arenaer blant annet i forbindelse med gjennomføringen av de årlige lokale lønnsforhandlingene.

Oslo, 15. mars 2017

			
Tom Tvedt President	Kristin Kloster Aasen 1. visepresident	Oddvar Johan Jensen 2. visepresident	Marcela Montserrat Fonseca Bustos
			
Guri Ramtoft	Sondre Sande Gullord	Anne Berit Figenschau	Marit Roland Udnæs
			
Vibecke Sørensen	Sigbjørn Johnsen	Jorodd Asphjell	Gerhard Heiberg
			
Kjartan Haugen Utøverrepresentant	Geir Johannessen	Inge Andersen Generalsekretær	

STYRETS ÅRSBERETNING 2017

1 INNLEDNING

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) har som formål:

«NIF skal arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov, og uten å bli utsatt for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling. Med idrett menes aktivitet som oppfyller følgende vilkår:

- a) det er fysisk aktivitet av konkurranse-, trenings- og/eller mosjonskarakter*
- b) aktiviteten er som konkurranseaktivitet målbar etter godkjent regelverk*
- c) aktiviteten tilfredsstiller de etiske normer idretten i Norge bygger sin aktivitet på*

Organisasjonen skal være en positiv verdiskaper for individ og samfunn og dermed styrke sin posisjon som folkebevegelse og drivkraft i samfunnet. Organisasjonens arbeid skal være preget av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.»

Det sittende idrettsstyret, med Tom Tvedt som president, ble valgt på Idrettstinget i juni 2015 for 4-årsperioden frem til Idrettstinget i 2019. Idrettsstyret følger opp Idrettspolitisk dokument 2015–2019.

Arbeidet med langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for norsk idrett har stått sentralt for Idrettsstyret sammen med oppfølging av idrettsorganisasjonen. Styret har hatt kontinuerlig oppmerksomhet på den statlige politikken rundt lotterier og pengespill. I 2017 vedtok Stortinget å bevare enerettsmodellen.

Arbeidet med åpenhet og innsyn hadde stor oppmerksomhet og tok betydelige ressurser i 2017. Parallelt med innsynsrunder for pressen fikk arbeidet med å implementere anbefalingene fra åpenhetsutvalgets rapport «Innsyn, åpenhet og tillit» stor prioritet.

2 MEDLEMSKAP

NIF er Norges største frivillige organisasjon. Statistikkene over utviklingen i organisasjonen er basert på samordnet søknad og rapportering, hvor alle idrettslag og særidrettsgrupper rapporterer nøkkelinformasjon fra foregående år.

Samordnet søknad og rapportering avsluttes ved utgangen av april hvert år. Når årsberetningen skrives, er datagrunnlaget fra medlemsrapporteringen pr 31.12.17 ikke ferdig rapportert og kontrollert. NIF vil derfor komme tilbake med siste års tall i nøkkeltallsrapporten for 2017, som leveres hver høst.

2.1 Organisasjonstall

Ved inngangen til 2017 var 54 særforbund medlemmer i NIF, og NIF hadde 19 idrettskretser og 366 idrettsråd. Det pågår nå prosesser i det offentlige, både på fylkes- og kommunenivå, som vil kunne medføre sammenlåinger de nærmeste årene. Idrettstinget har vedtatt at norsk idrett skal foreta strukturelle endringer for å tilpasse organisasjonen til statens forvaltningsreform dersom denne reformen gjennomføres i tingperioden.

I 2017 ble rullebrett tatt inn som ny gren i Norges Snowboardforbund.

Samlet sett hadde NIF 11338 idrettslag som medlemmer ved inngangen til 2017 – 8165 ordinære idrettslag og 3173 bedriftsidrettslag. Antall ordinære idrettslag økte med 1,1 % (89 idrettslag), mens det for bedriftsidrettslag var en reduksjon på hele -9,9 % (348 bedriftsidrettslag). De ordinære idrettslagene består av fleridrettslag (mange idretter) og særidrettslag (kun én idrett). Særidrettslagene har økt med 69, mens fleridrettslagene har økt med 20.

Det har vært stor usikkerhet knyttet til tallene fra bedriftsidretten. Det pågår et omfattende arbeid med struktur og registrering av medlemskap, både av idrettslag og individuelle medlemskap. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt.

2.2 Individuelle medlemskap

Innenfor de ordinære idrettslagene hadde norsk idrett totalt 1 921 019 medlemskap ved utgangen av i 2016 (1 887 342 i 2015), som innebærer en økning på om lag 1,8 %.

Om en også inkluderer bedriftsidretten, er totalt antall registrerte medlemskap ved utgangen av 2016 2 119 815 (2 087 680 i 2015). Det representerer en økning på 1,5 %.

Medlemskap	0-5 år	6-12 år	13-19 år	19-25 år	26 år +	Summert
Kvinner	38 133	231 555	147 065	60 659	309 686	787 098
Menn	36 431	265 087	189 282	93 991	549 130	1 133 921
Summert	74 564	496 642	336 347	154 650	858 816	1 921 019

2.3 Kjønnfordelingen

Totalt sett er det 59 % menn og 41 % kvinner blant medlemmene. Kvinnenes andel av medlemsmassen har i flere år vært stabil, rett i overkant av 40 prosent. Medlemmene fordelte seg slik ved inngangen til 2017:

Aldersgruppe	0-5 år	6-12 år	13-19 år	19-25 år	26 år +	Summert
Kvinner	38 133	231 555	147 065	60 659	309 686	41 %
Menn	36 431	265 087	189 282	93 991	549 130	59 %
Kvinneandel (%)	51 %	47 %	44 %	39 %	3 %	41 %

Ser man på styredeltakelsen i aldersgruppene, er kvinneandelen i styrene større enn andelen kvinner i medlemsmassen i de yngste aldersgruppene, med henholdsvis 50,7 % i aldersgruppen under 25 år og 41,6 % i aldersgruppen 26-35 år. I aldersgruppen 36-50 år, som innehar over halvparten av alle styreverv, er kvinneandelen 39,5 %.

Om en derimot ser på antall styreledere, blir bildet vesentlig endret. Hele 75,6 % av alle styreledere i norsk idrett ved inngangen til 2017 var menn, en utfordring som Idrettsstyret ønsker å møte gjennom ulike tiltak.

2.4 Frivilligheten

Norsk idrett har vist stor evne til å opprettholde det brede frivillige engasjementet og dugnadsånden. Frivilligheten er den viktigste ressursen ute i idrettslagene, og ifølge beregninger utført av Statistisk sentralbyrå er frivilligheten i norsk idrett beregnet til 34 300 frivillige årsverk, eller om lag 23 prosent av alle frivillige årsverk i landet. Verdien av denne innsatsen er stipulert til 17,1 milliarder kroner.

3 ØKONOMI

Året 2017 ble avsluttet med en positiv egenkapital, inklusive selvpålagte restriksjoner, på 32,6 millioner kroner, hvorav kr 4,1 millioner er øremerket til vedlikehold av Idrettens hus. Fri egenkapital er per 31.12.2017 på kr 28,5 millioner. NIFs frie egenkapital ble økt med kr 6,4 millioner fra 31.12.2016 til 31.12.2017. NIFs årsresultat viser et overskudd på kr 0,6 millioner. Disponeringen av årsresultatet presenteres senere i beretningen under kap. 10, avsnittet Regnskap for 2017.

4 LEDERMØTET 2017

4.1 Åpningen og idrettspresidentens tale

Ledermøtet ble avholdt på Scandic Havet i Bodø fredag 12. til lørdag 13. mai. Dirigenter var Unn Birkeland og Sverre Seeberg.

Idrettspresident Tom Tvedt ønsket velkommen og redegjorde for styrets arbeid, utfordringer og oppnådde resultater i perioden etter Idrettstinget 2015.

Doping og åpenhet har preget den offentlige debatten gjennom året. I tillegg rettet idrettspresidenten oppmerksomheten mot de sakene som er viktige for idretten. Arbeidet med toppidrett – også innenfor para-idrett, arbeidet med å sikre økonomiske rammevilkår og å bevare enerettsmodellen, viktigheten av bredde-idrettsanlegg i hele landet, og et nasjonalt Campus Sognsvann og arbeidet med å redusere økonomi som barriere for å gi alle mulighet til idrettsglede var områder som fikk oppmerksomhet. Han løftet også fram arbeidet med bedre kjønnsbalanse, en definering av idrettsbegrepet og antidoping, for å gjøre idretten til en arena som formidler gode verdier og holdninger.

Idrettspresidenten tok også opp arbeidet med modernisering og digitalisering for å gjøre det lettere å være idrettslag og enkeltmedlem, og han la vekt på NIFs innsats for å få staten til å ta et ansvar for hele frivilligheten på dette området.

4.2 Kulturdepartementets hilsningstale

Ekspedisjonssjef Lars Audun Granly hilste ledermøtet.

Granly la vekt på at idrettens forankring og posisjon er unik. Ingen annen organisasjon har større oppslutning og flere medlemskap, og ingen annen organisasjon betyr så mye for barns oppvekst, folkehelse og lokalsamfunn. Granly presenterte også ferske data fra Ungdata-undersøkelsen, der funnene er at ungdom som er aktive i idrett, skårer bedre på alle målbare

parametere enn de som ikke er med.

Kulturdepartementet la vekt på at NIFs økonomiske situasjon er i en særstilling. Ingen annen frivillig organisasjon har en tilsvarende situasjon med hensyn til rammevilkår. Granly sa også at det i en tid med økonomisk uro, der alle statlige virksomheter må kutte i administrasjonen, tilsvarte departementets kutt på post 1 det andre statlige virksomheter forventes å kutte. Forskjellen for idretten er at rammene til aktivitet og anlegg øker.

Stortinget ga nylig sin tilslutning til å verne om enerettsmodellen, men det er usikkert hva overskuddet vil bli i fremtiden. Det kan bli en fortsatt vekst, til forskjell fra hva andre kan forvente.

Det overordnede målet med den statlige idrettspolitikken er at flest mulig skal ha forutsetninger for å drive idrett, og at alle skal kunne være aktive. Merverdien som ligger i den organiserte idretten er stor, men staten vil nå enda flere. Granly oppfordret idretten til å være kloke og konstruktive, og ikke skille mellom dem og oss i debattene. Han roste idretten for å synliggjøre idrettens bidrag til egenorganiserte aktiviteter og for å invitere alle til å bruke idrettsanleggene når de ikke er i bruk til organisert aktivitet.

Avslutningsvis la Granly vekt på at meningsbrytninger er en forutsetning for utvikling. Han viste til de grunnleggende diskusjonene som har vært de siste årene rundt forvaltningspraksisen. Departementet har utfordret NIF på likestilling, inkludering, antidoping og åpenhet. Som mottaker av store offentlige midler følger krav. Gjennom gjensidig forståelse, respekt og kommunikasjon kan og skal vi utfordre hverandre.

Til slutt takket Granly idretten for innsatsen og samarbeidet, som alle i departementet setter stor pris på. Han ønsket ledermøtet lykke til med gode og konstruktive debatter.

4.3 Faste saker

Idrettsstyrets årsberetning og NIFs årsregnskap for 2016 ble gjennomgått av økonomisjef Anita Pelsholen, mens NIFs budsjett for 2017 ble gjennomgått av konstituert generalsekretær, Øystein Dale, i tråd med åpenhetsutvalgets anbefaling.

Status i arbeidet med oppfølging av Idrettspolitisk dokument 2015–2019 ble gjennomgått av bredde-idrettssjef Anja Rynning Veum.

Forberedelser til olympiske og paralympiske leker i 2018 ble gjennomgått av toppidrettssjef Tore Øvrebø, herunder også Olympiatoppens strategiplan, som blant annet omhandler regionalisering av Olympiatoppen.

Kommentarene fremgår av protokollen.

4.4 Idrettspolitiske temaer

4.4.1 Åpenhet

Spørsmålet om åpenhet og hvorvidt det skulle gis innsyn bakover i tid, har vært en krevende sak for Idrettsstyret. Idrettsstyret ønsket en prinsipiell avgjørelse, som norsk idrett i fellesskap kunne stille seg bak, og tok opp spørsmålet til ledermøtet. Etter votering landet en samlet idrettsbevegelse på full åpenhet bakover i tid. For mer informasjon om vedtaket se resolusjon i avsnitt 4.5.1.

4.4.2 Modernisering av norsk idrett

Tre temaer ble belyst som innledninger, før det ble gjennomført en debatt.

Medlemsorganisasjoner og tilknytningsformer

Geir Johannessen ga en status fra organisasjonsutvalgets arbeid.

Karl Henrik Sivesind og Daniel Arnesen fra Institutt for samfunnsforskning ga en status på utviklingen i det norske organisasjonssamfunnet, både for norske frivillige organisasjoner og idretten. De beskrev ulike alternative tilknytningsformer og gjennomgikk fordeler og ulemper ved disse alternativene.

Enklere tilknytningsformer

Generalsekretær i Snowboardforbundet, Lisa Mari Watson, presenterte en prøveordning med nasjonalt medlemskap i Snowboardforbundet og så på utfordringer og forslag til løsninger for å kunne samle en større del av dem som driver snowboard i Norge.

Særforbundsallianser

Generalsekretær Trond Søvik fra Kampsportforbundet ga innspill til hvordan ulike idretter kan organisere seg i et fellesskap som effektiviserer driften og gir mer aktivitet.

Kostnadskontroll i barne- og ungdomsidretten

Mads Andreassen, leder i seksjon for barne- og ungdomsidrett, ga en statusrapport på idrettens og myndighetenes mål på området, hvordan utviklingen i familieøkonomi og kostnader til idrett har vært.

De største særforbundene ble deretter invitert til en paneldebatt for å få frem hva som må gjøres for å nå idrettens felles mål om å få ned kostnadene for deltakelse i barne- og ungdomsidretten.

4.4.3 Kjønnsbalansen i idretten

Idrettspresidenten innledet til saken. Selv om 40 % av medlemsmassen i norsk idrett er kvinner, gjenspeiles ikke dette i fordelingen av trener- og lederverv i idretten, særlig når en kommer på høyere nivå.

Anne Grethe Solberg, sosiolog og forsker II ved Høgskolen i Oslo og Akershus, presenterte anbefalingene fra en stor undersøkelse om hvilke mekanismer som fremmer kjønnsbalanse i bedrifter.

Håvard B. Øvregård, rådgiver breddeidrettsavdelingen, presenterte de foreløpige resultatene fra et forskningsprosjekt om kjønnsbalanse som NIF gjennomfører i 2017.

4.4.4 Barents Summer Games

I forbindelse med at Norge og Bodø i 2017 skulle være vertskap for Barents Summer Games 1.-3. september, ble lekene og Barentssamarbeidet presentert.

4.5 Resolusjoner

4.5.1 Resolusjon om åpenhet

Norsk idrett står samlet bak idrettsstyrets vedtak om full åpenhet, også bakover i tid. Leder møtet verdsetter at NIF-styret er lydhørt for organisasjonens synspunkter. Resolusjon:

Norsk idrett står samlet bak idrettsstyrets vedtak om full åpenhet, også bakover i tid. Leder møtet verdsetter at NIF-styret er lydhørt for organisasjonens synspunkter. Organisasjonen har tillit til at NIF-styret vil håndtere de praktiske sidene ved full åpenhet på en god måte. Det er ikke uvesentlig for nåtiden og fremtiden, hva som har skjedd i fortiden.

Åpenhet er mer enn reiseregninger og bilag. Det er en forutsetning for å etterleve de verdier idretten er tuftet på: glede, fellesskap, helse, ærlighet, frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. Nå kan organisasjonen fullt og helt konsentrere seg om kjerneoppgaven: idrettsglede for alle.

Som landets største frivillige organisasjon skal vi vise at vi fortjener folkets tillit.

4.5.2 Resolusjon om landslagsmodellen

Norsk idrett står samlet bak landslagsmodellen. Norsk toppidrett skaper internasjonale prestasjoner, og nye forbilder får vise seg frem. Dette er et resultat av en god modell, hvor treningskultur, verdier og kunnskap deles mellom dagens eliteutøvere og morgendagens stjerner. Resolusjon:

En vesentlig del av inntektene som skapes rundt de aller beste, skal reinvestere i kommende generasjoner.

I norsk idrett er det særforbundet som bestemmer hvordan man skal legge til rette for treningsgrupper og landslag, og særforbundet er ansvarlig for et godt faglig og medisinsk støtteapparat. Det er særforbundet som muliggjør internasjonal matching av morgendagens utøvere, og det er særforbundene som tar ut deltakerne til internasjonale mesterskap. Noen mesterskap gir stor synlighet og markedsverdi. Andre konkurranser er mindre synlige, men tilsvarende viktige for morgendagens utøvere.

Den norske landslagsmodellen muliggjør langsiktig tenking og systematisk utvikling. Det forutsetter at særforbundene styrer de kommersielle rettighetene og har en ryddig økonomi.

Det er opp til hvert særforbund å ivareta balansen mellom fellesskapets interesser og den enkelte utøver.

Ledermøtet i NIF står samlet bak landslagsmodellen som styrende for samarbeidet mellom Olympiatoppen og særforbundene. Den skal være rammen for særforbundenes toppidrettsarbeid, både på kort og lang sikt.

5 IDRETTSSTYRET OG POLITISK SAMARBEID

5.1 Idrettsstyret 2015–2019

Tom Tvedt (Randaberg IL)	President
Kristin Kloster Aasen (Bærum Rideklubb/IOC)*	1. visepresident
Oddvar Johan Jensen (Ask Friidrett)	2. visepresident
Guri Ramtoft (Nome Rideklubb)	Styremedlem
Sondre Sande Gullord (Nydalens Skiklub)**	Styremedlem
Anne Berit Figenschau (BK Tromsø)	Styremedlem
Marcela Montserrat Fonseca Bustos (Kjelsås IL)	Styremedlem
Marit Roland Udnæs (Lillehammer Skiklubb)	Styremedlem
Vibecke Sørensen (Oslo IL)	Styremedlem
Sigbjørn Johnsen (Brumunddal Fotball)	Styremedlem
Jorodd Asphjell (Orkdal IL)	Styremedlem
Gerhard Heiberg (IOC)***	IOC-medlem
Kjartan Haugen	Utøvernes representant
Geir Johannessen (NIF)	Ansattes representant

*Kristin Kloster Aasen ble 15.09.2017 valgt som nytt ordinært IOC-medlem. Med ref. til NIFs lov § 4-2 (1) skal IOCs representant (-er) i Norge ha fast plass i Idrettsstyret.

**Sondre Sande Gullord hadde, med ref. til IS-sak 204 (2015–2019), permisjon som idrettsstyremedlem fra 15.09.2017 for å jobbe som arbeidende styreleder for Norges Cricket-forbund. Gullord trådte inn i Idrettsstyret 12.12.2017.

***Gerhard Heiberg fratrådte som medlem i IOC 15. september 2017. Fra denne datoen var han ikke lenger medlem av Idrettsstyret. Heiberg deltok på sitt siste møte i Idrettsstyret i IS-møte 23 (2015–2019).

NIFs generalsekretær Inge Andersen inngikk en sluttavtale med Norges idrettsforbund 27. mars 2017. Assisterende generalsekretær Øystein Dale tok umiddelbart over som fungerende generalsekretær. Karen Kvalevåg tiltrådte som ny generalsekretær 1. oktober 2017.

I 2017 avholdt Idrettsstyret 10 ordinære møter, hvorav ett gikk over to dager. I tillegg kom ett telefonmøte og fire møter med skriftlig behandling, i henhold til NIFs lov § 2-9 (2). Styret behandlet 132 orienteringssaker og 108 vedtakssaker.

Presidentskapet er Idrettsstyrets arbeidsutvalg. Presidentskapet gjennomførte 12 møter i 2017.

De valgte medlemmene av Idrettsstyret har fordelt ansvaret mellom seg for nærmere kontakt og oppfølging av alle særforbundene og idrettskretsene.

5.2 Dialog og samarbeid

5.2.1 Dialogmøter

Styret har lagt vekt på tverridrettslige fellesmøter for alle de sentrale styrelederne, kalt «styrelederforum». Disse møtene skal gi plass for tverridrettslig debatt og bidra til gjensidig forståelse og samordnet innsats for norsk idrett. Styrelederforum har fått økt betydning i løpet av 2017. Idrettsstyret har justert formen i tråd med innspill fra særforbundene og idrettskretsene og legger større vekt på dialog som arbeidsform.

5.2.2 Koordinering på politisk nivå med særforbundene

Det ble etablert regelmessig mulighet for koordinering av dialogen mellom NIFs ledelse og den politiske og administrative ledelsen for både særforbundene og idrettskretsene i 2016, gjennom opprettelsen av «Samarbeidsrådet». Rådet hadde fem medlemmer: idrettspresidenten og to representanter fra hhv. særforbundene og idrettskretsene. Samarbeidsrådet hadde ingen formell besluttende rolle, men gjorde det mulig å legge til rette for dialog og samarbeid på krevende områder som var felles for norsk idrett, herunder legge til rette rammer og temaer for gode fellesmøter.

5.2.3 Faglig og administrativt samarbeid

På sentrale områder oppnevner generalsekretæren nødvendige samarbeidsorganer på faglig og administrativt nivå. Dette bidrar til faglig og administrativ forankring av strategier og beslutninger innenfor sentrale områder.

5.3 Idrettspolitiske utvalg

5.3.1 Norges Døveidrettsutvalg

Døveidrettsutvalget har vært ledet av Margareth Hartvedt og har i tillegg bestått av nestleder Bjørn Røine og utvalgsmedlemmene Ingvild Larsen Skjong, Petter Sørensen og Unni Helland. I tillegg har Anne-Ragnhild Kroken (Norges Skiforbund) og Erik Garder (Norges Bowlingforbund) vært representert i utvalget. Marcela M. F. Bustos har representert idrettsstyret. Linda Torége, NIFs administrasjon, har vært utvalgets sekretær.

I 2017 har døveidrettsutvalget avholdt fire møter og i tillegg arrangert et døveidrettsseminar for alle døveidrettslagene i Norge.

5.3.2 Utvalg for idrett for mennesker med utviklingshemning

Utvalg for idrett for mennesker med utviklingshemning ledes av Kristin Kloster Aasen (1. visepresident i NIF). Utvalget har følgende medlemmer: Andre Berg (utøverrepresentant snowboard), Christian H. Johansen (foreldrerepresentant), Åse Torheim (Special Olympics International), Bjug Ringstad (Norsk Forbund for Utviklingshemmede), Kristin Homb (Norges Svømme- forbund), Sofie Wirum Sæter (Norges Skiforbund), Eva Skei (Norges Håndballforbund) og Ragnhild Mizda (Norges Fotballforbund). NIFs administrasjon for fagområdet har vært Arnfinn Vik (National Director) og Charlotte Ringnes Relling (Sports Director). Utvalgets sammensetning fremgår av vedtekter som er godkjent av Special Olympics International, slik at NIF gjennom utvalget innehar akkreditering som Special Olympics Norge.

Utvalget skal representere og ivareta interessene til utøvere med utviklingshemning som driver idrett organisert av idrettslag og særforbund i NIF, og arbeide for at utviklingshemmede gis et best mulig idrettslig tilbud gjennom særforbundene. Det har vært avholdt fire møter i 2017. Utvalget har vært opptatt av samarbeidet med særforbundene om forberedelser og deltakelse i Special Olympics World Winter Games i Østerrike 14.-25. mars 2017. Norge deltok i fem idretter (alpint, langrenn, kortbaneløp skøyter, innebandy og snowboard). Delegasjonen besto av totalt 52 personer; hvorav 34 utøvere, 15 trenere/ledere og 3 personer i hovedledelsen.

Utvalget arbeidet også med oppstarten til den norske deltakelsen i Special Olympics World Summer Games i Abu Dhabi i 2019.

5.3.3 Idrettsmedisinsk etisk råd

Idrettsmedisinsk etisk råd ledes av advokat og generalsekretær i Advokatforeningen, Merete Smith. Øvrige medlemmer er Reidun Førde, Eva Birkelund, Astrid Uhrenholdt Jacobsen, Sven Mollekleiv og Inggard Lereim. Rådet har i 2017 arrangert to seminarer i samarbeid med Rådet for legeetikk: «Medisinsk etikk i barneidrett» og «Helse eller resultater? Seminar om idrett, medisin og etikk». Rådet har til vurdering idrettens forhold til gentesting.

5.4 Viktige møteplasser i 2017

Januar

- Idrettsgallaseminar på Hamar 7. januar med tittelen «Hva står på spill?». Hvordan vil eventuelle endringer av den norske spillmodellen endre norsk idrett og frivilligheten? Hovedinnledere var kulturminister Linda Hofstad Helleland, Askers ordfører Lene Conradi, Åge Olsen, Arni Thor Høskuldsson og Pernille Huseby.

Mars

- Styrelederforum, 22. mars på Gardermoen for idrettsstyret, idrettskretsledere og særforbundspresidentene.
- Special Olympics World Winter Games, Graz/Schladming/Ramsau/Styria, Østerrike 14.–25. mars.

April

- Idrettskretsledermøte 28. april på Gardermoen for idrettskretsledere.

Mai

- NIFs ledermøte ble arrangert 12.–13. mai i Bodø.

Juli

- Deaflympics i Sansun, Tyrkia, 18.–30. juli.
- World Gym Challenges i Tønsberg 26.–30. juli.

September

- Barents Summer Games i Bodø, 1.–3. september.
- IPC generalforsamling, Abu Dhabi i Emiratene, 5.–6. september.
- Nordisk idrettsmøte, Torshavn på Færøyene, 8.–10. september.
- IOCs generalforsamling, Lima i Peru, 13.–16. september.
- VM i landesykkel i Bergen, 16.–24. september.
- Idrettskretsledermøte, Bergen, 29. september – 1. oktober.

Oktober

- NIFs lov og organisasjonsseminar, Oslo, 21. oktober. Seminaret er for ansatte, tillitsvalgte og andre som jobber med eller har interesse for lov- og organisasjonsspørsmål i norsk idrett.

November

- ANOCs generalforsamling, Praha i Tsjekkia 3. november.
- Styrelederforum, introduksjon av nye styreledere og ordinært styrelederforum ble avholdt 8. november på UBC, Ullevaal Stadion for idrettsstyret, idrettskretsledere og særforbundspresidentene.
- EOC generalforsamling, Zagreb i Kroatia, 24.–25. november.

6 IDRETTSPOLITISK DOKUMENT 2015–2019

Idrettspolitisk dokument 2015–2019 (IPD) ble vedtatt på Idrettstinget i 2015 etter grundig forutgående forankring i organisasjonen og en konstruktiv debatt. Idrettsstyret opplever derved å ha et godt politisk grunnlag, som norsk idrett står sammen om. De årlige spillemiddel-søknadene og rapportene skal være preget av dette dokumentet.

6.1 Sentrale oppgaver

I tillegg har Idrettsstyret tatt initiativ til å følge opp noen sentrale oppgaver:

- Støtte utviklingen av fellesprosjektet «Bedre idrettslag»
- Samordning og forenkling av rapporteringen fra idrettslagene
- Oppfølging etter evalueringen av fellestjenestetilbudet innenfor IT-området
- Samarbeid for å bidra til at særforbundenes aktiviteter får en større plass i mediene
- Modernisering av norsk idrett i tråd med føringene fra IPD
- Digitalisering og samarbeid innenfor kommunikasjonsområdet
- Økonomi som barriere for deltakelse i barne- og ungdomsidretten

6.2 Politisk påvirkningsarbeid

Idrettsstyret har i særlig grad lagt vekt på:

- Forsvar av enerettsmodellen og en ansvarlig spillpolitikk
- Oppfølging av de politiske løftene om tilleggsbevilgninger til anleggsområdet
- Moms-kompensasjonsordningene, herunder full kompensasjon for både idrettsanleggsmoms og vare- og tjenestemoms
- Rammevilkår for idrettslagene
- Én time fysisk aktivitet hver dag for alle skoleelever

6.3 Videre oppfølging av tingvedtak og mål i IPD

Idrettsstyret arbeider planmessig med å følge opp tingvedtak og målene fra IPD og vil i det nye året ta initiativ på følgende hovedområder:

- Implementere utviklingsplanene for barne- og ungdomsidrett, voksenidrett, idrett for mennesker

med nedsatt funksjonsevne og organisasjonsutvikling

- Utrede adgangen til å la selskaper delta i norsk idretts konkurransetilbud og økonomi
- FoU-arbeid rettet mot økt kunnskap om idrettsorganisasjonenes rekruttering og ivaretagelse av medlemmene gjennom livet

6.4 Medlemsorganisasjonenes oppfølging

I tråd med føringene i IPD, bilag 4, vil NIF legge stor vekt på å konkretisere hvilke oppgaver og krav som naturlig følger av de målene som er satt i IPD. Dette vil bli gjenstand for årlige evalueringer og koordineringsmøter med særforbundene og idrettskretsene.

7 IDRETTSPOLITISKE SAKER

7.1 Nasjonalt arbeid

7.1.1 Idrett i politikken

Det er IPD som er styrende for hvilke saker Idrettsstyret løfter frem for myndighetene. Prinsipielt har styret fremhevet idrettsorganisasjonens selvstendighet og uavhengighet – til tross for at idretten er avhengig av offentlige midler.

Det er Idrettsstyrets oppfatning at det er stor enighet mellom norsk idrett og myndighetene når det gjelder idrettens egenverdi og idrettens rolle i samfunnet.

Norsk idrett har en rolle å spille når det gjelder flere forhold i samfunnet som ligger utenfor kjernevirksomheten i idrettslagene. Idretten bidrar solid til et mer fysisk aktivt samfunn og idretten er en viktig arena for inkludering og integrering av mennesker med minoritetsbakgrunn. Gjennom tilbudet om paraidrett spiller idretten også en viktig rolle i å gi mennesker med funksjonsnedsettelse viktige og gode muligheter.

Idrettsstyret ønsker å bidra til at de offentlige prioriteringene harmonerer med norsk idretts egne strategier og på en god måte balanserer virkemidlene i tråd med idrettens helhetlige behov.

Arbeidet med å opprettholde og forsterke enerettsmodellen for spill har også i 2017 vært en svært viktig idrettspolitisk sak, da Stortinget vedtok å opprettholde enerettsmodellen for pengespill.

Arbeidet med å utvikle kompensasjonsordningene for merverdiavgift og styrking av anleggsfinansieringen var andre viktige saker gjennom året, sammen med det å se hvordan en kan sikre livsopphold for topp-idrettsutøvere.

7.1.2 Statsbudsjettet 2018

Idrettsstyret har forberedt notater og møtt med delegasjoner på høringer i de fleste stortingskomiteer. Etter styrets vurdering har enerettsmodellen, anleggsutbygging og momskompensasjonsordningene vært de viktigste sakene.

Til tross for at idretten mottar sin nasjonale finansiering over spillemidlene og ikke over statsbudsjettet, er det saker som har relevans for idrettsorganisasjonen i de fleste komiteer. Der har idrettsstyret møtt og presentert idrettens syn i sakene.

NIF har deltatt på høringene i finanskomiteen, familie- og kulturkomiteen, næringskomiteen, helse- og omsorgskomiteen, arbeids- og sosialkomiteen, utenriks- og forsvarskomiteen og kommunal- og forvaltningskomiteen, og i tillegg sendt skriftlig høringsnotat til kirke-, utdannings- og forskningskomiteen.

7.1.3 Oppfølging av spillpolitikk og momskompensasjonsordningene

Oppfølging av spillpolitikken, herunder bevaring av enerettsmodellen og arbeidet for å verne om spillemidler til idrettsformål, har vært den viktigste politiske saken for NIF i 2017.

Oppfølging av momskompensasjonsordningene, både for varer- og tjenester og for bygging av idrettsanlegg i regi av idrettslag, har sammen med arbeidet for et anleggsloft hatt høy prioritet.

Når det gjelder vare- og tjenestemoms, er det et økende sprik mellom reelt kompensasjonsbeløp og penger satt av i ordningen. Ved utgangen av 2017 var behovet 1,9 milliarder kroner, mens beløpet avsatt var 1,32 milliarder kroner. Det ga en avkorting på om lag 28 prosent.

Momskompensasjonsordningen for bygging av idrettsanlegg er krevende som ordning, siden den gir liten forutsigbarhet. Rammene er alltid for små, og det endelige resultatet avklares først sent på året. I 2017 ble det gitt full kompensasjon etter en større justering i forbindelse med salderingen av statsbudsjettet.

7.1.4 Stortings- og sametingsvalget 2017

Idretten samlet seg rundt fire fanesaker for stortings- og sametingsvalget i 2017:

- 1 Én milliard årlig til breddeanlegg i hele Norge
- 2 Fjern skattelegging på frivilligheten
- 3 Styrk idrettslagene
- 4 Én time daglig fysisk aktivitet for alle skoleelever

Sak 4 om fysisk aktivitet i skolen ble løftet frem av NIF sentralt, mens de tre første sakene ble løftet frem av hele organisasjonen. NIF ferdigstilte valgmateriell til bruk i hele idrettsorganisasjonen og fulgte den nasjonale debatten.

7.1.5 Innsyn og åpenhet i Norges idrettsforbund

Norges idrettsforbund er avhengig av medlemmenes og samfunnets tillit. Kvalitet, åpenhet, integritet og gode kontrollrutiner og praksis er derfor viktige pilarer i organisasjonen for å sikre og å ivareta denne tilliten.

I 2017 startet man arbeidet med å implementere de 21 tiltakene i implementeringsplanen som er et resultat av anbefalingene i åpenhetsutvalgets rapport «Innsyn, åpenhet og tillit». Innen utgangen av 2017 var ti tiltak implementert, fire tiltak vil kreve tingbehandling, og de siste syv er påbegynt.

Når det gjelder innsyn, ble det i 2017 registrert innsynsbegjæringer i 17 ulike temaer. 13 av temaene ble det gitt innsyn i gjennom stedlig innsyn eller e-post, to av temaene ble henlagt, og to temaer gjensto ved utgangen av året.

7.1.6 Idrett og skole

Norges idrettsforbund har vært del av Alliansen for én time daglig fysisk aktivitet i skolen. Sammen med Nasjonalforeningen for folkehelsen, Kreftforeningen, Norsk Fysioterapeutforbund og Den norske legeforening har vi jobbet for å få Stortinget til å vedta at alle elever i grunnskolen skal ha minst én time fysisk aktivitet hver dag.

Rett før jul ble arbeidet kronet med seier, da Stortinget ba regjeringen legge til rette for å realisere dette. Vedtaket vil bidra til bedre helse for en hel generasjon, på tvers av sosiale og økonomiske ulikheter, og vil gi store samfunnsøkonomiske gevinster i fremtiden.

Norsk idrett skal bidra til et fysisk aktivt samfunn. Idrettslagene leverer idrett hver dag over hele landet, og det har derfor vært naturlig for norsk idrett å bidra i påvirkningen nettopp for å skape en mer fysisk aktiv hverdag for alle.

Nå vil norsk idrett måtte være en aktiv samarbeidspartner for skoler og kommuner som på forskjellige måter og i forskjellig takt skal sette vedtaket ut i livet. Der ligger det store muligheter for enda mer idrett i aktive lokalsamfunn over hele landet.

7.2 Internasjonalt arbeid

7.2.1 Representanter i internasjonale verv

NIF har i 2017 hatt relasjoner til Den internasjonale olympiske komité (IOC) ved IOC-medlem Gerhard Heiberg, som gikk av i september, og IOC-medlem Kristin Kloster Aasen, som ble valgt som nytt individuelt IOC-medlem ved IOC-sesjonen i Lima i september. Heiberg er nå æresmedlem i IOC. I tillegg er Ådne Søndrål medlem i IOCs markedskommisjon, Erik Solheim er medlem i IOCs kommisjon for bærekraft og arv, mens Tomas Holmestad er medlem i IOCs koordineringskommisjon for ungdoms-OL 2020 i Lausanne. Tonje Hinze ble i 2017 valgt inn i IOCs styringsgruppe for karriereprogrammer for utøvere.

Idrettsstyret har i 2017 vedtatt å støtte kandidaturet til Astrid Uhrenholdt Jacobsen som kandidat til IOCs utøverkomité.

Marit Myrmæl er medlem i Den internasjonale sammenslutningen av olympiske komiteer (ANOC) arbeidsgruppe.

NIF har i 2017 vært representert i Den internasjonale paralympiske komité (IPC) ved vårt medlem i IPCs utøverkomité, Eskil Hagen. I tillegg er Bjørn Omar Evju medlem i IPCs utviklingskomité, Terje Roel i IPCs komité for Paralympiske leker. Tor Undheim er medlem i IPCs tekniske komité for nordiske grener, Grethe Andersen er medlem i IPCs tekniske komité for rullestolidrett, Kent Nyholt er nestleder i IPCs tekniske komité for kjelkehockey og Per Rune Eknes er nestleder i IPCs tekniske komité for svømming.

Idrettsstyret har i 2017 besluttet å støtte kandidaturet til Birgit Røkkum Skarstein som kandidat til IPCs utøverkomité.

NIF har i 2017 vært representert i De europeiske olympiske komiteer (EOC) gjennom tre av EOCs underkomiteer. Bjørn Sigurd Sommerfeldt er medlem i EOCs komité for olympiske leker, Thomas Torgalsen er medlem i EOCs medisinske komité, mens Eldar Rønning i oktober 2017 ble valgt inn i EOCs utøverkomité.

Terje Roel ble valgt til visepresident i Den europeiske paralympiske komité (EPC) i juni 2017.

Bjørn Røine er president i Den europeiske døv-idrettsorganisasjonen (EDSO) og styremedlem i Den internasjonale komiteen for døvheidrett (ICSD).

Julie Ravlo er medlem i Den europeiske bredde-idrettsorganisasjonens (ENGSO) rådgivende komité for EU-spørsmål.

May Bente Eriksen og Kristin Setså er styremedlemmer i Den internasjonale Barents-idrettsorganisasjonen (BSC).

Marcela Monserrat Fonseca Bustos og Arnfinn Vik er styremedlemmer i De nordiske handikapidrettsforbundene (NORD-HIF).

Totalt besitter norsk idrett 324 internasjonale verv, fordelt på 264 personer, i både politisk valgte posisjoner og oppnevnte posisjoner i nordiske, europeiske og globale idrettsorganisasjoner. Av disse 264 personene er det 25 % kvinner og 75 % menn.

7.2.2 Internasjonale idrettskonferanser, møter og arrangementer

I tillegg til representasjon via de ovennevnte representantene har NIF i 2017 vært politisk representert ved internasjonale idrettskonferanser, møter og arrangementer: generalforsamlingen til Den internasjonale sammenslutningen av olympiske komiteer (ANOC) i Praha, den 130. IOC-sesjonen i Lima, IPCs generalforsamling i Abu Dhabi, SportAccord Convention i Aarhus, EOCs generalforsamling i Zagreb, EOCs seminar i Skopje, EOCs «European Evening of Sport» i Brussel, EOCs utøverforum i Monte Carlo, EUs sportsforum på Malta, Det europeiske ungdomssportsforumet på Malta, EPCs generalforsamling i Katowice, generalforsamlingen til ENGSO og ENGSO Youth i Paris, Den europeiske likestillingskonferansen i Vilnius, Barents Summer Games i Bodø, Nordisk idrettsmøte på Færøyene, De nordiske handikapidrettsforbundenes årlige møte i Sverige, samt at NIF sendte to representanter til Det internasjonale olympiske akademis ungdomssesjon i Olympia, Hellas. NIF var videre politisk representert på Special Olympics Winter Games i Schladming, Deaflympics i Samsun og Beijing Sport Expo i Beijing.

NIF har siden 2009 vært partnerorganisasjon i EOCs EU-kontor i Brussel og har i den forbindelse deltatt på flere møter på EU-nivå i løpet av 2017.

I tillegg startet et nytt kull av norske idrettsledere fra særforbundene utdanningsprogrammet «Nordic International Leadership Education» i samarbeid med Sverige, Finland, Danmark og Nederland for perioden 2017/2018.

7.2.3 Idrettssamarbeid med Kina

Den 7. april 2017 undertegnet representanter for kinesiske og norske myndigheter et «Omforent memorandum om idrettssamarbeid mellom Folkerepublikken Kinas statlige idrettsadministrasjon og Kongeriket Norges Kulturdepartement».

Hovedformålet med samarbeidet er å videreutvikle utveksling og samarbeid på idrettsområdet og fremme gjensidig forståelse og vennskap mellom Kina og Norge. Avtalen har en varighet frem til og med OL i Beijing 2022.

NIF tok i løpet av 2017 på seg det koordinerende ansvaret for norsk idretts oppfølging av avtalen. I utgangspunktet er idrettene langrenn, hopp, kombinert og skiskyting inkludert i arbeidet, sammen med Anti-doping Norge (ADNO) og Norges Idrettshøgskole (NIH). I løpet av 2017 ble det også klart at Norges Håndballforbund blir en part i samarbeidet. Det arbeides også med å inkludere Norges Bordtennisforbund i det fremtidige samarbeidet.

NIF ble, på bakgrunn av søknad til Kulturdepartementet, tildelt øremerkede midler til oppfølgingen av dette arbeidet. Arbeidet blir operativt fulgt opp gjennom NIFs internasjonale avdeling, i tett samarbeid med de ovennevnte særforbundene, samt ADNO og NIH.

7.3 Internasjonalt utviklingssamarbeid

7.3.1 Samarbeidsavtalen med Norad

2017 er andre år i en 3-års samarbeidsavtale med Norad. Programmet kalles «Safe and Responsible Sport».

NIFs partnere i det sørlige Afrika når ut til over 200 000 barn og unge med idrettsaktiviteter. NIFs støtte går hovedsakelig til utvikling og utvikling av rettighetsbasert og demokratisk praksis vedrørende drift og aktiviteter hos partnerne. I tillegg har NIF bidratt i betydelig grad ved større arrangementer i regionen, der det å skape trygge rammer for deltakelse og hindre alle former for overgrep står sentralt, og kjøreregler etableres.

Arbeid mot kjønnsbasert vold og diskriminering i idretten står stadig høyere på agendaen hos våre partnere og hos internasjonale idrettsorganisasjoner. NIF ligger langt fremme i sine bidrag til å gjøre teori om til praktisk handling knyttet til idrettsaktiviteter.

7.3.2 Idrettens fredskorps

Idrettens fredskorps ble i 2017 videreført, med åtte norske ungdommer som arbeidet hos NIFs partnere i Afrika (Nord-Sør-utveksling), syv afrikanske ungdommer på utveksling i Norge (Sør-Nord-utveksling), og seks afrikanske ungdommer på intern utveksling mellom våre partnere i det sørlige Afrika (Sør-Sør-utveksling).

Idrettsfredskorpsene var mellom 20 og 30 år og hadde allsidig bakgrunn som trenere og instruktører fra ulike idretter. Utenlandsoppholdet varte i ti måneder.

7.4 Verdiarbeid

7.4.1 Idrettsglede for alle

Visjonen «idrettsglede for alle» skal prege alt arbeid i organisasjonen. Dette er en krevende ambisjon, som utfordrer både den enkelte og fellesskapet. Godt verdiarbeid er en forutsetning for å skape en inkluderende og åpen idrett for alle.

7.4.2 Kommunikasjon av verdier og retningslinjer

NIFs arbeid er basert på våre verdier. Idrettens barnerettigheter, retningslinjer for ungdomsidrett, retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep, arbeidet mot homohets og rasisme, ordningen med politiattest og idrettens daglige arbeid med å integrere mennesker med funksjonsnedsettelse er eksempler på konkretisering og kommunikasjon av vårt verdiarbeid.

7.4.3 Ærlighet og fair play

Ærlighet og fair play er en forutsetning både for den enkeltes idrettsglede og for idrettens posisjon i samfunnet. Idretten anerkjenner å ha en påvirkning som går langt utover idretten selv, og ønsker gjennom idrettens verdiarbeid å bidra til et bedre samfunn.

7.4.4 Arbeid for likeverd

NIF viderefører arbeidet som ble startet med prosjektet «Med idretten mot homohets» i 2007–2009, for å sikre at idretten er åpen og inkluderende for lhbt-personer (lesbiske, homofile, bifile og transpersoner) på lik linje med andre. I forbindelse med Oslo Pride arrangerte NIF i samarbeid med Fotballforbundet og Den nederlandske ambassade et seminar om temaet i juni 2017. I tillegg har man fulgt opp dette temaet gjennom rådgiving til organisasjonsledd og bistand ved direkte henvendelser fra utøvere, trenere, tillitsvalgte og foresatte. Det har vært en klar økning i forespørsler som gjelder transpersoner og deres idrettsdeltakelse.

7.4.5 Forebygging og håndtering av seksuell trakassering og overgrep

NIF arbeider aktivt med både forebygging og håndtering av seksuell trakassering og overgrep i idretten, med utgangspunkt i idrettens retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep. I 2017 har NIF lansert en egen veileder for håndtering av saker som gjelder seksuell trakassering og overgrep i idretten. Denne veilederen skal gjøre det lettere å melde fra for dem som er utsatt for eller har mistanke om seksuell trakassering eller overgrep, og lettere for idrettslag og andre organisasjonsledd å håndtere slike meldinger. Veilederen er

basert på erfaring fra rådgiving i enkeltsaker. NIF gir råd til ansvarspersoner i idretten, trenere, utøvere, foreldre og andre med spørsmål om slike saker, for å legge best mulig til rette for at brudd på retningslinjene blir rapportert og håndtert. Et forskningsprosjekt i regi av NIF om likestilling i idretten viser at ett av tre særforbund har håndtert slike saker i en toårsperiode, nesten alle med bistand fra NIF. Filmene «Trenerens ansvar» om situasjoner med risiko for seksuell trakassering og overgrep er fritt tilgjengelig på nett og kan brukes av klubber og forbund så vel som aktører utenfor idretten.

7.4.6 Antidopingarbeid

NIF har hatt et særlig fokus på antidopingarbeidet i 2017. NIF er tilsluttet WADC og har ansvar for implementeringen av WADAs regelverk i den organiserte idretten i Norge. Særforbundene er bundet av WADC gjennom sitt medlemskap i NIF. For så sikre særforbundenes oppfylging av sine medlemsforpliktelser har Idrettsstyret vedtatt egne kriterier for antidopingarbeid som særforbundene må oppfylle for å få tildelt fullt rammetilskudd.

NIF har avholdt flere seminarer for organisasjonen, og internt for NIFs domsorganer og Idrettsstyret, og har gitt innspill til WADA i forbindelse med etableringen av en ny internasjonal standard for Code Compliance by Signatories. Det er avholdt flere møter med NIF og ADNO for å diskutere ulike temaer og utveksle erfaringer. «Det er også igangsatt et arbeid med å erstatte NIFs lov kapittel 12 med antidopingbestemmelser som er basert på «Model Rules for National Anti-Doping Organizations», utarbeidet av WADA.»

Arbeidet med Idrettsstyrets vedtatte tiltaksplan mot doping anses ferdigstilt. Forebygging og beredskapsplan videreføres som selvstendige oppgaver.

7.4.7 Arbeid mot manipulasjon av idrettskonkurranser

NIF har i 2017 deltatt på relevante møteplasser, bl.a. i samarbeidsforumet mot kampfiksing. NIF har hatt en tett kontakt med Lotteri- og stiftelsestilsynet og vært bindeledd mellom NIFs organisasjonsledd ved behov for informasjonsutveksling.

I 2017 ble en person påtalt og dømt for brudd på regelverket knyttet til manipulasjon av idrettskonkurranser. Saken ble grundig undersøkt i et samarbeid mellom NIF, Lotteri- og stiftelsestilsynet, idrettslag og særforbund.

For å styrke NIFs operative arbeid der det foreligger mistanker, rapporter eller påstander knyttet til idrettens integritet, herunder manipulering av idrettskonkurranser,

har NIF deltatt i et opplæringsprogram i regi av INTERPOL og IOC.

NIF har i 2017 arbeidet videre med implementeringen av IOC's e-læringsprogram for utøvere og andre, med mål om ferdigstilling til OL i PyeongChang 2018.

De nordiske idrettsorganisasjonene har opprettet en arbeidsgruppe for å utrede og anbefale hvordan de nordiske idrettsorganisasjonene kan sikre gjensidig anerkjennelse av sanksjoner knyttet til manipulasjon av idrettskonkurranser.

7.5 Organisasjonsutvikling

7.5.1 Tverridrettslig samarbeid

NIFs arbeid med organisasjonsutvikling er forankret i kompetanseutvalget. Dette utvalget har, siden 2007, hatt en viktig funksjon ved å forvalte alle felles faglige programmer og legge til rette for samarbeid sentralt og regionalt mellom organisasjonsleddene. Utvalget er administrativt, er rådgivende for Breddeavdelingen til NIF og består av representanter fra både særforbundene og idrettskretsene. Videre henter avdelingen innspill til arbeidet gjennom formelle samlinger som «Fagforum», der særforbund og idrettskretser deltar. Alle samlinger, prosjekter og tiltak utformes med innspill fra særforbund og idrettskretser.

7.5.2 Lederutvikling i særforbund og idrettskretser

Organisasjonsutviklingsavdelingen har tatt kontakt med alle nye generalsekretærer og tilbudt en introduksjon på fagområder hvor NIF kan bistå, og har presentert dem for sentrale fagpersoner. Avdelingen bistår ukentlig generalsekretærer på forespørsler av ulik karakter. I noen tilfeller har vi også bistått presidenter og styremedlemmer i særforbund med rådgivning.

I mars startet lederutviklingsprogrammet for syv organisasjonssjefer og 13 generalsekretærer. Det har vært gjennomført tre todagerssamlinger og en dagsamling. I løpet av perioden har vi mistet tre deltakere.

Det har ikke vært gjennomført noen introduksjonsdag for nye generalsekretærer i 2017.

7.5.3 Organisasjonsutvikling i særforbund og idrettskretser

Det har vært gjennomført ca. seks styrekurs for særforbund. I alt ti veiledere er blitt skolert i dette kurset og gjennomfører det på forespørsel.

Det er også blitt gjennomført ulike prosesser med styret og administrasjonen i særforbund og idrettskretser der dette har vært etterspurt.

7.5.4 Trenerutvikling

NIF har siden 2011 arbeidet målrettet med trenerutvikling innenfor «Trenerløypa» (Trener 1-, 2-, 3- og 4-utdanning) i samarbeid med særforbundene. Ved årsslutt hadde 50 særforbund ferdigstilt Trener 1, 30 særforbund hadde ferdigstilt Trener 2, 12 særforbund hadde ferdigstilt Trener 3, og ett særforbund hadde ferdigstilt Trener 4. Det ble i 2017 arrangert felles Trener 3-utdanning i de fellesidrettslige temaene, med 47 deltakere fra ni særforbund. Flere særforbund benytter seg av NIF sine e-læringsmoduler på Trener 1- og Trener 2-nivå innenfor «Trenerløypa», og totalt var det 13 179 deltakere som hadde gjennomført en e-læringsmodul i 2017 NIFs regi.

7.5.5 Klubbutvikling

NIF har utdannet 21 nye veiledere gjennom en felles veilederutdanning i idretten. 16 fagansvarlige i idrettskretsene og særforbundene har gjennomført et ledelsesutviklingsprogram knyttet til veilederutdanningen. Totalt 31 særforbund og 17 idrettskretser benytter idrettens felles konsept for oppfølging og utvikling av idrettslagene.

NIF arrangerer flere årlige møteplasser for samarbeid om klubbutvikling, der særforbundene og idrettskretsene deler erfaringer og videreutvikler kompetanse for arbeidet med oppfølging av idrettslagene. Det jobbes med flere digitale hjelpemidler til klubbutvikling, blant annet e-læring og elektroniske veiledere for idrettslagene.

7.5.6 Styrelederskolen

I forbindelse med NIFs ledermøte ble det avholdt et møte for ca. 130 styreledere i særforbund og idrettskretser med temaet «Hvor går skillet mellom politisk og administrativt arbeid?», og en introduksjon om styrets arbeidsgiveransvar og styringsrett. I forbindelse med styrelederforum 9. november ble det avholdt et miniseminar om styrets ansvar og rolle, med i alt 27 deltakere. Organisasjonsavdelingen bistår og rådgir styreledere på forespørsel i ulike spørsmål og om utfordringer knyttet til egen organisasjon og til organisasjonsutvikling.

7.5.7 Flere kvinnelige ledere

I 2017 ferdigstilte NIF et rapporteringssystem kalt «Idrettens kjønnsbarometer», som viser fordelingen på kjønn i klubber/grupper og særkrets nivå. NIF arbeider fortsatt for å bedre kjønnsbalansen i organisasjonen, som en konkret oppfølging av programerklæring 6 i IPD.

I september presenterte vi data fra et forskningsprosjekt under ledelse av professor emerita Kari Fasting, der man så på hvordan organisasjonen har fulgt opp

rapporten «Bedre med flere på banen» fra 2008. Rapporten viser at norsk idrett leverer godt, om en sammenligner med andre relevante organisasjoner og land, men at utfordringene fortsatt er store.

I juni startet vi opp et mentorprogram for 15 kvinner som ønsker seg en lederposisjon. Disse hadde to samlinger i 2017 og skal avslutte med en samling i 2018.

7.5.8 Ungt lederskap

I 2017 er det tiende gang studiet «Utdanning for yngre ledere» blir gjennomført. Målgruppen for utdanningen er unge voksne mellom 19 og 29 år som ønsker å ta lederskap i norsk idrett. 13 kvinner og 9 menn fra særforbund, idrettskretser og idrettslag deltar i innværende kull. Ved utgangen av 2017 har 204 personer fra særforbund og idrettskretser gjennomført «Utdanning for yngre ledere» siden oppstarten i 2008.

«Utdanning for yngre ledere», og «Lederkurs for ungdom», som er et lederutviklingsprogram for dem i alderen 15–19 år, har blant annet bidratt til å øke unge voksnes medbestemmelse og til å styrke ungt lederskap i idretten. Programmets siste kull startet i 2017 og fullfører i 2018. Deretter avsluttes programmet.

7.6 Oppfølging av lov og organisasjon

7.6.1 Habilitetsregister

Idrettsstyret har etablert et habilitetsregister for styrets medlemmer og generalsekretæren. Juridisk avdeling har utarbeidet en veileder om habilitet og har holdt seminar om tematikken for organisasjonen.

7.6.2 Regionalisering av idrettskretser

I 2017 ble det fattet vedtak om sammenslåing av flere fylker, og som resultat av det ble det satt i gang prosesser for å slå sammen de berørte kretsene. Først ut var sammenslåingen av idrettskretsene i Sør- og Nord-Trøndelag til Trøndelag idrettskrets, som ble realisert 1.1.2018. Erfaringene fra trøndelagskretsene ble samlet i et erfaringsdokument og er blitt delt med de øvrige kretsene.

7.6.3 Kontrollarbeid

Idrettsstyret har videreført prioriteringen av arbeidet med oppfølging av medlemsorganisasjonen. Oppfølgingen av idrettslagene er koordinert gjennom Organisasjonsavdelingen i NIF og der idrettskretsene er den operative enheten for kontroll og veiledning.

7.6.4 Organisasjonsdata og medlemstall

Idrettskretsene har i 2017 videreført kontrollarbeidet med idrettslagene, der hoveddelen av arbeidet er å undersøke idrettslag med mangelfull rapportering av organisasjonsdata og medlemstall til NIF. Målet er å finne ut grunnene til avvik og hjelpe idrettslagene med å få på plass gode rutiner. Dette arbeidet sikrer at NIFs oversikt over organisasjonen er god og oppdatert. Der grunnlaget for videre drift ikke er til stede, blir idrettslagene oppløst, og gjenværende midler i idrettslagene blir brukt til idrettsformål.

7.6.5 Virksomhet i tråd med NIFs lov

Det er også utført kontroller av enkelte idrettslag, basert på konkrete mistanker om at de ikke utfører virksomhet i tråd med NIFs lov. Som eksempel på dette er idrettslag med sammenblanding av fortjenestebasert virksomhet som ikke går tilbake til formålet, og idrettslag med medlemskap i andre organisasjoner som ikke er samsvar med NIFs regelverk.

7.6.6 Kontroll av grunnlaget for momskompensasjonen på varer og tjenester

Det er også i 2017 gjennomført stikkprøvekontroller blant dem som har søkt om kompensasjon for vare og tjenestemoms. Idrettskretsene har i 2017 gjennomført 218 kontroller i utvalgte idrettslag. Det kontrolleres at idrettslagene har oppgitt riktig søkergrunnlag, og at regnskap er revidert og godkjent på årsmøtene i tråd med NIFs lov. Det ble funnet avvik i 75 tilfeller, hvor resultatet var endringer i tildelingsgrunnlaget.

Utvalget av idrettslag som underlegges kontroll, baserer seg på på kriterier som samsvarer godt med Lotteri og stiftelsestilsynets prosedyrer for risikostyrt utvelgelse. NIFs egen kontrollvirksomhet gjennom idrettskretsene omfattet i 2017 like mange organisasjonsledd som Lotteri og stiftelsestilsynets samlede kontrollvirksomhet av alle de frivillige organisasjonene.

7.6.7 Kompetanseutvikling innenfor lov og organisasjon

NIF har i 2017 fortsatt kompetanseutviklingen av de ansatte i idrettskretsene på lov- og organisasjonsområdet. Nye IKT-systemer gir bedre informasjonsutveksling og samhandling mellom NIF og NIFs organisasjonsledd. Dette bidrar til bedre og mer effektiv behandling av ulike organisasjonssaker.

Idrettskretsene er primærkontakt for idrettslagene i disse sakene, og deres bidrag er kritisk viktig for kvaliteten på det lokale organisasjonsarbeidet i den frivillige organisasjonen. NIF bistår med rådgiving av

idrettskretsene i mer kompliserte saker. Det er økt etterspørsel fra organisasjonen på juridisk kompetanse, og det er, i tillegg til det årlige lov- og organisasjonsseminaret, avholdt flere mini-seminarer med fokus på enkelte utvalgte juridiske temaer, både knyttet til idrettens regelverk og alminnelig lovgivning og kursing av veiledere. Det er også utarbeidet en egen kommentarutgave til NIFs lov og veiledere og andre standarddokumenter til bruk i organisasjonen.

8 IDRETTE

8.1 Barneidretten

8.1.1 Utvikling

Totalt 498 288 barn mellom seks og tolv år er aktive medlemmer i norsk idrett (2016-tall). Aldersgruppen 6-12 år har holdt et stabilt høyt nivå i en årrekke og opprettholder nivået med en vekst på +0,9 % også i 2016. Jentene har den mest positive utviklingen, med +2,1 %, mens guttene står tilnærmet stille. Befolkningsveksten var +1,4 % i denne aldersgruppen. Trenden over 6 år er klart positiv, med +8,9 % i et alderssegment hvor idretten allerede har et solid grep. Befolkningsveksten i samme periode var 5,5 prosent i aldersgruppen. Jentenes aktivitetsøkning på +14,9 % er bemerkelsesverdig. Idretten ser altså ut til å være relevant og favner i økende grad den store bredden i de yngre aldersklassene.

8.1.2 Bestemmelser om barneidrett

NIF arbeider kontinuerlig med å gjøre innholdet i Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett mer kjent i organisasjonen. Gjennom oppfølging av særforbundene, både i enkeltmøter, ved å svare på henvendelser og gjennom Post 3-runden har arbeidet med å utdype bestemmelsene og rettighetene og implementering av sanksjonsreglement i særforbundene kommet langt på vei. 28 forbund har i 2017 vedtatt sanksjonsreglement, 5 er på god vei og 21 har ikke startet/ikke relevant.

I 2017 utarbeidet NIF fem korte filmer for å vise frem Idrettens barnerettigheter, Bestemmelser om barneidrett og noen vanlige myter om barneidrett på en enkel og grei måte. Disse filmene brukes i foredrag og ligger tilgjengelig for alle på NIFs nettsider.

8.1.3 Økonomi som barriere for idrettsdeltakelse

Det rettes fortsatt stor oppmerksomhet mot økonomi som barriere i organisasjonen. I 2017 ble nettsidene oppdatert med en egen temaside (økonomi som barriere), det ble skrevet flere nyhetsartikler og kronikker, det ble gjennomført tema-/dialogmøter, et frokostmøte og enkeltmøter med særforbund, og det ble lagt til et kartleggingsspørsmål om kostnader i idretten under post 3 på møtene i november og desember.

NIF har to representanter i samarbeidsgruppen bak Fritidserklæringen som Bufdir koordinerer, der hovedoppgaven er å følge opp Fritidserklæringen (signert 7. juni 2016). KUD etterspurte en anbefaling fra samarbeidsgruppen for bruk av 10 millioner kroner til tiltak for å sikre at alle barn og unge kan ta del i minst én organisert fritidsaktivitet jevnlig. Samarbeidsgruppen anbefalte tiltak med tre hovedmålgrupper: kommuner, frivilligheten og barn og unge. NIF koordinerte anbefalingen i samarbeid med Frivillighet Norge, men mottar ikke penger til oppfølging av Fritidserklæringen fra KUD.

NIF sitter med en representant i styringsgruppen til Nasjonal dugnad mot barnefattigdom og utenforskap (NDFU). NDFU er et samarbeid mellom flere frivillige organisasjoner og arbeider i hovedsak med å videreutvikle og gjøre verktøyet ALLEMED kjent. Flere og flere organisasjonsledd i idretten melder seg på via allemed.no og gjennomfører dugnaden. I 2017 er det blitt utarbeidet og testet et nytt verktøy for offentlig sektor, ALLEMED i kommuner. Begge verktøyene blir viktig for å sikre at barn og unge får deltatt i organisert fritidsaktivitet i sitt lokalmiljø.

Bufdir's tilskuddsordning mot barnefattigdom var på hele 193,4 millioner kroner i 2017. Etter at kriteriene for tilskuddsordningen også åpnet for å støtte tiltak som skal inkludere barn og unge fra fattige familier i idrettsaktivitet, søkte og fikk Bandyforbundet og Seilforbundet tildelt midler fra ordningen i 2017.

I 2017 inngikk NIF en samarbeidsavtale med BUA, en nasjonal forening for utlånsordninger i Norge. BUA ønsker å bidra til inkludering og økt deltagelse i helsefremmende aktiviteter for barn og unge, uavhengig av sosioøkonomisk status. Dette gjør BUA ved å styrke og synliggjøre utlånsordninger som låner ut idretts- og fritidsutstyr til barn og unge – helt gratis!

8.1.4 Idrettsskoler for barn

Idrettsskoler for barn er et variert og allsidig aktivitets-tilbud der barn får prøve flere ulike idretter og aktiviteter i ulike miljøer. I 2017 har NIF tildelt 818 500 kroner i oppstarts- eller utviklingsstøtte til 78 idrettsskoler.

8.1.5 Aktivitetslederkurs

Det er blitt gjennomført 104 aktivitetslederkurs for barn gjennom idrettskretsene. I tillegg er det gjennomført 41 enkeltmoduler om barneidrett i 2017.

8.2 Ungdomsidrett

8.2.1 Utvikling

Totalt 293 685 ungdommer mellom 13 og 19 år er aktive medlemmer i norsk idrett (2016-tall). Aldersgruppen 13–19 år har ligget på et stabilt nivå de siste årene, men har en oppgang på +1,9 % i 2016-tallene, etter en nedgang i 2015-tallene (–1,9 %). Variasjonen de siste årene kan til en viss grad skyldes naturlige feilmarginer knyttet til omlegging til nytt registreringssystem, så trenden beskrives best som uendret. Befolkningsveksten siste år var –0,2 %.

Det som er spesielt for denne aldersgruppen, er at medlemstallene er så stabile. Samlet sett har befolkningsveksten i denne aldersgruppen vært –0,9 % i seksårsperioden, mens antall aktive utøvere er endret –1,8 %. Både forskningen og den alminnelige debatten har vært preget av lave forventninger og påstander om økende frafall i idretten. Dette ser ikke ut til å stemme. Idrettens utfordring med å beholde og rekruttere ungdom er åpenbar, men inntrykket er at idretten holder stand i befolkningen.

Utviklingen blant jentene er klart positiv, og bedre enn blant guttene. Aldersgruppen har vært tydelig prioritert i norsk idrett når det gjelder pengefordeling. Dette er også i tråd med statens mangeårige føringer for tildelingen av spillemidler.

8.2.2 Ungdomsløftet

Ungdomsløftet er navnet på idrettens strategi for å utvikle ungdomsidretten. Strategien består av tre hovedinnretninger: Morgendagens utøvere, Ungt lederskap og Idrett for alle.

Morgendagens utøvere ivaretas av særforbundene, og i samarbeid med Olympiatoppen og deres regionale sentre. NIF har ulike kompetansetiltak for ungdom/unge ledere som i 2017 var populære og etterspurt: Lederkurs for ungdom, Olympisk akademi og studiet Yngre ledere. I tillegg jobber NIF aktivt overfor særforbundene for å sikre et variert og allsidig aktivitetstilbud for ungdom, også for dem som ikke ønsker å konkurrere.

Det er i 2017 blitt utviklet to nye artikler og filmer til inspirasjon på nettsiden www.ungdomsløftet.no. Den ene handler om unge ledere og trenere gjennom Young Active i Bodø og den andre om ungt lederskap under og etter sykkel-VM i Bergen.

8.2.3 UNG-Frivillig Fond (UFF)

NIF fikk 11 millioner av overskuddet etter Ungdoms-OL av KUD til å starte et fond, UNG-Frivillig Fond (UFF). Målet med fondet er å bruke store idrettsarrangementer (av nasjonal eller internasjonal karakter) til å rekruttere flere unge frivillige til fortsatt engasjement i idretten. De unge frivillige skal rekrutteres fra idrettsorganisasjonen, primært eget idrettslag. I 2017 fikk to prosjekter midler fra fondet, Barents Games i Bodø og «Arven etter sykkel-VM».

8.2.4 FoU-arbeid

NIF følger i 2017 videre opp forskningsplanen av idrettsstyret. NIF sitter i referansegruppen i Senter for barne- og ungdomsidrett og Senter for idrettsskade-forskning ved NIH, i tillegg til at OLT sitter i referansegruppen for Toppidrettsforskning i Trondheim. NIF og Olympiatoppen sitter også i referansegruppen for Senter for Idrettsanlegg og Teknologi (SIAT) ved NTNU.

Senter for barne- og ungdomsidrett har de siste årene dreid fra talentutvikling mot mer fokus på breddeidrett. Stipendiaten som NIF delfinansierer, sitter på dette senteret og skal fremover se på flere faktorer knyttet til ungdomsidretten. Dette prosjektet er et samarbeid med et større forskningsprosjekt, og blant annet UNG-DATA.

Senter for idrettsskade-forskning leverer godt og har i 2017 nesten ferdigutviklet appen Skadefri.no. Senter for idrettsskade-forskning har et godt samarbeid med «Trenerløypa».

I tillegg til forskning som skjer via sentrene, har NIF en pågående studie av den norske treneren i samarbeid med Høgskolen i Innlandet, og i 2017 har det vært innhentet svar fra over 5000 trenere.

NIF har også i samarbeid med Kari Fasting og Trond Sand gjennomført en kartlegging av tiltak på å få bedret kjønnsbalansen i særforbundene. Disse tallene ble lagt frem høsten 2017 og gir et godt bilde av hvilke tiltak som har vært igangsatt for å oppnå bedre kjønnsbalanse i organisasjonen.

NIF har i 2017 opprettholdt abonnementet på Norsk Monitor og har workshops for idrettskretser og særforbund som ønsker å benytte seg av data fra Norsk Monitor.

Utover dette gir NIF andre institusjoner, for eksempel NIH, tilgang på data til undersøkelser. I 2017 har blant annet et EU-prosjekt om utfordringer i idrettslag vært presentert i flere fora i organisasjonen.

8.3 Voksenidrett

8.3.1 Utviklingsplan og tiltak

Iløpet av 2017 har NIF og særforbundene fortsatt arbeidet med å gjennomføre tiltakene i utviklingsplan for voksne. Planen tar for seg de viktigste handlingspunktene for å nå det overordnede målet om å bli det mest attraktive treningsfellesskapet for voksne, med arbeids- og ansvarsfordeling mellom NIF, særforbundene og idrettskretsene. NIF har gjennomført gruppevisse møter med alle særforbund om voksenidrett, med den hensikt å få status på deler av utviklingsplanen, og for at særforbundene kunne få utvekslet erfaringer om voksenidrett. Videre er det gjennomført to fagmøter med særforbund med temaer som handlingsplaner, aktivitetskonsepter og synliggjøring. Alle særforbund er nå med i et nettverk hvor relevant informasjon om voksenidrett blir delt. Temasiden på idrettsforbundet.no er blitt noe revidert. NIF har i 2017 innført en ny registreringsmulighet i samordnet rapportering for å få frem antall mosjonsgrupper for voksne i idrettslag som ikke er tilknyttet en særidrett. Eksempler er grupper som driver med turmål, basistrening eller sesongvarierte aktiviteter. Nær 18 prosent av landets idrettslag har en slik mosjonsgruppe for voksne.

Voksne utgjør størsteparten av Norges idrettsforbunds medlemmer, og aktivitet for voksne står sterkt i organisasjonen. Bedriftsidrettsforbundet, Fotballforbundet, Golf forbundet og Skiforbundet er forbundene som aktiviserer flest voksne. Grunnet nedbemanning og omstrukturering vil NIFs arbeid for voksenidrett bli noe redusert i 2018.

8.3.2 Studentidretten

Norges studentidrettsforbund har hatt en jevn og positiv utvikling de siste årene og gjør et viktig arbeid for unge voksne under utdanning. Studentidretten er viktig for organisasjonen, blant annet for å opprettholde idrettsinteressen og for rekruttering til frivillig arbeid og styreverv senere. Studentidrettslagene er svært allsidige og tilbyr aktiviteter og deltakelse innenfor en rekke av særforbundene.

8.3.3 Bedriftsidretten

Norges Bedriftsidrettsforbund er et av de største særforbundene i Norges idrettsforbund og er det eneste forbundet med arbeidslivet som primær arena. I tillegg til den tradisjonelle bedriftsidretten, som håndball, fotball og innebandy, har forbundet utviklet konseptet Bli Sprekere. Konseptet er en fellesbetegnelse for all gruppetrening organisert av en kvalifisert aktivitets-

leder, der deltakerne ikke trenger å være tilknyttet en medlemsbedrift for å delta. Forbundet organiserer årlig kampanjen Sykle til jobben, som har stor deltakelse over hele landet.

8.4 Toppidrett

8.4.1 Olympiatoppens arbeid

Olympiatoppen (OLT) er norsk idretts felles toppidrettsavdeling. OLT leverer NIFs bidrag til særforbundenes toppidrettsarbeid. Særforbundene har resultatansvaret for sin idrett, mens OLTs oppdrag er å kvalitetssikre, veilede, utfordre og støtte særforbundenes arbeid. OLT har dermed et helhetlig ansvar for resultatutviklingen i norsk toppidrett. Ansvarer gjelder både funksjonsfriske og paralympiske utøvere. OLT forbereder og gjennomfører fellesidrettslige leker sommer og vinter (OL, Paralympics, European Games, Ungdoms-OL/YOG, EYOF). OLT har formell samarbeidsavtale med ca. 30 idretter. Utvikling av disse idrettenes toppidrettskultur står sentralt i samarbeidet.

Samarbeid med og støtte fra OLT baseres på internasjonale resultater, idrettenes utbredelse og tradisjon i Norge og forbundenes evne og vilje til å skape gode toppidrettskulturer.

Det er innvilget 182 utøverstipender til individuelle utøvere, hvorav 99 vinteridrettsutøvere og 83 sommeridrettsutøvere. Av disse stipendene er 52 A-stipender, 69 B-stipender og 61 utviklingsstipender. De fordeler seg på 121 menn og 61 kvinner, dvs. en kvinneandel på 33,5 prosent. I tillegg utbetales det syv lagstipend – fire til vinteridretter og tre til sommeridretter. Disse idrettene er curling herrer (B-stipend), curling mixed double (B-stipend), curling rullestol (A-stipend), kjelkehockey (B-stipend), håndball kvinner (A-stipend), håndball herrer (A-stipend), og volleyball (utviklingsstipend).

Idretter med toppidrettsambisjoner, men som ikke har samarbeidsavtale med OLT («utviklingsidretter»), gjennomgår en åpen, fellesidrettslig utviklingsprosess. Denne bygger på OLTs utviklingsmodell og er basert på læring på tvers av idretter og kompetanseområder. Dette er et initiativ fra OLT for at enda flere idretter skal kunne dra nytte av OLTs kompetanse og ressurser.

8.4.2 Resultatutvikling 2017

Idrettsåret 2017 ble totalt sett et nytt godt år for norsk toppidrett. Gode resultater gir press på stipendene som OLT forvalter. Dette gjelder en rekke idretter. Det er spesielt verdt å merke seg den fremgangen som våre paralympiske utøvere har vist gjennom hele 2017.

Det er særforbundene som har et helhetlig ansvar for egen toppidrett. Statistikkene over mesterskapsmedaljer og turneringsresultater er en naturlig del av særforbundenes årsrapporter.

8.4.3 Olympiatoppens organisasjons- og utviklingsarbeid

OLTs organisering har i 2017 vært som i 2016, med Tore Øvrebø som toppidrettssjef, Helge Bartnes og Marit Breivik som henholdsvis vinter- og sommeridrettssjefer, Else-Marthe Sørli Lybekk som fagsjef prestasjon, Trond Skarsem Pedersen som utviklingssjef og Roald Bahr som helsesjef. Disse har utgjort OLTs ledergruppe.

Ledergruppen har gjennom 2017 arbeidet spesielt for å styrke OLTs systematikk i samarbeidet med særforbundene, bl.a. med utvikling av et kartleggingsverktøy for toppidrettsarbeidet i særforbundene som grunnlag for samarbeidet. Verktøyet er utprøvd i 2017 med noen særforbund og skal implementeres i arbeidet gjennom olympiske/paralympiske sykluser. Gjennom dette verktøyet vil en få god oversikt over toppidrettens status og stilling i særforbund som er aktuelle for samarbeid med OLT. Det er også gjennom 2017 utviklet en ny strategisk utviklingsplan for perioden 2017–22. Denne angir hovedtrekkene i OLTs utvikling fremover og hvilke kjerneområder som skal ha hovedfokus.

Utviklingsavdelingen har fullført arbeidet med å etablere en ny, regional avdeling (Olympiatoppen Sør-Øst) og har klargjort den åttende (og siste) avdelingen (Olympiatoppen Øst) for operativ virksomhet fra 01.01.2018. Utviklingsavdelingens oppdrag er lang-siktig, med hovedfokus på morgendagens toppidrettsutøvere. Gjennom midler fra Sparebankstiftelsen DNB arbeides det bl.a. med talentprosjekter i 11 idretter (16 grener).

8.4.4 Fagavdelingene og coachvirksomheten

Det har vært arbeidet kontinuerlig med samhandlingen mellom coachene og fagavdelingene gjennom samlinger med prestasjonsteam for hver idrett. Prestasjonsteamene består av fagavdelingenes eksperter, coach for særidretten og særidrettens landslags-/sportsansvarlige. Interne dialogmøter har forsterket dette arbeidet, der sommer- og vinteridrettssjefen har hatt sentrale roller. Fagavdelingene har balansert sine ressurser mellom faglig utviklingsarbeid og implementering av kunnskap i treningsgruppene.

8.4.5 Campus Sognsvann

Arbeidet med å realisere Campus Sognsvann er fortsatt svært viktig for at Norge skal kunne opprettholde sin posisjon som toppidrettsnasjon. Dette arbeidet har nå stoppet opp som følge av manglende finansiering av prosjektledelsen. Prosjektgruppen, som består av representanter fra NIF/OLT og NIH, har gjennomført møtevirksomhet med Oslo kommune, KUD og lokalidretten i området rundt Sognsvann (Lyn, Korsvoll, Ol svømming). Prosjektet blir vurdert som et unikt treningssenter, som er avgjørende viktig for videreutvikling av norsk toppidrett (ikke minst sommeridrettene). Samtidig vil det bli et meget kjærkomment anlegg for breddeidretten i området og forskning/undervisning ved NIH. For å opprettholde momentum er det nå viktig at prosjektet får tilført ressurser slik at en profesjonell prosjektleder kan engasjeres. Neste steg vil være å opprette prosjektet rent formelt, med styringsgruppe, referansegruppe, prosjektleder, og å utarbeide konkrete forslag til finansieringsmodell, driftsmodell, fremdriftsplan mv. Oppføring av midlertidig treningshall ved Olympiatoppen er gjennomført og gir økt kapasitet for trening, faglig oppfølging og testing.

8.4.6 FoU-arbeidet

Olympiatoppen har rettet sitt FoU-arbeid mot samhandling med forskningsinstitusjoner og idrettens ypperste utøvmiljøer for å drive toppidrettsrelevant forsknings- og utviklingsarbeid. Vi har prioritert samspillet mellom OLT og SentIF/NTNU og andre forskningsinstitusjoner med kompetanse og vilje/evne til å prioritere toppidrettsforskning. Prosjekt Ski 2018 skal sikre at vi er best på kunnskap for ski/glid til OL i 2018. Videre har OLT tildelt prosjektstøtte til 17 forskningsprosjekter, gjennomført forskningskonferanse og egne utviklingsprosjekter i tett samspill med OLTs fagavdelinger.

8.4.7 Utøverfinansiering

Over tid er det blitt stadig tydeligere at den økonomiske situasjonen for utøvere som har gode forutsetninger og ambisjoner om en toppidrettskarriere innenfor idretter som står svakt i sponsormarkedet, er for krevende. Det er tatt initiativ overfor departementet for å styrke støtten til livsopphold for denne gruppen utøvere. Dette anses som nødvendig for å kunne opprettholde mangfoldet av idretter som presterer på internasjonalt toppnivå, spesielt sommeridretter.

8.5 Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse

8.5.1 NIFs rolle

NIFs rolle som paraplyorganisasjon og paralympisk komité legger premissene for arbeidet på området paraidrett (idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne). Idrettsstyret anser det som viktig at NIF legger til rette for fellesidrettslige og kompetanserelaterte tiltak som kan heve synliggjøringen, sikre finansieringen og øke kompetansen på området. Det er særforbundene som har ansvar for idrettsaktiviteten.

8.5.2 Tilskudd til målgruppen

I 2017 ble det ikke tildelt øremerkede spillemidler til paraidrett. Over post 1 ble NIF totalt tildelt 130 millioner kroner, og innenfor denne rammen ble NIF gitt ansvar for å sikre at satsingen på idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse ble ivaretatt. Over post 2 ble det i tilskuddsbrevet forutsatt at satsingen på idrett for personer med nedsatt funksjonsevne ble videreført på minst samme nivå som i 2016.

Over post 1 ble 15,4 millioner kroner avsatt til paraidrett, bl.a. til styrking av menneskelige ressurser regionalt og til oppfølging av Special Olympics. Totalt ble 21,1 millioner kroner fordelt over post 2 til i alt 45 særforbund, mens det i 2016 ble fordelt 21 millioner kroner til 41 særforbund. Over post 3 ble det tildelt om lag 7 millioner kroner til paraidrett gjennom særforbundene. Over post 4 ble 10,3 millioner kroner fordelt fra Olympiatoppen til særforbundene for videre styrking av toppidretten for målgruppen.

8.5.3 Rekrutteringstiltak

Rekruttering til idrettslagene gjøres primært gjennom å styrke idrettslagenes kompetanse og motivasjon for å legge til rette for paraidrett. Regionale fagkonsulenter for paraidrett bidrar betydelig i rekrutteringsarbeidet. I tillegg til den generelle aktiviteten i idrettslagene fremheves rekrutterings- og synliggjøringstiltaket «Grenseløse idrettsdager», som ble arrangert fire steder rundt i landet i oktober og november.

8.5.4 Rammebetingelser

Det er jevnlig kontakt med Norges Blindeforbund, Norges Døveforbund og Hørselshemmedes Landsforbund for å vurdere videre samarbeid om bedre rammebetingelser på områder som er nedfelt i utviklingsplanen «Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse».

8.5.5 Idrett for utviklingshemmede og Special Olympics

NIF anslår at mellom 3500 og 4500 utviklingshemmede deltar i norsk idrett gjennom tilrettelagte aktiviteter, trening, samlinger, konkurranser og turneringer. Det er en felles forståelse innenfor den norske idrettsmodellen at idrettstilbudet til målgruppen først og fremst er breddeidrett, og at aktiviteten skal foregå i idrettslagene.

NIF er siden mars 2015 akkreditert som Special Olympics Norge. Special Olympics er en stor internasjonal organisasjon med mål om bl.a. å skape breddeidrettsaktivitet for mennesker med utviklingshemning. Utvalg for mennesker med utviklingshemning ble oppnevnt av idrettsstyret i januar 2015. Akkrediteringen gir NIF anledning til å delta i de store internasjonale breddeidrettsarrangementene Special Olympics Winter og Summer Games.

Gjennom 2016 og 2017 jobbet NIF tett med flere særforbund om søknader vedrørende kvoter, uttak og forberedelse for troppen til Special Olympics World Winter Games i Østerrike, 14.–25. mars 2017. Norge deltok i fem idretter (alpint, langrenn, kortbaneløp skøyter, innebandy og snowboard). Delegasjonen besto av totalt 52 personer; hvorav 34 utøvere, 15 trenere/ledere og 3 personer i hovedledelsen.

Utøvere som holder et høyt prestasjonsnivå innenfor sin særidrett og gjennom dette har potensiale for toppidrett og deltakelse i paralympiske leker, blir ivarettatt gjennom de respektive særforbundenes toppidrettsatsing og tilbud gjennom Olympiatoppen. Norge har medlemskap i INAS for å ivareta muligheten for toppidrett for utviklingshemmede.

8.5.6 Døveidretten

Målet er at idrettsutøvere med hørselshemning og døve utøvere skal inkluderes i særforbundene. Samtidig er det viktig å ivareta og utvikle døveidrettslagene i Norge.

For å styrke rekrutteringen og bidra til at særforbundene har mest mulig kompetanse på dette feltet, har idrettsstyret i NIF opprettet et utvalg som skal se på særskilte utfordringer, være norsk idretts bindeledd mot de internasjonale døveidrettsorganisasjonene og bidra til at Norge sender kvalitetsmessige gode tropper til Deaflympics hvert annet år.

I 2017 ble Deaflympics avholdt i Tyrkia 18.–30. juli 2017. Norge deltok i fem idretter (bowling, bordtennis, golf, friidrett og sykkel). Delegasjonen besto av 7 utøvere, 10 trenere/ledere og 3 tolker, og dessuten en hovedledelse på 3 personer. Norge tok gull og satte ny

verdensrekord i slegge ved Trude Raad.

For første gang ble det i 2016 rekruttert og utdannet en klubbveileder med solid erfaring fra døveidretten og med tegnspråkkompetanse. Gjennom dette tiltaket fikk døveidrettslagene i 2017 tilbud om klubbutvikling.

8.6 Inkludering og mangfold

8.6.1 Inkludering i idrettslag

Det overordnede målet med ordningen «Inkludering i idrettslag» er å bidra til økt deltakelse av nye grupperinger inn i lagenes ordinære aktivitetstilbud, gjennom å motvirke økonomiske og kulturelle barrierer, som kan være til hinder for deltakelse i ordinær idrettsaktivitet. Ordningen ble i 2017 videreført med kr 14,5 millioner til fordeling på lokale og regionale tiltak. I 2017 ble det tildelt midler til 365 idrettslag fra 16 kommuner. Målgruppen er i hovedsak barn og unge med minoritetsbakgrunn, med særskilt fokus på jentenes inkludering. Det er også et mål å øke innvandrerforeldres deltakelse og engasjement i idrettslag. Flere av de største byene står overfor spesielle utfordringer knyttet til å rekruttere barn og ungdom til idrettslagene. Undersøkelser viser at barn og ungdom med minoritetsspråklig bakgrunn, spesielt jenter, i mindre grad er medlemmer av idrettslag enn gjennomsnittet i befolkningen for øvrig.

8.6.2 ExtraStiftelsen

NIF er søkerorganisasjon til ExtraStiftelsen, en stiftelse som støtter prosjekter som fremmer fysisk og psykisk helse, mestring og livskvalitet. NIF fikk for 2017 tildelt 9 503 000 kroner til 33 prosjekter som har som mål å inkludere utsatte grupper i idrettslag. Prosjektene er i regi av alle idrettens organisasjonsledd. I forbindelse med ordningen organiserte NIF ett tildelingsseminar, ett tildelings- og oppfølgingsseminar og tre søkerkurs. Prosjektene søker, kommuniserer og rapporterer til ExtraStiftelsen via NIF.

8.6.3 NIFs flyktningfond

NIF har i 2017 videreført arbeidet med flyktningfondet fra 2015 og 2016 og har tildelt betydelige midler til idrettslagenes aktivitet for å inkludere beboere på mottak, nylig bosatte og innvandrere i lokalsamfunnene. NIFs flyktningfond mottok i 2017 midler fra Utlendingsdirektoratet (UDI), Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og Gjensidigestiftelsen og har gjennomført to søknadsrunder (vår og høst) for idrettslag i hele landet. Totalt har 430 idrettslag søkt om tilskudd fra fondet, med en øverste søknadssum på kr 25 000. Idrettslagene søkte om 9,7 millioner kroner fra fondet i 2017.

NIF har i 2017 tildelt totalt 4,1 millioner kroner, fordelt på 197 idrettslag. NIFs flyktningsfond kan totalt sett for 2017 rapportere om 2579 aktive i målgruppen i tiltakene, og av disse er 978 blitt nye medlemmer i idrettslagene. Siden 2015 er det totalt 11 079 deltakere som har deltatt i tiltakene. Det var stor geografisk spredning i idrettslagene som søkte, og fondet har dermed bidratt til å skape aktivitetstilbud for barn og ungdom bosatt på mottak, og nylig bosatte i kommuner, på landsbasis.

9 IDRETTENS FINANSIERING OG RAMMEVILKÅR

9.1 Spillemiddeltildelingen 2017

Andelen av overskuddet fra spillemidlene som ble fordelt til idrettsformål for 2017, ble kr 2 597 303 000. Av dette mottok NIF kr 684 000 000 i ordinære spillemidler.

Den største andelen av spillemidlene ble fordelt til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg i kommunene, kr 1 439 505 000.

I tillegg ble ordningen med lokale aktivitetsmidler (LAM) videreført, og NIF overførte i 2017 337 millioner kroner til idrettslagene, etter innstilling fra idrettsrådene.

9.2 Store støtteordninger

9.2.1 Grasrotandelen fra Norsk Tipping

Denne ordningen, hvor de som spiller på Norsk Tippings spill kan dedikere en andel (5 %) av innsatsen til sitt lokale lag, er blitt en viktig finansieringskilde for mange idrettslag. For hele 2017 ble det generert ca. 455 millioner kroner (448 millioner i 2016) til frivillige organisasjoner. Idrettslagene mottok i 2017 ca. 266,1 millioner kroner (267,1 millioner i 2016) eller rundt 58,5 % av disse midlene. Idrettsstyret ser meget positivt på denne ordningen, som sikrer at en god andel av spillemidlene når direkte ut til dem som skaper den brede lokale frivilligheten og idrettsaktiviteten, nemlig idrettslagene. Fra og med 2018 er grasrotandelen økt fra 5 % til 7 %. Det innebærer en betydelig økning av midler i denne ordningen i 2018.

9.2.2 Kompensasjon for vare- og tjenestemoms

Kompensasjonsordningen for merverdiavgift på varer og tjenester har etablert seg som en svært enkel, effektiv og god løsning for idrettslagene ved at lokale ledd bare rapporterer totale driftskostnader som ett samlet tall. Idretten har, gjennom høy faglig kompetanse, effektivt

arbeid og felles datasystemer klart å rapportere meget godt helt siden oppstarten. Den enkle rapporteringsordningen gjør at kompensasjonsordningen er blitt tilgjengelig for den store bredden av idrettslag, både store og små.

Den samlede tildelingen til frivillige lag og organisasjoner var i 2017 på totalt på 1,3 milliarder kroner. Dette er det samme nivået som i 2016.

Antall søkere fra idretten har de siste årene økt jevnt. I 2017 hadde idretten 6139 søkere. Det er fortsatt mange idrettslag som ikke søker. Idrettens andel av midlene utgjorde 37,5 % av den samlede rammen. Samlet utbetaling til idretten ble i 2017 487,4 millioner kroner, dvs. en økning på 1,3 % fra 481,2 millioner kroner i 2016.

9.2.3 Målet er fortsatt full kompensasjon

Regjeringen tilførte ordningen midler i statsbudsjettet for 2014, slik at måltallet på 1,2 milliarder kroner ble nådd. Ordningen ble tilført 1,3 milliarder kroner i statsbudsjettet for 2017. Måltallet ble beregnet i 2007, i Meld. St. 39 (2006-2007) «Frivillighet for alle», og er ikke lenger det samme som full kompensasjon. Elleve år etter er grunnlaget betydelig bedre dokumentert. Idrettsstyret er derfor tydelige på at rammen nå må justeres i tråd med det reelle behovet, hvis intensjonene bak ordningen skal realiseres. NIFs krav til myndighetene i 2017 var at rammen måtte økes til 1,9 milliarder kroner.

9.2.4 Kompensasjon for betalt merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg

Ordningen med merverdiavgiftskompensasjon for kostnader knyttet til bygging av idrettsanlegg ble innført i 2010.

I 2017 var godkjent søknadssum 169,3 millioner kroner, en reduksjon fra 2016, da søknadssummen var 192,3 millioner kroner. Gjennom en tilleggsbevilgning i forbindelse med salderingen av statsbudsjettet, ble det gitt full kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg.

9.3 Idrettsanlegg og utstyrsmidler

9.3.1 Rammebetingelser og kunnskap

NIFs arbeid på anleggsfeltet har i hovedsak vært rettet mot å bedre rammebetingelsene for anleggsbyggere og å øke kunnskapen om spillemidler i norsk idrett. NIF og Kulturdepartementet utga i den forbindelse rapporten «Spillemidler til idrettsanlegg 2017».

Sammen med Kulturdepartementet og Senter for idrettsanlegg og teknologi ved Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet har NIF deltatt i utviklingen og

finansieringen av internettportalen godeidrettsanlegg.no. Hovedmålene er å heve kompetansen rundt planlegging, prosjektering, bygging og drift av idrettsanlegg og å skape en arena for utveksling av informasjon om og erfaringer fra bygging og drift av idrettsanlegg.

9.3.2 Etterslep og spillemiddelsatser

I overkant av 1,3 milliarder kroner av overskuddet til Norsk Tipping ble fordelt til idretts- og nærmiljøanlegg i 2017. Det er aldri blitt gitt et større tilskudd til dette formålet. Til tross for dette fortsatte etterslepet å øke og har nå nådd 3,1 milliarder kroner. Ventetiden på utbetaling av spillemidler er uforandret fra 2016, den er på 2,4 år.

NIF har gjennom flere år arbeidet for at staten skal øke sitt bidrag til bygging av idrettsanlegg. Målet er at spillemiddeltilskuddet skal utgjøre 30 prosent av anleggskostnadene. Spillemiddeltilskuddet dekket i gjennomsnitt 22,2 prosent av anleggskostnadene for årets søknader om støtte til idrettsanlegg. Dette er omtrent som i 2016.

9.3.3 Utstysrordningen

Ordringen med spillemidler til utstyr ble innført i 2003. Denne ordningen er et spleiselag mellom NIF og KUD, der partene i 2017 bidro med henholdsvis 12 og 25 millioner kroner. Fire av millionene fra KUD var øremerket utstyr til personer med nedsatt funksjonsevne og fordeles blant særforbundene i en egen prosess. Her kan særforbundene få dekket inntil 100 prosent av kostnadene ved kjøp av slikt utstyr.

De resterende midlene og ubenyttede midler fra 2016, som utgjorde 1,4 millioner kroner ble fordelt med 33,5 millioner kroner til idrettslag, mens særforbundene ble tildelt 0,9 millioner kroner. Det ble totalt søkt om 49,5 millioner kroner. Dette er en nedgang på 0,7 millioner kroner fra 2015.

10 REGNSKAP

10.1 Regnskap for 2017

Etter disponering av selvpålagte restriksjoner er den frie egenkapitalen økt med 6,4 millioner kroner. NIFs frie egenkapital er blitt økt fra 22,1 millioner kroner (pr. 31.12.2016) til 28,5 millioner kroner (pr. 31.12.2017).

Idrettsstyret gjør følgende disponeringer:

- 0,1 millioner kroner avsettes til vedlikehold av Idrettens Hus.
- 5,9 millioner kroner disponeres av avsetningen til IT-utvikling.
- 6,4 millioner kroner tilføres den frie egenkapitalen.

Sum egenkapital i NIF pr. 31.12.2017, inkl. egenkapital med selvpålagte restriksjoner (4,1 millioner kroner), er totalt 32,6 millioner kroner.

10.2 Eierskap i selskaper

NIF eier mer enn 50 % av de to selskapene Bardufosstun AS og Senter for Prestasjonsutvikling AS (SPU). Pga. størrelsen på datterselskapene er det ikke funnet nødvendig å utarbeide konsernregnskap for 2016, men Bardufosstun Driftsselskap AS leverte i 2016 et overskudd på kr 104 016.

Lokalt og regionalt har man ønsket en mer ambisiøs utvikling av Bardufosstun som et idrettslig aktivitets-senter i Nord-Norge. NIF eier 100 % av aksjene i Bardufosstun AS og eier i tillegg tomten og bygningsmassen separat. NIF har ikke sett det som like enkelt å prioritere dette senteret fremfor alle andre hensyn, og har ikke ønsket å ta noen økonomisk risiko ved å oppta lån.

Gjennom 2017 har NIF derfor arbeidet tett med styret i Bardufosstun Driftsselskap AS om å finne en god og fremtidsrettet eiersituasjon og mulighet for ekspansjon.

Idrettsstyret har i høst lagt til rette for å overføre tomt, bygningsmasse og tilhørende eiendeler til Bardufosstun Driftsselskap AS til lavest mulig kostnad. Dermed vil driftsselskapet få nødvendig sikkerhet for lån og mulighet til å ekspandere. Troms idrettskrets hadde økonomiske rettigheter knyttet til bygningsmassen, som løses ved tildeling av aksjer i det «nye» driftsselskapet. Det er også spillemidler involvert i Bardufosstun, men dette er løst gjennom en god dialog med Kulturdepartementet.

10.3 Økonomisk situasjon

I 2017 fikk NIF tildelt totalt 684 millioner kroner i spillemidler fra Kulturdepartementet (KUD). Samlet tildeling over de fire tilskuddspostene var da 24 millioner kroner høyere enn tildelingen for 2016.

For NIF har imidlertid 2017 vært et krevende økonomisk år. I 2017 ble tildelte spillemidler til drift av NIF sentralt (post 1) redusert med 5 millioner kroner i forhold til 2016. Det ble også gitt signaler om at tildelingen for 2018 til samme formål ville bli ytterligere redusert. Tildelingen for 2018 er mottatt, og tildelingen til NIF sentralt ble redusert med ytterligere 5 millioner kroner.

I løpet av 2017 er behovet for digitalisering og modernisering av hele organisasjonen blitt aktualisert. Digitalisering og modernisering av Norges største organisasjon er både krevende i forhold til ressurser og økonomi. Med bakgrunn i reduserte økonomiske rammer og behov for å frigjøre midler til digitalisering og modernisering ble det i 2017 satt i verk flere kostnadsreducerende tiltak. Nedbemanning var et av hovedtiltakene, og i 2017 er NIF totalt nedbemannet med 22 årsverk.

Iverksatte kostnadsreducerende tiltak i 2017, sammen med høyere inntekter enn budsjettet, har resultert i at organisasjonens økonomiske situasjon i løpet av 2017 er blitt noe bedre, da NIFs frie egenkapital er økt med 6,4 millioner kroner. Den økonomiske situasjonen i NIF anses som solid, men å få gjennomført en digitalisering og modernisering av organisasjonen kan blir utfordrende innenfor dagens økonomiske rammer.

Med bakgrunn i de senere års investeringer på IT-området har det i 2017 vært behov for opptak av kassekreditt. Det ser ut til at det også i 2018 vil være behov for opptak av kassekreditt.

Kontantstrømoppstillingen viser en økning i beholdningen av bankinnskudd og kontanter på 47,8 millioner kroner fra 2016 til 2017. Idrettens konsernkontosystem er innarbeidet i balansen til NIF. Deltakernes bankinnskudd (alle deltakere unntatt NIF) er på 356,0 millioner kroner pr. 31.12.2017. Dette er 48,1 millioner kroner høyere enn pr. 31.12.2016. NIFs bankinnskudd pr. 31.12.2017 er -6,0 millioner kroner. Dette er på det samme nivået som pr. 31.12.2016.

10.3.1 Kredittrisiko

Kredittrisikoen vurderes som liten, da kundeporteføljen til NIF i all hovedsak er egne organisasjonsledd, der NIF eventuelt kan gjøre gjeldende motregningsrett i overføringene til disse organisasjonsleddene. Pantelånet som står oppført i balansen, har flytende rente. Det er en renterisiko knyttet til pantelånet ved rentendringer.

10.4 Plassering av overskuddslikviditet

I løpet av 2017 var deler av overskuddslikviditeten i konsernkontosystemet plassert i pengemarkedsfond. Plasseringer av denne type vil alltid innebære en viss risiko. Pengemarkedsfond er vurdert som lavrisikoplassering. Pr. 31.12.2017 var totalt 230 millioner kroner plassert i pengemarkedsfond. Det foreligger en viss finansiell risiko knyttet til disse plasseringene ved avleggelse av årsregnskapet for 2017.

10.5 Statlig og fylkeskommunal støtte

NIF mottar også statlig og fylkeskommunal støtte fra andre departementer og enkelte fylker for utvikling av idretten regionalt. Midler til tiltak innenfor idrett i skolen/folkehelse og regionale kompetansesentra har bidratt til å utløse mer penger kommunalt og fylkeskommunalt.

10.6 Styrets vurdering

Styret er av den oppfatning at det er grunnlag for fortsatt drift, og regnskapet er avlagt under denne forutsetning. Etter styrets oppfatning gir årsberetningen og årsregnskapet en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av virksomheten.

11 SENTRALADMINISTRASJONEN

11.1 Grunnfinansiering av felles IT-løsninger

Prinsippet om å grunnfinansiere viktige fellestjenester er videreført i 2016. På IT-området er det nasjonale nettverket rundt idrettens nasjonale databaser prioritert, sammen med idrettslagenes behov for medlemsadministrasjon og elektroniske betalingstjenester. Til dette hører også tilgjengelig brukerstøtte for idrettens mange lokale og sentrale brukere.

En revidert IKT-strategi ble fremlagt for idrettsstyret i april 2015 og vedtatt. Etter en lengre prosess, med bred brukerinvolvering, er det definert en felles basis innenfor kontorstøtte-systemer. Selve fellesplattformen finansieres over spillemidlene etter en fastsatt modell.

IKT-utvalget leverte sin rapport i november 2017. Rapporten følges opp av Idrettsstyret.

11.2 Ullevaal som administrasjonssentrum

NIFs administrasjon er lokalisert på Ullevaal Stadion sammen med 43 av særforbundene. Samlet sett disponerer Idrettens Hus ca. 2900 kvm selveide og 8700 kvm leide lokaler på Ullevaal Stadion, dvs. ca. 11 600 kvm totalt. Alle arealer er i aktiv bruk.

Idrettsstyret ønsker å videreutvikle Ullevaal Stadion som nasjonalt administrasjonssentrum. Dette skal skape god samhandling på tvers av organisasjonslinjene, både faglig, administrativt og politisk. Med hjemmel i tingvedtaket utreder styret lønnsomheten ved et eventuelt utvidet eierskap til de kontorlokalene som i dag leies av Ullevaal Stadion i ytre bygg og fremleies til særforbundene.

11.3 Servicetjenester

Resepsjons- og sentralbordtjenesten ved Idrettens Hus er i dag som en velfungerende førstelinje for dem som henvender seg til idretten. Kantinedriften fungerer veldig godt, og den felles kantinen er blitt et viktig møtested på tvers av fag og organisasjonstilhørighet. Møteromskapasiteten er tilstrekkelig.

11.4 Miljø

Idrettens Hus på Ullevaal Stadion er godt tilrettelagt for bevegelseshemmede. Det fysiske arbeidsmiljøet er meget tilfredsstillende. NIF forurenser ikke det ytre miljøet i vesentlig grad gjennom den daglige virksomheten ved Ullevaal Stadion, Sognsvann, Marienlyst i Drammen, Bardufosstun eller ved idrettskretsenes kontorer.

11.5 Bardufosstun

Bardufosstun Driftsselskap A/S eies 100 % av NIF. Det samme gjør den tilsvarende eiendommen, som består av treningsfasiliteter og overnattingsrom i hovedbygg, hytter og anneks. Idrettslagene har de senere årene i større grad benyttet overnattingstilbudet på Bardufosstun. NIF har derfor gjennom 2015 og 2016 vurdert en videreutvikling av idrettssenteret. En konklusjon vil ventelig foreligge i 2017.

12 PERSONAL

12.1 Utviklingen i antall ansatte

NIF er arbeidsgiver for både sentralt ansatte og idrettskretsenes ansatte. Idrettsstyrets årsberetning omfatter alle disse. I årsregnskapet vil imidlertid bare de sentralt ansatte fremgå. Dette er fordi de idrettskretsansatte tas med i sine respektive kretsers regnskaper.

I NIF, inklusive idrettskretsene, var det pr. 31.12.2017 ansatt 368 personer (376 i 2016), med til sammen 312 årsverk (328 i 2016). Dette inkluderer både faste og midlertidig ansatte som har sitt arbeidssted i NIF.

Idrettskretsene hadde 123 ansatte (128 i 2016). Olympiatoppens kompetansesentre regionalt hadde 51 ansatte (35 i 2016), mens det på Olympiatoppen var 75 ansatte (75 i 2016). NIF sentralt hadde 63 ansatte (67 i 2016). De administrative fellestjenestene, herunder Idrettens Hus på Ullevaal Stadion, Idrettens Regnskapskontor og IT hadde til sammen 56 ansatte (71 i 2016). Antall ansatte i NIF sentralt, inkl. selvfinansierende fellestjenester og Olympiatoppen, er da pr. 31.12.2017 194 ansatte (213 i 2016). NIF er godkjent lærebedrift og har i 2017 hatt seks lærlinger i IT Drift (det samme som i 2016). I løpet av 2017 har NIF også hatt 27 studenter fra ulike utdanningsinstitusjoner i praksis.

En stor del av arbeidsplassene, spesielt i idrettskretsene, er finansiert fra andre kilder enn spillemidlene, blant annet fylkestilskudd, prosjektmidler og markedsmidler.

12.2 Idrettsstyrets godtgjørelse og generalsekretærens lønn

Godtgjørelse til Idrettsstyret og lønn til generalsekretærene fremgår av note 4 i regnskapet. I samme note fremgår også de samlede lønnsutbetalinger i NIF sentralt. Tallene i note 4 i regnskapet skal reflektere den samlede arbeidsinnsatsen gjennom året og kan ikke sammenlignes direkte med tallene i ovenstående avsnitt.

12.3 Sykefravær og arbeidsmiljø

Sykefraværet i NIF (inkludert idrettskretsene) var i 2017 på 2,5 % (2,7 % i 2016). Alt sykefravær i 2017 er rapportert elektronisk i vårt personaloppfølgingssystem. Siden sykefraværet er en viktig indikator på arbeidsmiljøet på en arbeidsplass, er NIF svært fornøyd med det lave fraværet. NIF har i 2017 hatt en noe høyere turnover enn tidligere år. I 2017 var denne på 5,98 % (2,65 % i 2016).

NIF har avtale om Inkluderende Arbeidsliv for perioden 2014–2018. Det er utarbeidet mål- og aktivitetsplan for arbeidet med å oppfylle kravene i avtalen, blant annet gjennom rekruttering av nye ansatte og oppfølging av sykmeldte. NIF bruker et elektronisk personaloppfølgingssystem som sikrer at ledere kan møte kravene om sykefraværsoppfølging på en god måte.

NIF har fokus på arbeidsmiljøet, og ønsker å være en trygg arbeidsplass for sine ansatte. HMS-arbeidet er systematisk, med konkrete mål og handlingsplaner, og årlig HMS-revisjon. Elektronisk HMS-håndbok er tilgjengelig for alle ansatte. Av helsefremmende tiltak har NIFs ansatte anledning til å trene to timer pr. uke i arbeidstiden, og det finnes en rekke lokale aktivitetstilbud. I 2017 er det ikke registrert noen personskader (to mindre personskader ble registrert i 2016).

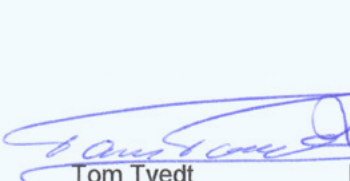
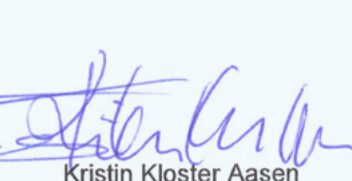
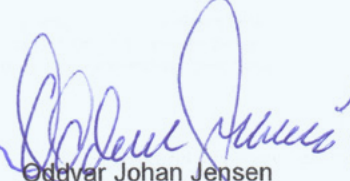
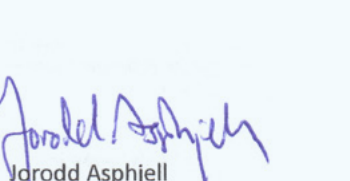
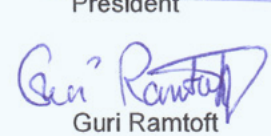
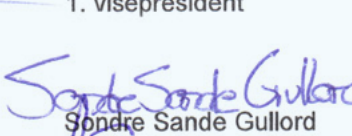
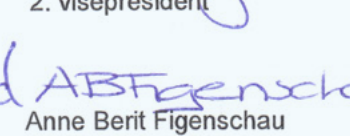
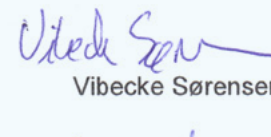
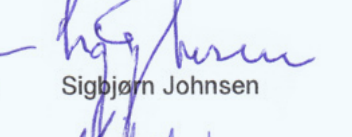
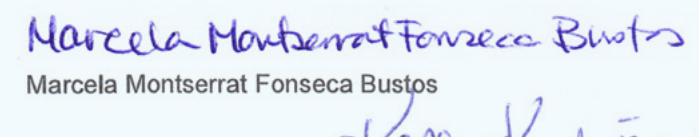
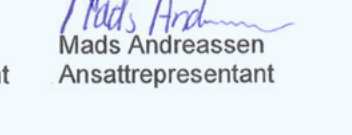
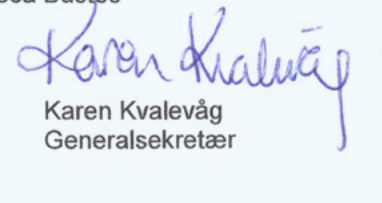
12.4 Likestilling og arbeid mot diskriminering

NIFs arbeid med å øke likestillingen og motvirke diskriminering har også i 2017 lagt hovedvekten på rekruttering av arbeidstakere fra alle grupper i samfunnet. Dette innebærer at personer med for eksempel annen etnisk bakgrunn eller funksjonsnedsettelse, og som er kvalifisert for stillingen, skal innkalles til intervju. I 2017 har NIF, inkludert idrettskretsene, hatt fem personer i praksisplass, i samarbeid med NAV (seks i 2016). NIF hadde ved utgangen av 2017 ansatt 210 menn (57 %) og 158 kvinner (43 %). I 2017 var kjønnsfordelingen for ledere med personalansvar 60 % menn og 40 % kvinner.

12.5 Forholdet til organisasjonene i arbeidslivet

NIF er medlem i arbeidsgiverorganisasjonen NHO (egen bransje i Abelia fra 1. januar 2017) og er representert i NHO Idretts styre. Samarbeidsutvalget for NIF og Handel og Kontor avd. NIF møtes jevnlig for å utveksle informasjon mellom arbeidsgiveren og arbeidstakere i NIF. Møtene er med på å sikre et godt samarbeidsklima. I løpet av 2017 er det gjennomført fire møter i utvalget. Det var i tillegg hyppige møter med organisasjonen i forbindelse med omstillingsprosessen som ble gjennomført i NIF sentralt høsten 2017.

Oslo, 22. mars 2018

 Tom Tvedt President	 Kristin Kloster Aasen 1. visepresident	 Oddvar Johan Jensen 2. visepresident	 Jorodd Asphjell
 Guri Ramtoft	 Sondre Sande Gullord	 Anne Berit Figenschau	 Marit Roland
 Vibecke Sørensen	 Sigbjørn Johnsen	 Marcela Montserrat Fonseca Bustos	
 Kjartan Haugen Utøverrepresentant	 Mads Andreassen Ansattrepresentant	 Karen Kvaløy Generalsekretær	

STYRETS ÅRSBERETNING 2018

1 INNLEDNING

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) har følgende formål:

NIF skal arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov, og uten å bli utsatt for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling. Med idrett menes aktivitet som oppfyller følgende vilkår:

- a) *Det er fysisk aktivitet av konkurranse-, trenings- og/eller mosjonskarakter.*
- b) *Aktiviteten er som konkurranseaktivitet målbar etter godkjent regelverk.*
- c) *Aktiviteten tilfredsstiller de etiske normer idretten i Norge bygger sin aktivitet på.*

Organisasjonen skal være en positiv verdiskaper for individ og samfunn og dermed styrke sin posisjon som folkebevegelse og drivkraft i samfunnet. Organisasjonens arbeid skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.

Det sittende idrettsstyret ble valgt på Idrettstinget i juni 2015 for 4-årsperioden frem til Idrettstinget i 2019. Idrettsstyret følger opp «Idrettspolitisk dokument 2015–2019».

Arbeidet med å utvikle langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for norsk idrett og oppfølgingen av idrettsorganisasjonen sto sentralt for idrettsstyret i 2018. Styret fulgte nøye med på den statlige politikken rundt lotterier og pengespill, og arbeidet med å modernisere idretten fikk stor oppmerksomhet og krevde betydelige ressurser.

2 MEDLEMSKAP

NIF er Norges største frivillige organisasjon. Statistikkene over utviklingen i organisasjonen er basert på samordnet søknad og rapportering, hvor alle idrettslag og sær-idrettsgrupper rapporterer nøkkelinformasjon fra foregående år.

Samordnet søknad og rapportering avsluttes ved utgangen av april hvert år. Når årsberetningen skrives, er datagrunnlaget fra medlemsrapporteringen per 31. desember 2018 ikke ferdig rapportert og kontrollert. NIF vil derfor komme tilbake med siste års tall i nøkkel-tallsrapporten for 2018, som leveres hver høst.

2.1 Organisasjonstall

Ved inngangen til 2018 var 54 særforbund medlemmer i NIF, og NIF hadde 18 idrettskretser og 366 idrettsråd. Sør-Trøndelag idrettskrets og Nord-Trøndelag idrettskrets ble slått sammen til Trøndelag idrettskrets med virkning fra 1. januar 2018.

I det offentlige, både på fylkes- og kommunenivå, pågår det prosesser som vil medføre sammenslåinger de nærmeste årene. Idrettstinget 2015 vedtok at norsk idrett skal foreta strukturelle endringer for å tilpasse organisasjonen til statens forvaltningsreform dersom denne gjennomføres i tingperioden.

Ved inngangen til 2018 hadde NIF 8 081 ordinære idrettslag og 2 706 bedriftsidrettslag som medlemmer. Totalt antall idrettslag var 10 787.

Det var en reduksjon i antall ordinære idrettslag på 1,0 prosent (84 idrettslag), og i antall bedriftsidrettslag var det en reduksjon på hele 14,7 prosent (476 bedriftsidrettslag). De ordinære idrettslagene består av fleridrettslag (mange idretter) og sær-idrettslag (kun én idrett). Antall sær-idrettslag var redusert med 13, mens antall fleridrettslagene var redusert med 71.

Det er stor usikkerhet knyttet til tallene fra bedriftsidretten. Det pågår et omfattende arbeid når det gjelder struktur og registrering av medlemskap, både av idrettslag og individuelle medlemskap. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt.

Det var 176 godkjente idretter ved inngangen til 2018.

2.2 Individuelle medlemskap

Innenfor de ordinære idrettslagene hadde norsk idrett totalt 1 926 301 medlemskap ved utgangen av 2017 (1 921 019 i 2016), noe som innebærer en økning på 5 000 i 2017.

Medlemskap	0–5 år	6–12 år	13–19 år	20–25 år	26 år +	Totalt
Jenter/kvinner	36 048	236 255	147 772	58 431	311 034	789 540
Gutter/menn	34 484	269 409	189 584	91 712	551 572	1 136 761
Totalt	70 532	505 664	337 356	150 143	862 606	1 926 301
Andel kvinner	51,1%	46,7%	43,8%	38,9%	36,1%	41,0
Andel menn	48,9%	53,3%	56,2%	61,1%	63,9%	59,0%

Om man også inkluderer bedriftsidretten, var totalt antall registrerte medlemskap ved utgangen av 2017 2 119 251 (2 119 815 i 2016).

2.3 Kjønnfordelingen

Norsk idrett har hatt en positiv utvikling i antall medlemskap i mange år, og i perioden 2011–2017 økte antall medlemmer med over 80 000. Kvinner sto for 60 prosent av medlemsveksten, og kvinneandelen økte med 0,8 prosentpoeng til 41,0 prosent.

Kategori	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Siste 6 år	Siste år
Kvinner	741 131	748 790	754 105	773 717	764 340	787 098	789 540	48 409	2 442
Menn	1 103 809	1 115 241	1 114 735	1 135 179	1 123 002	1 133 921	1 136 761	32 952	2 840
Totalt	1 844 940	1 864 031	1 868 840	1 908 896	1 887 342	1 921 019	1 926 301	81 361	5 282

Når det gjelder aktivitetstallene, økte kvinneandelen med 1,2 prosentpoeng i seksårsperioden, og i 2017 var den på 41,2 prosent. Fra 2016 til 2017 hadde alle aldersgrupper, med unntak av de aller yngste (0–5 år) og de voksne (26+ år), en større økning blant jenter/kvinner enn gutter/menn.

Når det gjelder styrene i norsk idrett, er det et mål at sammensetningen av medlemmer skal gjenspeile medlemsmassen. Hvert år i september analyserer NIF styresammensetningen til de organisasjonsleddene som er registrert i Frivillighetsregisteret.

Totalt for alle organisasjonsledd utgjorde kvinneandelen av styremedlemmene i norsk idrett 36,3 prosent i 2018. Dette er en reduksjon på 0,4 prosentpoeng fra 2017. Ser man kun på styrene i de sentrale organisasjonsleddene (NIF, særforbund og idrettskretser), økte kvinneandelen med 4,5 prosentpoeng, til 43,6 prosent, mens den gikk noe ned for gruppene særkrets/region, idrettslag og idrettsråd.

Ser man på styredeltakelsen i de ulike aldersgruppene i 2018, hadde styrerepresentanter under

51 år 75 prosent av samtlige styreverv. Av disse hadde kvinner 40 prosent av vervene. Styrerepresentanter over 50 år hadde 25 prosent av alle styrevervene. Dette var en nedgang på 3 prosent siden 2017.

Om man derimot ser på antall styreledere, blir bildet vesentlig endret. Hele 75,5 prosent av alle styreledere i norsk idrett ved inngangen til 2018 var menn. Andelen gikk opp med 0,1 prosentpoeng fra 2017.

2.4 Frivilligheten

Norsk idrett har vist stor evne til å opprettholde det brede frivillige engasjementet og dugnadsånden. Frivilligheten er den viktigste ressursen ute i idrettslagene, og ifølge beregninger utført av Statistisk sentralbyrå stod norsk idrett for 34 100 av de 148 000 frivillige årsverkene som ble utført i landet i 2018. Verdien av dette er stipulert til 17,3 milliarder kroner.

3 ØKONOMI

Året 2018 ble avsluttet med en positiv egenkapital, inklusive selvpålagte restriksjoner, på 48,6 millioner kroner. Av disse er 3,2 millioner øremerket til vedlikehold av Idrettens hus, mens 7,5 millioner er øremerket til digitalisering, 3,0 millioner til modernisering, 2,5 millioner til rettslige prosesser og 3,0 millioner til forprosjektet til et nytt nasjonalt toppidrettssenter. Den frie egenkapitalen er per 31. desember 2018 på 29,4 millioner kroner. NIFs frie egenkapital økte med 0,9 millioner kroner fra 31. desember 2017 til 31. desember 2018. NIFs årsresultat viser et overskudd på 16,0 millioner kroner. Disponeringen av årsresultatet presenteres i kapittel 10.1 Regnskap 2018.

4 LEDERMØTET 2018

4.1 Åpningen og Idrettspresidentens tale

Ledermøtet ble holdt på Scandic Oslo Airport, Gardermoen, 25. mai–26. mai 2018. Dirigenter var Unn Birkeland og Lise Christoffersen.

Idrettspresidenten ønsket spesielt nye delegater velkommen til ledermøtet og gjorde i åpningstalen rede for saker som har vært særlig aktuelle for norsk idrett den senere tid. Han snakket blant annet om

- hvordan NIF kan gjøre det enklere for de lokale idrettslagene å skape god aktivitet
- målet om å bygge flere idrettsanlegg
- hvordan NIF kan oppfylle lovnaden fra ledermøtet i 2017 om å åpne for innsyn på bilagsnivå
- betydningen av å verne om enerettsmodellen
- arbeidet mot seksuell trakassering i idretten
- arbeidet med å redusere kjønnsforskjeller blant trenere og ledere
- hvordan man kan hindre utenforskap ved å motvirke de økonomiske barrierene som er til hinder for idrettsdeltakelse
- NIFs intensjoner om å fortsette å arbeide for en god og verdibasert toppidrett

Idrettspresidenten pekte også på betydningen av moderniseringsprosjektet i norsk idrett, og hvor viktig det er at idretten klarer å følge opp samfunnsendringer som fylkessammenslåinger og nye aktiviteter som e-sport, som har hatt en voldsom vekst, særlig blant unge, som både er aktive deltakere og tilskuere.

Metoo-kampanjen har det siste året rettet oppmerksomheten mot uønsket opptreden. Dette er et område hvor idrettsorganisasjonen gjennom mange år har jobbet med å etablere gode retningslinjer, blant annet ved systematisk å kreve politiattest, et tiltak som er viktig for at samfunnet skal ha tillit til norsk idrett. Norsk idrett jobber aktivt for å bygge et godt omdømme og skape større tillit og samarbeid mellom idretten og det offentlige, blant annet ved å behandle spørsmålet om enerettsmodellen, fordele midler til utbyggingen av idrettsanlegg og arbeide for å eliminere etterslepet. Det er viktig at idretten fortsetter å jobbe for å gi alle barn muligheten til å delta og på den måten forebygge utenforskap.

Aktivitetstallene i norsk idrett er gode, også for jenter/kvinner, men vi er ikke helt i mål når det gjelder å redusere kjønnsforskjeller, særlig blant trenere og ledere.

Resultatene fra årets olympiske og paralympiske leker i Sør-Korea viser at norsk idrett har fått en større bredde i toppidretten, men det er fortsatt behov for flere idrettsanlegg og større økonomisk forutsigbarhet i toppidretten. Idrettspresidenten sendte en stor takk til profilene som legger opp etter årets sesong.

4.2 Kulturdepartementets hilsningstale

Kulturminister Trine Skei Grande (V) hilste ledermøtet og var fornøyd med de gode idrettsprestasjonene i de olympiske og paralympiske lekene. Kulturministeren utfordret idrettsbevegelsen på flere områder. Hun pekte blant annet på at idretten skal være for alle, det vil si den skal være basert på regjeringens integrerings- og inkluderingsreform. I tillegg la hun vekt på at idretten må fortsette å arbeide for likestilling og like muligheter for kjønnene. Hun mente også at idretten må ha en tydelig miljøprofil. Ifølge kulturministeren kunne hun stille store krav til idrettsbevegelsen – ikke fordi departementet ikke respekterer idrettens frie stilling, men fordi det er naturlig å stille krav som står i et rimelig forhold til størrelsen på de offentlige midlene bevegelsen mottar.

Kulturministeren viste til at støtten til norsk idrett økte med 227 millioner kroner i 2018. Hun pekte også på at idretten ikke må bli bekymret over at bevilgninger til såkalt egenorganisert og nyskapende idrett øker. Dette skal være et supplement til den organiserte idretten.

Kulturministeren viste til åpenhetsutvalgets anbefalinger om åpenhet og anerkjente NIFs innsats for å bedre forbundets omdømme i samfunnet. Avslutningsvis understreket kulturministeren hvor viktig det er at digitaliseringen bygger opp under frivilligheten. Her

oppfordret hun norsk idrett til å gå foran og være en rollemodell for andre frivillige organisasjoner.

4.3 Faste saker

Idrettspresidenten presenterte idrettsstyrets årsberetning.

Generalsekretær Karen Kvalevåg redegjorde for NIFs årsregnskap for 2017 og budsjettet for 2018 og la frem en kort status av «Idrettspolitisk dokument 2015–2019». Toppidrettssjef Tore Øvrebø og toppidrettsleder for utøvere med funksjonsnedsettelse, Cato Zahl Pedersen, gikk gjennom evalueringen av de olympiske og paralympiske lekene i 2018.

Første visepresident og medlem i Den internasjonale olympiske komité (IOC), Kristine Kloster Aasen, og leder for internasjonal avdeling, Magnus Sverdrup, ga en internasjonal orientering om «Olympic agenda 2020», herunder arbeidet med likestilling, IOCs bærekraftstrategi og «The new norm».

Kommentarene fremgår av protokollen.

4.4 Idrettspolitiske temaer

4.4.1 Økonomi som barriere

Håvard Øvregård, rådgiver i NIF, innledet i saken og viste til utfordringen norsk idrett har ved at barn og unge fra familier med dårlig økonomi er mindre aktive i idretten enn andre. Han pekte blant annet på den nasjonale tilskuddsordningen mot barnefattigdom, som fra og med 2017 kunne gi støtte til ordinær idrettsaktivitet.

Mads Andreassen, fagansvarlig i NIF, presenterte resultatene fra undersøkelsen om økonomi som barriere for idrettsaktivitet. Undersøkelsen er gjennomført i særforbundene, og 43 særforbund deltok. Han pekte hvor viktig det er å forankre utfordringene nedover i de ulike organisasjonsleddene for å skape endring. I tillegg er økende profesjonalisering en kostnadsdriver i norsk idrett.

Styreleder Sveinung Oftedal og generalsekretær Magne Brekke i Oslo idrettskrets fortalte hvordan de jobber for å utjevne forskjeller med hensyn til deltakelse i idrettslagene i Oslo. Handlingsplanen inneholder tydelige mål og konkrete virkemidler. De kraftigste virkemidlene er tildeling av offentlige midler og fordeling av tid i de kommunale idrettslagene. Oslo idrettskrets vil prioritere idrettslag som trenger midler, og idrettslag som prioriterer lave aktivitetsavgifter. I begynnelsen vil de jobbe med de mest ressursvake idrettslagene, for så å jobbe med dem som er veldrevne, men har høy deltakeravgifter, i neste runde.

Janne Krågå fra Norges Danseforbund fortalte om hvordan de jobber med økonomiske barrierer, blant annet gjennom Drømmefanger-prosjektet, et gratis danse-tilbud som er særlig rettet mot de fattige bydelene i Oslo. I tillegg viste forbundet til gode resultater med økt deltakelse gjennom ALLEMED-midler.

Linda Jacobsen, rådgiver i NIF, fortalte om ALLEMED-stafetten. Idrettsstyret har gjennomført stafetten og utfordret Norges Skøyteforbund, Norges Basketballforbund, Norges Skiforbund, Telemark idrettskrets og Trøndelag idrettskrets til å gjøre det samme.

4.4.2 Idrettsanlegg

Marit Roland, idrettsstyremedlem, innledet i saken om anleggspolitikk, og hun tok utgangspunkt i arbeidet som ble startet opp i idrettsstyret høsten 2017. Roland pekte på hvor viktig det er at hele idrettsorganisasjonen deltar i utviklingen av en god anleggspolitikk, og takket for alle innspill styret har mottatt så langt i prosessen fra særforbund og idrettskretser.

Anne Berit Figenschau, idrettsstyremedlem, innledet til gruppearbeid om anleggspolitikk. Målet med gruppearbeidet var å få konkrete innspill fra ledermøtet til Idrettsstyrets arbeid med å lage en ny anleggspolitikk for norsk idretts anleggspolitikk.

Jorodd Asphjell, idrettsstyremedlem, oppsummerte økten. Han var opptatt av at idretten selv må prioritere hvilke anlegg som skal bygges, behovet for å øke idrettens kompetanse på idrettsanlegg og hvordan norsk idrett kan realisere Campus Sognsvann. I tillegg pekte han på at spillemiddelordningen til anlegg bør revideres.

4.4.3 Moderniseringen av norsk idrett

Idrettspresidenten innledet i saken og tok utgangspunkt i Idrettstingets vedtak fra 2015 om å utvikle en organisasjonsutviklingsplan. Idrettspresidenten la vekt på at det står bra til med norsk idrett, og at det nå er vi i posisjon til å gjøre endringer: «Den beste måten å påvirke egen fremtid på, er å skape den selv».

Generalsekretær Karen Kvalevåg presenterte styringsgruppen og prosjektgruppen for moderniseringsprosjektet. Prosjektet, som har fulgt en prosessmodell med bruk av SWOT-analyser, har utarbeidet en nøytral faktabeskrivelse av hvordan de forskjellige organisasjonsleddene opplever idretten i dag. Det har vært gjennomført 12 slike analysemøter, og over 200 personer har vært involvert. Det arbeides med å innhente og analysere tilgjengelig fremtidsfakta. De foreløpige funnene i prosjektet har avdekket følgende:

- Det er for mange små enheter i idretten, noe som medfører liten mulighet for profesjonalisering, utvikling og god faglig samhandling.
- Idretten styres for mye gjennom pengestrømmer, og dagens forvaltningsmodeller gjør det ikke fordelaktig å slå seg sammen.
- Det er for mange styrever i idrettslaget, og det er behov for å avklare rollene mellom styrene og administrasjonen.
- Tjenesteområder bør kunne samordnes, forenkles og effektiviseres nasjonalt. De små særforbundene sliter med å etablere administrative støttefunksjoner som er gode nok.
- Det er for liten kapasitet til og prioritering av utviklingen av idrettsanlegg.
- Vår største trussel er endringer i måten idretten finansieres på.
- Organisasjonsstrukturen er idrettens klart største svakhet og er det aspektet som det er vanskeligst å gjøre noe med.
- Idrettens største muligheter ligger i organisasjonsendringer, digitalisering og idrettens samfunnsposisjon.

Generalsekretæren gikk gjennom et forslag til overordnet mål for moderniseringsprosjektet – å sørge for mest mulig ressurser til aktivitet gjennom en medlemsstyrt, effektiv og endringsdyktig organisasjon. Prosjektgruppen foreslår at det videre arbeidet med å modernisere idrettsbevegelsen, skal ha fem hovedmål:

1. styrket medlemsfokus
2. effektiv organisering med tydelig rollefordeling
3. en politisk organisasjon som er effektiv og styrker medlemsdemokratiet
4. gode og effektive fellestjenester ved bruk av digitale løsninger
5. enhetlig styring av idretten

Ledermøtet ble delt inn i 16 grupper, og gruppene arbeidet med utvalgte spørsmål fra moderniseringsprosjektet. Tre grupper presenterte sine innspill i plenum. Alle innspill ble levert skriftlig til prosjektet, som tar disse med i det videre arbeidet.

4.5 Uttalelser

4.5.1 Uttalelse om en effektiv og endringsdyktig organisasjon

Norsk idretts ledermøte ønsker utvikling av idrettens organisasjonsmodell, med mål om en effektiv og endringsdyktig organisasjon tilpasset morgendagens krav til medbestemmelse, forenkling og digitalisering, til beste for aktiviteten i klubber og lag landet rundt.

4.5.2 Uttalelse om økonomi som barriere

Norsk idrett har et stort ansvar for et kraftfullt arbeid mot utenforskap, herunder nedbygging av økonomiske og sosiale barrierer for idrettsdeltakelse. Idretten forplikter seg til å gjøre deltagelse i idrett rimeligst mulig.

Det offentlige Norge må sikre enkle og forutsigbare støtteordninger lokalt, også til kontingenter og treningsavgifter. Kommuner og fylker har et særskilt ansvar for at det er gratis for klubber og lag å benytte idrettsanlegg eid av det offentlige.

Norsk idretts ledermøte inviterer det offentlige Norge og andre frivillige organisasjoner til et styrket samarbeid for å sikre at alle skal kunne delta i idrettens fellesskap.

4.5.3 Uttalelse om anleggsutvikling

Mangelen på idrettsanlegg representerer den største begrensningen for å sikre bredest mulig deltagelse i organisert og egenorganisert fysisk aktivitet blant barn og ungdom.

Det må i årlig ordinært statsbudsjett bevilges tilstrekkelig med midler slik at momskompensasjonsordningen for idrettsanlegg er forutsigbar for klubber og lag.

Norsk idretts ledermøte oppfordrer kommuner og fylkeskommuner til en offensiv utvikling av flerbruks- og fleridrettsanlegg ved skoler, slik at elever kan få gode aktivitetsmessige forhold med tanke på at det skal være én time fysisk aktivitet hver dag for alle elever. Disse anleggene må kunne brukes gratis av idretten på ettermiddag- og kveldstid.

Idretten er landets viktigste arena for inkludering og for en meningsfull og positiv fritid for barn og ungdom. Norsk idrett inviterer derfor regjeringen og landets største kommuner til en særskilt satsing på utbygging av idrettsanlegg med høy flerbruksgrad i befolknings-tette områder med sosiale og økonomiske utfordringer.

Ledermøtet oppfordrer alle de politiske partiene til å sette ambisiøse mål for anleggsutvikling i sine parti-programmer frem mot kommune- og fylkestingsvalget i 2019.

5 IDRETTSSTYRET OG POLITISK SAMARBEID

5.1 Idrettsstyret 2015–2019

Tom Tvedt (Randaberg IL)	President
Kristin Kloster Aasen (Bærum Rideklubb/IOC)	1. visepresident
Oddvar Johan Jensen (Ask Friidrett)	2. visepresident
Guri Ramtoft (Nome Rideklubb)	Styremedlem
Sondre Sande Gullord (Nydalens Skiklub)	Styremedlem
Anne Berit Figenschau (BK Tromsø)	Styremedlem
Marcela Montserrat Fonseca Bustos (Kjelsås IL)	Styremedlem
Marit Roland (Lillehammer Skiklubb)	Styremedlem
Vibecke Sørensen (Oslo IL)	Styremedlem
Sigbjørn Johnsen (Brumunddal Fotball)	Styremedlem
Jorodd Asphjell (Orkdal IL)	Styremedlem
Kjartan Haugen (Nidelv IL)	Utøvernes representant
Mads Steinar Andreassen (NIF)*	Ansattes representant

* Geir Johannessen sluttet i NIF 31. desember 2017. Mads Andreassen, som var personlig vara for Johannessen, overtok som ansattes representant. Gunn-Hilde Øymo ble valgt som personlig vararepresentant i et suppleringsvalg.

NIFs generalsekretær i 2018 var Karen Kvalevåg.

I 2018 holdt idrettsstyret ti ordinære møter, hvorav to møter gikk over to dager. I tillegg kom to telefonmøter og to møter med skriftlig behandling, i henhold til NIFs lov § 2-9 (2). Styret behandlet 94 vedtakssaker.

Presidentskapet er idrettsstyrets arbeidsutvalg. Presidentskapet gjennomførte elleve møter i 2018.

De valgte medlemmene av idrettsstyret har fordelt ansvaret for nærmere kontakt og oppfølging av alle særforbundene og idrettskretsene mellom seg.

5.2 Dialog og samarbeid

5.2.1 Dialogmøter

Styret legger vekt på tverridrettslige fellesmøter for alle de sentrale styrelederne, kalt styrelederforum. Disse møtene skal gi plass for tverridrettslig debatt og bidra til gjensidig forståelse og samordnet innsats for norsk idrett. I 2018 ble det holdt et styrelederforum i januar 2018.

5.2.2 Samarbeidsprosjektet «Norsk idrett 2020» – moderniseringsprosjektet

Styringsgruppen

I desember 2017 ble det etablert en politisk styringsgruppe for moderniseringsprosjektet «Norsk idrett 2020» som rapporterer til idrettsstyret. Styringsgruppen er representert ved idrettsstyremedlemmene Vibecke Sørensen, Sondre Sande Gullord og Sigbjørn Johnsen, særforbundsrepresentantene Erik Røste (ski) og Marit Wiig (golf) samt idrettskretsrepresentantene Nordis Vik Olausson (Akershus) og Tore Rømo (Trøndelag). Vibecke Sørensen har ledet styringsgruppen. Styringsgruppen skal sikre fremdrift og forankring i arbeidet med prosjektet.

Involvering av idrettsorganisasjonen i moderniseringsprosjektet

I forbindelse med moderniseringsprosjektet ble det i mai 2018 gjennomført 12 SWOT-grupper med over 200 deltakere fra alle deler av norsk idrett. Deltakerne diskuterte og pekte på styrker, svakheter, muligheter og trusler ved organiseringen av norsk idrett. I oktober gjennomførte NIF 12 samråd med 270 deltakere fra alle deler av norsk idrett. Deltakerne diskuterte og ga innspill til de ulike modellene for den fremtidige organiseringen av norsk idrett, som ble utarbeidet på bakgrunn av innspillene fra SWOT-gruppene.

Basert på innspillene fra SWOT-gruppene og samrådene ble prosjektet delt inn i tre underdeler:

1. Et digitaliseringsløft for norsk idrett
2. Arbeidsprosesser
3. Organisatoriske endringer

1. Et digitaliseringsløft for norsk idrett

Høsten 2018 ble det satt i gang et digitaliseringsløft for norsk idrett. Målet er å forenkle hverdagen for idrettslag, medlemmer, tillitsvalgte og ulike organisasjonsledd i norsk idrett.

Digitaliseringsløftet har i utgangspunktet tre hovedsatsninger, som går ut på

- å styrke idrettens medlemsfokus gjennom løsninger for innsikt og analyse
- å etablere gode verktøy for dialog og kommunikasjon
- å etablere en tjenesteorientert arkitektur som sikrer innlogging og tilgang til idrettens plattform, og et felles medlemssystem for norsk idrett

Arbeidet kom godt i gang høsten 2018. Det er lagt et godt grunnlag for det videre arbeidet i 2019 og utarbeidet en ambisiøs plan for gjennomføringen av prosjekter i 2019.

2. Arbeidsprosesser

Det ble også etablert seks arbeidsgrupper som skal følge opp tiltakene moderniseringsprosjektet har identifisert, slik at de kan iverksettes uten tingbehandling. Disse arbeidsgruppene skal se på teamorganisering, enhetlig styring, tydeliggjøring av ansvar og hovedoppgaver og det videre arbeidet med forvaltningsordningene, herunder utredning av definisjoner og økt bruk av fellestjenester. Målet er at disse arbeidsgruppene skal utrede, forankre og sette i gang forbedringstiltak i 2019.

3. Organisatoriske endringer

Utover digitaliseringsløftet og arbeidsprosessene skal styringsgruppen også arbeide videre med moderniseringen av organisasjonen i tiden fremover.

5.2.3 Ny anleggspolitikk

Idrettsstyret satte i 2017 ned en arbeidsgruppe som skulle utarbeide ny anleggspolitikk. Arbeidsgruppen besto av idrettsstyremedlemmene Marit Roland (leder), Anne Berit Figenschau og Jorodd Asphjell.

Idrettsstyret hadde våren 2018 møter med alle særforbund og idrettskretser for å få oversikt over anleggsutfordringene i det respektive organisasjonsleddet og innspill til ny anleggspolitikk. Ny anleggspolitikk ble diskutert på ledermøtet i 2018. I august ble det gjennomført et fagseminar, og forslag til ny anleggspolitikk ble sendt på høring i oktober.

5.2.4 Faglig og administrativt samarbeid

Generalsekretæren oppnevner nødvendige samarbeidsorganer på faglig og administrativt nivå i tillegg til faste møteplasser som generalsekretærforum og organisasjonssjefsmøter.

I 2018 ble det etablert en administrativ prosjektgruppe under styringsgruppen til moderniseringsprosjektet og en arbeidsgruppe som skulle utarbeide ny langtidsplan for norsk idrett og idrettens fanesaker til valget 2019. Det ble også etablert seks arbeidsgrupper som skulle følge opp tiltakene i moderniseringsprosjektet (se beskrivelse ovenfor).

I mars leverte også en idrettsmedisinsk arbeidsgruppe, ledet av idrettsstyremedlem Vibecke Sørensen, en revidert veileder for medisinsk beredskap på idrettsarrangementer til idrettsstyret.

Det ble også etablert administrative arbeidsgrupper der også deltakere fra særforbundenes fellesorganisasjon deltok. En gruppe utarbeidet en objektiv fakta-beskrivelse av organisasjonen og samspillet mellom organisasjonsleddene på vegne av moderniseringsprosjektet, mens Idrettsstyret bestilte en evalueringsrapport om forvaltningsordningene.

5.2.5 NM-veka

I samarbeid med NRK etablerte NIF i 2018 konseptet NM-veka. Partene har som felles mål å samle enkeltstående NM-konkurranser i et større arrangement og skape et nasjonalt medieprodukt for på den måten å oppnå økt eksponering, interesse og rekruttering til de enkelte idrettene. I tillegg er det et mål for NIF å styrke samarbeidet og dialogen mellom særforbundene og skape en idrettspolitisk arena ved å arrangere idrettspolitiske debatter. Norsk Tipping er med som generalsponsor av NM-veka.

Den første NM-veka ble arrangert i Stavangerregionen, nærmere bestemt i Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg kommune. 16 særforbund kåret til sammen norgesmestre i 24 idretter og delte ut 8 kongepokaler. NIF hadde prosjekt- og koordineringsansvaret, og Rogaland idrettskrets var lokal arrangør.

Evalueringene fra NM-veka var svært positive, og idrettsstyret vil videreføre NM-veka. Fra 2020 vil NM-veka bli utvidet til både et sommer- og vinterarrangement.

5.3 Idrettspolitiske utvalg

5.3.1 Norges Døveidrettsutvalg

Norges Døveidrettsutvalg (NDI) ble i 2018 ledet av Margareth Hartvedt. Videre besto utvalget av nestleder Bjørn Røine og utvalgsmedlemmene Ingvild Larsen Skjong, Petter Sørensen og Unni Helland. I tillegg var Anne-Ragnhild Kroken (Norges Skiforbund) og Erik Garder (Norges Bowlingforbund) representert i utvalget. Marcela Montserrat Fonseca Bustos representerte idrettsstyret. Linda Torége, NIFs administrasjon, var utvalgets sekretær frem til april 2018. Fra 1. juli 2018 var Mette M. Berg utvalgets sekretær.

Norges Døveidrettsutvalg holdt tre møter i 2018. I september ble det arrangert et døveidrettsseminar for alle døveidrettslagene i Norge. Det viktigste temaet var klubbutvikling.

5.3.1 Utvalg for idrett for mennesker med utviklingshemning

Utvalg for idrett for mennesker med utviklingshemning ledes av Kristin Kloster Aasen (1. visepresident i NIF). Utvalget har følgende medlemmer: Christian H. Johansen (foreldrerepresentant), Åse Torheim (Special Olympics International), Bjug Ringstad (Norsk Forbund for Utviklingshemmede), Kristin Homb (Norges Svømme- forbund), Sofie Wirum Sæter (Norges Skiforbund), Eva Skei (Norges Håndballforbund) og Ragnhild Mizda (Norges Fotballforbund). 25. oktober 2018 ble Kent Daniel Danielsen, Norges Golfforbund, oppnevnt som utøverrepresentant i utvalget etter at Andre Berg hadde fratrådt.

Utvalgets sammensetning fremgår av vedtekter som er godkjent av Special Olympics International. Det vil si at NIF gjennom utvalget innehar akkreditering som Special Olympics Norge.

Frem til 1. juli 2018 var NIFs administrasjon for fagområdet Arnfinn Vik (National Director). Fra 1. juli overtok Mette M. Berg funksjonen som National Director og Marit Røste funksjonen som Sport Director for Special Olympics Norge.

Utvalget skal representere og ivareta interessene til utøvere med utviklingshemning som driver idrett organisert av idrettslag og særforbund i NIF, og arbeide for at utviklingshemmede gis et best mulig idrettstilbud gjennom særforbundene. Det ble holdt tre møter i 2018, og utvalgets viktigste oppgave var samarbeidet med særforbundene om forberedelsene til og deltakelsen i Special Olympics World Summer Games, som skal gå av stabelen i Abu Dhabi i de Forente arabiske emirater 14.–22. mars 2019. Norge skal delta i sju idretter (golf, friidrett, rytmisk gymnastikk, turn, ridning, svømming og håndball).

5.3.3 Idrettsmedisinsk etikkutvalg

Idrettsstyret etablerte i 2018 et idrettsmedisinsk etikkutvalg. Utvalget skal komme med konkrete innspill til hva en idrettsmedisinsk praksis skal stå for og styre etter, og bidra til gode idrettsmedisinske etiske diskusjoner i organisasjonen.

Reidun Førde, professor i medisinsk etikk ved Universitet i Oslo, skal lede utvalget. Utvalget er også forankret i Norsk forening for idrettsmedisin og fysisk aktivitet (NIMF), representert ved Christine Holm Moseid og Inggard Lereim, og Faggruppen for idrettsfysioterapi og aktivitetsmedisin (FIFA), representert ved Maren Stjernen. I tillegg til disse består utvalget av utøverrepresentant Astrid Uhrenholdt Jacobsen, Jeanette Nilsen fra Norges håndballforbund, som har bred trenererfaring, og Per Tøien fra NIF.

Utvalget hadde ingen aktivitet i 2018, da det ble etablert på siste styremøte.

5.4 Viktige møteplasser i 2018

Januar

- Idrettsgallaseminar 6. januar på Hamar med tittelen «Best i verden eller flest i Norge?». Ikke alle kan bli toppidrettsutøvere, men mange har lyst til å prøve. Enda flere drømmer om å spille på Old Trafford eller å bli som Marit Bjørgen eller Nora Mørk. Alle driver de idrett i et idrettslag. Hovedinnledere var Gjert Ingebrigtsen, Marianne Frisvold Furuseth, Ole Gunnar Solskjær, Ståle Solbakken og Sverre Nordby.
- Styrelederforum 24. januar på Gardermoen for idrettsstyret, idrettskretsledere og særforbundspresidenter
- Særforbundsledermøte på Ullevaal stadion, Oslo, 31. januar

Februar

- IOC session, PyeongChang, Sør-Korea, 6.–8. februar
- De olympiske vinterleker, PyeongChang, Sør-Korea, 9.–25. februar

Mars

- De paralympiske vinterleker, PyeongChang, Sør-Korea, 9.–18. mars
- Kretsledermøte på Gardermoen, 16. mars
- Barents Winter Games, Luleå, Finland, 16.–18. mars

April

- Særforbundsledermøte på Ullevaal stadion, Oslo, 11. april
- Sport Accord Convention, Bangkok, Thailand, 16.-18. april

Mai

- Styrelederseminar på Gardermoen, 25. mai
- NIFs ledermøte på Gardemoen, 25.-26. mai

Juni

- ENGSO generalforsamling og ENGSO Youth general-forsamling, Visby på Gotland, Sverige, 7.-9. juni

August

- NM-veka 2018, Stavangerregionen, 15.-19. august

September

- Idrettskretsledermøte, Trondheim, 7.-8. september
- Særforbundsledermøte, Ullevaal stadion, Oslo, 12. september
- Nordisk idrettsmøte, Visby på Gotland, Sverige, 14.-16. september

Oktober

- I samarbeid med Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) og Norsk Tipping arrangerte NIF en konferanse for unge frivillige mellom 13 og 29 år. *Konferansen ble holdt på MEET på Ullevål Stadion 5. oktober 2018, og 150 personer fra idretten og organisasjoner i frivilligheten deltok. LNU hadde hovedansvaret for konferansen, og prosjektlederen for konferansen var ansatt i LNU, mens NIF og Norsk Tipping satt i prosjektgruppen med flere representanter.*
- Norges Olympiske Akademi på Norges idretts-høyskole og Olympiatoppen, 6.-7. oktober.
- Olympism in Action Forum, Buenos Aires, Argentina, 5.-6. oktober
- 2018 Summer Youth Olympic Games, Buenos Aires, Argentina, 6.-18. oktober
- IOC-session, Buenos Aires, Argentina, 8. oktober
- NIFs lov- og organisasjonsseminar, Oslo, 26. oktober. Seminaret er for ansatte, tillitsvalgte og andre som jobber med eller har interesse for lov- og organisasjonsspørsmål i norsk idrett.

November

- EOCs generalforsamling, Marbella, Spania, 9.-10. november
- Særforbundsledermøte, Ullevaal stadion, Oslo, 21. november
- ANOCs generalforsamling, Tokyo, Japan, 28.-29. november

6 IDRETTSPOLITISK DOKUMENT 2015-2019

«Idrettspolitisk dokument 2015-2019» (IPD) ble vedtatt på Idrettstinget i 2015 etter grundig forutgående forankring i organisasjonen og en konstruktiv debatt. Idrettsstyret opplever derved å ha et godt politisk grunnlag som norsk idrett står sammen om. De årlige spille-middelsøknadene og rapportene skal preges av dette.

Idrettsstyret valgte i 2018 å legge vekt på følgende områder i sitt arbeid:

- Modernisering av idrettsbevegelsen
 - Moderniseringsprosjektet var omfattende og involverende og ble utført løpende og gjennomgående i hele 2018.
- Anlegg
 - Idrettsstyret satte ned en egen anleggsgruppe som leverte et ferdig forslag til anleggsstrategi. Arbeidsgruppen ble ledet av idrettsstyremedlem Marit Roland.
- Verdiarbeid
 - økonomi som barriere for idrettsdeltakelse
 - seksuell trakassering og overgrep
 - kjønnsbalanse i idretten
- Styrke Norge som toppidrettsnasjon
 - utvikle toppidretten i både topp og bredde
 - opprettholde Norges posisjon som ledende toppidrettsnasjon, herunder nytt nasjonalt toppidrettssenter
 - gi folket store opplevelser

6.1 Politisk påvirkningsarbeid

I 2018 fortsatte idrettsstyret det løpende arbeidet for å rettighetsfeste full momskompensasjon, sikre enerettsmodellen og en forsvarlig spillpolitikk, digitalisere idretten og frivilligheten for øvrig, etablere rammevilkår for idrettslagene og innføre én time fysisk aktivitet hver dag for alle skoleelever.

6.2 Videre oppfølging av tingvedtak og mål i «Idrettspolitisk dokument 2015–2019»

Idrettsstyret arbeider planmessig med å følge opp tingvedtak og målene fra «Idrettspolitisk dokument 2015–2019» og vil i det nye året slutføre dette arbeidet. I 2018 igangsatte idrettsstyret arbeidet med å forberede Idrettstinget 2019 og legge et best mulig grunnlag for respektfulle og konstruktive debatter og konklusjoner, slik at idrettsbevegelsen kan gå samlet inn i en ny tingperiode.

6.3 Medlemsorganisasjonenes oppfølging

I tråd med føringene i «Idrettspolitisk dokument 2015–2019», bilag 4, vil NIF legge stor vekt på å konkretisere hvilke oppgaver og krav som naturlig følger av de målene som er fastsatt i dokumentet. Dette vil bli gjenstand for årlige evalueringer og koordineringsmøter med særforbundene og idrettskretsene.

7 IDRETTSPOLITISKE SAKER

7.1 Nasjonalt arbeid

7.1.1 Idrett i politikken

Det er det idrettspolitiske dokumentet som er styrende for hvilke saker idrettsstyret løfter frem for myndighetene. Styret legger vekt på idrettsorganisasjonens selvstendighet og uavhengighet som overordnet prinsipp, til tross for at organisasjonen er avhengig av offentlige midler.

Slik idrettsstyret oppfatter det, er det stor enighet mellom norsk idrett og myndighetene når det gjelder idrettens egenverdi og idrettens rolle i samfunnet. Idrettsstyret ønsker å bidra til at de offentlige prioriteringene harmonerer med norsk idretts egne strategier og på en god måte balanserer virkemidlene i tråd med idrettens helhetlige behov.

Det har vært viktig for idrettsstyret å peke på hvilke formål som bør dekkes av idrettens andel av spillemidlene. Styret opplever et visst press på spillemidlene fra andre gode formål, som naturlig nok også har behov for offentlig finansiering.

Idrettsstyret ønsker ikke å skape en konflikt mellom gode formål som alle trenger god offentlig finansiering, men ønsker at idrettens andel av spillemidlene skal gå til idrett.

Norsk idretts viktigste rolle når det gjelder å skape gode samfunn, handler om å levere et best mulig idrettstilbud til flest mulig. Vi er en idrettsorganisasjon

som leverer idrett, men som også skaper en stor tilleggsgevinst for samfunnet gjennom bedre folkehelse, bedre inkludering og integrering og gode og allsidige tilbud til mennesker som ikke vanligvis finner et tilbud innenfor idrettsbevegelsen. Gjennom tilbudet om para-idrett spiller idretten også en viktig rolle når det gjelder å gi mennesker med funksjonsnedsettelse mulighet til å drive med idrett.

Arbeidet med å opprettholde og forsterke enerettsmodellen for spill var også i 2018 en svært viktig idrettspolitisk sak. Til tross for at Stortinget har vedtatt å opprettholde enerettsmodellen for pengespill, er det sterke krefter i samfunnet – også innenfor politikken sfære – som jobber for å liberalisere og avvikle enerettsmodellen vi har i Norge.

Å gjøre det enklere å være frivillig er også en ambisjon idrettsstyret deler med regjeringen. Idrettsstyret har derfor vært tydelig på at det er behov for midler til å digitalisere frivillig sektor for å lykkes med dette arbeidet.

Arbeidet med å utvikle kompensasjonsordningene for merverdiavgift, arbeidet med å styrke anleggsfinansieringen og arbeidet med et nytt nasjonalt toppidrettssenter var andre viktige saker i 2018.

7.1.2 Statsbudsjettet 2019

I forbindelse med fremleggingen av statsbudsjettet for 2019 forberedte Idrettsstyret notater og deltok på høringer i flere stortingskomiteer. Etter styrets vurdering var enerettsmodellen, anleggsutbygging og moms-kompensasjonsordningene de viktigste sakene.

Til tross for at idretten mottar sin nasjonale finansiering over spillemidlene og ikke over statsbudsjettet, tar flere av komiteene opp saker som har relevans for idrettsorganisasjonen. I disse tilfellene møtte idrettsstyret opp og presenterte idrettens syn på sakene.

NIF ga muntlige og/eller skriftlige innspill til finanskomiteen, familie- og kulturkomiteen, arbeids- og sosialkomiteen, utenriks- og forsvarskomiteen, kommunal- og forvaltningskomiteen og utdannings- og forskningskomiteen.

7.1.3 Oppfølging av spillpolitikk og momskompensasjonsordningene

I 2018 hadde arbeidet med å følge opp og styrke momskompensasjonsordningene høy prioritet. Det gjelder både for moms på varer og tjenester og for moms i forbindelse med bygging av idrettsanlegg i regi av idrettslag. I dette arbeidet har hele frivillig sektor, ledet av Frivillighet Norge, stått sammen og formulert felles mål. Overordnet ønsker frivilligheten en rettig-

hetsfesting av momskompensasjonen sammen med en forpliktende avtale om opptrapping til 100 prosent kompensasjon.

Når det gjelder vare- og tjenestemoms, er det et fortsatt et stort sprik mellom reelt kompensasjonsbeløp og penger satt av i ordningen. Ved utgangen av 2018 var behovet 1,95 milliarder kroner, mens det avsatte beløpet var 1,56 milliarder kroner. Det ga en avkorting på om lag 20 prosent.

Momskompensasjonsordningen for bygging av idrettslag er en krevende ordning siden den gir liten forutsigbarhet for idrettslag som bygger egne anlegg. Rammene er alltid for små, og det endelige sluttresultatet avklares først sent på året. I 2018 ble det også gitt full kompensasjon etter en større justering i forbindelse med salderingen av statsbudsjettet.

7.1.4 Innsyn og åpenhet i Norges idrettsforbund

NIF er avhengig av medlemmenes og samfunnets tillit. Kvalitet, åpenhet, integritet og gode kontrollrutiner og praksis er derfor viktig for at organisasjonen skal få og ivareta denne tilliten.

I 2017 arbeidet organisasjonen med å gjennomføre flere ulike tiltak i tråd med anbefalingene i åpenhetsutvalgets rapport «Innsyn, åpenhet og tillit». Arbeidet med å sikre en åpen organisasjon med et godt styresett ble videreført i 2018, og i løpet av året ble det gjennomført flere innsyn i ulike deler av regnskapet. Ved utgangen av året gjensto fire av tjueen tiltak, og alle disse vil etter planen bli behandlet på Idrettstinget 2019.

7.1.5 Idrett og skole

NIF har vært del av Alliansen for én time daglig fysisk aktivitet i skolen. Sammen med Nasjonalforeningen for folkehelsen, Kreftforeningen, Norsk Fysioterapeutforbund og Den norske legeforening har vi i ti år jobbet for å få Stortinget til å vedta at alle elever i grunnskolen skal ha minst én time fysisk aktivitet hver dag.

Rett før jul i 2017 ble arbeidet tilsynelatende kronet med seier da Stortinget ba regjeringen legge til rette for å realisere dette. Vedtaket ville kunne bidra til bedre helse for en hel generasjon, på tvers av sosiale og økonomiske ulikheter, og vil gi store samfunnsøkonomiske gevinster i fremtiden.

Ved fremleggelsen av Statsbudsjettet for 2019 høsten 2018 sendte regjeringen saken tilbake til Stortinget. Den ønsket ikke å følge opp Stortingets vedtak fra året før. Etter ny behandling vedtok Stortinget en intensjon om å innføre én time daglig fysisk aktivitet i stedet for et krav. Det betyr blant annet at regjeringen ønsker å

se på erfaringene fra de prosjektene som i dag allerede tilbyr eller forsøker å tilby én time daglig fysisk aktivitet i skolen.

Norsk idrett skal bidra til et fysisk aktivt samfunn. Idrettslagene leverer idrett hver dag over hele landet, og det har derfor vært naturlig for norsk idrett å bidra i påvirkningsarbeidet nettopp for å skape en mer fysisk aktiv hverdag for alle. Dette arbeidet kommer til å fortsette.

Norsk idrett kommer til å være en aktiv samarbeidspartner for skoler og kommuner som på forskjellige måter og i forskjellig takt skal iverksette én time daglig fysisk aktivitet i skolen. I dette samarbeidet ligger det store muligheter til å styrke idrettens plass i aktive lokalsamfunn over hele landet.

7.2 Internasjonalt arbeid

7.2.1 Representanter i internasjonale verv

NIF har i 2018 hatt relasjoner til Den internasjonale olympiske komité (IOC) ved IOC-medlem Kristin Kloster Aasen. I tillegg er Tomas Holmestad medlem i IOC's koordineringskommisjon for ungdoms-OL 2020 i Lausanne, mens Tonje Hinze er medlem i IOC's styringsgruppe for karriereprogrammer for utøvere.

Marit Myrmæl er medlem av den tekniske arbeidsgruppen i Association of National Olympic Committees (ANOC).

NIF var i 2018 representert i Den internasjonale paralympiske komité (IPC) med flere medlemmer: Terje Roel i IPCs komité for Paralympiske Leker, Bjørn Omar Evju i IPCs utviklingskomité, Tor Undheim i IPCs tekniske komité for nordiske grener, Grethe Andersen i IPCs tekniske komité for dans og Per Rune Eknes (nestleder) i IPCs tekniske komité for svømming.

I 2018 la NIF særlig vekt på å fremme utøverkandidater. Astrid Uhrenholdt Jacobsen var kandidat til IOC's utøverkomité, men manglet noen få stemmer på å bli valgt. Birgit Røkkum Skarstein ble valgt inn i IPCs utøverkomité. Eldar Rønning var utøverrepresentant i EOCs utøverkomité.

NIF var i 2018 representert i fire underkomiteer i De europeiske olympiske komiteer (EOC): Bjørn Sigurd Sommerfeldt i EOCs komité for olympiske leker, Thomas Torgalsen i EOCs komité for antidoping og medisin, Henriette Hillestad Thune i EOCs lovkomité og Guro Lium i komiteen for European Youth Olympics Festival.

Terje Roel er visepresident i Den europeiske paralympiske komité (EPC).

Bjørn Røine var frem til 2018 president i Den europeiske dødeidrettsorganisasjonen (EDSO) og styremedlem i

Den internasjonale komiteen for døveidrett (ICSD).

Julie Ravlo er medlem i Den europeiske bredde-idrettsorganisasjonens (ENGSO) rådgivende komité i EU-spørsmål.

Einar Botnmark og Kristin Setså er styremedlemmer i Den internasjonale Barents-idrettsorganisasjonen (BSC).

Marcela Montserrat Fonseca Bustos og Julie Ravlo er styremedlemmer i De nordiske handikapidrettsforbundene (NORD-HIF).

Totalt besitter norsk idrett 319 internasjonale verv fordelt på 251 personer i både politisk valgte posisjoner og oppnevnte posisjoner i nordiske, europeiske og globale idrettsorganisasjoner. Av disse 251 personene er det 26 prosent kvinner og 74 prosent menn.

7.2.2 Internasjonale idrettskonferanser, møter og arrangementer

I tillegg til representasjon via de ovennevnte representantene var NIF i 2018 politisk representert ved følgende internasjonale idrettskonferanser, møter og arrangementer:

ANOCs generalforsamling i Tokyo der NIF mottok pris for beste nasjon under de olympiske lekene i PyeongChang, IOC-sesjoner i PyeongChang og i Buenos Aires, de olympiske og paralympiske leker i PyeongChang, Olympism in Action Forum i Buenos Aires, Ungdoms-OL i Buenos Aires, IPCs medlemssamling og IPCs media- og markedsføringssamling i Madrid, Sport-Accord Convention i Bangkok, EOCs generalforsamling i Marbella, EOCs seminar i Beograd, EUs sportsforum i Sofia, generalforsamlingen til ENGSO og ENGSO Youth på Gotland, WADAs globale utøverforum i Lausanne, konferansen til den internasjonale arbeidsgruppen for kvinner og idrett i Gabarone, Barents Winter Games i Luleå, Nordisk idrettsmøte på Gotland og De nordiske handikapidrettsforbundenes årlige møte i København.

NIF deltok dessuten på samlinger i det treårige POINTS-prosjektet og på World Winter Expo i Beijing og sendte to representanter til Det internasjonale olympiske akademis ungdomssesjon i Olympia i Hellas.

NIF har siden 2009 vært partnerorganisasjon i EOCs EU-kontor i Brussel og deltok i den forbindelse på flere møter på EU-nivå i løpet av 2018.

I tillegg fullførte et nytt kull (2017–2018) av norske idrettsledere fra NIF og særforbundene utdanningsprogrammet «Nordic International Leadership Education» (NILE) i samarbeid med Sverige, Finland, Danmark og Nederland.

7.2.3 Idrettssamarbeid med Kina

Den 7. april 2017 undertegnet representanter for kinesiske og norske myndigheter et «Omforent memorandum om idrettssamarbeid mellom Folkerepublikken Kinas statlige idrettsadministrasjon og Kongeriket Norges Kulturdepartement». Hovedformålet med samarbeidet er å videreutvikle utveksling og samarbeid på idrettsområdet og fremme gjensidig forståelse og vennskap mellom Kina og Norge. Avtalen varer frem til og med de olympiske lekene i Beijing 2022.

11. mai 2018 signerte Kulturminister Trine Skei Grande og idrettsminister i Kina, Mr. Gou Zhongwen, en handlingsplan som konkretiserer samarbeidet for 2018 (i Oslo). Handlingsplanen omhandler utveksling av utøvere, trenere, ledere og annet idrettsrelatert personell innenfor nordiske grener, skiskyting, håndball og bordtennis og samarbeid om antidoping, idrettsforskning og idrettsutdanning. Ved signering ble Norge og Kina samtidig enige om en felles verdiplattform som skal ligge til grunn for samarbeidet. Plattformen vektlegger blant annet betydningen av antidopingarbeid og hensynet til de norske barneidrettsbestemmelsene. NIF koordinerer oppfølgingen av norsk idretts bidrag til realiseringen av planen i samarbeid med Norges skiforbund, Norges skiskytterforbund, Norges bordtennisforbund, Norges håndballforbund, Antidoping Norge, Norges idrettshøyskole og ulike toppidrettsgymnas i Lillehammer, Trondheim og Meråker.

16. oktober 2018 signerte Norge og Kina en ny handlingsplan under et statsbesøk i Beijing i Kina. Handlingsplanen gjelder for både 2019 og 2020 og viderefører verdiplattformen som de to landene ble enige om tidligere samme år.

I tillegg til de ovennevnte særforbundene og utdanningsinstitusjonene er Norges Snowboardforbund (Norges Brettforbund), Høyskolen i Innlandet og Senter for idrettsskadeforskning blitt med i samarbeidet.

NIF overførte ubrukte, øremerkede midler fra Kulturdepartementet i 2017 til oppfølging av idrettens Kina-samarbeid i 2018. Arbeidet blir operativt fulgt opp gjennom NIFs internasjonale avdeling, i tett samarbeid med de ovennevnte særforbundene og organisasjonene.

7.3 Internasjonalt utviklingssamarbeid

7.3.1 Samarbeidsavtalen med Norad

2018 var siste året i den treårige samarbeidsavtalen med Norad om programmet «Safe and Responsible Sport».

NIFs partnere i det sørlige Afrika organiserte i 2018 regelmessige idrettsaktiviteter for over 200 000 barn og unge. NIFs støtte gikk imidlertid ikke først og fremst direkte til idrettsaktiviteter, men til organisasjonsutvikling, rettighetsarbeid og utvikling av kompetente organisasjoner.

Seksuell trakassering og andre former for misbruk og korrupsjon er et vedvarende problem, også i idretten. Derfor går en sentral del av avtalen med Norad ut på at NIF skal delta ved flere internasjonale arrangementer i det sørlige Afrika for å skape trygge rammer for dem som deltar. I 2018 gjorde NIF dette blant annet ved å innføre etiske retningslinjer for alle rolle innehavere og utøvere, lære opp funksjonærer og etablere systemer for håndtering av overgrep og annen uønsket adferd.

I 2018 ble bekjempelse av kampfiksing prioritert høyt, og det ble lagt særlig vekt på å gi NIFs partnere i sør opplæring i hvordan de kan avdekke og bekjempe kampfiksing.

Idrettsstyret besluttet i 2018 at NIF skulle søke Norad om fornyelse av avtalen. Søknaden ble sendt 1. oktober 2018 og innvilget i januar 2019.

7.3.2 Idrettens fredskorps

I 2018 signerte NIF ny avtale med Fredskorpset for utvekslingsperioden 2018/2019. Som følge av avtalen ble tretten norske ungdommer stasjonert hos NIFs partnere i Afrika (nord-sør-utveksling), seks afrikanske ungdommer ble stasjonert i Norge (sør-nord-utveksling) og én ungdom fra Malawi ble stasjonert hos en av NIFs partnere, Zambia (sør-sør-utveksling).

Idrettsfredskorpsene var mellom 20 og 30 år og hadde allsidig bakgrunn som trenere og kroppsøvlingslærere fra ulike idretter. Utenlandsoppholdet varte i ti måneder.

De norske idrettsfredskorpsene var også studenter ved Norges idrettshøgskole, hvor de studerte studie-retningsfaget Idrett, kultur og utviklingssamarbeid. Studiet inkluderte et ukelangt utvekslingsopphold ved University of Western Cape i Cape Town i Sør-Afrika.

Fredskorpset endret i 2018 navn til Norec.

7.4 Verdiarbeid

7.4.1 Idrettsglede for alle

«Idrettsglede for alle» er norsk idretts visjon og skal gjenspeiles i alt arbeid. Visjonen er krevende og utfordrer både den enkelte og fellesskapet. Godt verdiarbeid er en forutsetning både for å skape en inkluderende og åpen idrett for alle og for å legge best mulig til rette for varige og gode prestasjoner.

7.4.2 Kommunikasjon av verdier og retningslinjer

NIFs arbeid skal være verdibasert. Organisasjonens arbeid skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.

Idrettens barnerettigheter, retningslinjer for ungdomsidrett, retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep, arbeidet mot homohets og rasisme, ordningen med politiattest og idrettens daglige arbeid med å integrere mennesker med funksjonsnedsettelse er eksempler på konkretisering og kommunikasjon av NIFs verdiarbeid.

7.4.3 Ærlighet og fair play

Ærlighet og fair play er en forutsetning både for den enkeltes idrettsglede og for idrettens posisjon i samfunnet. Idretten anerkjenner at den har en påvirkning som går langt utover idretten selv, og ønsker gjennom idrettens verdiarbeid å bidra til et bedre samfunn.

7.4.4 Arbeid for likeverd

I 2018 videreførte NIF arbeidet som ble startet med prosjektet «Med idretten mot homohets» 2007–2009, for å sikre at idretten er åpen og inkluderende for LHBT-personer (lesbiske, homofile, bifile og transpersoner). NIF bidro til at idrettsorganisasjonen deltok i lokale Pride-arrangementer. I tillegg ble temaet fulgt opp med rådgiving til organisasjonsledd og bistand ved direkte henvendelser fra utøvere, trenere, tillitsvalgte og foresatte. De siste årene har det vært en klar økning i forespørsler som gjelder transpersoner og deres idrettsdeltakelse.

7.4.5 Forebygging og håndtering av seksuell trakassering og overgrep

NIF arbeider aktivt både med å forebygge og håndtere seksuell trakassering og overgrep i idretten, med utgangspunkt i idrettens retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep. I 2018 var vi særlig opptatt av å videreformidle veilederen fra 2017 om håndtering av saker som gjelder seksuell trakassering og overgrep i idretten. Nettsidene www.idrettsforbundet.no/overgrep gjør det lettere for organisasjonsledd og enkeltpersoner å finne informasjon om temaet. I samarbeid med Barne- og likestillingsdepartementet og Kulturdepartementet lanserte NIF i november 2018 en norsk versjon av kampanjefilmen til det europeiske prosjektet «Start to talk». NIF gir råd til ansvarspersoner, trenere, utøvere, foreldre og andre som har spørsmål om slike saker. Målet er å legge best mulig til rette for at brudd på retningslinjene blir rapportert og håndtert. NIFs erfaring på dette området er sterkt etterspurt internasjonalt, og NIF bidro blant annet under ungdoms-OL i Buenos Aires i oktober 2018.

7.4.6 Antidopingarbeid

Målet med idrettens antidopingarbeid er å sikre alle utøvere retten til å delta i en dopingfri idrett, nasjonalt og internasjonalt. Dette krever aktiv innsats fra hele den organiserte idretten. NIF har det overordnede og formelle ansvaret for å innføre og håndheve antidopingreglene i all aktivitet som hører inn under NIF. Vedtaket av WADAs nye «International Standard for Code Compliance by Signatories» understreker NIFs ansvar for å følge opp sin egen medlemsorganisasjon. I 2018 styrket derfor NIF arbeidet med å opprettholde og videreutvikle kompetansen i organisasjonen gjennom opplæring, seminarer og deltakelse i eksterne fora. Et nytt antidopingregelverk er under utarbeidelse og skal etter planen vedtas i 2019, og det er lagt ut mer informasjon om idrettens antidopingarbeid og regelverket som NIFs medlemmer er omfattet av, på NIFs hjemmeside.

Hendelser i det internasjonale antidopingarbeidet preget 2018. For utøverne er det avgjørende at også det internasjonale antidopingarbeidet fungerer. Idrettsstyret tok derfor initiativ overfor Kulturdepartementet og Antidoping Norge om å sammen utarbeide en felleserklæring for å styrke det internasjonale antidopingarbeidet. NIF deltok også aktivt på de arenaene der det internasjonale antidopingarbeidet ble debattert, og bidro til samfunnsdebatten gjennom kronikker, pressemeldinger og uttalelser til mediene.

Som regelgiver har NIF et særlig ansvar for å sikre at antidopingregelverket ivaretar utøverne og deres rettsikkerhet. NIF hadde derfor mange og omfattende innspill til WADA i forbindelse med revisjonen av ny World Anti-Doping Code, som skal vedtas i 2019. Innspillene var forankret i organisasjonen, blant annet gjennom høringsmøter og en skriftlig høring og gjennom etableringen av en administrativ arbeidsgruppe med representanter fra ulike særforbund, utøverkomiteen og ulike avdelinger i NIF. Det ble også holdt møter med Kulturdepartementet og Antidoping Norge for å diskutere ulike utfordringer ved regelverket samt med advokater som har bistått utøvere. NIFs utøverkomité spilte en aktiv rolle i arbeidet med NIFs innspill til WADA.

NIF hadde, både i forbindelse med felleserklæringen og ellers, et utstrakt og godt samarbeid med Kulturdepartementet og Antidoping Norge. Dette samarbeidet var ikke bare knyttet til NIFs og Kulturdepartementets rolle som stiftere av Antidoping Norge, men omfattet også diskusjoner og utveksling av erfaringer på antidopingområdet, nasjonalt og internasjonalt.

NIFs domsorganer er satt til å håndheve et internasjonalt regelverk. For å sikre at dommerne besitter den nødvendige kompetansen og er oppdatert på rettspraksis, deltok lederne av de to utvalgene på WADAs internasjonale seminar om blodprofiler. NIF arrangerte også et eget antidopingseminar for dommerne i NIFs domsorganer, hvor også dommere i internasjonale idrettsdomstoler deltok.

7.4.7 Arbeid mot manipulasjon av idrettskonkurranser

NIF deltok i 2018 på relevante møteplasser, blant annet i samarbeidsforumet mot kampfiksing, Europarådet og arbeidsgrupper i regi av IOC. NIF hadde tett kontakt med Lotteri- og stiftelsestilsynet og var bindeledd mellom NIFs organisasjonsledd for informasjonsutveksling.

NIF samarbeidet med de nordiske idrettsorganisasjonene om å utrede hvordan man kan sikre gjensidig håndheving av avgjørelser i Norge, Sverige, Danmark og Finland.

Før de olympiske og de paralympiske lekene i PyeongChang 2018 ga NIF utøverne og andre i delegasjonen som skulle delta, opplæring i regelverket, og under de olympiske lekene hadde NIF en tett dialog med deltakerne i den norske delegasjonen for å sikre at så mange som mulig også gjennomførte IOCs e-læringsprogram.

Gjennom det internasjonale utviklingssamarbeidet i det sørlige Afrika har NIF knyttet til seg en ressursperson i Afrika. Dette er en tidligere profesjonell fotballspiller som

ble dømt for kampfiksing, men som nå arbeider med å promotere det internasjonale arbeidet mot kampfiksing. I tillegg til at NIF samarbeider med denne ressurspersonen om informasjonskampanjer rettet mot myndigheter og idretten i det sørlige Afrika, planlegger NIF å benytte denne ressursen i Norge i 2019.

7.5 Organisasjonsutvikling

7.5.1 Tverridrettslig samarbeid

NIFs arbeid med kompetanse- og organisasjonsutvikling er forankret i kompetanseutvalget. Dette utvalget har siden 2007 hatt en viktig oppgave med å forvalte alle felles faglige programmer og legge til rette for samarbeid sentralt og regionalt mellom organisasjonsleddene. Utvalget, som består av administrative ressurser fra særforbundene og idrettskretsene, er rådgivende for NIFs kompetanseutviklingsavdeling. Utvalget henter innspill til arbeidet gjennom møter med underliggende organisasjonsledd og formelle samlinger som Fagforum, der særforbund og idrettskretser deltar. Alle samlinger, prosjekter og tiltak utformes med innspill fra særforbund og idrettskretser.

7.5.2 Lederutvikling i særforbund og idrettskretser

I løpet av 2018 kontaktet kompetanseutviklingsavdelingen alle nye generalsekretærer og tilbød dem en innføring i fagområder hvor NIF har kompetanse. I tillegg ble de presentert for sentrale fagpersoner. Avdelingen bistår ukentlig generalsekretærer og presidenter med forespørsler av ulik karakter.

I september 2018 avsluttet NIF lederutviklingsprogrammet for sju organisasjonssjefer og tretten generalsekretærer. I løpet av programmet ble det gjennomført tre todagerssamlinger og en dagssamling, og det var et frafall på tre deltakere. Etter planen skulle NIF starte opp et nytt kull i november. Siden det bare var ti påmeldte, valgte man i stedet å gjennomføre en todagerssamling om ledertemaer innenfor idretten. Arbeidet med å planlegge temadager om endringsledelse ble også påbegynt. Temadagene vil bli arrangert i 2019.

I 2018 ble det gjennomført en introduksjonsdag for nye generalsekretærer med ti deltakere.

7.5.3 Organisasjonsutvikling i særforbund og idrettskretser

I 2018 ble det gjennomført åtte styrekurs for særforbund og ett styrekurs for idrettskretser. I alt fem veiledere fullførte kursene og gjennomfører dem nå på forespørsel.

Det ble også gjennomført ulike prosesser med styret og administrasjonen i særforbund der dette var etterspurt.

7.5.4 Trenerutvikling

NIF har siden 2011 og i samarbeid med særforbundene arbeidet målrettet med trenerutvikling gjennom «Trenerløypa» (Trener 1-, 2-, 3- og 4-utdanning). Ved årsslutt hadde 51 særforbund ferdigstilt Trener 1, 32 særforbund hadde ferdigstilt Trener 2, 14 særforbund hadde ferdigstilt Trener 3, og 1 særforbund hadde ferdigstilt Trener 4. I 2018 ble det arrangert felles Trener 3-utdanning i de fellesidrettslige temaene, med 39 deltakere fra fire særforbund. Flere særforbund benytter seg av NIFs e-læringsmoduler på Trener 1- og Trener 2-nivå av «Trenerløypa».

I 2018 gjennomførte NIF i samarbeid med Høgskolen i Innlandet en stor trenerundersøkelse, «Profiling the Coaches of Norway» (ProCoN). 5977 trenere inngår i tallmaterialet, og undersøkelsen ser blant annet på trenernes bakgrunn/erfaring, forholdet frivillig/ansatt, forholdet kvinner/menn og hva som motiverer/demotiverer trenere. Undersøkelsen er den første i sitt slag i Norge og gir viktige grunndata om trenerne i norsk idrett. Den gir også spesifikke data om de kvinnelige trenerne, noe som er viktig med tanke på at idretten har som mål å øke denne andelen.

NIF inviterte i 2018 til tre samlinger for særforbundenes trenerutviklere og arbeidet dessuten med et felles grunnkurs for trenerutviklere. Piloter av grunnkurset vil bli gjennomført i 2019.

7.5.5 Klubbutvikling

I 2018 videreførte NIF felles veilederutdanning for klubbutvikling gjennom kompetanseutvalget. I løpet av året ble det utdannet 21 nye veiledere og 15 fagansvarlige i idrettskretsene, og særforbundene gjennomførte et ledelsesutviklingsprogram knyttet til veilederutdanningen. Siden 2011 har til sammen 36 særforbund og 17 idrettskretser utdannet 154 veiledere gjennom idrettens felles konsept for oppfølging og utvikling av idrettslagene.

NIF arrangerte «Fagforum klubbutvikling» tre ganger i 2018. Dette er et forum der deltakerne samarbeider om klubbutvikling, og der særforbundene og idrettskretsene deler erfaringer og videreutvikler kompetanse som de tar med seg i arbeidet med å følge opp idrettslagene.

Det er utviklet flere digitale hjelpemidler til klubbutvikling. Det mest omfattende av disse er «Bedre

klubb», som ble lansert i november 2018. Dette er et online verktøy som hjelper klubbene med å utvikle seg.

I november ble det gjennomført en nasjonal kurslærer-samling for kurslærere som holder kurs i regi av idrettskretsene. Cirka 130 kurslærere og administrativt ansatte som jobber med kompetanseutvikling, var til stede.

7.5.6 Styrelederskolen

I forbindelse med NIFs ledermøte i mai 2018 ble det holdt et møte for cirka 40 styreledere i særforbund og idrettskretser med temaet den vanskelige samtalen.

Organisasjonsavdelingen bistår og rådgir styreledere som har spørsmål og utfordringer knyttet til organisasjonen og organisasjonsutvikling.

I april ble det holdt et kurs for valgkomiteer med cirka 13 deltakere fra særforbund og idrettskretser.

7.5.7 Flere kvinnelige ledere

I 2018 presenterte NIF for første gang et rapporterings-system kalt «Idrettens kjønnsbarometer» som viser fordelingen av kjønn i klubber/grupper og på særkrets-nivå, da for 2017. NIF er fortsatt opptatt av å bedre kjønnsbalansen i organisasjonen. Dette er en konkret oppfølging av programerklæring 6 i «Idrettspolitisk dokument 2015–2019».

Høsten 2018 inngikk vi et samarbeid med Norges Idrettshøgskole og Kulturdepartementet om finansiering av doktorgradsprosjektet «Kjønn og makt i norsk idrett – på menns premisser?». NIF er representert med to deltakere i en referansegruppe.

I april 2018 avsluttet vi første kull i et mentor-program for 15 kvinner som ønsker seg en lederposisjon. Nytt kull startet opp høsten 2018 med 14 deltakere.

7.5.8 Ungt lederskap

«Lederkurs for ungdom» er et todelt kurs for unge ressurspersoner i alderen 15–19 år. Målet med kurset er å forberede kursdeltakerne på lederverv i ulike deler av klubbarbeidet i norsk idrett. I 2018 holdt idrettskretser og særforbund 29 kurs (19 kurs i del 1 og 10 kurs i del 2), med til sammen 406 deltakere, det vil si i snitt 14 deltakere per kurs.

I oktober 2018 startet «Mentorprogram unge leder-talenter» i samarbeid med Studentidrettsforbundet. Studentidrettsforbundet deltar i programmet med ti kandidater fra studentidretten, og NIF finansierer ytterligere ti kandidater fra andre særforbund og idrettskretser. Programmet vil bli avsluttet i mars 2019 og skal evalueres med tanke på videreføring høsten 2019.

7.6 Oppfølging av lov og organisasjon

7.6.1 Habilitetsregister

I løpet av 2018 oppdaterte idrettsstyret kontinuerlig habilitetsregisteret for styrets medlemmer og general-sekretæren. I tillegg utførte det nødvendige habilitets-vurderinger knyttet til oppdateringen.

7.6.2 Regionalisering av idrettskretser

Idrettstinget 2015 besluttet at idrettskretsenes grenser skulle sammenfalle med fylkesinndelingen. I 2018 ble det satt i gang og gjennomført en rekke sammenslåings-prosesser i de berørte idrettskretsene. Sør-Trøndelag idrettskrets og Nord-Trøndelag idrettskrets ble slått sammen til Trøndelag idrettskrets med virkning fra 1. januar 2018, mens Aust-Agder idrettskrets og Vest-Agder idrettskrets ble slått sammen til Agder idrettskrets, med virkning fra 1. januar 2019.

7.6.3 Kontrollarbeid

Også i 2018 prioriterte idrettsstyret arbeidet med å følge opp medlemsorganisasjonen. Oppfølgingen av idrettslagene skjer gjennom idrettskretsene, som har det operative ansvaret for kontroll og veiledning. Idrettskretsene utførte i 2018 kontrollarbeid med idrettslagene, hovedsakelig for å kontrollere idrettslag som hadde rapportert mangelfulle organisasjonsdata og medlemstall til NIF. Målet var å avklare årsaken til avvik og hjelpe idrettslagene med å få på plass gode rutiner. Dette arbeidet sørger for at NIF har en god og oppdatert oversikt over organisasjonen, og at det ikke tildeles offentlige midler til idrettslag som ikke følger NIFs regelverk. I de tilfellene der grunnlaget for videre drift i idrettslaget ikke lenger er til stede, blir idrettslagene oppløst, og gjenværende midler i idrettslagene blir brukt til idrettsformål.

7.6.4 Virksomhet i tråd med NIFs lov

Det blir også utført kontroller av utvalgte idrettslag når det er konkrete mistanker om at disse har en virksomhet som ikke er i samsvar med NIFs regelverk. Dette gjelder for eksempel idrettslag som driver fortjenestebasert virksomhet der fortjenesten ikke går tilbake til idrettslaget, og idrettslag som ikke oppfyller de formelle kravene som NIFs regelverk stiller til idrettslagene.

Idrettsstyret opprettholdt administrasjonen av Norges Cricketforbund i 2018.

7.6.5 Kontroll av grunnlaget for momskompensasjonen på varer og tjenester

Også i 2018 ble det gjennomført stikkprøvekontroller blant dem som søkte om kompensasjon for vare- og tjenestemoms, og idrettskretsene gjennomførte 222 kontroller av utvalgte idrettslag. I disse kontrollene undersøker idrettskretsene om idrettslagene har oppgitt riktig søkergrunnlag, og om regnskapet er revidert og godkjent på årsmøtene i tråd med NIFs lov. Det ble funnet avvik i 57 tilfeller. Avvikene førte blant annet til endringer i tildelingsgrunnlaget.

Utvelgelsen av idrettslag som blir underlagt kontroll, tar utgangspunkt i kriterier som er basert på Lotteri- og stiftelsestilsynets prosedyrer for risikostyrt utvelgelse.

7.6.6 Kompetanseutvikling innenfor lov og organisasjon

I 2018 fortsatte NIF kompetanseutviklingen av de ansatte i idrettskretsene på lov- og organisasjonsområdet. Nye IKT-systemer gir bedre informasjonsutveksling og samhandling mellom NIF og NIFs organisasjonsledd. Dette bidrar til bedre og mer effektiv behandling av ulike organisasjonssaker.

Idrettskretsene er primærkontakt for idrettslagene i lov- og organisasjonssaker, og deres bidrag er viktig for kvaliteten på det lokale organisasjonsarbeidet i den frivillige organisasjonen. NIF sentralt gir idrettskretsene råd når de har behov for bistand, for eksempel i mer kompliserte saker.

NIF sentralt bistår særforbundene når det gjelder NIFs regelverk, men også når det gjelder andre saker, for eksempel saker av prinsipiell karakter eller saker som berører flere særforbund.

I tillegg til det årlige lov- og organisasjonsseminaret ble det i 2018 arrangert et antidopingseminar for doms- og appellutvalgets medlemmer. Det ble også arrangert seminarer og etablert møteplasser for diskusjon av juridiske og organisasjonsmessige spørsmål knyttet til idrettens regelverk og alminnelig lovgivning og kursing av veiledere.

Det ble også utarbeidet en egen nettside for gjennomføring av særforbundsting, og en egen personvern-pakke for idrettslagene, blant annet for å sikre at de etterlever personopplysningsloven når de behandler medlemmenes personopplysninger.

I forbindelse med lovrevisjonen frem mot Idrettstinget 2019 ble det gjennomført flere innspillmøter med særforbund og idrettskretser.

8 IDRETTE

8.1 Barneidretten

8.1.1 Utvikling

Totalt 510 516 barn mellom 6 og 12 år er aktive medlemmer i norsk idrett (2017-tall). Aldersgruppen 6–12 år har holdt et stabilt høyt nivå i en årrekke, og gruppen økte med 2,45 prosent også i 2017. Utviklingen er mest positiv blant jentene i denne aldersgruppen, og andelen jenter økte med 3,17 prosent i 2017, mens andelen gutter økte med 1,8 prosent. Befolkningsveksten gikk opp med 0,7 prosent i aldersgruppen i 2017. Trenden i aldersgruppen 6–12 år er klart positiv med 12 228 nye aktive i et alderssegment hvor idretten allerede har et solid grep. Jentenes aktivitetsøkning på 16 prosent de siste seks årene er veldig gledelig. Idretten ser derfor ut til å være relevant og favner i økende grad den store bredden i de yngre aldersklassene.

8.1.2 Bestemmelser om barneidrett

NIF arbeider kontinuerlig med å gjøre innholdet i «Idrettens barnerettigheter» og «Bestemmelser om barneidrett» mer kjent i organisasjonen. Gjennom oppfølging av særforbundene, både i enkeltmøter, ved å svare på henvendelser og gjennom post 3-runden, har NIF utfordret særforbundene til å få fattet vedtak om implementering av «Idrettens barnerettigheter» og «Bestemmelser om barneidrett», samt få på plass et sanksjonsreglement i egen idrett. 26 forbund fikk dette på plass i 2018, 25 er på god vei, og 3 har ikke startet / ikke relevant. Dette er en betydelig forbedring siden 2017.

I 2017 laget NIF fem korte filmer for å illustrere «Idrettens barnerettigheter», «Bestemmelser om barneidrett» og noen vanlige myter om barneidrett på en enkelt og grei måte. Disse filmene brukes i foredrag, ved klubbbesøk, på foreldremøter og i trenerfora og er tilgjengelig for alle på NIFs nettsider.

8.1.3 Økonomi som barriere for idrettsdeltakelse

Arbeidet med å motvirke at økonomiske barrierer blir til hinder for idrettsdeltakelse, er fortsatt en av NIFs viktigste prioriteringer. I 2018 ble det gjennomført enkeltmøter med alle særforbund, det ble skrevet nyhetsartikler og kronikker, og tematikken ble tatt opp på styrenivå, i komiteer og utvalg, i administrasjonen og på leder- og trenersamlinger. ALLEMED-stafetten ble satt i gang under ledermøtet i mai 2018, og nye kriterier for tildeling av post 3-midler til særforbund ble operasjonalisert for 2018.

I forkant av ledermøtet i mai ble det sendt ut en spørreundersøkelse til særforbundene, der de ble bedt om å vurdere sitt eget arbeid med å motvirke at økonomien blir en barriere. Funnene fra 42 særforbund ble presentert under ledermøtet. Hvis man sammenligner antall aktive barn og særforbundene som har svart at kostnader i noen eller i stor grad er en barriere, viser funnene at hele 78 prosent av aktive barn og unge er tilknyttet et særforbund hvor økonomien er en barriere for idrettsdeltakelse. Utstyr, treningsavgift, reiseutgifter og deltakelse på konkurranser antas å være de største kostnadsdriverne. Styrer, komiteer og utvalg og administrasjonen i mange av særforbundene har diskutert tematikken, men det er mer usikkert om særkretser og regioner har tatt opp temaet. Femti prosent av særforbundene hadde brukt ALLEMED-verktøyet før ledermøtet.

Idrettsstyret lanserte ALLEMED-stafetten under ledermøtet i 2018 for å få idrettens organisasjonsledd til å benytte verktøyet. NIF utarbeidet verktøyet sammen med flere andre frivillige organisasjoner i 2016. ALLEMED er et gratis verktøy som skal gjøre det lettere å inkludere alle barn og unge i fritidsaktiviteter, uavhengig av familiens økonomi. Verktøyet brukes til å skape diskusjon og finne gode løsninger på hva frivillige organisasjoner kan gjøre for å få alle med. Per 31. desember 2018 hadde rundt 200 nye organisasjonsledd i norsk idrett meldt seg på etter stafettstart i mai.

I 2018 ble særforbundene for første gang vurdert og tildelt midler over post 3 ut fra arbeidet de legger ned for å avverge at familiens privatøkonomi hindrer barn og unge fra å delta i deres idrett/grener. Særforbundene blir i post 3-møtene vurdert på en skala fra 0 til 2, der 0 poeng gir 0 kroner, 1 poeng gir 30 000 kroner, og 2 poeng gir 60 000 kroner. Ti særforbund fikk full score med 2 poeng, 38 særforbund fikk 1 poeng, mens 6 særforbund fikk 0 poeng.

NIF møter med to representanter i samarbeidsgruppen for Fritidserklæringen. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet er sekretær for samarbeidsgruppen, som skal koordinere arbeidet med å følge opp Fritidserklæringen (signert 7. juni 2016). NIF er også med i styringsgruppen til Nasjonal dugnad mot barnefattigdom og utenforskap (NDFU). NDFU er et samarbeid mellom flere frivillige organisasjoner og jobber i hovedsak med å videreutvikle og gjøre verktøyet ALLEMED kjent. I 2018 ble verktøyet ALLEMED for kommuner lansert og rullet ut. Det skal hjelpe kommunene med å arbeide med tematikken og særlig bidra til samarbeid mellom kommunene og frivillige organisasjoner lokalt. Begge verktøyene er viktige for å sikre at barn og unge får delta i organiserte fritidsaktiviteter i lokalmiljøet sitt.

8.1.4 Allidrett for barn

Idrettsskoler eller allidrett for barn er et variert og allsidig aktivitetstilbud hvor barn får prøve flere ulike idretter og aktiviteter i ulike miljøer. Høsten 2018 endret NIF navnet fra idrettsskoler til allidrett for barn. Det har også blitt laget en film som promoterer allidrett i sosiale medier. I 2018 delte NIF ut 545 500 kroner i oppstarts- eller utviklingsstøtte til 53 allidretter.

8.1.5 Aktivitetslederkurs

For å øke kompetansen hos dem som leder aktivitetene i idrettsskolene, tilbyr NIF aktivitetslederkurs i barneidrett gjennom idrettskretsene. I 2018 ble det gjennomført 66 aktivitetslederkurs for barn med 899 deltakere. I tillegg ble det gjennomført 65 enkeltmoduler om barneidrett med 1250 deltakere.

8.2 Ungdomsidrett

8.2.1 Utvikling

Totalt 302 732 unge mellom 13 og 19 år er aktive medlemmer i norsk idrett (2017-tall). Andelen aktive medlemmer økte med 4000 i seksårsperioden fra 2011–2017. Blant jentene økte andelen medlemskap i denne seksårsperioden med nesten 7000, mens det er 2500 færre blant guttene. Ser man utelukkende på økningen siste år (2016–2017) økte ungdomsgruppen med over 9000 aktive medlemmer. Antall aktive ungdommer økte siste år med 1,4 prosent, mens det var en svak nedgang i befolkningsveksten i denne aldersgruppen. Jenteandelen økte til 44,3 prosent. Dette betyr at idretten har styrket sin posisjon blant begge de viktigste målgruppene, barn og ungdom.

Utviklingen i ungdomsidretten bekreftes gjennom Ungdata-rapportene for både 2017 og 2018, der funnene viser at idretten er den fritidsaktiviteten som organiserer klart flest. Andelen som deltar i organiserte fritidsaktiviteter blant ungdom, har derimot vært nokså stabil de siste årene.

8.2.2 Ungdomsløftet

Ungdomsløftet er navnet på idrettsorganisasjonens 10-årige strategi for å utvikle ungdomsidretten. Strategien består av tre hovedkategorier: Morgendagens utøvere, Ungt lederskap og Idrett for alle.

Morgendagens utøvere ivaretas av særforbundene i samarbeid med Olympiatoppen og deres regionale sentre og ulike kraftsentre. NIF tilbyr unge ressurspersoner ulike kompetansetiltak, blant annet Lederkurs for ungdom og Olympisk akademi, som i 2018 var både populære og etterspurte. I tillegg samarbeider NIF

med særforbundene for å sikre at ungdom får et variert og allsidig aktivitetstilbud, også unge som ikke ønsker å konkurrere.

8.2.3 UNG-Frivillig Fond

NIF fikk 11 millioner av overskuddet etter ungdoms-OL av Kulturdepartementet til å starte et fond, UNG-Frivillig Fond (UFF). Målet med fondet er å bruke store idrettsarrangementer av nasjonal eller internasjonal karakter til å rekruttere flere unge frivillige til fortsatt engasjement i idretten. De unge frivillige skal rekrutteres fra idrettsorganisasjonen, primært eget idrettslag. I 2018 fikk to prosjekter midler fra fondet, Norges Orienteringsforbund til prosjekt Ung Frivillig VM 2019 og Rogaland idrettskrets til Unge frivillige NM-veka 2018.

8.2.4 FoU-arbeid

I 2018 avsluttet NIF en stor trenerundersøkelse, «Profiling the Coaches of Norway» (ProCoN), som ble utført i samarbeid med Høgskolen i Innlandet.

NIF har siden 2016 støttet en doktorgradsstipendiat på Norges idrettshøgskole (NIH) som deltar i et større forskningsprosjekt i samarbeid med NOVA. Stipendiaten ser på problemstillingen «Organisert idrett i ungdomstida: Mot en mer inkluderende eller ekskluderende ungdomsidrett?».

NIF og Norges idrettshøgskole hadde to møter i 2018 for å oppdatere hverandre om arbeidet og forskningen rundt den organiserte ungdomsidretten.

NIF støttet også Senter for idrettsskadeforskning med midler til arbeidet med nettsiden og appen «Skadefri», som viser forskningsbaserte øvelser som forebygger og rehabiliterer idrettsskader.

NIF var også i 2018 representert i referansegruppen til Senter for idrettsskadeforskning og Senter for barne- og ungdomsidrett ved Norges idrettshøgskole.

NIF abonnerer på IPSOS, som er en bred undersøkelse om blant annet fysisk aktivitet og idrett i den voksne befolkningen. NIF har bidratt med flere spørsmål til undersøkelsen og arrangerte i 2018 et seminar der disse ble presentert. Forbund som ønsker spesifikke tall, kan ta kontakt med IPSOS og få utarbeidet egne rapporter.

8.3 Voksenidrett

Totalt 610 751 voksne over 20 år er aktive medlemmer i norsk idrett (2017-tall). I perioden 2011–2017 økte de aktive voksne medlemmene med 50 000, og nesten halvparten av disse kom til i 2017. I motsetning til de andre aldersgruppene var det andelen voksne menn som økte mest totalt sett i 2017. Veksten var totalt på

9,0 prosent, som er marginalt bedre enn befolkningsveksten. Kvinneandelen gikk ned med 0,1 prosentpoeng.

133 897 aktive medlemmer er unge voksne mellom 20 og 25 år. I perioden 2011–2017 økte antall aktive i denne gruppen med 5000. Veksten var på 3,9 prosent, som er noe lavere enn befolkningsveksten, som var på 5,0 prosent. Som for ungdomsgruppen økte kvinneandelen, mens det var en mindre nedgang blant menn. Veksten blant kvinner var høyere enn befolkningsveksten. Kvinneandelen kom opp i hele 39,4 prosent blant unge voksne.

Ifølge Norsk Monitor / IPSOS (2017) er det bare 8 prosent av den voksne befolkningen som aldri driver med fysisk aktivitet i form av trening eller mosjon. 14 prosent trener eller mosjonerer hver fjortende dag eller sjeldnere, 36 prosent én-to ganger i uka, mens 42 prosent trener eller mosjonerer tre ganger i uka eller mer. Dette er en oppgang fra 2015-undersøkelsen. På spørsmål om hvor de har drevet med fysisk aktivitet og idrett det siste året, svarer 13 prosent at de har drevet med fysisk aktivitet i et idrettslag.

Voksne utgjør størsteparten av NIFs aktive medlemmer, og aktiviteter for voksne står sterkt i organisasjonen. På grunn av nedbemanning og omstrukturering i NIF ble oppfølgingen av voksenidretten kraftig redusert i 2018.

8.4 Toppidrett

8.4.1 Olympiatoppens arbeid

Olympiatoppen er norsk idretts felles toppidrettsavdeling. Olympiatoppen leverer NIFs bidrag til særforbundenes toppidrettsarbeid. Særforbundene har resultatansvaret for sin idrett, mens Olympiatoppens oppdrag er å kvalitetssikre, veilede, utfordre og støtte særforbundenes arbeid. Olympiatoppen har dermed et helhetlig ansvar for resultatutviklingen i norsk topp-idrett. Ansvarer gjelder både funksjonsfriske og paralympiske utøvere. Olympiatoppen forbereder og gjennomfører fellesidrettslige leker sommer og vinter (olympiske leker, paralympiske leker, European Games, ungdoms-OL, European Youth Olympic Festival, European Para Youth Games). Olympiatoppen har formell samarbeidsavtale med cirka 30 idretter. Sentralt i dette samarbeidet står utviklingen av toppidrettskulturen.

Særforbundenes samarbeid med og støtte fra Olympiatoppen er basert på internasjonale resultater, idrettens utbredelse og tradisjon i Norge samt forbundenes evne og vilje til å skape gode toppidrettskulturer.

Det ble innvilget 212 utøverstipender og totalt 7 lagstipender i 2018. Denne lenken gir en nøyaktig over-

sikt: https://www.olympiatoppen.no/forutovere/for_stipendutovere/stipendtildelinger/page3458.html

Fortsatt er det slik at idretter som har toppidrettsambisjoner, men som ikke har samarbeidsavtale med Olympiatoppen (såkalte utviklingsidretter), gjennomgår en åpen, fellesidrettslig utviklingsprosess. Denne bygger på Olympiatoppens utviklingsmodell og er basert på læring på tvers av idretter og kompetanseområder. Dette er et initiativ fra Olympiatoppen som skal bidra til at enda flere idretter kan dra nytte av Olympiatoppens kompetanse og ressurser.

8.4.2 Resultatutvikling 2018

Idrettsåret 2018 ble totalt sett et fantastisk år for norsk toppidrett. Å bli beste nasjon i vinter-OL med et historisk antall medaljer er verdt å ta med seg. Det var også en jevn fremgang for paralympiske utøvere, og også i sommeridrettene oppnådde mange utøvere gledelige resultater. Gode resultater gir press på stipendene som Olympiatoppen forvalter.

Særforbundene har et helhetlig ansvar for sin egen toppidrett. Statistikkene over mesterskapsmedaljer og turneringsresultater er en naturlig del av særforbundenes årsrapporter.

8.4.3 Olympiatoppens organisasjons- og utviklingsarbeid

Gjennom 2018 la Olympiatoppen vekt på de sentrale strategiske prioriteringene som går ut på å optimalisere samspillet mellom utvalgte særforbunds ressurser og Olympiatoppens ressurser, styrke arbeidet med morgendagens utøvere gjennom samarbeid mellom særforbundene og Olympiatoppens regionale sentre, styrke den nasjonale møteplassen for toppidrett på Sognsvann og forbedre økonomien til utøvere og forbund i idretter med lite markedsinntekter. Olympiatoppens arbeid skal i all hovedsak være knyttet til følgende oppgaver: Olympiatoppen skal styrke særidrettens arbeid for å heve den daglige treningskvaliteten, forbedre relasjonene i prestasjonsteamene og øke kvaliteten på konkurranseforberedelser og -gjennomføring.

I 2018 ble det utviklet et kartleggingsverktøy som skulle å styrke kvalitetssikringen av samspillet med de utvalgte idrettene. Dette verktøyet er tatt i bruk i særforbund med samarbeidsavtale og har fungert godt.

I 2018 fullførte utviklingsavdelingen arbeidet med å etablere åtte regionale avdelinger. Avdelingens oppdrag er langsiktig og først og fremst rettet mot utvikling av morgendagens toppidrettsutøvere. Midler fra Sparebankstiftelsen DNB gjorde det dessuten mulig å styrke

ulike talentprosjekter, og det jobbes nå med definerte prosjekter i elleve idretter (16 grener).

8.4.4 Fagavdelingene og coachvirksomheten

I 2018 la Olympiatoppen til rette for samarbeid mellom fagavdelingene og coachene gjennom samlinger for prestasjonsteamene i de ulike idrettene. Prestasjonsteamene består av fagavdelingenes eksperter, coachen for særidretten og særidrettens landslags-/sportsansvarlige. Dette arbeidet er komplekst og omfanget av oppfølgingen øker på regionalt nivå. Arbeidet med å lede og koordinere den faglige innsatsen i samspillet med særidrettene stadig mer krevende.

Fagavdelingene balanserte ressursene sine mellom faglig utviklingsarbeid og implementering av kunnskap i treningsgruppene.

8.4.5 Nytt toppidrettssenter

Arbeidet med å styrke toppidrettens møteplass på Sognsvann er fortsatt avgjørende for at Norge skal kunne opprettholde sin posisjon som toppidrettsnasjon. I 2017 fikk vi realisert en ny, midlertidig hall som legger bedre til rette for teknisk/motorisk trening og kraft- og styrketrening. Arbeidet med å forbedre treningsfasilitetene for utholdenhetstrening i underetasjen i det eksisterende anlegget ble nesten fullført i 2018. Disse fasilitetene omfatter også et klimarom hvor det er mulig å justere temperatur og fuktighet slik at utøvere og ledere kan akklimatisere seg til ekstraordinære klimaforhold. Dette er også med på å styrke arbeidet med konkurranseforberedelser og -gjennomføring. Disse oppgraderingene har gitt den daglige treningskvaliteten et betydelig løft.

Arbeidet med et nytt, nasjonalt toppidrettssenter (tidligere kalt Campus Sognsvann) sto relativt stille i 2018 på grunn av manglende finansiering. Ved utgangen av 2018 ble det funnet finansiering til et forprosjekt som vil bli satt i gang tidlig i 2019.

8.4.6 FoU-arbeid

Olympiatoppen legger vekt på å drive toppidretsrelevant FoU-arbeid i samarbeid med forskningsinstitusjoner og idrettens ypperste utøvermiljøer. Vi prioriterer samarbeidet med Senter for toppidrettsforskning ved NTNU og andre forskningsinstitusjoner som har kompetanse og vilje og evne til å prioritere toppidrettsforskning. Prosjektet «Ski 2022» skal sikre at vi er best på kunnskap om ski/glid til de olympiske og de paralympiske lekene i 2022. Hopp er blitt en del av denne satsingen. I løpet av 2018 etablerte vi også et nytt, fleridrettslig FoU-prosjekt for å systematisere kunnskapen om

aerodynamikk, vi tildelte prosjektstøtte til flere mindre forskningsprosjekter, vi arrangerte en forskningskonferanse, og vi gjennomførte egne utviklingsprosjekter i tett samspill med Olympiatoppens fagavdelinger.

8.4.7 Utøverfinansiering

Det er fortsatt slik at den økonomiske situasjonen for utøvere som har gode forutsetninger og ambisjoner om en toppidrettskarriere innenfor idretter som står svakt i sponsormarkedet, er for krevende. Det er tatt initiativ overfor departementet om å styrke støtten til livsopphold for denne gruppen utøvere. Dette anses som nødvendig for å kunne opprettholde mangfoldet av idretter som presterer på internasjonalt toppnivå, spesielt sommeridretter. Stiftelsen VI har bidratt med betydelige midler for å forbedre denne situasjonen for utøvere med paralympiske ambisjoner.

8.5 Paraidrett

8.5.1 NIFs rolle

NIFs rolle som paraplyorganisasjon og paralympisk komité legger premissene for arbeidet på området paraidrett (idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne). Idrettsstyret anser det som viktig at NIF legger til rette for fellesidrettslige og kompetanserelaterte tiltak som kan heve synliggjøringen, sikre finansieringen og øke kompetansen på området. Det er særforbundene som har ansvar for idrettsaktiviteten. Med paraidrett mener vi arbeidet med de fire målgruppene bevegelseshemmede, utviklingshemmede, hørselshemmede og synshemmede.

I 2018 ble det ikke tildelt øremerkede spillemidler til paraidrett. Over post 1 ble NIF totalt tildelt 125 millioner kroner, og NIF fikk ansvar for å sikre at satsingen på idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse ble ivarettatt innenfor denne rammen. Over post 2 ble det i tilskuddsbrevet forutsatt at satsingen på idrett for personer med nedsatt funksjonsevne ble videreført på minimum samme nivå som i 2017.

Over post 1 ble 9,5 millioner kroner avsatt til paraidrett, blant annet til styrking av menneskelige ressurser regionalt og til oppfølging av Special Olympics. Totalt ble 21,1 millioner kroner fordelt over post 2 til i alt 44 særforbund. Dette er den samme summen som i 2017 ble fordelt til 45 særforbund. Over post 3 ble det tildelt om lag 8,6 millioner kroner til paraidrett gjennom særforbundene. Over post 4 ble 10,7 millioner kroner fordelt fra Olympiatoppen til særforbundene for å styrke toppidretten blant målgruppen ytterligere.

8.5.2 Rekrutteringstiltak

Rekrutteringen til idrettslagene foregår primært ved at idrettslagenes kompetanse og motivasjon for å legge til rette for paraidrett styrkes. Regionale fagkonsulenter innenfor paraidrett bidrar betydelig i rekrutteringsarbeidet. Arbeidsgiveransvaret for de regionale fagkonsulentene ble i første kvartal 2018 overført til idrettskretsene, mens fagansvaret fortsatt ligger hos NIF. Overføringen av arbeidsgiveransvaret har vært positivt for paraidretten regionalt. Ved siden av den generelle aktiviteten i idrettslagene ble det i 2018 gjennomført en del rekrutterings- og synliggjøringstiltak lokalt i tillegg til at det ble gjennomført 35 kurs for trenere, ledere og dommere innenfor paraidretten.

8.5.3 Idrett for mennesker med utviklingshemming og Special Olympics

NIF anslår at mellom 3 500 og 4 500 utviklingshemmede deltar i norsk idrett gjennom tilrettelagte aktiviteter, trening, samlinger, konkurranser og turneringer. Det er en felles forståelse innenfor den norske idrettsmodellen at idrettstilbudet til målgruppen først og fremst er breddeidrett, og at aktiviteten skal foregå i idrettslagene.

NIF har siden mars 2015 vært akkreditert som Special Olympics Norge. Special Olympics er en stor internasjonal organisasjon som blant annet har som mål å skape breddeidretsaktivitet for mennesker med utviklingshemming. Utvalg for mennesker med utviklingshemming ble oppnevnt av idrettsstyret i januar 2015. Akkrediteringen gir NIF anledning til å delta i de store internasjonale breddeidretsarrangementene Special Olympics Winter og Summer Games.

Gjennom 2017 og 2018 jobbet NIF tett med flere særforbund om en søknad som gjaldt kvoter, uttak og forberedelser for troppen som skal delta på Special Olympics World Summer Games, som går av stabelen i De forente arabiske emirater 14.–22. mars 2019. Norge skal delta i sju idretter (friidrett, golf, håndball, ridning, rytmisk gymnastikk, svømming og turn).

Utøvere som holder et høyt prestasjonsnivå innenfor sin særidrett og gjennom dette har potensial for toppidrett og deltakelse i de paralympiske leker, blir ivarettatt gjennom de respektive særforbundenes toppidretts-satsing og tilbud fra Olympiatoppen. Norge er medlem i The International Federation For Athletes With Intellectual Impairments (INAS) for å ivareta mulighetene utviklingshemmede har for å drive toppidrett.

8.5.4 Døveidretten

Målet er at idrettsutøvere med hørselshemning og døve utøvere skal inkluderes i særforbundene. Samtidig er det viktig å ivareta og utvikle døveidrettslagene i Norge.

For å styrke rekrutteringen og bidra til at særforbundene har mest mulig kompetanse på dette feltet, har idrettsstyret i NIF opprettet et utvalg som skal se på særskilte utfordringer, være norsk idretts bindeledd mot de internasjonale døveidrettsorganisasjonene samt bidra til at Norge sender kvalitetsmessige gode tropper til Deaflympics annethvert år. NIFs administrasjon har sekretærfunksjon for utvalget.

I løpet av høsten 2018 ble det avgjort at Deaflympics 2019 skal arrangeres i Valtellina og Valchavenna i Italia 12.–21. desember 2019. Kvalifiseringskravene er avklart med de aktuelle særforbundene, og den første kartleggingen av mulige aktuelle utøvere er gjennomført.

Klubbutvikling var hovedtema på Døveidrettsseminaret 2018. Alle klubber hadde sendt inn en SWOT-analyse for klubben.

8.5.5 Inkluderingsprisen

Inkluderingsprisen ble opprettet da Norges Funksjonshemmedes Idrettsforbund gikk inn i NIF, og resterende egenkapital fra NFI ble brukt til en årlig inkluderingspris. Egenkapitalen fra NFI er nå brukt opp, inkluderingsprisen er derfor avviklet.

I tillegg til inkluderingsprisen, blir representanter som gjør et arbeid for parautøvere nærmest årlig nominert til årets ildsjel som deles ut på Idrettsgallaen. I tillegg er det egne klasser for årets kvinnelige parautøver og årets mannlige parautøver.

8.6 Inkludering og mangfold

8.6.1 Mangfold

I 2018 hadde NIF en intensjonsavtale med Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet og Utlendingsdirektoratet.

I 2018 fikk NIF tildelt 350 000 kroner til informasjons- og veiledningstiltak fra Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet. Gjennom tiltakene skulle NIF dele erfaringer og styrke idrettens arbeid med å inkludere mennesker med minoritetsbakgrunn. NIF benyttet disse midlene til en utvidet kompetansesamling for idrettsråd og idrettskretser som ved å motarbeide økonomiske og kulturelle barrierer arbeider målrettet med å inkludere barn og unge med innvandrerbakgrunn og barn og unge fra familier med lavinntekt i idrettslagene.

8.6.2 Inkludering i idrettslag

NIF mottar årlig et eget tilskudd fra Kulturdepartementet til ordningen «Inkludering i idrettslag». Målet med tilskuddsordningen er å inkludere nye grupper i lagenes ordinære aktivitetstilbud ved å motvirke økonomiske og kulturelle barrierer som kan hindre disse gruppene i å delta i organisert idrettsaktivitet. Målgruppen er barn og ungdom med innvandrerbakgrunn, med særlig vekt på jenter, og barn og ungdom fra familier med lav betalings-evne. I 2018 mottok NIF 15,5 millioner kroner som ble kanalisert videre til utvalgte idrettsråd og idrettskretser i større byer til fordeling på lokale og regionale tiltak. 395 idrettslag mottok midler til 591 tiltak/idrettstilbud. Midlene har bidratt til å inkludere målgruppene i ordinære idrettstilbud og til å øke deltakelsen deres i åpen halltilbud, ferietilbud og idrettsrelaterte kurs.

8.6.3 ExtraStiftelsen

NIF er søkerorganisasjon til ExtraStiftelsen, en stiftelse som støtter prosjekter som fremmer fysisk og psykisk helse, mestring og livskvalitet. NIF fikk for 2018 tildelt 8 974 510 kroner til 34 prosjekter som har som mål å inkludere utsatte grupper i idrettslag. Prosjektene utføres i regi av ulike organisasjonsledd i idretten. NIF organiserte to tildelings- og oppfølgingsseminarer for prosjektlederne. NIFs rolle som søkerorganisasjon er å opprette søkere, kvalitetssikre søknader og følge opp prosjektene i henhold til krav fra ExtraStiftelsen.

9 IDRETTENS FINANSIERING OG RAMMEVILKÅR

9.1 Spillemiddeltildelingen 2018

Andelen av overskuddet fra spillemidlene som ble fordelt til idrettsformål for 2018, ble 2 824 758 000 kroner. Av dette mottok NIF 710 900 000 kroner i ordinære spillemidler.

Den største andelen av spillemidlene ble fordelt til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg i kommunene, nærmere bestemt 1 565 684 000 kroner.

I tillegg ble ordningen med lokale aktivitetsmidler (LAM) videreført, og NIF overførte i 2018 367 millioner kroner til idrettslagene etter innstilling fra idrettsrådene.

9.2 Store støtteordninger

9.2.1 Grasrotandelen fra Norsk Tipping

Alle som spiller hos Norsk Tipping, kan velge å gi en andel av innsatsen til et idrettslag eller en annen godkjent organisasjon. Andelen som gikk til utvalgte lag, økte fra 5 til 7 prosent for de fleste spill fra årsskiftet 2017/18. Endringen bidro til at ordningen genererte 649 millioner kroner i 2018, en økning på 194 millioner kroner fra året før.

Idrettslagenes andel økte med 94 millioner kroner til 360 millioner kroner. Idrettens andel ble redusert med 3 prosentpoeng til 55,5 prosent.

Grasrotandelen er en enkel og god ordning som siden 2009 har generert store beløp til idrettslagene. Idrettsstyret ser positivt på ordningen, som sikrer at en andel av spillemidlene overføres direkte til idrettslagene.

9.2.2 Kompensasjon for vare- og tjenestemoms

Kompensasjonsordningen for merverdiavgift på varer og tjenester har etablert seg som en svært enkel, effektiv og god løsning for idrettslagene ved at lokale ledd bare rapporterer totale driftskostnader som ett samlet tall. Idretten har gjennom høy faglig kompetanse, effektivt arbeid og felles datasystemer klart å rapportere meget godt helt siden oppstarten. Den enkle rapporteringsordningen gjør at kompensasjonsordningen er blitt tilgjengelig for den store bredden av idrettslag, både store og små.

Den samlede tildelingen til frivillige lag og organisasjoner var i 2018 på totalt 1,42 milliarder kroner. I 2017 var den samlede tildelingen på totalt 1,3 milliarder kroner.

Antall søkere fra idretten har de siste årene ligget på rundt 6 150 søkere. Det er fortsatt mange idrettslag som ikke søker. Idrettens andel av midlene utgjorde 36,5 prosent av den samlede rammen. Den samlede utbetalingen til idretten ble i 2018 518,6 millioner kroner,

det vil si en økning på 6,4 prosent fra 487,4 millioner kroner i 2017.

9.2.3 Målet er fortsatt full kompensasjon

Regjeringen la 7. desember 2018 frem Meld. St. 10 (2018-2019) *Frivilligheita – sterk, sjølvstendig, mangfaldig – den statlege frivilligheitspolitikken*. En samlet frivillighet hadde meldt inn full momskompensasjon som et av de viktigste kravene til denne meldingen. Til idrettsstyrets store skuffelse innfridde ikke regjeringen dette ønsket. Opptrappingsplanen som regjeringen presenterte i meldingen, vil stabilisere avkortingen på om lag 20 prosent forutsatt at søknadsbeløpet fortsetter å øke i samme takt som i dag.

Idrettsstyret er derfor tydelige på at rammen nå må justeres i tråd med det reelle behovet.

9.2.4 Kompensasjon for betalt merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg

Ordningen ble etablert i 2010 og gir idrettslag som bygger idretts- eller nærmiljøanlegg, mulighet til å søke om å få tilbakebetalt merverdiavgiften.

Godkjent søknadsbeløp var 304 millioner kroner i 2018. Dette var en økning på 135 millioner kroner fra året før.

Ved behandlingen av statsbudsjettet ble det ikke gitt en stor nok bevilgning til at søknadene kunne innvilges fullt ut, noe som førte til at idrettslagene kun fikk innvilget deler av søknadssummene. Ved salderingen av statsbudsjettet i desember ble det gitt en tilleggsbevilgning slik at søkerne fikk kompensert merverdiavgiften fullt ut.

Den opprinnelige bevilgningen til formålet har vært mindre enn søknadssummen i flere år, men med unntak av i 2012 har det vært gitt tilleggsbevilgninger slik at søkerne har fått full kompensasjon.

9.3 Idrettsanlegg og utstyrsmidler

9.3.1 Rammebetingelser og kunnskap

NIFs arbeid på anleggsfeltet har i hovedsak vært rettet mot å bedre rammebetingelsene for anleggsbyggere og å utforme en ny anleggspolitikk som skal vedtas i 2019.

Sammen med Kulturdepartementet og Senter for idrettsanlegg og teknologi ved NTNU har NIF bidratt til finansieringen av internettportalen godeidrettsanlegg.no. Godeidrettsanlegg.no har som mål å heve kompetansen rundt planlegging, bygging og drift av idretts- og nærmiljøanlegg og å være en arena for informasjonsutveksling om anlegg og erfaringer fra planlegging, bygging og drift av anlegg.

9.3.2 Spillemidler til idretts- og nærmiljøanlegg

I 2018 ble det godkjent 3 404 spillemiddelsøknader med en antatt kostnad på over 23 milliarder kroner. Idrettsstyret ser svært positivt på den store investeringsviljen.

Det ble søkt om 4,9 milliarder kroner i tilskudd fra spillemidlene, mens 1,4 milliarder kroner av overskuddet til Norsk Tipping ble fordelt til dette formålet, noe som betyr at etterslepet økte til 3,5 milliarder kroner. Verken søknadsbeløp, tildeling eller etterslep har noen gang vært høyere.

Ventetiden på utbetaling av spillemidler er uforandret fra 2017 og er nå 2,54 år.

NIF har på bakgrunn av vedtak på Idrettstinget arbeidet for at staten skal øke sitt bidrag til bygging av idrettsanlegg. Målet er at spillemiddeltilskuddet skal utgjøre 30 prosent av anleggskostnaden. Spillemiddeltilskuddet dekket i gjennomsnitt 22,8 prosent av anleggskostnadene for årets søknader om støtte til idrettsanlegg. Dette er en liten økning fra 2017.

9.3.3 Utstysordningen

Ordningen med spillemidler til utstyr ble innført i 2003. Ordningen er et spleiselag mellom NIF og Kulturdepartementet, der partene i 2018 bidro med henholdsvis 12 og 27 millioner kroner.

Fem millioner kroner fra Kulturdepartementet er øremerket utstyr til personer med nedsatt funksjonsevne og fordeles blant særforbundene. Øvrig midler fordeles i hovedsak til idrettslagene, men særforbundene kan få tildelt inntil 5 prosent av tilgjengelige midler.

Ordningen ble endret i 2018 slik at idrettslag og særforbund nå søker om tilskudd etter at utstyret er kjøpt og betalt.

10 REGNSKAP

10.1 Regnskap for 2018

Etter disponering av selvpålagte restriksjoner er den frie egenkapitalen økt med 0,9 millioner kroner. NIFs frie egenkapital er blitt økt fra 28,5 millioner kroner (per 31. desember 2017) til 29,4 millioner kroner (per 31. desember 2018).

Idrettsstyret gjør følgende disponeringer av det regnskapsmessige overskuddet i 2018 på 16 millioner kroner:

- 0,9 millioner kroner disponeres av avsetningen til vedlikehold av Idrettens hus.
- 7,5 millioner kroner avsettes til digitalisering.
- 3,0 millioner kroner avsettes til modernisering.
- 2,5 millioner kroner avsettes til rettslige prosesser.
- 3,0 millioner kroner avsettes til forprosjektet til nytt nasjonalt toppidrettssenter.
- 0,9 millioner kroner tilføres den frie egenkapitalen.

Sum egenkapital i NIF per 31. desember 2018, inkludert egenkapital med selvpålagte restriksjoner (19,2 millioner kroner), er totalt 48,6 millioner kroner.

10.2 Eierskap i selskaper

NIF eier mer enn 50 prosent av de to selskapene Bardufosstun AS og Senter for Prestasjonsutvikling AS (SPU). På grunn av størrelsen på datterselskapene er det ikke funnet nødvendig å utarbeide konsernregnskap for 2018. Bardufosstun Driftsselskap AS leverte i 2018 et underskudd på 78 083 kroner.

Lokalt og regionalt har man ønsket en mer ambisiøs utvikling av Bardufosstun som et idrettslig aktivitetssenter i Nord-Norge. I 2018 er tomt, bygningsmasse og tilhørende eiendeler overført fra NIF til Bardufosstun AS. Derved vil selskapet (Bardufosstun AS) få nødvendig sikkerhet for lån og mulighet til å ekspandere. Troms idrettskrets hadde økonomiske rettigheter knyttet til bygningsmassen, som er løst ved tildeling av aksjer i Bardufosstun AS. NIF eier 86 prosent av aksjene i Bardufosstun AS, mens Troms Idrettskrets eier de resterende 14 prosentene.

10.3 Økonomisk situasjon

I 2018 fikk NIF tildelt totalt 710,9 millioner kroner i spillemidler fra Kulturdepartementet. Samlet tildeling over de fire tilskuddspostene var da 26,9 millioner kroner høyere enn tildelingen for 2017. Post 1 Grunnstøtte NIF

sentralt og regionalt ble redusert med 5 millioner kroner fra 2017 (130 millioner kroner) til 2018 (125 millioner kroner).

2017 var et krevende år både når det gjaldt den økonomiske situasjonen og ressursituasjonen. I løpet av 2017 ble det gjort nedbemanninger på til sammen 22 årsverk i NIF.

Med bakgrunn i den begrensede ressursituasjonen i NIF la man i 2018 vekt på å løse kjerneoppgavene. I tillegg til kjerneoppgavene var oppmerksomheten rettet mot digitaliseringen og moderniseringen av hele organisasjonen. Digitalisering og modernisering av Norges største organisasjon er krevende både når det gjelder ressurser og økonomi. Dette arbeidet startet opp i 2017 og ble fulgt opp i 2018. I 2018 besluttet idrettsstyret at det skal gjennomføres et digitaliseringsløft på totalt 25 millioner kroner i årene 2018/2019.

Med bakgrunn i de senere års investeringer på IT-området var det i 2018 behov for opptak av kassekreditt. Det ser ut til at det også i 2019 vil være behov for opptak av kassekreditt.

Kontantstrømoppstillingen viser en økning i beholdningen av bankinnskudd og kontanter på 69,4 millioner kroner fra 2017 til 2018. Idrettens konsernkontosystem er innarbeidet i balansen til NIF. Deltakernes bankinnskudd (alle deltakere unntatt NIF) er på 392,3 millioner kroner per 31. desember 2018. Dette er 36,3 millioner kroner høyere enn per 31. desember 2017. NIFs bankinnskudd per 31. desember 2018 er 27,2 millioner kroner. Dette er 33,1 millioner kroner høyere enn per 31. desember 2017.

10.4 Kredittrisiko

Kredittrisikoen vurderes som liten, da kundeporteføljen til NIF i all hovedsak er egne organisasjonsledd, der NIF eventuelt kan gjøre gjeldende motregningsrett i overføringene til disse organisasjonsleddene. Pantelånet som står oppført i balansen, har en flytende rente. Det er en renterisiko knyttet til pantelånet ved renteendringer.

10.5 Plassering av overskuddslikviditet

I løpet av 2018 var deler av overskuddslikviditeten i konsernkontosystemet plassert i pengemarkedsfond. Plasseringer av denne typen vil alltid innebære en viss risiko. Pengemarkedsfond er vurdert som lavrisikoplassering. Per 31. desember 2018 var totalt 200 millioner kroner plassert i pengemarkedsfond. Det foreligger en viss finansiell risiko knyttet til disse plasseringene ved avleggelse av årsregnskapet for 2018.

10.6 Statlig og fylkeskommunal støtte

NIF mottar også statlig og fylkeskommunal støtte fra andre departementer og enkelte fylker for utvikling av idretten regionalt. Midler til tiltak innenfor regionale kompetansesentre har bidratt til å utløse mer penger kommunalt og fylkeskommunalt.

10.7 Fremtidsutsikter

NIF fikk tildelt 716 millioner kroner i spillemidler for 2019. Dette er 5,1 millioner kroner mer enn tildelingen i 2018, men 37 millioner kroner lavere enn det omsøkte beløpet.

Den største utfordringen ved tildelingen for 2019 er at det ikke ble tildelt spesifikke midler til det planlagte digitaliseringsløftet på 15 millioner kroner. I tildelingen for 2019 åpnet Kulturdepartementet for at det planlagte digitaliseringsløftet kan finansieres innenfor post 1 og post 2.

Idrettsstyret vedtok et digitaliseringsløft i 2018/2019 på til sammen 25 millioner kroner. I 2018 er 10 millioner kroner innarbeidet i NIFs prognoser. Det resterende finansieringsbehovet på 15 millioner kroner ble det søkt om i spillemiddelsøknaden for 2019. Ved tildeling av spillemidler for 2019 ble det ikke tildelt spesifikke midler til dette formålet, men det ble åpnet for at digitaliseringen kunne finansieres innenfor post 1 og post 2. Digitaliseringsløftet i 2019 (15 millioner kroner) vil bli finansiert med 4,6 millioner kroner fra idrettskretsene over årene 2019/2020, 9,1 millioner kroner fra særforbundene over årene 2019/2020 og 1,3 millioner kroner fra øremerket egenkapital i NIF som blir avsatt ved årsavslutning 2018.

De fleste ansatte i NIF har pensjonsordning i Statens pensjonskasse (SPK). Statens pensjonskasse har varslet endringer i ordningen som vil medføre at arbeidsgiver vil få en betydelig økning i pensjonskostnadene fra og med 2021. Med bakgrunn i dette vil NIF i løpet av 2019 gjøre en totalvurdering av pensjonsordningene.

10.8 Styrets vurdering

Styret er av den oppfatning at det er grunnlag for fortsatt drift, og regnskapet er avlagt under denne forutsetningen. Etter styrets oppfatning gir årsberetningen og årsregnskapet en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av virksomheten.

11 SENTRALADMINISTRASJONEN

11.1 Grunnfinansiering av felles IT-løsninger

Prinsippet om å grunnfinansiere viktige fellestjenester ble videreført i 2018 etter samme prinsipp som i 2017. På IT-området ble det nasjonale nettverket rundt idrettens nasjonale databaser prioritert sammen med idrettslagenes felles behov for medlemsadministrasjon og elektroniske betalingstjenester. Til dette hører også tilgjengelig brukerstøtte for idrettens mange lokale og sentrale brukere.

En revidert IKT-strategi ble lagt frem for idrettsstyret og vedtatt i april 2015. Etter en lengre prosess med bred brukerinvolvering er det definert en felles plattform innenfor kontorstøtte-systemer. Selve fellesplattformen finansieres over spillemidlene etter en fastsatt modell.

IKT-utvalget leverte sin rapport i november 2017. Rapporten følges opp av idrettsstyret.

11.2 Ullevaal stadion som administrasjonssentrum

NIFs administrasjon er lokalisert på Ullevaal stadion sammen med 43 av særforbundene. Samlet sett disponerer Idrettens Hus cirka 2 900 kvm selveide og 8 700 kvm leide lokaler på Ullevaal stadion, det vil si cirka 11 600 kvm totalt. Alle arealer er i aktiv bruk.

Alle leieavtaler utløper ved utgangen av 2023, og administrasjonen har derfor satt i gang et arbeid for å kartlegge hvilke muligheter man har når det gjelder den fremtidige lokaliseringen av Idrettens Hus.

11.3 Servicetjenester

Servicetorget ved Idrettens Hus er i dag en velfungerende førstelinje for dem som henvender seg til idretten. Tjenestene som tilbys, endres i tråd med endringene i bruken av tjenestene. I løpet av 2018 flyttet vi blant annet inn- og utlevering av PC-er til servicetorget for på den måten å gi et bedre tilbud til alle brukerne. Kantinedriften fungerer veldig godt, og kantinen er et viktig møtested på tvers av fag og organisasjonstilhørighet. Møteromskapasiteten er tilstrekkelig, men vi mangler et møterom for de største arrangementene. Dette har vi forsøkt å løse gjennom en avtale med Meet Ullevaal.

Ved årsavslutning 2018 ble de bokførte verdiene på IT-systemene vurdert, blant annet fordi organisasjonen er i ferd med å ta i bruk skybaserte tjenester. Ved årsavslutningen var flere IT-elementer nedskrevet i tillegg til at den antatte levetiden på modulen anleggsregister i TurneringsAdmin var endret fra 10 år til 5 år (jf. note 6 til årsregnskapet).

11.4 Miljø

Idrettens hus på Ullevaal stadion er godt tilrettelagt for bevegelseshemmede. Det fysiske arbeidsmiljøet er meget tilfredsstillende. NIF forurensar ikke det ytre miljøet i vesentlig grad gjennom den daglige virksomheten ved Ullevaal stadion, Sognsvann, Marienlyst i Drammen, Bardufosstun eller ved idrettskretsenes kontorer.

12 PERSONAL

12.1 Utviklingen i antall ansatte

NIF er arbeidsgiver for både sentralt ansatte og idrettskretsenes ansatte. Idrettsstyrets årsberetning omfatter alle disse. I årsregnskapet vil imidlertid bare de sentralt ansatte fremgå. Dette er fordi de idrettskretsansatte tas med i sine respektive kretsers regnskap.

Per 31. desember 2018 hadde NIF, inklusive idrettskretsene, 367 ansatte (368 i 2017) med til sammen 318 årsverk (312 i 2017). Dette inkluderer både faste og midlertidig ansatte som har sitt arbeidssted i NIF.

Idrettskretsene hadde 131 ansatte (123 i 2017). Olympiatoppens kompetansesentre regionalt hadde 53 ansatte (51 i 2017), mens Olympiatoppen hadde 81 ansatte (75 i 2017). NIF sentralt hadde 48 ansatte (63 i 2017). De administrative fellestjenestene, herunder Idrettens Hus på Ullevål stadion, Idrettens Regnskapskontor og IT, hadde til sammen 54 ansatte (56 i 2017). Per 31. desember 2018 var antall ansatte i NIF sentralt, inkludert selvfinansierende fellestjenester og Olympiatoppen, da 183 ansatte (194 i 2017). NIF er godkjent lærebedrift og hadde i 2018 seks lærlinger i IT Drift (det samme som i 2017). I løpet av 2018 hadde NIF også 24 studenter fra ulike utdanningsinstitusjoner i praksis (27 i 2017).

En stor del av arbeidsplassene, spesielt i idrettskretsene, er finansiert fra andre kilder enn spillemidlene, blant annet fylkestilskudd, prosjektmidler og markedsmidler.

12.2 Idrettsstyrets godtgjørelse og generalsekretærens lønn

Godtgjørelse til idrettsstyret og lønn til generalsekretæren fremgår av note 4 i regnskapet. I samme note fremgår også de samlede lønnsutbetalingene i NIF sentralt. Tallene i note 4 i regnskapet skal reflektere den samlede arbeidsinnsatsen gjennom året og kan ikke sammenlignes direkte med tallene i ovenstående avsnitt.

12.3 Sykefravær og arbeidsmiljø

Sykefraværet i NIF (inkludert idrettskretsene) var i 2018 på 3,0 prosent (2,5 prosent i 2017). Alt sykefravær i 2018 er rapportert elektronisk i vårt personaloppfølgingssystem. Sykefraværet er en viktig indikator på arbeidsmiljøet på en arbeidsplass, og NIF er fornøyd med det lave fraværet selv om det er noe høyere enn i 2017. Turnover i NIF i 2018 var 5,45 prosent (5,98 prosent i 2017).

NIF har avtale om inkluderende arbeidsliv for perioden 2014–2018. Det er utarbeidet mål- og aktivitetsplan for arbeidet for å oppfylle kravene i avtalen, blant annet gjennom rekruttering av nye ansatte og oppfølging av sykmeldte. NIF bruker et elektronisk personaloppfølgingssystem som sikrer at lederne kan møte kravene om sykefraværsoppfølging på en god måte.

NIF er opptatt av arbeidsmiljøet og ønsker å være en trygg arbeidsplass for sine ansatte. HMS-arbeidet er systematisk, med konkrete mål og handlingsplaner og en årlig HMS-revisjon. En elektronisk HMS-håndbok er tilgjengelig for alle ansatte. Av helsefremmende tiltak tilbys NIFs ansatte en rekke lokale aktivitetstilbud i tillegg til at de har anledning til å trene to timer i arbeidstiden per uke. I 2018 ble det registrert én lettere personskade (ingen personskader ble registrert i 2017).

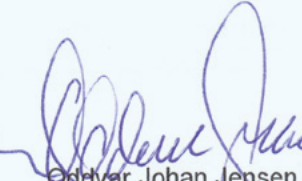
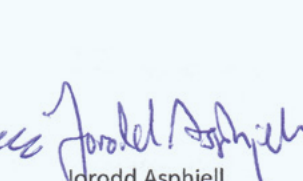
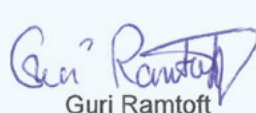
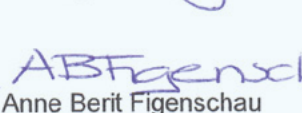
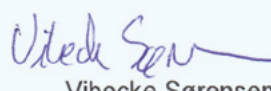
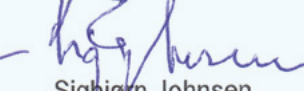
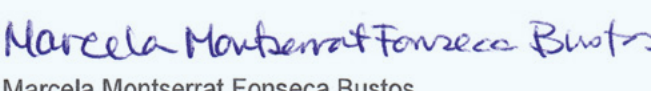
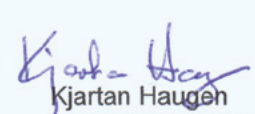
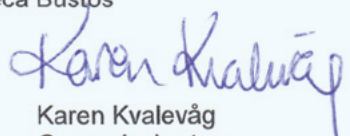
12.4 Likestilling og arbeid mot diskriminering

I arbeidet med å fremme likestilling og motvirke diskriminering la NIF også i 2018 vekt på å rekruttere arbeidstakere fra alle grupper i samfunnet. Dette innebærer at søkere som for eksempel har en annen etnisk bakgrunn eller funksjonsnedsettelse, og som er kvalifisert for stillingen som lyses ut, skal innkalles til intervju. I 2018 hadde NIF, inkludert idrettskretsene, seks personer på praksisplass i samarbeid med NAV (fem i 2017). Ved utgangen av 2018 hadde NIF 204 mannlige ansatte (56 prosent) og 163 kvinnelige ansatte (44 prosent). I 2018 var kjønnsfordelingen blant ledere med personalansvar 56 prosent menn og 44 prosent kvinner.

12.5 Forholdet til organisasjonene i arbeidslivet

NIF er medlem i arbeidsgiverorganisasjonen NHO Idrett (egen bransje i Abelia) og er representert i NHO Idretts styre. Samarbeidsutvalget mellom NIF og Handel og Kontor avd. NIF møtes jevnlig for å utveksle informasjon mellom arbeidsgiveren og arbeidstakerne i NIF. Møtene er med på å ivareta et godt samarbeidsklima. I løpet av 2018 ble det gjennomført fire møter i utvalget.

Oslo, 11. mars 2019

 Tom Tvedt President	 Kristin Kloster Aasen 1. visepresident	 Oddvar Johan Jensen 2. visepresident	 Jorodd Asphjell
 Guri Ramtoft	 Sondre Sande Gullord	 Anne Berit Figenschau	 Marit Roland
 Vibecke Sørensen	 Sigbjørn Johnsen	 Marcela Montserrat Fonseca Bustos	
 Kjartan Haugen Utøvernes representant	 Mads Andreassen Ansattes representant	 Karen Kvalevåg Generalsekretær	